

A Romániai Református Egyház törvénytára

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRVÉNYTÁRA

**Kiegészítette a
Romániai Református Egyház Zsinata
2021-ben, 2023-ban, 2024-ben és 2025-ben**

Kiadja az Erdélyi Református Egyházkerület
Kolozsvár, 2018

Szerkesztette
dr. Bibza Gábor

Készült az Erdélyi Református Egyházkerület
Misztótfalusi Kis Miklós Sajtóközpontjának
nyomdájában

Felelős vezető: Dávid Zoltán

Korrektúra: Deák Szidónia

Számítógépes tördelés: Nagy Andrea

Nyomdai ívek száma: 15

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

A Romániai Református Egyház törvénytára / szerkesztette:

dr. Bibza Gábor. - Cluj-Napoca : Az Erdélyi Református Egyházkerület

Igazgatótanácsa, 2018

ISBN 978-606-8850-19-1

I. Bibza, Gábor (red.)

ELŐSZÓ

*Azonban minden illendően és
rendben történjék. (1Kor 14,40)*

Pál apostol a Korinthusi gyülekezetnek írott levelében a gyülekezeti istentisztelettel elvárásként, kiterjesztő módon az Anyaszentegyház egész élete számára, kritériumként határozza meg a „jó rendet”. Hiába vannak kedvező adottságok vagy ígéretes előfeltételek, a „jó rend” híján tönkremennek, elértéktelenednek és haszontalanná válnak a legszentebb dolgok is. „Jó rend” nélkül mind a magán-, mind pedig a közélet elrendetlenedik, más szóval kaotizálódik. Ha a közéletben, a társadalmi életben, a világban igényként fogalmazódik meg a „jó rend”, mennyivel inkább így kell lennie Krisztus egyházában.

A 2006-os jogszabálygyűjtemény kiadása óta több mint 12 év telt el. Eközben számtalan kihívással kellett egyházunknak szembenéznie. A Zsinat folyamatosan figyelte az egyházi élet változásait, s ott ahol szükséges volt, új vagy módosított törvényeket dolgozott ki. Ezek a változtatások mindig megjelentek az Értesítő hasábjain, de elég nehéz ezeket egyenként megtalálni 12 év távlatában. Ezért döntöttünk úgy, hogy újból kiadjuk ezeket a jogszabályokat, rendeleteket az esedékes módosításokkal egyetemben. Csak remélni merem, hogy ezek a rendeletek és jogszabályok az egységet és az együtt haladást eredményezik. Hiszen a gyülekezeteink hasonlítanak a jól szervezett katonai alakulathoz, amely világosan tagolt, jól áttekinthető, ahol mindenkinek megvan a maga helye és feladata, ahol meg kell tanulni egymásra figyelni, egymáshoz igazodni, együtt indulni és mozdulni. Ahol mindenki kész engedelmisségre a felhangzó parancs iránt.

Kató Béla
püspök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ALKOTMÁNYA (STATÚTUM)

Jézus Krisztus Anyaszentegyházában
„mindenek ékesen és jó renddel legyenek”.
(1Kor 14,40)

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. §.

(1) A Romániai Református Egyház Jézus Krisztus szent, apostoli egyházának része. Az Egyház Krisztus teste. A teljes Szentírás alapján hitének kifejezőjéül a Nicea-konstantinápolyi Hitvallást, az Apostoli Hitvallást, a II. Helvét Hitvallást (1566) és a Heidelbergi Kátét (1563) fogadja el. A Romániai Református Egyház történeti fejlődése során a következő elnevezéseket használta: „Evangelico Reformata, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház”, „Református Egyház” és „Cultul Reformat Calvin”.

(2) A Romániai Református Egyház hitvallásai alapelveinek azonosságánál fogva zsinati egységben van minden magyar nyelvű református egyházzal, hitbeli, lelki és szeretetközösséget alkot a világ minden református egyházával. Az egyetemes keresztyén anyaszentegyház közösségében ökumenikus kapcsolatok fenntartására törekszik.

2. §.

A Romániai Református Egyház feladata Isten Igéjének a Szentírással és elfogadott hitvallásaival egyező hirdetése, a sákramentumok (keresztség, úrvacsora) kiszolgáltatása, az egyházfegyelem, a keresztyén nevelés, a miszió és a keresztyén szolgáló szeretet gyakorlása a református hívek hitbeli egységének és békéjének megőrzése érdekében.

3. §.

A Romániai Református Egyház tagjai mindazok, akik részesültek a keresztségben, reformátusoknak vallják magukat egyházi és világi hatóságok előtt, valamelyik református egyházközségnek nyilvántartott tagjai – éljenek bárhol a világon –, és elfogadják a református egyház hitvallásait és törvényeit.

4. §.

(1) A Romániai Református Egyház istentiszteleti és belső ügyviteli nyelve a magyar nyelv.

(2) A pénzügyi-könyvelési nyilvántartás a felekezetek vallásszabadságáról és általános rendjéről szóló 489/2006-os törvény szerint történik.

5. §.

(1) A Romániai Református Egyház tiszteletben tartja Románia alkotmányát és törvényeit.

(2) A Romániai Református Egyház szervezetében, jogszabályalkotásában, kormányzatában, ellenőrzési és belső fegyelmezési munkájában önálló és független. Autonómiáját Románia alkotmánya szavatolja.

II. fejezet

Szervezeti felépítés

6. §.

(1) A Romániai Református Egyház egyházközségekből áll.

(2) Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen az istentisztelet gyakorlásának és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

(3) Az egyházi kormányzás, rendtartás, felügyelet és fegyelmezés céljából több egyházközség egyházmegyét, több egyházmegye egyházkerületet alkot, az egyházkerületek alkotják a Romániai Református Egyházat.

(4) A Romániai Református Egyház, annak egyházközségei, egyházmegyéi és egyházkerületei önkormányzati joggal rendelkező jogi személyek.

(5) Egyházközségek létrehozása egy meghatározott közigazgatási területen élő református hívek kifejezett akaratából, a felsőbb egyházi testületek jóváhagyásával történik. Az egyházközség megszűnik, az egyházközségi közgyűlés határozatával és a felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyásával, ha

feladata teljesítésére képtelenné válik. A megszüntetett egyházközség vagyona arra az egyházközségre száll, amelyhez a híveket beosztották.

(6) Az egyházmegyék létrehozása, megszüntetése vagy határainak módosítása az Egyházkerületi Közgyűlés, az egyházkerületek esetében a Zsinat hatáskörébe tartozik.

III. fejezet

Kormányzati és ellenőrző testületek

7. §.

(1) A Romániai Református Egyház a Szentírás és hitvallásai alapján minden szinten a zsinatpresbiteri kormányzati elvek szerint, a hívek által választott testületek által kormányozza magát.

(2) Az egyházközség kormányzó testületei az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium. Mindkét testület elnöke a lelkipásztor és a főgondnok, illetve a gondnok. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség azon felnőtt tagjai alkotják, akik a folyó évre kifizették a rendszeres egyházfenntartói járulékot. A presbitérium tagjait az Egyházközségi Közgyűlés választja, számuk megállapítása az egyházközség lélekszáma függvényében történik, 4–36 között. Az Egyházközségi Közgyűlés és a presbitérium határozatait a jelenlevők szavazatainak többségével hozza. Az Egyházközségi Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(3) Az egyházmegye kormányzó és képviselő testületei az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács. Mindkét testület elnöke az esperes és az egyházmegyei főgondnok. Az Egyházmegyei Közgyűlést az egyházközségek lelkészei és presbiteri képviselői alkotják. Az Egyházmegyei Tanács tagjait az Egyházmegyei Közgyűlés választja a lelkészek és presbiterek közül. Számuk 6–10 paritásos alapon. Az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács érvényes határozatokat hoz a jelen levő tagok szavazatainak többségével. Az Egyházmegyei Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(4) Az egyházkerület kormányzó és képviselő testületei az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács. Mindkét testület elnöke a püspök és az egyházkerületi (ügyvezető) főgondnok. Az Egyházkerületi Közgyűlést az esperesek, egyházmegyei főjegyzők, egyházmegyei főgondnokok és az egyházmegyék képviselői alkotják. Ez utóbbiakat a lelkészek és presbiterek kö-

zül választják paritásos alapon. Az Igazgatótanács tagjait az Egyházkerületi Közgyűlés választja, számukat az Egyházkerületi Közgyűlés állapítja meg. Az Egyházkerületi Közgyűlés és az Igazgatótanács érvényes határozatokat hoz a jelen levő tagok szavazatainak többségével. Az Egyházkerületi Közgyűlés feladatait a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(5) Ezen testületek hatáskörükben szabályrendeleteket alkotnak, amelyek a közvetlen felettes testületeik jóváhagyását követően lépnek hatályba.

(6) A Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviselői testülete a Romániai Református Egyház Zsinata, a továbbiakban Zsinat, legfőbb végrehajtó testülete pedig a Zsinati Állandó Tanács. Mindkét testület elnöksége az egyházkerületek püspökeiből és főgondnokaiból (ügyvezető főgondnokából) áll. A Zsinatot az egyházkerületi közgyűlések által választott lelkészek és presbiterek alkotják, ezek számát a közgyűlések állapítják meg. A Zsinati Állandó Tanács tagjait a Zsinat választja. A Zsinat és a Zsinati Állandó Tanács érvényes határozatokat hoz a jelen levő tagok szavazatainak többségével.

(7) A Zsinat ülésszakonként maga választja lelkészi és presbiteri ülésvezető elnökeit, akik egyben a Zsinati Állandó Tanács ülésvezető elnökei is a megfelelő időszakban.

(8) A Romániai Református Egyház jogszabályait a Zsinat alkotja, hagyja jóvá és lépteti életbe. A Zsinat működését a Zsinati Állandó Tanács felügyelete alatt működő zsinati titkárság (konvent) biztosítja.

(9) A jogszabályok, szabályrendeletek és rendelkezések értelmezése, jogviták eldöntése a Zsinati Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozik. Az Alkotmánybíróság tagjait a Zsinat választja az erre vonatkozó szabályrendelet szerint.

(10) Az egyházi testületek, minden szinten, feladataik teljesítése érdekében szakbizottságokat hozhatnak létre.

(11) Az egyházközségnek az egyházmegye, az egyházmegyének az egyházkerület, az egyházkerületeknek a Zsinat a felügyeleti és fellebbezési hatósága.

IV. fejezet

Az egyház tisztségviselői

8. §.

(1) A Romániai Református Egyházban a következő alaptisztségek vannak: lelkipásztor, presbiter, diakónus. A tisztségek egyenrangúak.

(2) A lelkipásztorok a Romániai Református Egyház által elismert felsőfokú tanintézetekben szereznek képesítést. A lelkipásztorokat az Egyházközségi Közgyűlés választja. Alkalmazásuk és munkaviszonyuk megszűnése az egyház jogszabályaival és a munkatörvénykönyvvvel összhangban történik. A lelkipásztor tevékenységének felfüggesztése (kivéve a fegyelmi vizsgálat idejére történő ideiglenes felfüggesztést), a lelkipásztor áthelyezése, szolgálattól való végleges eltiltása csak fegyelmi úton történhet, az egyház fegyelmi szabályzata szerint. A lelkipásztori szolgálattól véglegesen eltiltott személy a Romániai Református Egyházban lelkipásztori szolgálatot nem végezhet, ha mégis megteszi, ez büntetőjogi eljárást von maga után.

(3) A presbitereket és diakónusokat az Egyházközségi Közgyűlés választja az egyházközség arra érdemes, választhatósági jogú tagjai közül. Az egyházközségi főgondnokot (gondnokot) a presbitérium választja a presbiterek közül.

(4) Az egyházmegye képviselői: az esperes, egyházmegyei főgondnok, egyházmegyei főjegyző és egyházmegyei gondnok, akiket az Egyházmegyei Közgyűlés választ.

(5) Az egyházkerület képviselői: a püspök, egyházkerületi főgondnok és a püspökhelyettes, akiket az Egyházkerületi Közgyűlés választ.

(6) A megválasztottak megbízatása 6 éves időtartamra szól, és újraválaszthatók, kivéve az egyházközségi főgondnokot és gondnokot, akiket a presbitérium 3 évre választ a presbiterek közül. Ezek a megbízatásuk lejártával újraválaszthatók. Az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, a püspök és az egyházkerületi főgondnokok, valamint a zsinati ülésvezető elnökök 6 éves megbízatásuk lejártá után csak egyszer választhatók újra abban a testületben, amelyben végezték tevékenységüket.

(7) Ha az egyházi tisztség betöltésénél a hivatali rangidősséget számításba vesszük, akkor ezen az illető tisztség viselésének időtartama értendő. A hivatali rangidősséghez kötött tisztségek betöltését vagy átruházását a Romániai Református Egyház belső törvényei szabályozzák.

(8) A Romániai Református Egyház minden önkormányzati joggal rendelkező testülete feladatai teljesítésére tisztviselőket (kántorokat, könyvelőket, titkárokat, jogtanácsosokat, gondozókat stb.) alkalmazhat.

(9) Az egyháznak egyetlen tagja sem vehet részt sem mint tisztségviselő, sem mint valamely egyházi testület tagja, olyan ügyre vonatkozó intézkedésben, tárgyalásban vagy határozathozatalban, amelyben ő maga, házastársa, egyenes ági vagy oldalági rokona IV. fokig, sógora vagy sógornője érde sem pedig olyan ügyekben, amelyekben, mint valamelyik fél törvényes képviselője, meghatalmazottja járt el.

(10) Ha a Romániai Református Egyház tagjai mint hívek tisztségviselők, tisztviselők vagy bizonyos feladatok végzésére megbízott meghatalmazottak szándékosan vagy gondatlanul anyagi kárt okoznak az egyháznak, ezért anyagi, fegyelmi, polgári és büntetőjogi felelősséggel tartoznak.

V. fejezet

Az egyház intézményei

9. §.

(1) A Romániai Református Egyház és önkormányzati joggal rendelkező testületei feladataik teljesítésére létrehozhatnak:

- a) tanintézeteket: egyetemi fokú teológiai intézetet, vallásnár-, diakónus-, kántorképző fakultásokkal működő egyetemet; más szakokat és képzést magukba foglaló fakultásokat, középiskolákat, szakiskolákat, elemi és általános iskolákat, óvodákat és mindezek számára bentlakásokat és kollégiumokat. E tanintézetek a Zsinat által kidolgozott és jóváhagyott szabályzatok szerint működnek a megfelelő állami törvényekkel összhangban;
- b) szeretetintézményeket: betegeket, időseket, árvákat, utcagyermeket, fogyatékosokat gondozó intézeteket, kórházakat és más különleges karitatív intézményeket;
- c) alapítványokat, egyesületeket: könyv- és folyóirat-kiadót, rádió- és tv-adókat és műsorokat;
- d) szövetségeket, értekezleteket, szakmai kollégiumokat;
- e) nyugdíjintézetet és önszegélyező pénztárt, amely a Zsinat által jóváhagyott szabályrendelet alapján működik.

(2) A b–d) pontokban felsorolt intézmények szabályzatát az illetékes egyházi hatóságok hagyják jóvá.

(3) Az egyház feladatának teljesítésére létesült valamennyi intézmény működése összhangban van a vallás szabad gyakorlásának jogával, az egyház Krisztustól nyert szolgálatának eszközei, s mint ilyenek, az egyházi hatóságok igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt állnak.

VI. fejezet

Az anyagi alapok

10. §.

(1) Szolgálatát betöltéséhez a Romániai Református Egyház a szükséges anyagi javakat az egyháztagok rendszeres hozzájárulásából, adományokból, állami támogatásokból, segélyekből, bérjövödelméből, alapítványi, gazdasági, kereskedelmi és egyéb jövedelmekből nyeri.

(2) A Romániai Református Egyház, az egyházkerületek, valamint ezek önkormányzati joggal rendelkező testületei, intézményei, egyházi célokat szolgáló gazdasági egységeket, pénzügyi és más alapokat létesíthetnek, fogadhatnak el és működtethetnek. Ezek működéséről külön belső jogszabály rendelkezik.

(3) Az egyház által az állam törvényeinek figyelembevételével létesített vagy elismert valamennyi intézmény, tanintézet, egyesület, értekezlet, szövetség, alakulat, alapítvány az egyház önkormányzati testületeinek igazgatása, kormányzata és felügyelete alatt áll, amihez az államtól adókedvezményt és anyagi támogatást igényel.

VII. fejezet

Az egyházfegyelem

11. §.

(1) A fegyelmi esetek elbírálása az egyházközségi, egyházmegyei, egyházkerületi fegyelmi bizottságok, valamint a Romániai Református Egyház Zsinata Fegyelmi Bizottságának hatáskörébe tartozik. A fegyelmi bizottságokat a megfelelő szintű közgyűlések, illetve a Zsinat ülése választják meg. E bizottságok ülésekben végzik tevékenységüket az összes tagok jelenlétében a fegyelmi szabályzatnak megfelelően.

(2) Az egyház összes tagjait, tisztségviselőit, tisztviselőit és alkalmazottait érintő fegyelmi ügyek az egyházi fegyelmi bizottságok hatáskörébe tartoznak.

(3) Az egyházi fegyelmezés kétszintű, minden fegyelmi határozat a közvetlen felettes fegyelmi bizottságnál megfellebbezhető, amelynek döntése végleges és visszavonhatatlan. Az a határozat, amely kimondja egy lelkipásztor végleges eltávolítását a lelkipásztori karból, a Zsinati Fegyelmi Bizottsághoz fellebbezhető. Minden fegyelmi úton, jogerős ítélettel elmarasztalt személy jogorvoslatért polgári bírósághoz fordulhat. Az egyházi fegyelmezés és fegyelmezési eljárás alkalmazásáról a Romániai Református Egyház fegyelmi szabályzata rendelkezik.

VIII. fejezet

Az alkotmányos védelem

12. §.

(1) A Romániai Református Egyház a jelen Statútummal összhangban, a Zsinat által alkotott jogszabályok és más egyházi testületek révén alkotott szabályrendeletekkel, rendelkezésekkel önállóan kormányozza magát. Feladata, Isten szolgálatának teljesítésében elvárja az állami hatóságok és testületek segítségét és védelmét:

- a) a vallásszabadság, a sajtószabadság, valamint az egyház szabad szervezkedésére és működésére vonatkozó autonómiája alkalmazásában és biztosításában;
- b) az istentiszteletek zavartalan és szabad tartásában, valamint az istentiszteleteken szolgálatot teljesítők és résztvevők védelmében;
- c) a korábban tulajdonában lévő intézményeinek, anyagi, szellemi javainak visszaszerzésére való igyekezetében, valamint a volt totalitárius rendszer által okozott sérelmek jogorvoslását célzó intézkedésében;
- d) az egyháztagok vallásos meggyőződése miatti üldöztetése, vagy meggyőződésük ellenére más vallásos közösség szertartásain való részvételre kényszerítése esetén.

(2) A fenti alkotmányos védelmek vagy nemzetközi szerződésekben előírt kötelezettségekben foglaltak biztosításának elmulasztása esetén az összes hazai törvény adta lehetőségek kimerítése után indokolt esetben az egyház igénybe veheti ökumenikus és más nemzetközi szervezetek segítségét.

13. §.

A Romániai Református Egyház országos központi vezető és képviseleti testülete a Zsinat, székhelye Kolozsvár, I. C. Brătianu u. 51–53. szám.

IX. fejezet

Záró rendelkezések

14. §.

Jelen alapjogszabály megváltoztatása vagy módosítása a Zsinat általános, kétharmados többségének határozatával történik.

15. §.

Jelen Statútumot 2007. december 5-én elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2007. február 12-én megnyitott I. ülészakának 2. ülésén, életbe lép 30 nappal a közzététele után. A jelen Statútum életbelépésének időpontjában a Romániai Református Egyház Statútuma, melyet a Román Népköztársaság nagy nemzetgyűlésének elnöksége hagyott jóvá az 1949. június 1-én kelt 591. sz. dekrétummal, érvényét veszti.

Jóváhagyta Románia kormánya 2008. február 20-án 186. sz. határozatával.

16. §.

Jelen jogszabálynak a Zsinat által jóváhagyott szövegét Románia kormánya 2008. február 20-án, a 186. szám alatt hozott határozatával jóváhagyta. Közzétételének időpontjától a 2006. július 1-jén hatályba lépett alkotmány érvényét veszti.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 2. ülésén.

Kelt, Kolozsváron 2008. április 8-án.

Dr. Pap Géza
püspök

Tonk István
főgondnok

Csúry István
elnök-helyettes püspök

Kovács Zoltán
elnök-főgondnok

STATUTUL BISERICII REFORMATE DIN ROMÂNIA

CAP. I

Dispoziții generale

ART. 1

(1) Biserica Reformată din România face parte din Biserica Sfântă Apostolică a lui Isus Hristos. Biserica este trupul lui Hristos. În baza întregii Sfinte Scripturi, ca expresie a credinței sale, își însușește Crezul Niceo-Constantinopolitan, Crezul Apostolic, Confesiunea a doua Helvetică (1566) și Catehismul Heidelbergian (1563). Biserica Reformată din România, în evoluția sa istorică, a purtat următoarele denumiri: „Evangelico Reformată, vulgo Calviniana”, „Helvét Hitvallású Evangéliumi Református Egyház” (Biserica Evanghelică Reformată de Confesiune Helvetică), „Református Egyház” (Biserica Reformată) și Cultul Reformat Calvin.

(2) Biserica Reformată din România, prin identitatea principiilor de bază ale confesiunii sale, formează o unitate sinodală cu toate bisericile reformate de limbă maghiară, comunitate de credință, sufletească și de iubire cu toate bisericile reformate din lume. În comunitatea Sfintei Biserici creștine universale promovează relații ecumenice.

ART. 2

Menirea Bisericii Reformate din România este de a propovădui Cuvântul lui Dumnezeu în concordanță cu Sfânta Scriptură și confesiunile însușite, împărtășirea sacramentelor (botez, cuminecătură), exercitarea disciplinei bisericești, a educației creștine, a misiunii și diaconiei creștine, în vederea menținerii unității de credință și păcii în rândul credincioșilor bisericii reformate.

ART. 3

Membrii Bisericii Reformate din România sunt cei care au fost botezați, se consideră de religie reformată în fața autorităților bisericești și publice,

sunt membri înregistrați ai unei parohii reformatate – de oriunde din lume – și își însușesc confesiunile și legile bisericii reformatate.

ART. 4

(1) În Biserica Reformată din România limba folosită la serviciile divine și în administrația internă este limba maghiară.

(2) Evidența financiar-contabilă se ține conform *Legii nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor.

ART. 5

(1) Biserica Reformată din România recunoaște și respectă Constituția și legile României.

(2) Biserica Reformată din România, în organizarea, legiferarea, guvernarea, supravegherea și în aplicarea disciplinei interne, este autonomă și independentă. Autonomia ei este garantată de Constituția României.

CAP. II

Structura organizatorică

ART. 6

(1) Biserica Reformată din România este constituită din comunități parohiale.

(2) Parohia este comunitatea organizată a membrilor bisericii de pe un teritoriu delimitat, în scopul asigurării serviciilor divine și a celorlalte activități religioase, conform legilor interne și confesiunilor însușite.

(3) În vederea guvernării, organizării, supravegherii, respectiv aplicării disciplinei, mai multe parohii formează protopopiate, mai multe protopopiate formează eparhii, iar eparhiile formează Biserica Reformată din România.

(4) Biserica Reformată din România, parohiile, protopopiatele și eparhiile ei sunt persoane juridice cu drept de autogovernare.

(5) Înființarea parohiilor se face prin voința exprimată a credincioșilor reformați care trăiesc pe un teritoriu administrativ delimitat, cu aprobarea forurilor bisericești superioare. Parohiile se desființează în cazul în care nu își mai pot îndeplini scopul pentru care au fost înființate, prin hotărârea membrilor Adunării generale parohiale, cu aprobarea forurilor bisericești

superioare. Patrimoniul parohiei desființate va fi preluat de parohia la care credincioșii au fost repartizați.

(6) Înființarea, desființarea sau schimbarea delimitării teritoriale a protopopiatelor se face prin hotărârea Adunării generale eparhiale, iar cea a eparhiilor se face prin hotărârea Sinodului Bisericii Reformate din România.

CAP. III

Organele de guvernare și control

ART. 7

(1) Biserica Reformată din România este guvernată la toate nivelurile pe baza Sfintei Scripturi și a confesiunilor sale, conform principiilor sinodo-prezbiteriale, de către organe alese de enoriași.

(2) Organele de guvernare și de reprezentare ale parohiei sunt: Adunarea generală parohială și Consiliul parohial. Președinția ambelor organe este alcătuită din preot și primcurator (curator). Adunarea generală parohială este formată din membrii majori ai parohiei care și-au achitat contribuția permanentă pentru anul în curs. Membrii Consiliului parohial, prezbiterii sunt aleși de Adunarea generală parohială, numărul lor se stabilește în funcție de numărul enoriașilor din parohie, respectiv minimum 4 până la maximum 36. Adunarea generală parohială și Consiliul parohial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale parohiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(3) Organele de guvernare și de reprezentare ale protopopiatului sunt: Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial. Președinția ambelor organe este alcătuită din protopop și primcuratorul protopopial. Adunarea generală protopopială este formată din preoții și reprezentanții prezbiteriali ai parohiilor. Membrii Consiliului protopopial sunt aleși de Adunarea generală protopopială, în număr de 6 până la 10, în mod paritar, dintre preoți și prezbiteri. Adunarea generală protopopială și Consiliul protopopial iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale protopopiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(4) Organele de guvernare și de reprezentare ale eparhiei sunt: Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent. Președinția ambelor organe este alcătuită din episcop și primcuratorul eparhial (primcuratorul executiv).

Adunarea generală eparhială este formată din protopopi, primnotari protopopiali (vicari), primcuratori protopopiali și din reprezentanții protopopiatelor aleși în mod paritar dintre preoți și prezbiteri. Membrii Consiliului dirigent eparhial sunt aleși de Adunarea generală eparhială, numărul lor fiind stabilit de Adunarea generală eparhială. Adunarea generală eparhială și Consiliul dirigent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți. Atribuțiile Adunării generale eparhiale sunt reglementate de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(5) Regulamentele adoptate de aceste organe intră în vigoare după aprobarea lor de către organele ierarhic superioare.

(6) Organul suprem legislativ și de reprezentare al Bisericii Reformate din România este Sinodul Bisericii Reformate din România, denumit în continuare Sinodul, iar organul suprem executiv este Consiliul permanent al Sinodului. Președinția ambelor organe supreme este compusă din episcopii și primcuratorii (primcuratorul executiv) eparhiilor. Sinodul este alcătuit din preoți și prezbiteri aleși de adunările generale eparhiale, numărul lor fiind stabilit de adunări. Membrii Consiliului permanent sunt aleși de Sinod. Sinodul și Consiliul permanent iau hotărâri valabile cu majoritatea voturilor celor prezenți.

(7) Plenara Sinodului își alege președinții de ședință pentru ciclurile de plenară (un preot și un prezbiter). Aceștia sunt și președinții de ședință ai Consiliului permanent al Sinodului pe perioada respectivă.

(8) Legile Bisericii Reformate din România sunt adoptate, aprobate și implementate de Sinod. Funcționarea Sinodului este asigurată de secretariatul Sinodului (convent), care funcționează sub îndrumarea Consiliului permanent al Sinodului.

(9) Interpretarea legilor, regulamentelor, hotărârilor bisericești interne, precum și luarea deciziilor în litigii legislative țin de competența Curții Constituționale a Sinodului. Membrii acesteia sunt aleși de Sinod, conform regulamentului de funcționare al Sinodului.

(10) În scopul îndeplinirii atribuțiilor, organele bisericești, la toate nivelurile, pot alcătui comisii de specialitate.

(11) Autoritățile de control și apel ale parohiilor sunt protopopiatele, cele ale protopopiatelor, eparhiile, iar autoritatea de control și apel a eparhiilor este Sinodul.

CAP. IV

Personalul bisericii

ART. 8

(1) În cadrul Bisericii Reformate din România există următoarele funcții de bază: preot, prezbiter, diacon (asistent social). Funcțiile sunt de același rang.

(2) Preoții sunt pregătiți în instituții de învățământ superior recunoscute de Biserica Reformată din România. Preoții sunt aleși de adunările generale parohiale. Angajarea acestora și concedierea lor au loc în conformitate cu legile bisericii și cu Codul muncii. Suspendarea activității preotului (cu excepția suspendării temporare în cazul investigațiilor disciplinare), transferul acestuia sau interzicerea definitivă de a practica această profesie este posibilă/posibil doar pe cale disciplinară, în conformitate cu regulamentul disciplinar bisericesc. Persoana căreia i s-a interzis practicarea profesiei de preot nu mai are dreptul de a sluji în cadrul Bisericii Reformate din România. Încălcarea acestei prevederi se sancționează potrivit legii penale.

(3) Prezbiterii și diaconii sunt aleși de Adunarea generală parohială din rândul enoriașilor cu drept de a fi aleși, demni de a îndeplini aceste funcții. Primcuratorul (curatorul) parohial este ales de Consiliul parohial din rândul prezbiterilor.

(4) Reprezentanții protopopiatului sunt: protopopul, primcuratorul protopopial, primnotarul protopopial (vicar) și curatorul protopopial. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală protopopială.

(5) Reprezentanții eparhiei sunt: episcopul, primcuratorul eparhial și episcopul vicar, care este locțiitorul episcopului. Aceștia sunt aleși de Adunarea generală eparhială.

(6) Mandatul celor aleși este de 6 ani și pot fi realeși. Excepție fac primcuratorul și curatorul parohiei, care sunt aleși de către Consiliul parohial pe o perioadă de 3 ani. La expirarea mandatului, ei pot fi realeși. După expirarea mandatului de 6 ani, protopopul, primcuratorul protopopial, episcopul, primcuratorul eparhial, respectiv președinții de ședință ai Sinodului pot fi realeși pentru un mandat consecutiv doar o singură dată în cadrul celui organ în care își desfășoară activitatea.

(7) Dacă pentru îndeplinirea unor funcții se ia în considerare vechimea în funcție, aceasta se va referi la durata vechimii în aceeași funcție. Exercitarea

sau transferarea funcțiilor legate de vechimea în funcție este reglementată de legile interne ale Bisericii Reformate din România.

(8) Toate organele cu drept de autogovernare ale Bisericii Reformate din România pot angaja funcționari (cantori, contabili, secretari, consilieri juridici, îngrijitori etc.), în vederea îndeplinirii sarcinilor ce le revin.

(9) Niciun membru al bisericii – în calitate de funcționar sau în calitate de membru ales al unui organ bisericesc – nu poate participa la dezbateri, luări de măsuri și decizii în cazurile în care este interesat el personal sau soțul, soția, respectiv rudele în linie dreaptă ori colaterală până la gradul al IV-lea, cumnatul sau cumnata; nici în cazurile în care este ori a fost reprezentant legal sau mandatar al uneia dintre părți.

(10) Dacă membrii Bisericii Reformate din România, în calitate de enoriași sau în calitate de demnitari, funcționari ori mandatarî împuterniciți la îndeplinirea unor sarcini, comit cu intenție sau din neglijență fapte cauzatoare de prejudicii materiale bisericii, sunt răspunzători material, disciplinar, civil și penal.

CAP. V

Instituțiile bisericești

ART. 9

(1) Biserica Reformată din România și organele acesteia cu drept de autogovernare, în scopul îndeplinirii sarcinilor ce le revin, pot înființa:

- a) instituții de învățământ: institut teologic de grad universitar, universitate cu facultăți pentru pregătirea profesorilor de religie, a diaconilor, cantorilor; facultăți cu alte profiluri și specializări; școli medii, școli profesionale, școli primare, școli generale și alte școli; grădinițe, respectiv cămine și colegii pentru acestea. Aceste instituții de învățământ funcționează conform regulamentelor elaborate și aprobate de Sinod și conform legislației de stat în domeniu;
- b) instituții de caritate: unități caritative și spitale pentru îngrijirea și tratamentul bolnavilor, persoanelor vârstnice, orfanilor, copiilor abandonati, a persoanelor cu dizabilități, precum și alte unități caritative speciale;
- c) fundații, asociații, edituri de cărți și reviste, emițătoare și emisiuni de radio și televiziune;

- d) federații, conferințe, colegii profesionale;
- e) casă de pensii și ajutor reciproc, care funcționează conform regulamentului aprobat de Sinod.

(2) Statutele instituțiilor enumerate la literele b–d) sunt aprobate de forurile bisericești competente.

(3) Funcționarea tuturor instituțiilor înființate în scopul îndeplinirii sarcinilor bisericii este în concordanță cu dreptul de liberă practică a credinței religioase. Ele sunt instrumentele primite de la Domnul Isus Hristos pentru slujirea Bisericii, care, ca atare, se supun guvernării, organizării și supravegherii forurilor bisericești competente.

CAP. VI

Baza materială

ART. 10

(1) Biserica Reformată din România asigură baza materială necesară îndeplinirii misiunii sale din contribuțiile permanente ale enoriașilor, din donații personale, subvenții de la stat, din ajutoare, chirii, venituri din activitatea unor fundații, a unor unități economice, comerciale și din alte venituri.

(2) Biserica Reformată din România, eparhiile, respectiv organele și instituțiile cu drept de autogovernare pot înființa sau primi spre administrare unități economice, comerciale, fonduri financiare sau alte fonduri, cu scopul subvenționării activităților bisericești. Funcționarea acestora este reglementată prin legi speciale interne.

(3) Toate instituțiile de învățământ, asociațiile, conferințele, federațiile, formațiunile, fundațiile înființate sau recunoscute de biserică, în conformitate cu legile statului, se află sub guvernarea, administrarea și supravegherea organelor de autogovernare ale bisericii, la care solicită facilități fiscale și sprijin financiar din partea statului.

CAP. VII

Disciplina bisericească

ART. 11

(1) Soluționarea cazurilor disciplinare este de competența comisiilor disciplinare parohiale, protopopiale, eparhiale, respectiv a Comisiei de disciplină a Sinodului Bisericii Reformate din România. Comisiile disciplinare sunt alese

de adunările generale la nivelurile corespunzătoare, respectiv de Plenara Sinodului. Aceste comisii își desfășoară activitatea în ședințe, cu prezența tuturor membrilor, conform regulamentului de disciplină.

(2) Cazurile disciplinare privind toți enoriașii, demnitarii, funcționarii și angajații bisericii revin în competența comisiilor disciplinare.

(3) Judecata bisericească este de două niveluri. Hotărârile instanței de fond pot fi atacate la comisiile disciplinare ierarhic superioare, a căror sentință este definitivă și irevocabilă. Hotărârea definitivă prin care s-a dispus excluderea unui preot din cler poate fi atacată cu recurs la Comisia de disciplină a Sinodului. Persoanele în cazul cărora s-a pronunțat sentință definitivă se pot adresa instanțelor civile de drept. Disciplina bisericească și procedura disciplinară se aplică conform regulamentului de disciplină al Bisericii Reformate din România.

CAP. VIII

Protecția constituțională

ART. 12

(1) Biserica Reformată din România se autoguvernează în conformitate cu prezentul statut, pe baza legilor adoptate de Sinod, a regulamentelor și dispozițiilor adoptate de celelalte organe bisericești. Pentru îndeplinirea menirii sale, a slujirii lui Dumnezeu, solicită ajutorul și protecția autorităților și organelor statului pentru:

- a) implementarea și garantarea libertății religioase, a libertății presei, a autonomiei bisericii de a se organiza și funcționa liber;
- b) garantarea desfășurării nestingherite și libere a serviciilor, slujbelor divine, precum și a protecției slujitorilor și participanților la acestea;
- c) sprijinirea eforturilor susținute în vederea retrocedării instituțiilor, a bunurilor materiale și spirituale, remedierea prejudiciilor suferite de biserică, cauzate de sistemul totalitar din trecut;
- d) protejarea enoriașilor persecutați din cauza convingerilor lor religioase sau dacă sunt obligați să participe la ceremonii religioase contrare convingerilor lor.

(2) În cazul neasigurării acestor protecții constituționale, legale sau a celor prevăzute în tratatele internaționale, după epuizarea tuturor posibilităților legale autohtone, Biserica Reformată din România își rezervă dreptul,

în cazuri motivate, de a se adresa și apela la ajutorul unor organizații ecumenice sau foruri internaționale.

ART. 13

Organul central de conducere și de reprezentare a Bisericii Reformate din România este Sinodul, cu sediul în municipiul Cluj-Napoca, str. I. C. Brătianu nr. 51-53.

CAP. IX

Dispoziții finale

Art. 14

Prezentul statut poate fi modificat sau completat cu o majoritate de două treimi din numărul voturilor exprimate de către membrii Sinodului.

Art. 15

Prezentul statut a fost adoptat la 5 decembrie 2007, în ședința a II-a din Sesiunea I a Sinodului Bisericii Reformate din România, deschisă la 12 februarie 2007 în Cluj-Napoca, și intră în vigoare în termen de 30 de zile de la publicare. La data intrării în vigoare a prezentului statut, Statutul Bisericii Reformate din România, aprobat de Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Române prin *Decretul nr. 591 din 1 iunie 1949*, se abrogă.

HOTĂRÂRE nr. 186 din 20 februarie 2008 privind recunoașterea Statutului Bisericii Reformate din România

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, precum și al *art. 49 alin. (2) și (3) din Legea nr. 489/2006* privind libertatea religioasă și regimul general al cultelor, Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

ART. 1

Se recunoaște Statutul Bisericii Reformate din România, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

ART. 2

Pe data intrării în vigoare a prezentei hotărâri se abrogă *Decretul nr. 591/1949* pentru aprobarea Statutului Bisericii Reformate din România, nepublicat, cu modificările și completările ulterioare.

PRIM-MINISTRU
CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Contrasemnează:

Ministrul culturii și cultelor,
Adrian Iorgulescu

București, 20 februarie 2008.

Nr. 186.

Megjelent a Hivatalos Közlöny (Monitorul Oficial) 2008. március 5-ei 171. számában.

ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ SZERVEZETÉRŐL ÉS KORMÁNYZÁSÁRÓL

2006. évi 1. jogszabály

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

ELSŐ RÉSZ AZ EGYHÁZKÖZSÉG

I. fejezet

Az egyházközségekről általában

1. §. Az egyházközség az egyház tagjainak egy meghatározott területen, az istentisztelet gyakorlása és a keresztyén élet hitvallásainknak megfelelő folytatása végett az egyházi jogszabályok szerint szervezett gyülekezete.

Az egyházközségek: anya-, missziói, társ-, leányegyházközségek és szórványok.

- a) anyaegyházközség az a gyülekezet, amely önállóan istentiszteleti helyet és állandó lelkeszi állást tart fenn;
- b) missziói egyházközség rendszerint több polgári községben és más vallásúak közt elszórtan élő egyháztagokból szervezett gyülekezet, amely közös lelkeszi állással, az egyházi közalap, az egyházmegye vagy az egyházkerület támogatásával működik;
- c) a társult egyházközség külön presbitériummal, istentiszteleti hellyel rendelkező, egyenrangú gyülekezetek szerveződése. Az érintett egyházközségek közös megegyezés alapján társulási szerződést kötnek. Híveik arányosan járulnak hozzá az egyház fenntartásához, egyenlő szolgáltatásban részesülnek, lelkipásztorukat közös presbiteri és közgyűlési határozattal, egyházközségi és egyházmegyei képviselőiket külön-külön választják; a társult egyházközségek megőrzik önálló jogi személyiségüket;

d) leányegyházközség az a gyülekezet, amely a lelkipásztori gondozást és a kormányzást illetően valamelyik szomszédos anyaegyházközséghez tartozik, de gyülekezeti feladatait és kötelességeit saját presbitériuma vezetése alatt teljesíti;

e) szórvány az a gyülekezet, amelyben a hívek kis lélekszáma miatt egyházközségi szervezet nem alakítható. A missziói egyházközségbe nem szervezett szórvány a területe szerint illetékes Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára kijelölt anyaegyházközséghez tartozik a területe szerint illetékes egyházkerületi közgyűlés megerősítésével.

2. §. Ha valamely egyházközség lélekszáma 20 alá csökken, vagy anyagi elerőtlenedés miatt feladata teljesítésére képtelenné válik, külön egyházi szervezetének megszüntetéséről, illetve más egyházközséghez csatolásáról az illetékes Egyházmegyei Tanács dönt. Az erről rendelkező egyházmegyei határozatot végrehajtás előtt, jóváhagyás végett, az Egyházkerületi Igazgatótanács elé kell terjeszteni.

A szórvánnyá vált egyházközség ingatlan és ingó vagyona – a fennálló jogszabályok betartásával – azon egyházközség kezelésébe kerül, amelyhez a híveket beosztották. Ha az egyházközség feléled, vagyonát ismét rendelkezésre kell bocsátani. Kérésükre a szórványok leányegyházközségekké, a leányegyházközségek anyaegyházközségekké alakulhatnak. Ezt az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

A szórvány támogatását az anyaegyházközség köteles vállalni. Ha ez meghaladja teherbíró képességét, kérheti missziói egyházközséggé való alakítását.

Amennyiben a szórvány teljesen elnéptelenedett és feléledése kizárt, az anyaegyházközség presbitériuma rendelkezik a vagyon további használatáról az a) és b) pontok szerint.

a) Ha az anyaegyházközség presbitériuma – a fennálló jogszabályok betartásával – azt a határozatot hozza, hogy értékesíti az ingatlan egészét vagy annak bizonyos részét, a kapott összeg az alábbiak szerint osztódik:

- 50 % az illetékes anyaegyházközséget,
- 30 % az illetékes egyházmegyét,
- 20 % az egyházkerületet illeti.

Az összegek kizárólag beruházások támogatására fordíthatók.

b) A teljesen elnéptelenedett szórvány ingóságairól az illetékes anyaegyházközség részletes leltárt nyújt be az Egyházmegyei Tanácsnak, amit az továbbít az Igazgatótanácsnak.

Az Igazgatótanács szakvéleményezés után a muzeális értékű tárgyakat az egyházkerületi múzeumban, a levéltári anyagot pedig az egyházkerületi levéltárban helyezi el. A nem muzeális értékű ingóságok, az egyházkerületi elnökség jóváhagyásával más, ezt igénylő gyülekezetnek adományozhatók vagy értékesíthetők. Értékesítés esetén az a) pont előírásait kell alkalmazni.

3. §. Egy egyházközség lélekszáma nem haladhatja meg a 4000-et. Az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján a 4000 lelket meghaladó gyülekezetet ketté kell osztani.

Az egyházközség osztódását az Egyházmegyei Tanács javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés rendeli el, és az egyházmegye felügyeletével az egyházközség presbitériuma hajtja végre.

Az egyházkerületi határozatnak rendelkeznie kell az egyházközségi határok rögzítéséről, valamint az egyházközségi vagyon osztódásának módjáról, vagy a közös vagyon kezelésére és a közös intézmények igazgatására hivatott közös testület létesítéséről.

Az új gyülekezet templomának megépítéséig a meglévő templomot a két gyülekezet közösen használja.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja a 2500-at, kötelező módon parókiális köröket és második lelkipásztori állást kell létesíteni.

Amennyiben egy egyházközség lélekszáma meghaladja az 1500-at, kötelező módon beosztott lelkipásztori állást kell létesíteni.

További lelkipásztori állásokat hozhat létre az egyházközség. Ebben az esetben az illetékes presbitériumnak vállalnia kell az újonnan létrehozandó állás fenntartását legkevesebb 10 évig. Igazolnia kell a lelkipásztor lakhatását és a besorolás szerinti fizetés biztosítását, valamint lelkipásztori díjlevelet kell készítenie. Az állást a hatályos jogszabály szerint azonnal be kell tölteni.

4. §. Az anya- és leányegyházközségek közigazgatási viszonyát és az abból származó jogokat és kötelezettségeket a közöttük létrejövő és az egyházmegye által jóváhagyott egyezség szabályozza. Szabályzat vagy egyezség hiányában bármelyik fél előterjesztésére az Egyházmegyei Tanács, illetőleg másodfokon az Igazgatótanács dönt.

Ennek megfelelően kell meghatározni azt is, hogy az anyaegyházközséget megillető szavazati jogban a leányegyházközség milyen módon részesül.

5. §. Az egyházközségek jelenlegi besorolása és egymáshoz való jogviszonya törvényes. Minden változtatás az illetékes presbitérium kezdeményezésére, az Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára, az Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával történik.

6. §. Az újonnan alakuló egyházközség vagyónrészesedésre jogosult attól az egyházközségtől, amelyhez tagjai tartoztak.

A leányegyházközségeknek anyaegyházközségekké alakítása vagy más egyházközségekhez csatolása esetén felmerülő vagyoni kérdésekben az ezekre vonatkozó szerződés a mérvadó. Ennek hiányában a jogvitában az Egyházmegyei Tanács, fellebbezés esetén az Igazgatótanács dönt.

7. §. Az egyházközség az egyházi Kánonban megszabott módon kormányozza önmagát, s az egyházi felsőbb testületek megalakításában, a Kánonban meghatározott feladatok teljesítésével vesz részt.

Az Egyházmegyei Közgyűlésbe minden egyházközség annyi lelkészi és világi képviselőt küld, ahány önálló lelkészi állást tart fenn.

II. fejezet

Az egyháztagok egyházközségi illetősége

8. §. A Romániai Református Egyház tagságát az egyházalkotmány harmadik cikkelye szabályozza.

Románia területén minden református vallású lakos annak az egyházközségnek tagja, amely polgári lakóhelyén működik, ha pedig abban a polgári községben református egyház nincs, annak az egyházközségnek tagja, amelyikhez lakóhelye tartozik.

Ha egy polgári községben több egyházközség van, az egyháztagok a lakóhelyük szerinti egyházközséghez tartoznak.

Más keresztyén egyház megkeresztelt tagjai református egyháztagnak tekinthetők, ha szabályszerűen áttérnek, és a gyülekezet presbitériuma vagy annak képviselői előtt előző felkészítés után konfirmációi vallástételt és fogadalmat tesznek. Az így református egyháztaggá lett hívek 14 éven aluli gyermekei szintén egyháztaggá válnak, amennyiben a szülők a keresztség sákramentumában részesültek.

A nem keresztyének református egyháztaggá válnak, ha oktatásban részesülnek, és felveszik a felnőttkeresztséget. A felnőttkeresztség 14 éves életkor felett szolgáltatható ki.

A református egyháztagság megszűnik, amennyiben a nyilvántartott egyháztag szabályszerűen kitér, lemond, vagy őt fegyelmi határozat alapján kizárják. A kitérés és az egyházunkba való áttérés írásos nyilatkozat alapján vagy a presbitériumi vizsgálatot követő határozata szerint történik.

9. §. Aki véglegesen más egyházközség területére költözik, az köteles előbbi egyházközségből kijelentkezni, új egyházközségébe bejelentkezni. Hatheti helybenlakás után az új lakóhely szerint illetékes egyházközség tagjává lesz, és az önkéntes egyházi közterheket új lakóhelyén az odaköltözést követő legközelebbi évtől kezdve viseli.

10. §. Bármely egyháztag, aki a saját lakóhelye szerinti egyházközségén kívül más református egyházközségben is rendszeresen viseli az egyházi terheket, azok mindegyikében gyakorolhatja az egyháztagokat megillető jogokat, de választhatósági joga csak egy gyülekezetben van.

Az egyháztagok jogai és kötelességei

11. §. Egyházunk megkeresztelt tagjai kétéves konfirmációi előkészítő oktatás után legkorábban 14 évesen konfirmálnak. Konfirmált ifjaink úrvacsoravételre jogosultak.

12. §. Az egyháztagok jogai:

- a) egyházközségi választói és választhatósági jog minden olyan konfirmált és 18. évét betöltött egyháztagot megillet, aki az egyházi közteherviselésben részt vesz, kivéve, ha a Kánon a továbbiakban másképp nem rendelkezik;
- b) bármely egyházi szolgálat igénybevétele;
- c) az egyházi életben felmerülő sérelmek esetében az egyházi hatóságok védelmének igénybevétele.

Az egyháztagok kötelességei:

- d) erkölcsileg tiszta, az evangélium szellemétől áthatott, józan, mértékletes élet;
- e) a vasárnapok és ünnepnapok megtartása, nyilvános istentiszteleten való részvétel, az úrvacsorával való élés, kereszttelési, konfirmálási, esketési, temetési szolgálatok igénybevétele;
- f) a gyermekeik oktatásáról, vallásos neveléséről, neveltetéséről és konfirmáltatásáról való gondoskodás;
- g) a közterhek viselése;
- h) az egyházi törvények és rendeletek betartása;
- i) az egyházi szolgálatban való részvétel.

III. fejezet

Az egyházközség tisztviselői és tisztségviselői

13. §. Az egyházközség tisztségviselői (nem alkalmazottak): az egyházközségi főgondnokok, gondnokok, presbiterek, egyházfik, presbitériumi jegyzők, szeretetmunkások és más megbízással rendelkezők.

Az egyházközség tisztviselői (alkalmazottak): lelkipásztorok, vallástanárok, diakónusok, kántorok, harangozók, pénztárosok, könyvelők és más alkalmazottak.

A tisztviselők közül tisztségviselői megbízással is rendelkezhetnek a lelkipásztorok és a gyülekezetépítő munkát végző más alkalmazottak.

14. §. Az egyházközségi tisztviselők felelősek a felsőbb egyházi testületek hozzájuk utalt rendeleteinek, valamint a presbitérium és az Egyházközségi Közgyűlés határozatainak végrehajtásáért.

Minden egyházközségi tisztségviselő és tisztviselő egyházi és vallási ügyekben egyedül egyházi hatóságától függ. Egyházi hatóságaival vagy egyháztaggal szemben polgári hatósághoz vagy bírósághoz csak abban az esetben fordulhat, ha előzőleg már az ügyben az egyházi hatóság jogerősen döntött. Kivételt képeznek a közbűntények.

Az egyházközségi tisztségviselők tisztségük elfoglalásakor esküt tesznek az őket megválasztó közgyűlés előtt.

Akit ugyanarra a tisztségre választanak, amelyet addig is viselt, nem tesz újból esküt.

15. §. A 13. §-ban felsorolt egyházközségi tisztviselők törvényes javadalmában részesülnek. Javadalmazásukat a presbitérium által szabályszerűen kiállított, az Egyházközségi Közgyűlés által elfogadott, egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyással ellátott díjlevélbe kell foglalni. A díjlevélben meghatározott javadalmat alábbszállítani vagy megcsonkítani nem szabad. Kivételes esetekben ezek az Egyházkerületi Közgyűlés határozatával módosíthatók. A tisztviselők alkalmazásukkor munkaszerződést kötnek az egyházközség presbitériumával. Az Igazgatótanács által jóváhagyott modell szerint a szerződésnek tartalmaznia kell a munkatörvénykönyv arra vonatkozó előírásait és az alkalmazó sajátos követelményeit. A szerződésben részletesen meg kell határozni az alkalmazott munkakörét és javadalmazását. A javadalommal rendelkező tisztviselők évenkénti törvényes szabadságra jogosultak.

16. §. Az egyházközségnek jogában áll az egyházi Kánon keretei között egyéb egyházközségi tisztviselői állást létrehozni, melyet jóváhagyás végett minden esetben fel kell terjeszteni az Egyházmegyei Tanácshoz és intézkedés végett az Igazgatótanácshoz is.

17. §. Az egyházközségi tisztségekre, hacsak a Kánon külön képesítést nem kíván, meg lehet választani olyan egyháztagot, aki az egyháznak konfirmált tagja, a választók névjegyzékében szerepel, tiszta erkölcsű, józan életet él, és az egyház iránti buzgóságban példamutató.

A) A lelkipásztor

18. §. A lelkipásztor jogai és kötelességei:

a) Az egyház hivatalos liturgiája szerint végzi az istentiszteletet és az egyházi szolgálatokat. Felelős az istentiszteletek pontos és az egyház szabályainak mindenben megfelelő megtartásáért. Lelkipásztori szolgálatot az egyházközség területén csak a parókus lelkipásztortól nyert felhatalmazás vagy engedély alapján végezhet (parókusi jog) az, aki erre jogosult. Az egyházközség és tagjainak békéje érdekében az illetékes esperes ettől eltérő utasítást adhat, de ezt a lelkipásztorral a szolgálat megkezdése előtt írásban közölnie kell.

Saját egyházmegyéje területén az esperes, saját egyházkerülete területén a püspök, illetve törvényes helyetteseik bármikor tarthatnak istentiszteletet, vizitációk alkalmával pedig az általuk kijelölt, a vizsgálatban részt vevő lelkipásztorok is.

A lelkipásztornak Isten Igéjét az ó- és újszövetségi kanonikus könyvek alapján híven és buzgón kell hirdetnie, a bibliamagyarázatokra nagy gondot kell fordítania. Minden gyülekezetben hetente három vagy több igehirdetéses istentisztelet (vasárnap délelőtt, délután és egy hétköznapon), az anya-egyházközségekben gyülekezeti, presbiteri, nőszövetségi és ifjúsági bibliaórát is kell tartani.

A lelkipásztornak mind az igehirdetésben, mind tanításában, előadásában és nyilatkozataiban tiszteletben kell tartania egyházunk hitvallását. A lelkipásztornak igehirdetéseit és nyilatkozatait által ápolnia és erősítenie kell a krisztusi szeretetet, gondosan kerülnie kell a személyeskedést.

A sákramentumok kiszolgáltatását, vasárnapi és ünnepi alkalmi énekek kijelölését, a konfirmációt, az esketést, a temetésen pásztori kötelességeit mindenben hitvallásunk szerint kell végeznie.

Nyilvános istentiszteletet csak az önálló lelkipásztorok, helyettes, beosztott és segédlelkészek, valamint lelkészjellegű egyének tarthatnak. Szószékbe engedhetők a hivatalos felhatalmazással kibocsátott legátusok és teológiai hallgatók is. Ők a lelkipásztor által kiválasztott és jóváhagyott, illetve hivatalos kiküldőjük által kijelölt és a lelkipásztor által láttamozott imákat és prédikációkat mondanak vagy olvasnak fel. A felsoroltakon kívül a templomi szószékbe istentisztelet végzése céljából mások nem bocsáthatók. Sákramentumokat kizárólag felszentelt, illetve erre felhatalmazott lelkipásztorok, lelkészjellegű egyének, beosztott lelkipásztorok és segédlelkészek szolgáltatnak ki. Istentiszteleti szolgálaton palástot csak önálló lelkipásztorok és beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek, lelkészjellegű egyének viselhetnek.

A lelkipásztorok felelősséggel tartoznak mindazon prédikációkért, biblia-magyarázatokért, melyeket helyettük mások tartanak a templomban. Annak érdekében, hogy az istentiszteletet minden egyházközségben megtartsák, szükség esetén a vallástanár, kántor vagy egy, a lelkipásztor által kijelölt egyháztag olvassa fel az igehirdetést és imát az úrasztalától az általa vezetett istentisztelet keretében. Az istentisztelet rendszeres megtartásáért a lelkipásztor, illetve a helyi presbitérium a felelős.

b) Végzi az egyházközséghez tartozó hívek lelkigondozását. A gyermekek körében szervezi, végzi, illetve ellenőrzi a gyülekezeti és szükség esetén az iskolai vallásoktatást. A konfirmandusokat szabályszerűen előkészíti, általában gondoskodik az ifjúság hitbeli és erkölcsi nevelésének irányításáról. Gondoskodik az ifjúsági és felnőtt egyházi szövetségek létrehozásáról és azok hitvallásos jellegéről. Teljes buzgósággal arra törekszik, hogy a gyülekezetben béke és egyetértés legyen.

Az egyházközség családjait évente meglátogatja. Ha a gyülekezet nagysága miatt ezt nem tudja megtenni, akkor legalább 200 családot látogat meg a presbiterek bevonásával. A gyülekezet betegeit felkeresi, azok kérésére az úrvacsorát házuknál kiszolgáltatja, házi istentiszteleteket tart. A Szentírás és minden református egyházépítő irat, folyóirat terjesztéséről gondoskodik. Kötelessége vallásos ünnepélyek és szeretetvendégségek tartása, illetve rendezése. A gyülekezet életéről és állapotáról rendszeresen beszámol a presbitériumnak, évi jelentést készít, melyet a presbitériummal és a közgyűléssel megtárgyal. Felkarolja az egyházépítő és egyháztársadalmi munkák minden ágát.

c) Ha abban az egyházközségben külön lelkész nincs kinevezve, a katonaságnál, katonai és polgári kórházakban, árvaházakban, öregotthonokban, javítóiskolákban, börtönökben lehetőség szerint egyházi szolgálatot végez.

d) Felel az egyházi törvények és rendelkezések végrehajtásáért. Gondoskodik a jegyzőkönyvek, aranykönyvek, Historia Domus, szolgálati napló, egyházi anyakönyvek, családkönyvek, egyéb nyilvántartások előírások szerinti vezetéséről. A felsőbb egyházi hatóságoktól igényelt jelentéseket pontosan és időben elkészíti. Az anyakönyvekből kérésre egyházi ügyben vagy magánhasználatra kivonatot készít. Az 1895. okt. 1. előtti meglévő anyakönyvekből, mint az állam által elismert okiratokból, magánszemély kérésére vagy hivatalos megkeresésre, hivatalos kivonatot állít ki. Köteles a lelkészi iroda teendőit a szabályzatok értelmében ellátni. Teljesíti az egyházi ügyvitel reá háruló feladatait.

e) Felügyeli az egyházközség intézményeit, ellenőrzi a tisztviselők és alkalmazottak tevékenységét. Az egyházközség presbiterei számára presbiterképzést szervez. Gondoskodik arról, hogy a presbiterek szerezzenek tudomást és vegyenek részt az egyházmegyei vagy körzeti presbiteri és főgondnok/gondnok, valamint az egyházkerületi gondnok konferenciáján.

f) Vezeti az egyházközség szellemi és anyagi életét. Teljesíti az elnöki feladatokat a presbitériumban és az egyházközségi közgyűlésen. Presbiteri gyűlést, egyházközségi közgyűlést lelkipásztor-elnök nélkül tartani nem lehet.

Jelen cikkelyt alkalmazni kell a helyettes lelkipásztorokra is.

19. §. Ha egy egyházközségben több önálló lelkipásztor van, az elnöki feladatok ellátását (a parókusi jog gyakorlását) az egyházközség, illetve a presbitérium belkörüleg szabályozza. Saját gyülekezete területén az önálló lelkipásztor bárhol és bármikor végezhet istentiszteletet. A szolgálatok rendjéről a presbitérium dönt.

20. §. A lelkipásztornak magánéletében a következő elvárásoknak kell eleget tennie:

a) A lelkipásztornak állandó jelleggel az egyházközségében kell laknia.

A lelkipásztor házaspárok esetét külön rendelet szabályozza.

Ha akár hivatalos, akár magánügyei miatt elhagyja egyházközségét, gondoskodnia kell arról, hogy a lelkipásztori szolgálatokban ne legyen fennakadás.

Két napon túl terjedő távolmaradást be kell jelentenie a gondnoknak és az esperesnek, közölve, hogy helyettesítésére nézve milyen intézkedést tett.

Ha ez nem szolgálati ügyben történik, távolmaradása beszámít az évi pihenőszabadságba. A lelkipásztor évenként a törvény által előírt hivatalos szabadságra jogosult. Betegség esetén a helyettesítésről az esperes, a helyettesítés költségeiről az egyházközség gondoskodik. A beteg lelkipásztornak a betegpénzt a betegbiztosító folyósítja. A tanulmányi célra igénybe vett szabadságot a presbitérium engedélyezi, és az Igazgatótanács hagyja jóvá. A tanulmányi idő alatti helyettesítésről a lelkipásztor gondoskodik, és költségeit a gyülekezettől tanulmányi ideje alatt is folyósított fizetéséből maga állja. A tanulmányi szabadság ideje egy év, ezt rendkívüli esetekben a presbitérium, illetve az Igazgatótanács meghosszabbíthatja. Ugyanez vonatkozik a gyülekezeti szolgálatot külföldön végző lelkipásztorokra is.

Indokolt esetben a lelkipásztor tízévente egyszer legtöbb egy évre fizetés nélküli szabadságot igényelhet. Amennyiben az egy év letelte után nem foglalja el állását, lelkészi minőségét elveszti, és az állás megürül.

b) Lelkipásztori hivatásának mindenben megfelelő életet kell élnie. Mint Krisztus szolgálója, tanúsítson pásztori szeretetet a gyülekezet tagjai iránt. Szolgatársaival éljen testvéri egyetértésben. Munkatársai iránt tisztelettel viselkedjen, segítse és vezesse őket jó tanácsokkal. Családi életével is mutasson példát.

Házasságot hozzá illő, vallásos buzgóságban és a magánéletben példaadó református vagy evangélikus társsal köthet.

c) A lelkipásztor nem gyakorolhat olyan foglalkozást, és nem folytathat semmi olyan tevékenységet, amely szent hivatásának nem felel meg, vagy amely a tanulmányozásban, hivatalos teendői végzésében akadályul szolgálhat, híveivel való viszonyát megzavarhatja. Bármilyen mellékfoglalkozást csak az Egyházmegyei Tanács engedélyével vállalhat. Az így adott engedélyeket az esperes köteles az egyházkerület Igazgatótanácsának bejelenteni. Amennyiben a mellékfoglalkozás egyetemes egyházi érdekből kifogásolható, az Igazgatótanács azt eltilthatja.

A lelkipásztor teljes munkaidejű választott illetve nevesített politikai vagy közigazgatási tisztség vállalása esetén hivatalba lépése előtt az adott lelkipásztori állásáról lemond.

A megüresedett lelkészi állást a hatályban levő törvények szerint betöltik.

A lelkipásztor a 2007. évi 1. jogszabály 8. paragrafus alapján kéri a lelkipásztori jellege fenntartását.

A tisztség lejártá után ismét lelkészi állást kap a vonatkozó egyházi jogszabályok szerint.

d) A lelkipásztornak megjelenésében és öltözködésében a lelkipásztori hivatásnak mindenben meg kell felelnie. Istentiszteleti szolgálatban fekete öltönyt, palástot és a szolgálat jellege szerint süveget kell viselnie.

21. §. A segédlelkész, beosztott és a katekéta lelkipásztor azt a munkát köteles végezni, amelyet számára a presbitérium és a lelkész kijelöl.

22. §. Ha egy helységben több lelkipásztor szolgál – a lelkészjellegű egyéneket, nyugdíjas lelkipásztorokat, beosztott lelkipásztorokat és segédlelkészeket is ide kell számítani –, a hivatalára nézve legidősebb lelkész elnökléte mellett lelkipásztori kollégiumot alkotnak. A kollégium rendszeresen tanácskozik.

Lelkipásztori kollégiumot alakíthatnak egy-egy kistérség egyházközösségeinek lelkipásztorai is.

B) Az egyházközségi főgondnok és gondnok

23. §. Minden egyházközségben a hitvalló, köztiszteletben álló, egyházi kötelezettségeit buzgón teljesítő presbiterek közül egyházközségi gondnokot kell választani. Hasonló kritériumok alapján, az egyházközség presbitériumának határozata szerint egyházközségi főgondnok is választható. A gondnokot és főgondnokot a presbitérium a maga kebeléből választja.

24. §. Az egyházközség lelkipásztora és főgondnoka (gondnoka) alkotja az egyházközség elnökségét.

25. §. Az egyházközségi főgondnok kötelességei:

- a) a lelkipásztorral együtt képviseli az egyházközséget aláírási joggal az egyházi és világi hatóságok előtt;
- b) a presbitérium nevében felügyeli az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendjét;
- c) a lelkipásztorral egyetértésben összehívja a presbitériumot és az Egyházközségi közgyűlést;
- d) felügyel az egyházközség összes ingó és ingatlan javaira, és mint a számvizsgáló bizottság tagja, kezelésük ellenőrzésében részt vesz;
- e) lelkipásztor elnöktársával együtt felelős az egyházközség költségvetésének, számadásának elkészítéséért, illetőleg betartásáért, a különféle adók és járulékok befizetéséért;

f) a lelkipásztorral együtt aláírja a presbitérium határozatait, az egyházközség nevében kiadott szolgálati és egyéb bizonyítványokat, felterjesztéseket.

26. §. Az egyházközségi gondnok kötelességei:

Ott, ahol nincs egyházközségi főgondnok, vagy annak akadályoztatása esetén, végzi az előző cikkelyben felsorolt feladatokat.

Kötelességei:

- a) gondját viseli az egyházközség vagyonának, az ezzel kapcsolatos munkálatokat időben elvégezteti;
- b) gondoskodik az egyházközség nagy értékű ingóságainak és ingatlanainak kezeléséről;
- c) gondoskodik arról, hogy az egyháztagek az egyház fenntartására szolgáló és a felsőbb hatóságok által megszabott járulékot pontosan befizessék.

Ahol van főgondnok, a gondnok további kötelességeit a presbitérium szabályozza.

27. §. A presbitérium szükség szerint választ egy vagy több vagyonkezelőt, aki(k)nek feladatait, megbízatása(uk) időtartamát és esetleges díjazását az állás szervezésére vonatkozó szabályrendelet állapítja meg.

C) A presbiter

28. §. A presbiter az egyházközség lelki, szellemi és anyagi ügyeinek intézésében, az egyházi önkormányzat gyakorlásában és az egyházi fegyelem fenntartásában közreműködő egyházközségi tisztségviselő. A presbitereket az egyházközség választójogosult tagjai a választhatóság jogával bíró, köztiszteletben álló, 25. életévüket betöltött egyháztagek közül választják, akik az istentiszteleteken rendszeresen részt vesznek, úrvacsorával rendszeresen élnek, az egyház munkáiban közreműködnek, az egyház rendtartásait és jogszabályait tiszteletben tartják, és tisztességes családi életet élnek.

Kötelességei:

- a) őrködik az igehirdetés, a vallástanítás és a gyülekezetépítés jó rendje fölött;
- b) támogatja a lelkipásztort minden irányban egyházvédő és egyházépítő munkájában;
- c) részt vesz a presbitérium gyűlésein, tanácskozásain és mindenfajta presbiteri továbbképzőn;

- d) közreműködik a presbitérium által alkotott bizottságokban, s külön megbízások esetén azok teljesítésében eljár;
- e) buzdítja az egyházközség tagjait az egyház iránti kötelességeik teljesítésére, a híveket szeretettel figyelmezteti Isten törvényeinek megtartására, megintí azokat, akik rendetlenül élnek (1Thessz 5,14);
- f) rendszeresen látogatja az egyházközségnek felügyeletére bízott tagjait, különösen az elhagyatottakat, betegeket, a lelkigondozói és missziói munkában a lelkipásztornak segít, látogatásairól a lelkipásztornak jelentést tesz;
- g) mind magán-, mind családi életében az egyház iránti törhetetlen ragaszkodásával, tisztos magaviseletével, az istentiszteleten való buzgó részvétellel, a sákramentumokkal való éléssel az egyháztagok előtt példát mutat.

29. §. Elveszíti tisztségét az a presbiter, aki:

- a) három egymás után következő presbiteri gyűlésen nem jelenik meg, és elmaradását a presbitérium felhívásának kézbesítésétől számított 15 nap alatt nem igazolja;
- b) aki vonakodik a számára kiosztott munkát teljesíteni;
- c) aki elhanyagolja az istentiszteletek látogatását;
- d) aki nem él rendszeresen úrvacsorával;
- e) aki akár házasságkötésénél, akár – vegyes házassága esetén – nemén lévő gyermekeinek református nevelésében és taníttatásában egyházunk kárára jár el.

Ezek a mulasztások és cselekedetek a presbiteri tisztség – presbitériumi vagy fegyelmi határozattal történő – elvesztését vonják maguk után.

30. §. A presbiter az egyházközségtől fizetést nem kaphat. Az egyházközség főállású tisztviselője – kivéve a Kánonban meghatározott eseteket – presbiter nem lehet.

D) A kántor

31. §. Minden egyházközség kántori állást tölthet be pályázat vagy meghívás útján, lehetőség szerint református egyháztaggal, ha az állás anyagi feltételeit biztosítani tudja.

A kántor a lelkipásztor munkatársa a liturgiai szolgálatban, és amennyiben református vallású, hivatalból tanácskozási jogú tagja a presbitériumnak.

32. §. A kántorok képzésének, képesítésének és alkalmazásának rendjét a Romániai Református Egyház kántorképzési és képesítési szabályzata ha-

tározza meg, melynek értelmében a következő fokozatú kántori beosztások léteznek:

- a) Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottságtól oklevelet nyert, illetve zeneakadémiai vagy egyetemi végzettség birtokában orgonaművészi, zongoraművészi, egyházzenesi, zenetudósi, karmesteri vagy zenetanári diplomát szerzett. Az utóbbiaknak vállalniuk kell, hogy alkalmazásuk után hat hónapon belül az Egyházkerületi Kántorképesítő Bizottság előtt vizsgát tesznek a szabályzat szerint kötelező, nem zenei jellegű tantárgyakból;
- b) Egyházmegyei Zenei Bizottság előtt oklevelet nyert;
- c) oklevéllel nem rendelkező, ideiglenesen alkalmazott.

Az első esetben a kántort az egyházközségi közgyűlés, a többi esetben a presbitérium választja.

33. §. A kántor kötelességei:

- a) a lelkipásztorral és a presbitériummal jó egyetértésben eljárni;
- b) a gyülekezeti éneklés vezetése minden istentiszteleti alkalom során;
- c) egyházi énekek tanítása, az egyházi zenekultúra ápolása és fejlesztése a gyülekezetben istentiszteleti alkalmakon, vasárnapi iskolában, a konfirmációi előkészítőn és a bibliaórán;
- d) a gyülekezeti énekkar megszervezése, tanítása és vezetése;
- e) a Zsinat által elfogadott énekeskönyv és korálkönyv használata;
- f) az egyházközség tulajdonában lévő hangszerek állagának felügyelete;
- g) zenei áhítatok szervezése;
- h) saját szakképzettségének emelése, továbbképző tanfolyamokon való részvétellel is, amit a gyülekezet anyagilag is köteles támogatni;
- i) öltözete hivatali működésében az alkalomhoz méltó kell legyen;
- j) azokban az egyházközségekben, amelyekben nincs lehetőség a zenei jellegű feladatok teljes körű ellátására, a kántor felkérhető más gyülekezeti teendőik végzésére is. Az ilyen teendőik végzésére fordítandó napi munkaidőt a presbitérium határozza meg.

A felsorolt kötelességeknek a presbitériummal kötött munkaszerződés részeként, a munkaköri leírásban részben vagy teljes egészében szerepelniük kell. A munkaszerződést a javadalmazás, a pihenőszabadság és más törvényes jogok vonatkozásában a munkatörvénykönyv és egyházi szabályrendeleteink alapján kell megkötni.

E) A diakónus és missziói munkás

34. §. A presbitérium az egyházközség arra alkalmas tagjai közül önkéntes diakónusokat választ. Az önkéntes diakónusok a presbiteri gyűlésen tanácskozási joggal vesznek részt, munkájukról a presbitériumnak és az egyházközségi közgyűlésnek jelentést tesznek.

35. §. Az egyházközségi közgyűlés az egyházi jogszabályokban meghatározott feltételek mellett a diakóniai munkára szakképesített diakónust alkalmazhat.

Munkáját a presbitérium felügyelete és irányítása alatt végzi.

Mind az önkéntes, mind az alkalmazott diakónus megválasztása után a gyülekezet előtt esküt tesz.

A presbitérium felügyelete alatt teljesít szolgálatot a sajátos feladatokat ellátó missziói munkás, akit missziói szervezet, illetve valamely egyházkerület vagy egyházmegye alkalmaz.

F) Az egyházi

36. §. Az egyházfit a presbitérium választja a templomi rend fenntartásában, az egyházi gyűlések megtartásában, valamint az egyházközségi igazgatásban és vagyonkezelésben való közreműködésre.

Az egyházi feladatait, valamint tisztségének időtartamát a presbitérium állapítja meg, és tevékenységét ellenőrzi.

Az egyházi a gyülekezet előtt esküt tesz.

IV. fejezet

Az egyházközségi tisztviselők, tisztségviselők és alkalmazottak választása

37. §. A presbitérium minden évben választói névjegyzéket állít össze, amelyet a lelkészi hivatal két egyező példányban készít el az Igazgatótanács rendelkezései szerint.

A választói névjegyzékbe mindazokat fel kell venni, akik a 12. §. a) pontja értelmében erre jogosultak, és a közteherviselési kötelezettségüknek előző évi december 31-ig esedékes összegét a névjegyzék összeállításáig befizetik.

Azok az egyháztagnak, akiket a névjegyzékből hátralékos egyházfenntartói járulék miatt hagytak ki, de a felszólamlási, illetve fellebbezési határidő alatt tartozásukat kifizették, s ezt igazolják, a bizottság, illetve a lelkész jelentése alapján az esperes által a névjegyzékbe hivatalból felvehető.

A választói névjegyzéket legkésőbb május 15-ig el kell készíteni, és a lekipásztor és főgondnok, illetve gondnok aláírásával ellátva a lekipásztori vagy egyházi hivatalban május 15–23. között megtekinthetők. Ugyancsak ez idő alatt lehet a névjegyzék elleni fellebbezést beadni. A fellebbezésről a presbitérium vagy erre a célra kiküldött 5 tagú bizottsága legkésőbb június 3-ig határoz, és határozatait elküldi. A bizottság határozatképességéhez az elnökségen kívül két tag jelenléte szükséges.

Ha a presbitérium vagy annak bizottsága elrendeli valamely választónak a választók névjegyzékébe való felvételét, azt a következő folyószámok alatt folytatólágon jegyzi be, és a felszólamlás folytán felvett választók jegyzékét a presbitérium, illetőleg annak bizottsága hitelesítő záradékkal látja el. Ha ellenben valamely választók névjegyzékébe felvett tagnak a törlését rendeli el, ezt a választók névjegyzéke 3. rovatába, a határozat keltére és a jegyzőkönyv tételszámára való hivatkozással bejegyzi, amely bejegyzés az elnök aláírásával hitelesítendő. A fellebbezéssel meg nem támadott névjegyzék jogerős.

A választók névjegyzékének mindkét eredeti példányát fel kell terjeszteni az espereshez június 5-ig, ahova június 20-ig fellebbezés adható be. Az esperes az esetleges fellebbezéseket felülvizsgálja, és a választók névjegyzékébe való felvétel megadásáról vagy megtagadásáról legkésőbb június 30-ig végérvényesen határoz.

Az esperes a választók névjegyzékének mindkét példányát az illető év június 30-i keltezésével hitelesíti. Az egyik példányt az esperesi hivatal irattárában megőrzi, a másik példányt pedig az illető egyházközségnek megküldi. A választók hitelesített névjegyzéke jogerős.

Ha érvényes választói névjegyzék valamilyen okból nem volt összeállítható, és erről az esperes hivatalosan meggyőződött, a választói névjegyzékhez kötött eljárás tekintetében az esperes előterjesztésére az egyházmegye gyakorolja a jelen Kánon szerint a választókat megillető jogokat mindaddig, amíg a választók névjegyzéke szabályszerűen el nem készül.

38. §. A választóknak a 12. g. és 37. §. értelmében elkészült névjegyzéke a hitelesítést követő július hónap első napjától a következő év június 30-ig bezárólag érvényes.

39. §. Szavazati joga csak annak van, aki szerepel a választók névjegyzékében. Tőle a szavazati jog meg nem tagadható, amennyiben időközben a 12 és 37. §-ban felsorolt követelményekkel ellentétbe nem került, vagy a református vallásból ki nem tért.

40. §. A lelkipásztort, a kántort, a szakképzett diakónust és a presbiterket az egyházközség választásra jogosult tagjai választják; a főgondnokot és a gondnokot a presbitérium titkos szavazással választja; a többi egyházközségi alkalmazottat a presbitérium alkalmazza és bocsátja el.

41. §. Az egyházközségi főgondnok, gondnok, presbiterek és pótpresbiterek tisztségének betöltésére minden három évben választást kell tartani, figyelembe véve a 42. §. előírásait.

A választás helyét és idejét az egyházközség alakulásakor, valamint a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium tűzi ki, s a választást megelőzően két vasárnapon, istentisztelet alkalmával a hirdetések rendjén, illetve a helyben szokásos más módon is közhírré teszi, egyzersmind a választás vezetésére egy vagy több bizottságot nevez ki.

42. §. A presbiterek szolgálati ideje 6 év, oly módon azonban, hogy fele részük 3 évenként kilép. Az első választás alkalmával a kilépőket sorshúzás útján kell meghatározni. Később mindig azoknak a helye üresedik meg, akik a hatévi szolgálati időt kitöltötték.

Az egyházközségi főgondnokot, gondnokot és pótpresbitereket 3 évre választják. A pótpresbiterek száma a presbitérium létszámának egynegyede.

43. §. A presbiterek, főgondnokok, gondnokok és pótpresbiterek ciklusuk lejárta után újraválaszthatók.

44. §. Annak a helyébe, aki a 3 évenként tartandó rendszeres választások közötti idő alatt presbiteri tisztségét elveszíti, más egyházközségbe költözik, lemond vagy meghal, az elnökség a pótpresbiterek közül a sorrendben következőt hívja be szolgálatra. A pótpresbiterek közül behívott presbiter szolgálati ideje addig tart, ameddig azé tartott volna, akinek helyére lépett. A presbitériumnak a presbiteri tiszt megüresedését kimondó határozata ellen az Egyházmegyei Tanácshoz, a pótpresbiter behívása ellen a presbitériumhoz lehet fellebbezni.

45. §. A választás istentisztelettel kezdődik, és a szavazás elrendelésétől számított három óra elteltével befejeződik. A választás vezetéséről a választási bizottság kiküldésével az első alakuláskor és a presbitérium feloszlata esetén az esperes, máskor a presbitérium rendelkezik. A szabályszerűen meghirdetett választói közgyűlés az arra jogosult megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A választás titkos szavazással, a szavazók neveinek nyilvános feljegyzése mellett, szavazólapokkal történik.

46. §. A szavazás lejártaival a közgyűlés elnöke összesíti és kihirdeti a választás eredményét. A választásról jegyzőkönyvet vezetnek.

Az egyházközség megválasztott főgondnokának, gondnokának, presbiterinek névsorát a lelkész a jogerőre emelkedést követő vasárnap a délelőtti istentisztelet keretében kihirdeti. A megválasztottak a gyülekezet színe előtt ünnepélyes esküt tesznek.

47. §. Ha a választás ellen az egyházközség választásra jogosult tagja közül valaki panasszal él, és ha a választási jegyzőkönyvből kitűnik, hogy a választás törvényellenesen folyt le, vagyis:

- a) a választásra kitűzött napot megelőzően két vasárnap nem hirdették ki;
- b) a szavazás nem az érvényes választói névjegyzék alapján történt;
- c) a szavazás nem volt titkos,

az egyházmegye elnöksége a választást megsemmisíti, és 15 napi határidővel új választást rendel el.

A választási eljárás vagy valamelyik presbiter megválasztása elleni fellebbezés a választás napját követő 15 nap alatt adható be a presbitérium lelkész-elnökéhez, aki azt a legközelebbi rendkívüli ülés elé terjeszti, és a presbitérium esetleges észrevételeivel együtt 8 napon belül az espereshez juttatja. A fellebbezésről az Egyházmegyei Tanács dönt.

V. fejezet

A presbitérium

48. §. A presbitérium az egyházközség szervezeti, lelki és erkölcsi életét kormányzó és felügyelő testülete.

A presbiterek számát az Egyházmegyei Közgyűlés 6 évenként állapítja meg úgy, hogy az 4-nél kevesebb és 36-nál több nem lehet. Az egyházközség pótpresbitereket is választ, akiknek száma a választott presbiterek számának 1/4 része. A presbitériumnak hivatalból tagja az egyházközség minden önálló lelkipásztor.

Tanácskozási jogú tagja minden pótpresbiter, a kántor, a gyülekezet területén működő vallásánár, katekéta, az IKE elnöke, a nőszövetség elnöke és az egyházközség más szolgálattevője is.

49. §. A presbitérium legalább negyedévenként ülésezik.

Évente legalább két olyan presbiteri gyűlést kell tartani, amely főleg miszsiói, diakóniai és vallásos nevelési kérdésekkel foglalkozik. Ezeken vagy külön gyűléseken presbiterképzés vagy továbbképzés is helyet kell kapjon.

Rendkívüli presbiteri gyűlést kell tartani az egyház előjáró testületeinek meghagyására, vagy ha a presbitérium legalább egynegyede azt írásban kéri.

A presbiteri ülések nyilvánosak, de az elnökség vagy a jelenlevők egyharmadának kívánságára zárt ülést kell tartani.

E gyűlések megtartásáért a lelkipásztor, a főgondnok és a gondnok személyesen felelős.

50. §. A presbiteri gyűlés elnöke a parókus lelkipásztor és a főgondnok (gondnok).

A parókus lelkipásztor halála vagy akadályoztatása esetén a presbiteri gyűlés összehívásáról és vezetéséről az esperes rendelkezik. A második lelkipásztor nem veszi át automatikusan a parókusi jogot. Az esperes által összehívott presbiteri gyűlés dönt az egyházközség további kormányzásáról.

51. §. Minden gyűlésre a presbitérium tagjai a gyűlés helyét, idejét és napirendjét tartalmazó meghívót küldenek legalább 3 nappal azelőtt. A gyűlésről jegyzőkönyvet kell vezetni.

A meghívón nem közölt vagy önálló indítványok csak a jelen levő presbiteriek többségének hozzájárulásával tárgyalhatók.

52. §. Érvényes határozat hozatalához a presbitérium választott tagjainak fele jelen kell legyen. Ha ennyien másodszori meghívásra sem jelennek meg, akkor a jelenlevők határoznak.

53. §. A gyűlést éneklés után az elnöklő lelkipásztor bibliaolvasással és imádkozással nyitja meg, és az Úr imádságával és áldással zárja.

A határozathozatal kézfelemeléssel, titkos szavazással vagy név szerinti szavazással történik. A szavazásban a presbitérium minden jelen lévő tagja köteles részt venni.

Kézfelemeléssel szavaz a presbitérium a közteherviselésre vonatkozó határozatok esetében.

Titkos szavazást kell elrendelni személyi kérdésekre vonatkozó határozathozataloknál (például állások betöltése, fegyelmi ügyek vagy a presbitérium valamelyik tagját személyesen érintő ügyek), ha azt az elnökség vagy a jelen lévő presbiteriek fele kéri.

Név szerinti szavazást kell elrendelni vagyoni ügyekben a következő esetekben:

- a) ingatlan szerzésénél, elidegenítésénél és bérbeadásánál;
- b) kölcsön felvételénél, tőkepénz kihelyezésénél;
- c) visszerthes szerződés kötésénél;
- d) perek indításakor és fellebbezésekor.

A név szerinti szavazásnál a határozat mellett és ellene szavazók nevét jegyzőkönyvbe kell foglalni.

54. §. Minden ülésről pontos és kimerítő jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyet az elnökség, a jegyző és a gyűlés megalakulásakor megnevezett két presbiter hitelesít.

Ha a jegyzőkönyvet az ülés végén nem olvasták fel, a következő ülésen fel kell olvasni, megtörténtét pedig jegyzőkönyvbe kell foglalni.

Jegyzőjét a presbitérium szabadon választja. A jegyzőkönyvet az elnök nem vezetheti.

55. §. A presbitérium határozata ellen, annak meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácsnál lehet fellebbezni. A fellebbezést a lelkeszi hivatalhoz kell beadni, amely azt haldéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

56. §. A presbitérium feladatai:

a) Istentisztelet:

Órködik afelett, hogy minden istentiszteleten, keresztelezés, úrvacsoraosztás, konfirmáció, esketés, temetés alkalmával, általában egyházi ünnepi alkalmakkor az egyházközség tagjai részéről mindenképp egyházi kánonunk szerint, ékesen és jó renddel történjenek; vigyáz arra, hogy az istentiszteleti helyet az egyháztól idegen (az egyházalkotmányunk második szakasza szellemének ellentmondó) célra ne használják.

b) Ünnepek megtartása:

Felügyel arra, hogy a vasárnapot és ünnepeinket az egyházközség tagjai hűségesen és illendően megtartsák, és ebben példamutatóan elöl jár.

c) Lelkigondozás és egyházfegyelem:

Órködik a gyülekezeti élet Szentírás és hitvallásaink szerinti tisztasága felett. Védi egyházunk tagjait minden tévtanítással szemben. Törekszik a Krisztus szerinti életfolytatás megvalósítására az egyházközség tagjainak életében. Ismétlődő tévelygések és vétségek esetében a pásztori intés után gyakorolja az egyházfegyelmet.

d) Hitoktatás és vallásos nevelés:

Gondoskodik a gyermekek és az ifjak vallásos neveltetéséről, és biztosítja ehhez a megfelelő körülményeket. Támogatja az egyházközség területén az iskolai vallásoktatást.

e) Szeretetszolgálat:

Megszervezi és irányítja a szeretetszolgálatot, diakóniai bizottságokat, támogatja mindazokat a kezdeményezéseket és intézkedéseket, amelyek az árvák, özvegyek, betegek, öregek, szegények, fogyatékosok, magányosok és más nyomorúságban lévők megsegítésére irányulnak.

f) Misszió:

Az egyházközségben folyó missziói tevékenységekre felügyel, és azokat támogatja. Gondoskodik a missziói munkák anyagi támogatásáról, a missziói célokat szolgáló önkéntes adakozás fenntartásáról, a legátusok számára való egyházközségi adománygyűjtésről. Megszervezi, felügyeli, támogatja, képviselője által irányítja azokat a belmissziói egyesületeket, bizottságokat és szövetségeket (IKE, Református Nőszövetség, bibliakörök, cserkészlet stb.), amelyeknek célja a hívek lelki, erkölcsi életének előmozdítása és ápolása. Megszervezi és felügyeli az egyházi iratterjesztést.

g) Az egyház szabadságának védelme:

Felügyel arra, hogy az egyházközség törvényben biztosított szabadsága, az egyház érdeke sérelmet ne szenvedjen. Az esetleg tapasztalt sérelmet az egyházmegyének jelenti.

h) Egyházszerzés:

Az egyházközséget presbiteri körzetekre osztja, és azokban a presbiteri feladatok ellátásáról gondoskodik.

Az egyházközségnek több egyházközségre vagy parókiális körre való megosztása esetében egyházközségi szinten határoz és intézkedik.

i) Egyházközségi szolgálatok megszervezése:

Határoz az egyházközségi tisztségek szervezéséről, a munkaszerződések és munkaköri leírások, díjlevelek kiállításáról, a szervezett állások betöltésének feltételeiről.

j) Örökség, adomány, alapítvány elfogadása:

Határoz az egyházközség kezelésére bízott alap vagy alapítvány, örökség, hagyaték, adomány elfogadásáról.

k) Ingó és ingatlan javak kezelése:

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, valamint a kezelésére bízott alapítványokat és alapokat nyilvántartja, kezeli, jövedelmezteti, és azokról pontos leltárt vezet. Gondoskodik az egyházközség ingatlan vagyonának, külö-

nösen épületeinek sértetlenségéről és karbantartásáról; örködik afelett, hogy egyházi és templomi kegyzsereket el ne idegenítsenek, vagy le ne foglaljanak, és jó karban, pontos nyilvántartás szerint őrizzenek.

l) Határoz az egyházközség vagyonának elidegenítése, megterhelése, hosszú távú bérbeadása, új vagyontárgyak szerzése, kölcsön felvétele ügyében;

m) Költségvetés és pénzkezelés:

Az egyházközség költségvetését évenként elkészíti és jóváhagyás után végrehajtja. Gondoskodik az egyházfenntartói járulékok, egyházi közterhek megállapításáról és azok begyűjtéséről. Gondoskodik a központi járulékok és a nyugdíjjárulék időben való kifizetéséről. Pénzügyi bizottságot szervez, mely az egyházközség elnökségének közreműködésével az egyházközség pénzforgalmát legalább félévenként számba veszi, jegyzőkönyvezi és a számbavétel eredményeiről a presbitériumnak beszámol.

Az egyházmegye rendelkezései szerint kitűzött időben egyházmegyei felülvizsgálatra terjeszti költségvetését és számadását, valamint évenkénti vagyonszámtartási jelentését.

n) Épületekről és temetőről való gondoskodás:

Köteles gondoskodni istentisztelet végzésére alkalmas helyiségről és megfelelő lelkészi lakásról.

Gondoskodik arról, hogy az egyházközséghez tartozó híveknek halottjaik eltemetéséhez alkalmas temetőhely álljon rendelkezésükre. A tulajdonában levő temető használatáról szabályrendeletet alkot. Gondoskodik a temetőben levő történelmi értékű sírok és a lelkipásztorok sírjainak védelméről és gondozásáról.

o) Harangozás:

Felügyeli a harangozást, alkalmi harangozásért díjat állapíthat meg.

p) Adminisztráció, iratkezelés:

Az egyházközségnek bélyegzőt készíttet. Biztosítja az egyházközségi levéltár és irattár épségét és jó rendjét; a parókiális könyvtár megőrzését és gyarapítását.

r) Bizottságok:

A felmerülő feladatok megoldására bizottságokat alakít vagy meghatározott feladatkörben eljáró tisztviselőt vagy megbízottat választ.

s) Felsőbb utasítások végrehajtása:

A felsőbb egyházi testületek rendelkezéseit végrehajtja, és mindazokat az egyházközségi jogokat gyakorolja és a kötelességeket teljesíti, amelyeket az egyházi Kánon egyes tisztségviselők hatáskörébe nem utal.

t) Képviselet:

A hatóságok előtt képviseli az egyházközséget az elnökség útján.

Az Egyházmegyei Közgyűlésre képviselőt választ (lásd 7. §).

Megválasztja a felsőbb egyházi hatóságok és képviseleti testületek mindazon tagjait és tisztségviselőit, akiknek választását a Kánon az egyházközség jogkörébe utalja.

57. §. Az egyházközség megosztása esetén a presbitériumnak kötelessége a lélekszám figyelembevételével az új egyházközség határait kijelölni. Az Egyházmegyei Közgyűlés meghatározza az új presbitérium létszámát. Az új egyházközség területén lakó presbiterek az új presbitérium tagjaivá válnak, a pótpresbiterek pedig presbiterré lépnek elő. A fennmaradó helyekre időközi választást kell tartani. Ezt követően kerül sor a lelkipásztor választására.

58. §. A következő esetekben a presbitérium határozata csak az alábbi felsőbb egyházi hatóságok jóváhagyása után válik jogerőssé:

Egyházmegyei és Egyházkerületi Közgyűlés jóváhagyásával:

- a) az egyházközségnek több önálló egyházközségre osztása;
- b) az egyházközség addigi egyházmegyei beosztásának megváltoztatása;
- c) egyházközségi intézmények létesítése, illetve meglévők megszüntetése;
- d) templomok és épületek, egyházi műtárgyak, muzeális és történelmi értékű tárgyak elidegenítése és átalakítása. Ezek javítása, átalakítása vagy lebontása csak egyházi és állami hatóság előzetes engedélye alapján végezhető.

Egyházmegyei Tanács és az Igazgatótanács jóváhagyásával:

- e) új állások szervezése, ezek javadalmazásának megállapítása, a meglévő állások változtatása, megszüntetése;
- f) jelentősebb építkezések.

Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség jóváhagyásával:

- g) ingatlan szerzése, elidegenítése vagy megterhelése, illetve nagy értékű leltári tárgyak elidegenítése;
- h) egy évnél hosszabb időre felvett és az egyházközség évi költségvetése végösszegének egynegyed részét meghaladó kölcsön felvétele;
- i) alapok vagy alapítványok elfogadása: meghatározott céllal vagy kikötéssel tett ajándékozás, örökség vagy adomány elfogadása.

A g) pont esetében a nagy értékű leltári tárgy jellegét az egyházmegyei és az egyházkerületi elnökség határozza meg.

Az e-i) pontok esetében a jóváhagyott presbitériumi határozatot az Egyházmegyei Tanács és Elnökség az Egyházmegyei Közgyűlés elé, az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Elnökség az Egyházkerületi Közgyűlés elé terjeszti megerősítés végett.

59. §. A presbiterek személyes felelősséggel tartoznak az egyházat ért minden olyan kárért, amelyet a presbitérium ténykedése vagy mulasztása okozott. Ez a kártérítési kötelezettség nem érinti sem azokat, akik a káros vagy hátrányos intézkedésben nem vettek részt, sem azokat, akik az illető határozatot vagy intézkedést elleneztek, ha a jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a határozat ellen szavaztak, vagy ha a határozatot hozó ülésről igazoltan távol voltak, vagy szót emeltek a kárt okozó hanyagság ellen.

60. §. Ha a presbitérium törvényellenesen vezeti az egyházközség ügyeit, ha a felsőbb egyházi hatóságok rendelkezéseit nem hajtja végre, vagy azok végrehajtását megtagadja, ha az egyházközség jólétét vagy fejlődését, lelki életét akár hitvallási-erkölcsi, akár gazdasági tekintetben veszélyeztető határozatot hoz, az Egyházmegyei Közgyűlés az esperes megokolt előterjesztésére kimondhatja az illető határozat megsemmisítését és a presbitérium felosztatását.

Felosztatása esetén a presbitérium új tagjainak megválasztásáról az esperes azonnal intézkedik. Az egyházközség ügyvitelére a választás megtörténteig az Egyházmegyei Elnökség a helyi viszonyok figyelembevételével ideiglenes vezetőséget alakít, vagy valamelyik szomszéd egyházközség presbitériumának ad megbízást.

Ha a gyülekezet a felosztatott presbitérium helyére nem akar újat választani, vagy ha a megválasztottak az ügyek rendes vitelét megtagadják, az ügyvitel az Egyházmegyei Elnökség fenti rendelkezése szerint marad a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlésig.

VI. fejezet

Az Egyházközségi Közgyűlés

61. §. Az Egyházközségi Közgyűlés az egyházközség legfőbb határozathozó testülete. Az Egyházközségi Közgyűlést az egyházközség összes választójogosult tagja alkotja.

Az Egyházközségi Közgyűlés elnöksége a presbitérium elnöksége, jegyzője pedig a presbitérium jegyzője.

62. §. A választói közgyűléseken kívül, legalább évenként egyszer rendes Egyházközségi Közgyűlést kell tartani, amely megvitatja az egyházközség életéről, feladatairól, a presbitérium, különféle gyülekezeti, missziói szervezetek életéről, a diakóniai munkák helyzetéről és a katekézisiról szóló jelentéseket.

Az Egyházközségi Közgyűlés megvitatja továbbá a presbitériumnak azokat a határozatait, amelyek:

- a) ingatlan vagyon szerzésére, elidegenítésére, megterhelésére;
- b) egyházmegyei és egyházkerületi jóváhagyás alá tartozó kölcsön felvételére;
- c) rendes egyházi teherviselésre, esetleg új intézmények és építkezések miatti rendkívüli egyházi teherviselésre vonatkoznak.

Az e tárgyakra vonatkozó presbitériumi határozatot az Egyházközségi Közgyűlés hozzájárulásával együtt kell jóváhagyásra felterjeszteni a felsőbb egyházi testületekhez.

Az egész egyházközség lelki életét alapvetően érintő kérdésekben az egyházmegye elnöksége rendkívüli Egyházközségi Közgyűlést hívhat össze, amelyen az egyházmegye esperese vagy megbízottja elnököl. Ezt azonban a lelkési hivatallal előzőleg közölni kell.

A gyűlésről felvett jegyzőkönyvet az Egyházmegyei Tanács megtárgyalja, s határozathozatalával együtt felterjeszti az Igazgatótanácshoz.

63. §. Az Egyházközségi Közgyűlés összehívása a közgyűlést megelőző két vasárnap szószéki meghirdetés által történik. Az így összehívott közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A közgyűlés rendjére, a határozathozatalban való részvétel kötelező voltára, a feloszlásra, a jegyzőkönyvre vonatkozólag a presbitéri gyűlésekre nézve megállapított szabályok kötelezőek. A választói közgyűlés határozathozatalára a választási szabályzatok érvényesek. Más természetű kérdésekben a közgyűlés viszonylagos szótöbbséggel határoz.

MÁSODIK RÉSZ

AZ EGYHÁZMEGYE

I. fejezet

Az egyházmegye szervezete

64. §. Az egyházmegye több egyházközségnek a kormányzás, rendtartás és közigazgatás céljából szervezett testvéri közössége.

65. §. Az egyházmegyék területi beosztásának változtatásáról, valamint új egyházmegyék alakításáról – az érdekelt egyházközségek és egyházmegyék kezdeményezésére – az Egyházkerületi Közgyűlés határoz.

66. §. Az egyházmegye önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházmegyei Közgyűlés;
- b) az ennek kebeléből választott Egyházmegyei Tanács;
- c) az Egyházmegyei Elnökség;
- d) a vizitációs bizottság, amelynek tagjai: az esperes, a főjegyző, a főgondnok, a gondnok, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az ifjúsági előadó és a számvevő.

II. fejezet

Az egyházmegye tisztségviselői és tisztviselői

67. §. Az egyházmegye tisztségviselői az esperes, a főgondnok és gondnok, a tanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok, a lelkészi és nem lelkipásztori főjegyző, a lelkipásztori és nem lelkipásztori aljegyző, a missziói előadó, az ifjúsági előadó, a katekétikai előadó, a zenei előadó, a jogtanácsos, a számvevő, a műszaki előadó és a levéltáros. A fentiek közül az esperes tisztviselői feladatokat is ellát. Az Egyházmegyei Tanács más tisztviselőket is alkalmazhat.

Az Egyházmegyei Tanács a számvevőt tiszteletdíjban részesíti.

68. §. Az egyházmegyei tisztségviselők választását és tisztviselők alkalmazását az egyházkerületek maguk szabályozzák.

A lelkipásztori tisztségekre csak azt lehet megválasztani, aki az egyházmegyében önálló lelkipásztori tisztséget tölt be. Nem lelkipásztori tisztségre csak azt lehet megválasztani, aki presbiteri tiszteletet töltött vagy tölt be.

69. §. Az egyházmegyei tisztségviselőket 6 évre választják. Lelkészjellegű tisztségviselők esetében a ciklus a nyugdíjazással ér véget.

Minden 6. évben általános tisztújítást kell tartani.

Minden tisztségviselő újraválasztható. Az esperest, a főgondnokot és a gondnokot az egymást követő ciklusban csak egyszer lehet újraválasztani.

Az egyházmegyei választásokat, az esperesi, főgondnoki és gondnoki tisztség be nem töltése esetén, egyszer lehet megismételni. Az esedékes második választást az elsőt követő 45 napon belül kell megtartani.

Ha ezek közül valamelyik tisztséget második alkalommal sem sikerül az egyházmegyei közgyűlésnek betöltenie, akkor az illető tisztség betöltésének joga erre az egy alkalomra, az Igazgatótanácsot illeti meg. Az Igazgatótanács, az Egyházkerületi Elnökség javaslatára, tisztségviselőt nevez ki az egyházmegyébe, az illető tisztségviselőre vonatkozó választhatósági jogszabályok figyelembevételével.

70. §. A tisztségviselők az Egyházmegyei Közgyűlés előtt hivatali esküt tesznek.

A) Az esperes

71. §. Esperesnek az egyházmegyében önálló lelkipásztori állást betöltő lelkipásztort lehet megválasztani, aki legalább 10 éve önálló lelkipásztori szolgálatot végez.

A második lelkészképesítő után, helyettes lelkészi szolgálatban eltöltött idő önálló lelkipásztori szolgálatnak számít.

A megválasztott esperes e tisztségét csak addig viselheti, amíg az egyházmegyében önálló lelkipásztori hivatalt tölt be.

72. §. Az esperest, akadályoztatása esetén, az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Az esperesi tisztség üresedése esetén 30 napon belül időközi választást kell kiírni.

Amennyiben a hivatalban lévő esperes megbízatása utolsó évében elhalálozik, akadályoztatik vagy lemond, a ciklus végéig az egyházmegyei főjegyző helyettesíti, és az illetékes egyházmegyei testület nem ír ki időközi választást.

Amennyiben a hivatalban levő esperes megbízatása utolsó évében tölti be a 70. életévét, hivatalban maradhat mandátuma végéig.

Aki a 65. életévet betöltötte, csak akkor választható egyéni tisztségre, ha legalább 3 évet ki tud tölteni a mandátumból a 70 éves korhatárig.

Az esperes jog- és hatásköre

73. §. Az esperes jog- és hatásköre:

1. az egyházmegyei főgondnokkal együtt az Egyházmegyei Közgyűlés és az Egyházmegyei Tanács elnöke, hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Püspöki Széknek (Esperesi Kollégiumnak);

2. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt képviseli az egyházmegyét;

3. az esperes az egyházmegyei főgondnokkal együtt az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek és egyházközségi tisztségviselők felügyelője, az egyházmegyei és a felsőbb egyházi hatóságok határozatainak végrehajtója;

4. elnöktársával, az egyházmegyei főgondnokkal együtt:

a) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;

b) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;

c) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;

d) részt vesz a fegyelmi eljárásban vádhatóságként;

e) vizsgálja az egyházközségi panaszokat és szükség esetén intést alkalmaz a jogorvoslat kizárásával mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;

f) törvényesen kimondott válas esetén 30 napon belül az egyházmegye területén szolgálatot teljesítő lelkipásztor ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;

g) utalványoz a megállapított költségvetés keretén belül;

h) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;

i) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;

j) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

5. Az esperes külön hatásköre:

a) jelentést tesz az egyházmegye közgyűlésének az egyházmegye életéről;

b) intézkedik a törvények szerint a lelkipásztorok választása és helyettesítése ügyében;

c) intézkedik az egyházközségi választások ügyében a törvényben megjelölt hatáskörében;

- d) jóváhagyja az egyházközségek költségvetését és vagyonleltárát;
- e) hitelesíti az egyházközségi választók névjegyzékét;
- f) őrködik az egyházmegye területén folyó egyházépítő, missziói, nevelési és diakóniai munkák fölött;
- g) törzskönyvet vezet az egyházi szolgálatba állókról, a törzskönyvi nyilvántartás céljára szolgáló adatokat esetről esetre felterjeszti a püspök-höz, és azokat az egyházmegyei törzskönyvben is nyilvántartja;
- h) pásztoralja a lelkipásztorokat és családjukat.

74. §. Az esperes az Egyházmegyei Vizitációs Bizottsággal legalább háromévenként minden egyházközséget meglátogat, lehetőleg úgy, hogy minden évben az egyházközségek 1/3-a sorra kerüljön.

Az egyházmegyei vizitáció időpontjáról az egyházközséget 15 nappal azelőtt írásban értesíti. A lelkész jelzett időre a presbitériumot összehívja. A vizitációs bizottság egyszerű és tisztes ellátásáról, szállításáról minden egyházközség gondoskodik.

Az esperes egyházközségét az egyházmegyei főjegyző vezetésével ugyanaz a bizottság látogatja meg.

Indokolt esetben az esperes rendkívüli egyházmegyei vizitációt tarthat.

75. §. A vizitációról a bizottság jegyzőkönyvet készít, amelyben kitér az anya-, a leány-, a szórvány- és a missziói egyházközségek hitéletének kérdéseire, erkölcsi és anyagi helyzetére:

a) a hitélet terén ellenőrzi az istentisztelet rendjét, annak mind vasárnapokon, mind hétköznapokon való megtartását, a biblia- és kátémagyarázat gyakorlását, az iskolai és gyülekezeti vallástanítást, a konfirmációi előkészítést, az istentisztelet-látogatást, az úrvacsorázók számát és az egyházfegyelem gyakorlását. Figyelme kiterjed az egyházi szertartást mellőzőkre is. Számba veszi a diakóniai, az egyházépítő, missziói és ifjúsági munkákat, a belmissziói szövetségek és egyesületek tevékenységét, a presbiternevelést, valamint az egyházi oktatási intézmények helyzetét. Számba veszi a népmozgalmi adatokat;

b) a szervezési és anyagi ügyek terén ellenőrzi a presbitérium és a közgyűlés szabályszerű működését, jegyzőkönyveit, az egyházközség levéltárát, irattárát és leltárát, az ingatlanok jogi helyzetét, a tőkepénzek, alapok és alapítványok elhelyezését, kezelését és rendeltetészerű felhasználását. Ellenőrzi a díjlevél csonkítatlan betartását. Megvizsgálja a pénztár helyzetét, az évi számadások szabályszerű vezetését, az épületek jó karbantartását, tűzkár

elleni biztosítását, a hivatalnokok javadalmának, az adónak, illetékeknek pontos kifizetését – általában az egyházközségi közigazgatás egész menetét;

c) a vizitációs bizottság külön lelkigondozói feladata, hogy figyeljen az egyházi tisztviselők magatartására, a lelkipásztor és más tisztviselők közötti viszonyra, valamint a lelkipásztor magánéletére is;

d) a vizitációs bizottság a gyülekezet előtt beszámol a végzett munkájáról.

A vizitációkról készült jegyzőkönyvek egy példányát az egyházmegyei irattár őrzi, ezek alapján pedig az esperes jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlés előtt.

76. §. Az esperes határozatait, intézkedései ellen az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt fellebbezés adható be az Egyházmegyei Tanácshoz. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amelyik köteles azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítani.

A fellebbezésnek a kivizsgálás idején a megfellebbezett határozat végrehajtására halasztó hatálya nincs.

A tanács határozata jogerős.

B) Az egyházmegyei főgondnok és gondnok (a Királyhágómelléki Egyházkerületben: világi főjegyző)

77. §. Egyházmegyei főgondnoknak, gondnoknak olyan egyháztagot kell választani, aki a hitéletben, az egyház szolgálatában kipróbált, az egyház kormányzatának vezetésére és érdekeinek megvédésére alkalmas, és aki presbiteri tiszteletet töltött vagy tölt be.

A főgondnok és gondnok hivatalánál fogva tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek, Tanácsnak, az Egyházkerületi Közgyűlésnek és a Gondnokok Kollégiumának. A gondnok a főgondnok helyettese.

78. §. A főgondnok, illetve gondnok hatásköre:

A főgondnok, elnöktársával, az esperessel együtt:

- a) képviseli az egyházmegyét;
- b) intézkedik az Egyházmegyei Tanács és közgyűlés összehívásáról;
- c) elbírálja az egyházközségi választók névjegyzéke ellen beadott fellebbezéseket;
- d) irányítja az egyházmegyében működő bizottságok tevékenységét;
- e) részt vesz vádhatóságként a fegyelmi eljárásokban;
- f) intést alkalmaz, a jogorvoslat kizárásával, mindazokkal szemben, akik az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;

- g) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül az egyházmegye területén szolgálatot teljesítő lelkipásztor ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;
- h) utalványoz elnöktársával egyetértésben a megállapított költségvetés keretén belül;
- i) felügyel az egyházmegye pénz- és vagyoni ügyeire;
- j) felügyel az egyházmegye levéltárára és az egyházmegye területén levő műemlékekre;
- k) aláírja az alkalmazottak munkaszerződését, és azok munkájára felügyel.

C) Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok

79. §. Az egyházmegyei közgyűlési tagok soraiból lelkipásztor és presbiter tanácsosokat kell választani. A választandó egyházmegyei tanácsosok összlétszáma 6, 8 vagy 10 lehet, egyenlő számban lelkipásztor és presbiter tanácsos. A tagok számának megfelelő fele arányban póttagokat kell választani.

80. §. Az egyházmegye lelkipásztorai és presbiterei közül a közgyűlés Fegyelmi Bizottságot választ. Tagjainak (tanácsbíráknak) száma 5, mégpedig 3 lelkipásztor és 2 presbiter. A Fegyelmi Bizottságba 5 póttagot is kell választani, mégpedig 2 lelkipásztort és 3 presbitert.

Ugyanazon személy nem választható tanácsagnak is és fegyelmi bizottsági tagnak is.

81. §. Az Egyházmegyei Tanács egy vagy két szomszéd egyházmegye tanácsának megkeresése és azzal való megegyezés alapján a megkeresett egyházmegyével (egyházmegyékkel) közös Fegyelmi Bizottságot hozhat létre.

82. §. Az egyházmegyei tanácsosok és fegyelmi bizottsági tagok kötelesek a tanácsüléseken, a fegyelmi bizottsági üléseken megjelenni, a határozathozatalban személyesen részt venni, a kiküldetéseket, megbízásokat teljesíteni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnek idejében bejelenteni.

D) Az egyházmegyei jegyzők

83. §. Minden egyházmegyében egy-egy lelkipásztori főjegyzőt és aljegyzőt, egy-egy presbiter főjegyzőt és aljegyzőt kell választani.

A lelkipásztori főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, tagja és jegyzője az Egyházmegyei Közgyűlésnek és az Egyházmegyei

Tanácsnak. A vizitációs bizottságban az esperest helyettesítheti. Az egyházmegyei lelkipásztori főjegyző felolvassa a tárgyalta ügyiratokat, nyilvántartja a felszólalókat, összeszámolja a szavazatokat. Megőrzi és az egyházmegyei irattárba beszolgáltatja az ügyiratokat. Ha arra utasítást kap, vagy az ügy természete megköveteli, a határozatokat az egész jegyzőkönyv elkészülése előtt kiadja. Segítségére van a nem lelkipásztori főjegyző és a két aljegyző.

Az esperest törvényes szabadsága és akadályoztatása esetén a lelkipásztori főjegyző helyettesíti. Ha az esperesi tisztség megürül, a főjegyző gondoskodik az időközi választás 30 napon belüli kiírásáról.

Amennyiben a hivatalban lévő esperes megbízatása utolsó évében elhalálozik, akadályoztatik vagy lemond, a ciklus végéig az egyházmegyei főjegyző helyettesíti, és az illetékes egyházmegyei testület nem ír ki időközi választást.

Amennyiben a hivatalban levő esperes megbízatása utolsó évében tölti be a 70. életévét, hivatalban maradhat mandátuma végéig.

Aki a 65. életévet betöltötte, csak akkor választható egyéni tisztségre, ha legalább 3 évet ki tud tölteni a mandátumból a 70 éves korhatárig.

E) A missziói előadó

84. §. Az egyházmegyei missziói előadót az egyházmegye közgyűlése az egyházmegyebe kebelezett, önálló lelkészek közül választja.

Az egyházmegyei missziói előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, és annak ülésein, valamint az Egyházmegyei Közgyűlésen a missziói, szórvány- és diakóniai munkákra vonatkozó ügyek előadója. Az egyházmegyei vizitációnak hivatalból tagja. Irányítja és ellenőrzi az egyházmegye gyülekezeteiben folyó missziói, szórvány- és diakóniai munkát.

F) Ifjúsági előadó

85. §. Az ifjúsági előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkipásztorai közül.

Feladata segíteni a gyülekezetek ifjúsági csoportjainak szervezését, szakmailag támogatni azok tevékenységét, örködni hitvallási hűségük felett, segíteni az ifjúsági csoportokat a gyülekezet többi részével való kapcsolatukban. Az ifjúsági csoportoknak segítséget nyújt a táborozások, konferenciák szervezésében, ifjúsági programok kidolgozásában és megvalósításában.

Tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, tevékenységéről a tanácsnak és a közgyűlésnek beszámol.

Tagja a vizitációs bizottságnak; évenként jelentést tesz az ifjúsági kérdések egyházkerületi előadójának.

G) Egyházmegyei katekétikai előadó

86. §. A katekétikai előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegye önálló lelkészei közül.

A katekétikai előadó hivatalánál fogva tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak. Kötelessége ellenőrizni és irányítani az egyházmegye gyülekezeteiben és iskoláiban folyó vallástanítást.

Részt vesz a vallástanárok értekezletein, módszertani körein, országos konferenciáin.

Tevékenységről beszámol az Egyházmegyei Tanácsnak, a közgyűlésnek, és évenként jelentést tesz az egyházkerületi katekétikai előadónak. Tagja az egyházmegyei vizitációs bizottságnak.

H) Egyházzenei előadó

87. §. Az egyházzenei előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházzenész vagy zenetanár presbiterek, egyházzeneben jártas lelképásztörök közül. Feladata a gyülekezeti éneklés színvonalának állandó emelése, a minőségi zenei ízlés kialakítása. Szervezi és elősegíti az egyházmegye gyermekeinek, fiataljainak zenei tevékenységét. Kórustalálkozókat szervez, és a kórusok tevékenységét támogatja. Az egyházmegye orgonáit nyilvántartja, és javaslatot tesz azok javítására vonatkozóan. Az egyházzenei előadó vezetője az Egyházmegyei Kántorképesítő Bizottságnak.

I) Egyházmegyei tanügyi előadó

88. §. Az egyházmegyék igény esetén tanügyi előadót alkalmazhatnak, akinek hatáskörét a Romániai Református Pedagógiai Intézet javaslatára az egyházmegyei tanácsok munkaköri leírásban rögzítik.

J) Egyházmegyei jogtanácsos

89. §. Az egyházmegyei jogtanácsost a közgyűlés választja a választható, jogi képesítéssel rendelkező egyháztagok sorából. A szükséghez képest egy vagy több jogtanácsos választható.

A jogtanácsos feladatai:

a) tanácskozási joggal részt vesz és szükség esetén jogi szakvéleményt ad az Egyházmegyei Közgyűlésen, illetve Egyházmegyei Tanácsban;

- b) képviseli az egyházmegyei elnökség megbízásából az egyházmegyét a bíróságok és közigazgatási hatóságok előtt;
- c) a hivatalból megindított fegyelmi ügyekben vádhatóságként képviseli az egyházmegyét;
- d) mindazon teendőket ellátja, amelyekre a közgyűléstől vagy a tanácstól utasítást kap.

A jogtanácsos helyettesítéséről az elnökség gondoskodik.

K) Egyházmegyei számvevő

90. §. Az egyházmegyei számvevőt az Egyházmegyei Közgyűlés választja az egyházmegyébe kebelezett, önálló lelkeszi állást betöltő lelkészek közül.

A számvevő tagja a vizitációs bizottságnak, tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Tanácsnak, ahol az esperes által meghatározott vagyoni ügyek előadója. Feladata az egyházmegye által megállapított szabályzat szerint az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek vagyoni ügyeinek ellenőrzése. Az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek évenkénti zárszámadását és költségvetését ellenőrzi, azokat kellő időben összesíti, és elkészíti az esperesi hivatal költségvetését és zárszámadását.

L) Egyházmegyei műszaki előadó

91. §. A műszaki előadót az Egyházmegyei Közgyűlés választja, építésmérnöki, műépítészti képesítéssel rendelkező egyháztagok közül.

A műszaki előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházmegyei Közgyűlésnek és a Tanácsnak, amelyeken az építési ügyek előadója. A műszaki előadó a hozzá juttatott terveket és költségvetéseket felülvizsgálja, javaslatokat tesz. Kérésre megvizsgálja a megrongált egyházi épületeket, azok kijavítására vagy újjáépítésére javaslatot tesz, részt vesz az egyházi építkezések ellenőrzésében, a kész munkák átvételében. Mindezekhez igénybe veszi az egyházkerületi műszaki előadó segítségét, illetve munkájáról neki tesz jelentést. Gondoskodik a műemlékekre vonatkozó törvények pontos betartásáról, a műemlék épületeken tervezett bármilyen beavatkozásról előzetesen jelentést tesz az egyházkerületi műszaki előadónak.

M) Egyházmegyei levéltáros

92. §. Az egyházmegyei levéltárost a közgyűlés választja az önálló lelkipásztorok vagy szakképesített egyháztagok közül.

A levéltáros feladata rendben tartani és gondozni az egyházmegye levéltárát. A levéltár állapotáról az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházkerületi Levéltárnak jelentést tenni.

N) Egyházmegyei pénztáros

93. §. Az egyházmegyei pénztárost az Egyházmegyei Tanács alkalmazza. Az egyházmegyei pénztáros az Egyházmegyei Tanácsnak és az Egyházmegyei Közgyűlésnek hivatalból tanácskozási jogú tagja.

Indokolt esetben az egyházmegyei pénztáros az Esperesi Hivatal titkári tisztségét is elláthatja.

A pénztáros kötelessége: kezelni és nyilvántartani az egyházmegye jövedelmeit, tőkepénzeit, kiadásait és adósságait, valamint az egyházmegyei alapokat és alapítványokat.

Mint iratterjesztő gondoskodik arról, hogy a Szentírás, hitvallásaink, énekeskönyvünk, a vallásos iratok és egyházi időszaki kiadványok az egyháztagok szükségletei szerint kellő számban eljussanak az egyházközségi iratterjesztőkhöz.

Mint nyomtatványkezelő beszerzi az egyházmegyében használatos egyházmegyei és egyházkerületi nyomtatványokat; azokból a szükségletnek megfelelő készletet tart, és megszabott áron ellátja velük az egyházközségeket és tisztviselőket.

III. fejezet

A) Az Egyházmegyei Közgyűlés

94. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés az egyházmegye legfőbb képviseleti és kormányzati testülete.

Az egyházmegyei közgyűlés szavazati jogú tagjai:

- az esperes, egyházmegyei főgondnok, lelkeszi főjegyző, egyházmegyei gondnok, a presbiteri jegyzők;
- az egyházmegyéhez tartozó egyházközségek (anya-, missziói, társ-) önálló vagy helyettes lelkipásztorai és az illető egyházközség területén lakó választásra jogosult egyháztagok közül pedig annyi képviselő, ahány önálló lelkipásztora van az egyházközségnek;
- társult egyházközségek esetén a presbitériumok közös gyűlésen választják meg a közös presbiteri képviselőt;

- Az egyházmegye területén szolgáló bekebelezett intézeti lelkészek, valamint teljes állású kántorok közül a saját kebelükből választott egy-egy tag.

Az egyházmegyei közgyűlés tanácskozási jogú tagjai:

- a képviselőlet nélküli társult egyházközségek egy-egy képviselője;
- az egyházmegye területén működő egyházi vagy állami intézmények önálló lelkipásztorai, akiket az egyházmegyébe kebeleztek;
- az egyházmegyében működő beosztott lelkészek;
- az egyházmegye területén működő önálló vallás tanárok egy képviselője;
- az egyházmegye területén levő egyházi iskolák főigazgatói és igazgatói;
- az egyházmegye területén működő belmissziói szövetségek egyházmegyei elnökei.

95. §. Minden évben legalább egy közgyűlést kell tartani. Az elnökség azonban szükség esetén többször is összehívhatja a közgyűlést.

A közgyűlésre a meghívást egy hónappal a gyűlés időpontja előtt kell küldeni. A közgyűlés legfontosabb tárgysorozatát a meghívólevélben jelezni kell.

96. §. A közgyűlés nyilvános és istentiszteleti keretben történik.

A közgyűlés határozatképes, ha a szavazati joggal rendelkező tagoknak legalább a fele jelen van.

97. §. A közgyűlésről igazolatlanul elmaradt tagokkal szemben való eljárást az Egyházmegyei Tanács állapítja meg.

Az Egyházmegyei Közgyűlés jog- és hatásköre

98. §. Az egyházmegyét illető minden kormányzati-közigazgatási ügy a közgyűlés hatáskörébe tartozik.

A közgyűlés:

- a) rendelkezik az Egyházkerületi Közgyűlés által hozzá intézett felhívások, utasítások tárgyában;
- b) egyházmegyei szabályrendeleteket alkot, és az egyházközségi szabályrendeleteket jóváhagyja;
- c) bekebelezi a törvényesen megválasztott és végleges megerősítést nyert lelkipásztorokat;
- d) intézkedik a megüresedett egyházmegyei tisztségek és a hivatali keret ügyében;

- e) megtárgyalja az egyházi vizitációkról beterjesztett jelentéseket, felügyeli az egyházközségek lelki, hitbeli és erkölcsi életét, anyagi helyzetét, felülvizsgálja az egyházközségek évi számadását és az azok által kezelt alapok és alapítványok rendeltetésszerű felhasználását;
- f) megállapítja a leány- és anyaegyházközségek viszonyát, amelyre az egyházkerületi közgyűléstől jóváhagyást kér;
- g) rendelkezik a missziói területek és szórványok gondozásáról, nyilvántartásukról és egyházközségekhez való beosztásukról;
- h) felügyeli és ellenőrzi az egyházmegye területén végzett missziói és egyházépítő munkákat;
- i) jóváhagyja a 58. §-ban felsorolt ügyeket illető egyházközségi határozatokat, melyek közül a c) és h) pontokban megjelölt ügyekben hozott határozatok egyházmegyei jóváhagyással már végrehajthatók, ha ellenük fellebbezés nem érkezett be;
- j) elbírálja az egyházközségi közgyűlések és presbitériumok határozatai ellen beadott fellebbezéseket, kivéve, ha ezek az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak;
- k) szükség esetén felosztatja a presbitériumot, és új választást rendel el, illetve megvonja az egyházközségi közgyűlés megtartásának jogát;
- l) jóváhagyja az egyházközségek kezelésében levő alapok és alapítványok alapítólevelét és felügyeli ezen alapok és alapítványok kezelését;
- m) határoz az egyházmegye javára tett ajándékozás, örökség, hagyomány vagy az egyházmegye kezelésére szánt alap vagy alapítvány elfogadásáról;
- n) felügyeli és ellenőrzi az egyházközségekben és az egyházmegyében egyházi célra alakult missziói szervezetek és egyesületek munkáját;
- o) intézkedik az egyházmegye költségeinek fedezéséről;
- p) javaslatot tesz az Egyházkerületi Közgyűlésnek a lelkipásztori jelleg hatályban tartásának vagy megvonásának tárgyában;
- r) megválasztja az egyházkerületi közgyűlési képviselőket és az egyházmegye hatáskörében álló tisztségviselőket;
- s) megtárgyalja az Egyházmegyei Tanács, egyházmegyei számvevő, missziói és ifjúsági előadó, katekétikai és tanügyi előadó, valamint a különböző bizottságok jelentéseit, az indítványokat, kérvényeket és fellebbezéseket.

99. §. A közgyűlés maga alkotja vagy módosítja tanácskozási szabályzatát és ügyrendjét, amely a következő közgyűlésen lép érvénybe.

100. §. Az Egyházmegyei Közgyűlés határozatai ellen azok meghozatalát, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházkerületi Igazgatótanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell beadni, amely azt köteles haladéktalanul továbbítani.

B) Az Egyházmegyei Tanács

101. §. Az Egyházmegyei Tanács az egyházmegye kormányzati és igazgatási hatósága a közgyűlések közötti időszakban.

Az Egyházmegyei Tanácsnak hivatalból tagjai: az esperes, az egyházmegyei főgondnok és gondnok, az egyházmegyei lelkipásztor főjegyző, valamint a 79. §. szerint az Egyházmegyei Közgyűlés által tagjai sorából törvényes ciklusra választott egyházmegyei tanácsosok.

Az egyházmegyei jogtanácsos, számvevő, missziói és ifjúsági ügyekkel foglalkozó, katekétikai, tanügyi, egyházzenei műszaki előadó és pénztáros hivatalból tanácskozási jogú tagjai az Egyházmegyei Tanácsnak.

Az Egyházmegyei Tanács bírálja el:

- a) a lelkipásztor, kántor, egyházközségi főgondnok és gondnok, presbiterek és egyházközségi küldöttek választása ellen beadott panaszokat;
- b) a megválasztott lelkipásztor részére az esperesi engedély megadása vagy megtagadása tárgyában benyújtott panaszt;
- c) az anyaegyházközség és leányegyházközség közt a közigazgatási és vagyoni ügyekben felmerült vitás kérdéseket;
- d) az egyházközségek vagyonmegosztásából származó vitás ügyeket;
- e) a díjlevelek alkalmazását, a bérek kifizetése körében felmerülő vitás kérdéseket;
- f) a lelkipásztor vagy özvegye és a lelkipásztor utóda, valamint más, az egyházi hivatali előd és utód közt felmerülő és a fizetés vagy természetbeni szolgáltatások és egyéb javadalmak megosztását illető vitás eseteket;
- g) a lelkipásztorok, az egyházközségi főgondnokok és gondnokok, presbiterek és egyéb egyházi tisztviselők felelősségét és kártérítésre való kötelezését;
- h) az alaptalan vád miatt felfüggesztett és helyettesített egyházi tisztviselőknek megvont fizetése megtérítését;
- i) mindazon ügyek fellebbezését, amelyeket a Kánon nem utal más testületek hatáskörébe.

Az Egyházmegyei Tanács választja meg az iskolaügyeket intéző testületet (iskolaszéket). Elnöke az esperes, tagjai a missziói, a katekétikai és az tanügyi előadó, valamint két vallástanár.

102. §. Az Egyházmegyei Tanács határozata ellen meghozatalának, illetve kézbesítésének napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalba kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül felterjeszti. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

C) Az Egyházmegyei Elnökség

103. §. Az Egyházmegyei Elnökséget az esperes és a főgondnok vagy a gondnok alkotja. Hatáskörébe azok az ügyek tartoznak, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együttesen kell intéznie.

Az Egyházmegyei Elnökség határozata és intézkedése ellen, az intézkedés, illetve a kézbesítés napját követő 15 nap alatt az Egyházmegyei Tanácshoz lehet fellebbezni. A fellebbezést az esperesi hivatalhoz kell benyújtani, amely azt haladéktalanul, de legtöbb 5 napon belül továbbítja. A fellebbezés kivizsgálása idején a megfellebbezett határozat végrehajtása halasztást nyer.

D) Az egyházmegyei értekezletek

a) Az egyházmegyei lelkeszi értekezletek

104. §. A lelkipásztorok lelki, tanulmányi, ön- és továbbképző közössége az Egyházmegyei Lelkészerterkezet. Ennek hivatalból tagja az egyházmegye minden önálló lelkipásztora, segédlelkésze, beosztott lelkipásztora, nyugdíjas lelkipásztora és lelkészjellegű hivatalnoka. Az értekezet évenként legalább négyszer tart ülést.

Működését a RORLÉSZ működési szabályzata határozza meg.

Az egyházmegyei lelkészerterkezleti elnök évente jelentést tesz az Egyházmegyei Közgyűlésnek.

b) Az Egyházmegyei Presbiteri Értekezet és Szövetség

105. §. Az egyházmegye presbiteri elnöke évente legalább egyszer presbiteri értekezletet tartanak. Az egymáshoz közel fekvő egyházközségek presbiteri körzeti presbiteri értekezleteket tarthatnak (presbiteri szövetségeket hozhatnak létre).

Az értekezlet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

Az egyházmegye presbiterei Egyházmegyei Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre.

c) Vallástanárok Egyházmegyei Értekezlete

106. §. Az egyházmegye területén működő katekéták, vallástanárok az egyházmegyei értekezletek mintájára egyházmegyei katekétikai értekezletet tartanak.

Az értekezlet működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházmegyei Közgyűlés hagyja jóvá.

HARMADIK RÉSZ

AZ EGYHÁZKERÜLET

I. fejezet

Az egyházkerület szervezete

107. §. Az egyházkerület több egyházmegyének az egyházi közigazgatás, kormányzás és rendtartás céljából szervezett közössége.

A Romániai Református Egyházat két egyházkerület alkotja: az Erdélyi Református Egyházkerület és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület.

108. §. Az egyházkerületek területi beosztásának megváltoztatásáról az érintett egyházmegye és egyházkerület közgyűlésének előterjesztésére a Zsinat határoz.

A két egyházkerület, az alapelvek azonossága mellett szervezetében és kormányzatában, a történelmi fejlődés folyamán részben különbözik egymástól:

a) az egyházmegyei és egyházkerületi tisztségviselők, valamint a zsinati tagok választása az illető egyházkerület választási szabályzata szerint történik;

b) az Erdélyi Egyházkerületben az egyházmegyék 1 főgondnokot és 1 gondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 főgondnokot és 1 presbiteri főjegyzőt választanak. Az Erdélyi Egyházkerületben 3 egyház-

kerületi főgondnokot, a Királyhágómelléki Egyházkerületben pedig 1 egyházkerületi főgondnokot és egy presbiteri főjegyzőt választanak.

109. §. Az egyházkerület önkormányzati, felügyeleti és igazgatási feladatait a következő testületek teljesítik:

- a) az Egyházkerületi Közgyűlés,
- b) az Egyházkerületi Igazgatótanács.

Tanácsadási jogkörrel bír:

- a) a Püspöki Szék vagy Esperesek Kollégiuma,
- b) a Gondnokok Kollégiuma,
- c) a Presbiteri Szövetség.

II. fejezet

Az egyházkerület tisztségviselői

110. §. Az egyházkerület tisztségviselői a következők: a püspök, a főgondnokok, a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes), a presbiteri főjegyző, a lelkészi és a presbiteri jegyzők, a missziói előadó, a katekétikai előadó, az egyházzenei előadó, az ifjúsági előadó, az igazgatótanácsosok, a fegyelmi bizottsági tagok.

111. §. Az egyházkerületi tisztségviselők mandátuma 6 évre szól.

A püspököt, a főjegyzőket és a főgondnokokat, az egymást követő ciklusokban csak egyszer lehet újraválasztani, a többi tisztségviselő akárhányszor újraválasztható.

A lelkeszjellegű tisztségviselők megbízatása a nyugdíjazással véget ér. A megüresedő egyházkerületi tisztségekre, amelyek zsinati tagsággal járnak, a megüresedéstől számított 30 napon belül időközi választásokat kell kiírni. A többi megüresedett tisztséget a következő rendes közgyűlésen kell betölteni.

Amennyiben a hivatalban lévő püspök megbízatása utolsó évében elhalálozik, akadályoztatik vagy lemond, a ciklus végéig az egyházkerületi főjegyző helyettesíti, és az illetékes egyházkerületi testület nem ír ki időközi választást.

Amennyiben a hivatalban levő püspök megbízatása utolsó évében tölti be a 70. életévét, hivatalban maradhat mandátuma végéig.

Aki a 65. életévét betöltötte, csak akkor választható egyéni tisztségre, ha legalább 3 évet ki tud tölteni a mandátumból a 70 éves korhatárig.

112. §. Minden egyházkerületi tisztségviselő az Egyházkerületi Közgyűlés előtt esküvel foglalja el tisztségét.

A) A püspök

113. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az illetékes egyházkerületből a legalább 15 éve önálló lelkipásztori állást vagy lelkipásztori képzéshez kötött rendes tanári állást betöltők közül püspököt választ.

114. §. A megválasztott a püspöki mandátuma alatt önálló lelkipásztori hivatalt nem tölt be.

Lelkészi vagy tanári teendőinek végzése, esetleges helyettesítése a püspök hatáskörébe tartozik. Megbízatásának lejárta után visszatér a megbízatása előtti szolgálati helyére.

115. §. A megválasztott püspököt az Egyházkerületi Közgyűlésen az esperesi kar iktatja hivatalba.

116. §. A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspök helyettes), szükség esetén jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét a lelkészi főjegyzőre átruházhatja.

A püspök jog- és hatásköre

117. §. 1. Általában

Az egyházkerületben folyó igehirdetésnek és minden egyházépítő munkának a felügyelete.

2. Az egyházkerület képvisellete és felügyelete terén:

a) mint az egyházkerület lelkészi elnöke a főgondnokkal együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;

b) őrökdi az egyház autonómiájának tiszteletben tartása fölött;

c) őrökdi hitvallásaink és egyházi törvényeink tiszteletben tartása fölött;

d) felügyel az összes egyházi tisztségviselőre és tisztviselőre, az egyház intézményeire a szolgálat, igazgatás és kormányzás valamennyi ágában. Minden egyházi tisztviselőtől bármikor szóbeli vagy írásbeli jelentést kérhet;

e) minden évben köteles meglátogatni legalább 10 gyülekezetet az egyházkerületi vizsgálóbizottsággal (főgondnok, lelkészi főjegyző és generális direktor), az illető egyházmegye esperesének és főgondnokának, illetve gondnokának vagy helyetteseiknek kíséretében. A generális vizitációknak a

megbízatus hat éve alatt mindegyik egyházmegyére ki kell terjedniük, beleértve az esperesi hivatalokat is;

f) felügyeli a gyülekezetekben és az egyházi iskolákban folyó tanítást, az állami iskolákban folyó vallásoktatást, a szeretetszolgálat intézményeit, a különböző egyházi egyesületek, szövetségek, alapítványok munkáját.

3. Az egyházkormányzás és igazgatás területén:

a) a Zsinatnak és a Zsinati Állandó Tanácsnak tagja;

b) a főgondnokkal együtt elnöke az Egyházkerület Közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak;

c) a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának hivatalból tagja;

d) összehívja a főgondnokkal együtt és az Igazgatótanáccsal egyetértve az Egyházkerületi Közgyűlést;

e) végzi mindazokat a teendőket, melyeket az egyházi törvények és szabályrendeletek a hatáskörébe utalnak;

f) az Egyházkerületi Közgyűlésnek mind a saját munkájáról, mind az egyházkerület helyzetéről és életéről jelentést tesz.

4. Az egyházi fegyelmezés terén:

a) a neki közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztségviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek hozzáutasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával megint;

b) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül, elnöktársával együtt az egyházkerület közvetlen joghatósága alá tartozó lelkészjellegű személyek ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez.

5. A lelkipásztorok képzése, képesítése, elhívása és alkalmazása terén

a) az egyházkerület Teológiai Intézetének közvetlen felügyelője, azt bárkikor meglátogathatja, életéről, ügyeiről a rektortól és a tanári kartól bárkikor jelentést kérhet, fegyelmi ügyekben főfelügyeletet gyakorol. A megálapított tantervet és tanmenetet jóváhagyja. Az alapvizsgán, valamint a lelkészsképesítő vizsgákon elnököl;

b) kinevezi a missziói egyházközségek lelkipásztorait, a beosztott lelkipásztorokat és a segédlelkészeket. Az esperes javaslatára szükség esetén az egyházközségbe a lelkipásztori állás betöltéséig helyettes lelkipásztort nevez ki.

Abban az esetben, amennyiben az egyházközségben a lelkipásztori állást sem meghívás, sem pályázás útján nem sikerül betölteni, ezen alkalommal az adott egyházközségbe helyettes vagy önálló lelkipásztort nevez ki;

c) a lelkipásztori szolgálatra teljes képzést nyert ifjakat az Egyházkerületi Közgyűlés határozata alapján, az esperesi karral ünnepélyesen lelkipásztorrá avatja;

d) elbocsátó engedélyt adhat a más egyházkerületbe pályázó, illetőleg befogadó engedélyt adhat a más egyházkerületből jelentkező állandó és segédlelkészeknek, valamint beosztott lelkipásztoroknak, valamint a teológiai hallgatóknak;

e) a püspök törzskönyvet vezet az egyházkerület területén szolgálatot teljesítő valamennyi lelkipásztorról, segédlelkészről és beosztott lelkipásztorról és mindazokról a lelkészjellegű egyénekről, akik az egyházkerület valamelyik egyházmegyéjébe tartoznak.

Nyilvántartást vezet az egyházkerület minden alkalmazottjáról, a presbitériumok tagjairól, az egyházközségek és egyházmegyék gondnokairól és főgondnokairól;

f) intézkedik és eljár mindazokban az ügyekben, amelyeket a lelkipásztorok képzéséről és alkalmazásáról szóló jogszabályok az ő hatáskörébe utalnak.

6. A vallástanárok képzése terén

A vallástanárképző intézeteket felügyeli, jóváhagyja a tantervet és a tanmenetet, figyelemmel kíséri az intézmények hitbéli és erkölcsi életét.

A képezett és kinevezett vallástanárokat ünnepélyesen kibocsátja a szolgálatra.

B) Az egyházkerületi főgondnok

118. §. Egyházkerületi főgondnokot az anyaszentegyház buzgóságban, hithűségben, áldozatkészségben példamutató tagjai közül kell választani, aki egyházunk érdekeinek minden irányban való képviselőre alkalmas. Egyházkerületi főgondnoknak csak az választható, aki presbiteri tisztséget töltött vagy tölt be.

Az Erdélyi Egyházkerület három főgondnokot választ, a rangidős az ügyvezető főgondnok.

Az ügyvezető főgondnok betegsége, huzamosabb távolléte vagy a főgondnoki tiszttel megüresedése esetén a főgondnoki feladatokat a hivatalára nézve legidősebb következő egyházkerületi főgondnok vagy a presbiteri főjegyző végzi.

119. §. Az egyházkerületi főgondnok jog- és hatásköre:

a) a püspökkel együtt képviseli az egyházkerületet az egyházat érintő hivatali ügyekben, az állammal (a parlament, a kormány, a bíróság és egyéb hatóságok), más egyházakkal, valamint bármely jogi személlyel szemben;

b) felügyelői, ellenőrzői tisztet gyakorol a püspökkel együtt az egyházkerület tevékenysége, annak szellemi és anyagi ügyei, valamint az egyházkerület tanintézeteinek munkája fölött;

c) a püspöknek közvetlenül alárendelt hivatalnokokat és azokat a tisztviselőket, akiket az egyházmegyei elnökségek a püspökhöz utasítanak, elnöktársával együtt a jogorvoslat kizárásával megint;

d) törvényesen kimondott válás esetén 30 napon belül, elnöktársával együtt az egyházkerület közvetlen joghatósága alá tartozó lelkészjellegű személyek ellen hivatalból fegyelmi kivizsgálást kezdeményez;

e) intézi elnöktársával együtt az egyházkerület ügyeit;

f) hivatalból elnöke az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek;

g) tagja a Zsinati Állandó Tanácsnak és a Zsinatnak;

h) a püspökkel együtt intézkedik az Igazgatótanács és az Egyházkerületi Közgyűlés összehívásáról;

i) az egyházi fegyelmezés terén eljár az erről szóló szabályrendeletben megállapított hatáskörben.

Jelen paragrafus pontjai az ügyvezető főgondnokra vonatkoznak.

C) Az egyházkerületi jegyzők

120. §. Az egyházkerületben egy lelkipásztori és egy presbiteri főjegyzőt, azonkívül egy lelkipásztori és egy presbiteri jegyzőt kell választani. A jegyzők segítik a lelkipásztori és presbiteri főjegyzőt munkakörében.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben a presbiteri főjegyző tagja az Igazgatótanácsnak és jegyzője a Gondnokok Kollégiumának.

D) A lelkészi főjegyző – püspökhelyettes

121. §. A lelkészi főjegyző a püspök helyettese a 116. cikkely figyelembevételével. Az egyházkerületben legalább 15 éve önállóan szolgáló lelkipásztorok közül kell választani.

A lelkipásztori főjegyző hivatalánál fogva tagja az Egyházkerület Igazgatótanácsának, tagja és jegyzője az Egyházkerületi Közgyűlésnek, a Püspöki

Széknek (Esperesek Kollégiumának) és az egyházi Generális Vízitációnak. Akadályoztatása esetén a mindenkori lelkipásztori jegyző helyettesíti.

E) Az egyházkerületi missziói előadó (generális direktor)

122. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés a szolgálatban álló lelkészek közül egyházkerületi missziói előadót választ. Feladata az egyházkerület missziói munkájának áttekintése, az egyházmegyei missziói előadók munkájának összehangolása.

Az egyházkerületi missziói előadó ösztönzi, egybehangolja és ellenőrzi az egyházkerületi missziói bizottságok, belmissziói szövetségek, egyesületek munkáját, a missziói egyházközségek és szórványok szervezését és gondozását.

Az egyházkerületben folyó missziói munkáról minden évben jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az egyházkerületi missziói előadó hivatalból tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek, az Igazgatótanácsnak, a Püspöki Széknek, illetve az Esperesek Kollégiumának, az Egyházkerületi Vízitációs Bizottságnak.

F) Az egyházkerületi katekétikai és ifjúsági előadó

123. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az önálló lelkipásztorok közül egyházkerületi katekétikai előadót választ. Feladata az egyházkerületben folyó katekétikai munka irányítása és ellenőrzése, az egyházmegyei katekétikai előadókkal való kapcsolattartás. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

124. §. Az egyházkerületi ifjúsági előadót az Egyházkerületi Közgyűlés az Ifjúsági Keresztyén Egyesület, illetve a Királyhágómelléki Református Ifjúsági Szervezet egyházkerületi elnökségének javaslatára az önálló lelkipásztorok közül választja. Feladata segíteni az ifjúsági egyesületek és csoportok szervezését, előmozdítani azok tevékenységét, örködni hitvallási hűségük felett, kapcsolatot tartani az egyházmegyei ifjúsági előadókkal és az ifjúsági szervezetek egyházkerületi vezetőségével. Tevékenységéről jelentést tesz az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

G) Az egyházzenei előadó

125. §. A. Az egyházzenei előadót a Zsinati Zenei Bizottság javaslata alapján az Egyházkerületi Közgyűlés választja meg.

B. Az egyházzenei előadó jogköre és feladatai:

- a) tanácskozási jogú tagja az Igazgatótanácsnak és a Közgyűlésnek;
- b) tanácsadással támogatja az egyházkerületben folyó zenei tevékenységet, azaz a kántorok, a karnagyok és a zenetanárok munkáját;
- c) találkozókat, tanfolyamokat szervez;
- d) tájékoztatókat, ismertetéseket és előadásokat tart lelkészek és egyházzenészek számára;
- e) felügyeli a kántorképzést, illetve -továbbképzést, és tagja az Egyházkerületi Vizsgáztató Bizottságnak;
- f) őrködik az énekeskönyv helyes használatán, a gyülekezeti éneklés, valamint általában a zenei élet színvonalán és a templomi énekkarok tevékenységén;
- g) jóváhagyásával végezhető az orgonák karbantartása és javítása. Tagja az egyházkerületenként megalakítandó orgonafelügyeleteknek;
- h) tevékenységéről évente beszámol az Igazgatótanácsnak és az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Gy) Egyházkerületi műszaki előadó

125. bis §. A műszaki előadót az Egyházkerületi Közgyűlés választja, építészmérnöki, műépítési képesítéssel rendelkező református egyháztagok közül.

A műszaki előadó tanácskozási jogú tagja az Egyházkerületi Közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak, amelyeken az építési ügyek előadója. A műszaki előadó a hozzá juttatott terveket és költségvetéseket felülvizsgálja, javaslatokat tesz. Kérésre megvizsgálja a megrongálódott egyházi épületeket, azok kijavítására vagy újjáépítésére javaslatot tesz, részt vesz az egyházi építkezések ellenőrzésében, a kész munkák átvételében. Mindezekhez igénybe veheti az egyházmegyei műszaki előadó segítségét. Munkájáról az Egyházkerületi Közgyűlésnek tesz jelentést. Gondoskodik a műemlékekre vonatkozó törvények pontos betartásáról, a műemlék épületeken tervezett bármilyen beavatkozás egyházi engedélyeztetéséről.

H) Az egyházkerületi fegyelmi bizottsági tagok

126. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az arra érdemes lelkészek és presbiterek közül egyenlő számban (7 + 7) fegyelmi bizottsági tagokat és póttagokat választ. Az egyházkerületi fegyelmi bizottsági tagok kötelesek az üléseken megjelenni, esetleges akadályoztatásukat az elnökségnél bejelenteni.

Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság a fegyelmi szabályzat alapján működik.

III. fejezet

A) Az Egyházkerületi Közgyűlés

127. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az egyházkerület legfőbb képviselői és kormányzó testülete. Intézkedik az egyházkerület közigazgatására, kormányzására és vagyoni ügyeire vonatkozó minden kérdésben.

Alkotó tagjai:

- az egyházkerületi főgondnok vagy főgondnokok, a püspök, az egyházkerületi lelkipásztori főjegyző, jegyzők és az egyházkerületi missziói előadó, az egyházkerületi presbiteri főjegyző és jegyzők;
- minden egyházmegye esperese, főgondnoka, lelkészi főjegyzője és gondnoka, valamint az egyházmegyék által választott lelkészi és presbiteri képviselők, akik az illető egyházmegye területén laknak, az egyházkerületi választási szabályzatban meghatározott számban;
- a Protestáns Teológiai Intézet Református Karának teológiai tárgyat (ószövetségi, újszövetségi, rendszeres, gyakorlati teológia és egyháztörténeti) vezető tanárai, a Királyhágómelléki Egyházkerületben egy, a fentiekből választott tanár.

Tanácskozási jogú tagjai a református kollégiumok igazgatói, az egyházkerület által fenntartott intézetek képviselői (az Egyházkerületi Közgyűlés által meghatározott számban), az egyházkerületi jogtanácsos, az egyházkerületi katechetikai előadó, az egyházkerületi ifjúsági előadó, az Egyházkerületi Nőszövetség elnöke, az egyházzenei előadó, az Egyházkerületi Lelkészertervezlet elnöke, az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség elnöke, az Egyházkerületi Levéltári Bizottság elnöke, az Igazgatótanács előadó-tanácsosai, az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság elnöke, amennyiben külön képviselői megbízatásuk nincs.

128. §. Egyházkerületi Közgyűlést évente legalább egyszer kötelező összehívni.

A Közgyűlést az Igazgatótanács határozata alapján a püspök és az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatásuk esetén helyetteseik hívják össze. A meghívót a közgyűlés időpontja előtt legalább egy hónappal kell kiküldeni a

beérkezett jelentésekkel együtt. A Közgyűlés javasolt tárgysorozatát a meghívóban meg kell jelölni.

129. §. A Közgyűlés nyilvános. Istentisztelettel kezdődik és áldással fejeződik be.

Szükség esetén a Közgyűlés elnöke zárt ülést rendelhet el.

130. §. A Közgyűlés határozatképes, ha alkotó tagjainak többsége jelen van.

A Közgyűlés jog- és hatásköre:

- a) őrködik az evangéliumi tan tisztasága fölött, hogy Isten Igéjét az egyházközségekben egyházunk hitvallásai szerint hirdessék és tanítsák;
- b) gondoskodik a hitélet és az erkölcsi élet ápolásáról, erre nézve általános érvényű intézkedéseket tesz;
- c) felügyel az egyház önkormányzati jogaira; valahányszor szükségét látja, felterjesztést intéz a kormányhoz és a parlamenthez, átiratot intéz a testvér-egyházkerülethez és a Zsinathoz;
- d) szabályrendeleteket alkot, és az egyházmegyei, valamint fellebbezés esetén az egyházközségi szabályrendeleteket jóváhagyja;
- e) a Kánon értelmében intézkedik az egyházkerületi tisztségviselők és egyházkerületi bizottságok választásáról a választási szabályzat értelmében;
- f) gondoskodik a püspök beiktatásáról és a lelkészek felavatásáról (ordinatio, szolgálatra való kirendelés);
- g) tárgyalja a püspök, az igazgatótanácsi és különféle egyházkerületi bizottságok évi jelentéseit, és az egyházkerület hit- és erkölcsi, vagyoni és közművelődési ügyeiben intézkedik;
- h) felügyeli az egyházkerületben folyó missziói és egyházépítő munkát: gondoskodik a Szentírás, a hitvallások, az ágendáskönyv és énekeskönyv, valamint teológiai tudományos és egyházépítő iratok, egyházi időszakos kiadványok kiadásáról és terjesztéséről;
- i) felügyeleti jogot gyakorol az egyházkerület területén működő egyházi intézmények tevékenysége és anyagi helyzete fölött;
- j) gondoskodik az egyházkerület egyetemes szükségleteinek a fedezetéről, az egyházkerületi intézmények fenntartásáról, a missziói egyházközségek lelkipásztorainak fizetéséről, valamint a szegény gyülekezetek segélyezéséről;
- k) jogerősen dönt az egyházközségek, a leányegyházközségek és a szórványok alakulása vagy változása ügyében és a szórványok, valamint az

- egyházkerület területén levő összes egyházközségek egyházi kormányzat szempontjából való beosztásáról;
- l) meghatározza az egyházmegyék javaslatai alapján azok területi beosztását, kezdeményezheti a kiigazítást;
 - m) felügyeletet gyakorol az egyházkerülethez tartozó egyesületek és társaságok működése, egyházmegyei és egyházközségi alapítványok kezelése fölött, jóváhagyja az alapítóleveleket, jogerősen dönt ingatlanok szerzésében vagy elidegenítésében;
 - n) irányítja, felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyesületeket, szövetségeket és ifjúsági szervezeteket, gondoskodik azok működéséről és jóváhagyja alapszabályzatukat;
 - o) határoz az egyházkerületnek szánt ajándék, örökség, hagyaték, kezelésre bízott alapítvány elfogadásában, és gondoskodik az egyházkerület kezelésében vagy felügyelete alatt levő alapítványok hű és lelkiismeretes kezeléséről, azok évenkénti megvizsgálásáról;
 - p) gondoskodik az egyházkerület mindennemű költségeinek fedezéséről;
 - r) határoz a lelkipásztori jelleg hatályban tartásáról;
 - s) felügyeli az egyházkerülethez tartozó egyházi levéltárakat, e felügyeleti jog gyakorlására levéltári bizottságot választ.

131. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés maga állapítja meg ügyrendjét, az azon eszközölt változtatás a következő közgyűléstől kezdve érvényes.

Az Egyházkerületi Közgyűlés határozatait 30 napon belül közzé kell tenni. Ha a határozat ellen törvényességi kifogás merül fel, azt a közzétételt követő 15 napon belül írásban jelezni kell az egyházkerület elnökségénél. Az elnökség köteles a törvényességi kifogást az Egyházkerületi Közgyűlés elé visszautalni.

B) Az Egyházkerületi Igazgatótanács

132. §. Az Egyházkerületi Közgyűlések közötti időszakban az egyházkerület kormányzati és közigazgatási főhatósága. Jog- és hatáskörét, valamint belső szervezetét és ügyrendjét a Közgyűlés szabályrendelettel állapítja meg. Munkájáról köteles beszámolni az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Az Igazgatótanács alkotó tagjai: az egyházkerület püspöke és főgondnokai, az egyházkerületi lelkészi és presbiteri főjegyző, a missziói előadó és az Egyházkerületi Közgyűlés által megállapított számban (fele lelkészi, fele

presbiteri) a maga kebeléből választott tanácsosok. Az alkotó tagok fele arányában póttagokat is kell választani.

A Királyhágómelléki Egyházkerületben az Igazgatótanácsnak hivatalból tagja az Esperesek Kollégiumának elnöke, az Erdélyi Egyházkerületben pedig a Püspöki Szék által választott esperes.

Esperes nem választható az Igazgatótanács tagjává.

Az Igazgatótanács maga választja meg és iktatja hivatalba előadótanácsosait, tisztviselőit és más alkalmazottait.

Az Igazgatótanács tanácskozási jogú tagjai:

Az Igazgatótanács minden előadó-tanácsosa, az egyházkerületi jogtanácsos és az Egyházkerületi Lelkészszerkezlet elnöke. A napirend szerint más tisztségviselők és tisztviselők is behívhatók tanácskozási joggal.

Az Igazgatótanács határozatképes, ha alkotó tagjainak több mint a fele jelen van. Határozatait egyszerű többséggel hozza. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

133. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács másodfokon jár el az Egyházmegyei Közgyűlések határozatainak megfellebbezése tárgyában. Ilyen esetekben hozott határozatai jogerősek. Az 58. cikkely e) és f) pontjában meghatározott esetekben dönt az egyházközségek ügyeiben, amelyeket az egyházmegyék hozzá hivatalból felterjesztenek, valamint fellebbezés esetén az egyházi közteherviselésben.

134. §. Az Egyházkerületi Igazgatótanács határozatait 30 napon belül közzé kell tenni, ellene a közzétételt követő 15 napon belül az Egyházkerületi Közgyűléshez lehet fellebbezni. A fellebbezést az Egyházkerületi Elnökséghez kell benyújtani.

C) Egyházkerületi Elnökség

135. §. Az Egyházkerületi Elnökséget a püspök és az ügyvezető főgondnok alkotja. Az Egyházkerületi Elnökség hatáskörébe tartoznak azok az ügyek, amelyeket a Kánon értelmében a két elnöknek együtt kell elintézni.

Az Egyházkerületi Elnökség, valamint a püspök határozata és intézkedése ellen fellebbezni lehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnál a kézbesítés napját követő 15 napon belül, amennyiben az egyházi jogszabályok másként nem rendelkeznek. A fellebbezést a püspöki hivatalhoz kell benyújtani.

D) Püspöki Szék. Esperesek Kollégiuma

136. §. A Püspöki Szék, illetőleg az Esperesek Kollégiuma az esperesek testülete, amely választott elnökkel ülészik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

Hivatalánál fogva mindkettőnek tagja a püspök, tagja és jegyzője az egyházkerületi főjegyző, a Püspöki Széknek tagja az egyházkerületi missziói előadó is. A Püspöki Szék, illetve az Esperesek Kollégiuma szükség szerint ülészik.

E) Gondnokok Kollégiuma

137. §. Az egyházmegyei főgondnokok és gondnokok egyházkerületenként kollégiumot alkotnak. Tagjai az egyházkerület és az egyházmegyék főgondnokai és gondnokai. A Gondnokok Kollégiuma választott elnökkel működik. Javaslattevő és véleményező testület minden egyházi fórum felé, beleértve a Zsinati Állandó Tanácsot és a Zsinatot.

F) Egyházkerületi értekezletek

a) Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezlet

138. §. Az egyházkerület területén működő minden lelkipásztor és lelkészjellegű tisztviselő tagja az Egyházkerületi Lelkipásztori Értekezletnek.

Működési szabályzatát maga határozza meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá. Az értekezlet maga választja meg elnökét és tisztikarát, javaslatokat tehet az Egyházkerületi Igazgatótanácsnak és a közgyűlésnek.

b) Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezlet és Szövetség

139. §. Az egyházkerület püspöke és főgondnoka – közös meghívással – Egyházkerületi Presbiteri vagy Gondnoki Értekezletet hívhat össze.

Elnöke az egyházkerületi főgondnok, akadályoztatása esetén helyettese. Az értekezlet javaslatokat tehet az Igazgatótanácsnak, illetve az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ilyen értekezlet több egyházmegye részvételével tájegységként is tartható.

Az Egyházmegyei Presbiteri Szövetségek Egyházkerületi Presbiteri Szövetséget hozhatnak létre, amelynek az Egyházkerületi Presbiteri Értekezlettel azonos jogai vannak.

Az Egyházkerületi Presbiteri Szövetség működési szabályzatát és ügyrendjét maga állapítja meg, és az Egyházkerületi Közgyűlés hagyja jóvá.

c) Más értekezletek

Hasonlóképpen az egyházi szolgálat más területeit érintő egyházkerületi értekezletek tarthatók (pl. vallástoktatók, katekéták, diakónusok stb).

Az értekezletek működési szabályzatukat maguk alkotják, amit az Egyházkerületi Közgyűlés hagy jóvá.

NEGYEDIK RÉSZ

AZ ORSZÁGOS EGYHÁZ

I. fejezet

A Zsinat

140. §. A Zsinat a Romániai Református Egyház legfőbb törvényalkotó és képviseleti testülete.

141. §. A Zsinatnak hivatalból tagja: mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka (ügyvezető főgondnoka).

A zsinati képviselőket az érvényben lévő választási szabályzat alapján választják. Zsinati taggá lelkipásztorok és presbiteri tisztséget viselő vagy viselt egyháztagok választhatók.

A zsinati tagok igazolásáról az egyházkerületek gondoskodnak. Mindkét egyházkerületben a zsinati alkotó tagok fele arányában póttagokat is választanak.

A zsinati tagok és póttagok megbízatása 6 évre szól.

142. §. A választott zsinati tagok aránya a két egyházkerület között 6:4, számuk, az elnökségen kívül, a jelzett arány alapján: Erdélyi Egyházkerületből 18, a Királyhágómelléki Egyházkerületből 12.

143. §. Ha egy zsinati tag a zsinati ülésről egymás után háromszor igazolatlanul hiányzik, tagsága megszűnik, és többé zsinati taggá nem választható.

144. §. A zsinati választások eredményéről az egyházkerületek elnökségei kölcsönösen értesítik egymást a zsinati titkárságon keresztül.

145. §. A Zsinat megalakulása utáni halálozás, lemondás vagy akadályoztatás esetén a Zsinat Elnöksége intézkedik az érintett egyházkerületi elnökségnél póttag behívásáról. Ha a póttagok száma felére apad, számukat időközi választás útján ki kell egészíteni.

146. §. A Zsinatot évente legalább egyszer össze kell hívni.

A zsinat maga alkotja meg működési szabályzatát.

147. §. A Zsinat elnökségét a két egyházkerület elnöksége alkotja.

148. §. A Zsinati ülészak megnyitható, ha első ülésén az igazolt küldöttek kétharmada jelen van. Az ülészak kezdetén a Zsinat megválasztja lelkesi és presbiteri ülésvezető elnökét, jegyzőit és gazdáját. Megválasztásuk után az elnökség a Zsinatot megalakultnak nyilvánítja. A Zsinat határozatképességét minden ülés kezdetén meg kell állapítani. A zsinati ülések határozatképesek, ha a tagok általános többsége jelen van.

149. §. Megalakulás után a Zsinat megállapítja az ügyrendet. A tanácskozáis tárgyainak előkészítésére szükség szerint bizottságokat választ.

150. §. A Zsinat ülései nyilvánosak.

Az elnökség vagy 10 tag kívánságára zárt ülés tartható, de határozat csak nyilvános ülésen hozható. A bizottságok ülései nem nyilvánosak, de azokon a Zsinat bármely tagja jelen lehet.

151. §. Határozathozatalhoz a jelenlevők szavazatának több mint a fele szükséges.

152. §. A Zsinat tárgysorozatát a Zsinati Állandó Tanács készíti elő, és meghatározza az ülészak megtartásának helyét és idejét.

A Zsinat a hat éven belül, amelyre tagjait választották, üléseit szükség esetén meghatározott időpontra elnapolhatja, a tárgysorozat befejezése után pedig ülészakát berekeszti.

Elnapolás esetén a következő ülés idejéről és összehívásának módjáról a Zsinat Elnöksége intézkedik.

Ülészakának befejezése esetén a Zsinat csak a Zsinati Állandó Tanács által hívható újra össze. Összehívandó akkor is, ha valamelyik egyházkerület közgyűlése kéri azt.

153. §. A Zsinat tisztikarát az elnökök, a gazda és a jegyzők alkotják.

154. §. A Zsinat kettős elnökség, azaz egy lelkesi és egy presbiteri elnök vezetése alatt tartja üléseit.

Az ülésvezető elnökség jogkörét és teendőit, valamint a jegyzők teendőit a működési szabályzat állapítja meg.

155. §. A gazda számadás kötelezettsége mellett gondoskodik a zsinati ülések kiadásainak fedezéséről, a szükséges nyomtatványok előállításáról, az ülések alkalmas helyszínéről. Költségvetési javaslatát és számadását a Zsinati Állandó Tanács elé terjeszti.

156. §. A Zsinat működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

157. §. A Zsinat hatáskörébe tartozik az egyházi törvényalkotás és legfőbb képviselő.

Ennek megfelelően a Zsinat:

- a) megvizsgálja és megállapítja az egyház tanait (ius reformandi);
- b) meghatározza az ünnepeket, megállapítja az istentiszteletek rendjét, határoz az istentiszteleten használatos bibliafordítás, az ágendáskönyv és az énekeskönyv tárgyában;
- c) megállapítja, illetve módosítja az egyház alapvető jogelveit és jogszabályait;
- d) megállapítja a lelkipászorok képezésének, szolgálatba állításának (ordinatio) és alkalmazásának rendjét;
- e) meghatározza az ökumenikus kapcsolatok irányelveit, és eljár a más egyházakkal való vitás kérdésekben;
- f) őrködik az egyház jogai és önkormányzati szabadsága fölött, és szükség szerint intézkedik ezek tárgyában;
- g) az egyházkerületek előterjesztésére határoz az egyházkerületek területi felosztásáról és határaik változtatásáról;
- h) védelmezi nemzeti örökségünket és identitásunkat református értékrendünk szellemében;
- i) védelmezi az élet szentségét, elősegíti az egyetemes keresztyén értékek érvényesülését;
- j) az előbbi feladatok teljesítése érdekében szaktanácsokat szervez, melyeknek tagjai közé a zsinati tagokon kívül más egyháztagokat is megválaszthat;
- k) megválasztja a Zsinati Állandó Tanács, a Zsinati Fegyelmi Bizottság, az egyházi alkotmánybíróság tagjait;
- l) fegyelmi szabályzatot, választási szabályzatot, diakóniai szabályzatot és egyéb szabályrendeleteket alkot;

- m) az országos református egyház javára tett ajándékozás, örökség, hagyaték elfogadásáról határoz, az ilyen alap vagy alapítvány kezelését felügyeli;
- n) felügyeli a két egyházkerület közös szervezeteit és intézményeit, és jóváhagyja ezek alapszabályát;
- o) az egyházi oktatást a zsinat külön törvénnyel szabályozza.

II. fejezet

A Zsinati Állandó Tanács

158. §. A Zsinati Állandó Tanács a Zsinat ügyintéző és végrehajtó testülete.

A Zsinati Állandó Tanácsnak tagja mindkét egyházkerület püspöke és főgondnoka, továbbá a Zsinat által a maga tagjai sorából 6 évre választott 5 lelkipásztori és 5 presbiteri tag. Ezek közül 6 tagot (3 lelkipásztorit és 3 presbiterit) az Erdélyi, 4 tagot (2 lelkipásztorit és 2 presbiterit) a Királyhágómelléki Egyházkerületből választanak. Választani kell még mindkét kerületből ugyanilyen arányban ugyanannyi póttagot. A tisztség vállalása kötelező; ez alól csak különleges esetekben adhat felmentést a Zsinat. Ilyenkor póttagot hív be a tisztség betöltésére.

A Zsinati Állandó Tanács elnöksége a Zsinati Elnökség; a Zsinati Állandó Tanács választ egy lelkipásztori és egy presbiteri jegyzőt.

159. §. A Zsinati Állandó Tanács a szükségnek megfelelően, de évenként legalább egyszer, egy hónappal a Zsinat következő ülészaka előtt ülést tart.

160. §. A Zsinati Állandó Tanács működési költségeit a két egyházkerület 6:4 arányban fedezi.

161. §. A Zsinati Állandó Tanács ülései zártak.

162. §. A Zsinati Állandó Tanács ülése határozatképes, ha az elnökségen kívül legalább 7 tag jelen van. A tanács határozatait általános szótöbbséggel hozza. A kisebbségnek joga van véleményét jegyzőkönyvbe foglaltatni, név szerinti szavazást kérni.

163. §. A Zsinati Állandó Tanács jegyzője köteles a jegyzőkönyvet az egyházkerületek elnökségének megküldeni a zsinati titkárság útján.

164. §. A Zsinati Állandó Tanács jog- és hatásköre:

- a) képviseli az országos református egyházat a zsinati ülészek közötti időben az egyházat egyetemesen érintő ügyekben;
- b) intézkedik az egyházkerületeket illető mindazon ügyekben, amelyeket az egyházkerületek hozzá felterjesztenek;
- c) végrehajtja a Zsinat határozatait;
- d) elnöksége útján rendelkezik az ülések összehívásáról, és intézkedik azok megtartásáról;
- e) gondoskodik a javaslatok és tervezetek előkészítéséről, és ezeket a Zsinat tagjainak, szükség esetén az Egyházmegyék Elnökségének megküldi;
- f) a zsinat hatáskörébe tartozó fegyelmi ügyek tárgyalására vádhatósági képviselőt választ;
- g) gondoskodik a zsinati titkárság megszervezéséről, működési szabályzatát jóváhagyja, tevékenységét ellenőrzi.

III. fejezet

Országos intézmények, szövetségek, értekezletek

165. §. A Romániai Református Egyház két egyházkerületének közös intézményei:

1. Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet
2. Romániai Református Pedagógiai Intézet
3. Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete
4. Romániai Országos Református Lelkészerkezleti Szövetség (RORLÉSZ)

Ezek működési szabályzatát mindegyik maga készíti el, és a Zsinat hagyja jóvá.

166. §. A Zsinati Állandó Tanácsnak joga van az egyház hitéletét, jogelveit és tagjai érdekvédelmét érintő ügyekben országos értekezleteket összehívni.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

167. §. Jelen jogszabály hatályba lép 2006. június 1-jén. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrésze a lekipásztorok és katekéták képeítéséről és alkalmazásáról (74–87. §.) érvényben marad.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 6. ülészakának 4. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2006. április 3-án.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

1. sz. melléklet
Függelék a 2006. évi 1. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATA
Zsinati Határozat – 12/2007

A Romániai Református Egyház alkotmánya 7. és 8. cikkelyének, valamint a Romániai Református Egyház szervezetéről és kormányzásáról szóló 2006. évi 1. jogszabály 116. és 126. cikkelyében foglalt, az egyházkerületi főjegyző megbízatásaira vonatkozó rendelkezések alkalmazásáról.

A püspök törvényes helyettese a lelkészi főjegyző (püspökhelyettes).

A püspök jog- és hatásköre gyakorlásának egy részét szükség esetén átadhatja a lelkészi főjegyzőnek.

Egyedül a püspök dönt, hogy hatásköre gyakorlásának melyik részét, milyen megbízatásokat ad át a lelkészi főjegyzőnek.

A püspöknek ilyen irányú elhatározásáról jelentést kell tennie az Egyházkerületi Közgyűlésnek.

Ezen megbízatások átadásának kezdetét a püspök határozza meg, és a ciklus ideje alatt bármikor részben vagy teljes egészében visszavonhatja.

A lelkészi főjegyzőnek püspöki felkérésre, bármikor jelentést kell tennie munkájáról.

A megbízatások egy részének átadása csak a püspök szolgálati ciklusa végéig tarthat.

Ha a püspök jog- és hatásköre gyakorlásának egészét átadja a szolgálati ciklus végéig, akkor ez maga után vonja az időközi tisztújítás, püspökválasztás elrendelését a csonka ciklus idejére.

Jelen jogszabály-módosítási határozat 2008. március 31-én lép hatályba.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én

Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 2. ülésén a 12/2007-es jegyzőkönyvi határozattal.

Kelt, Kolozsváron 2007. december 5-én.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi Református
Egyházkerület
elnök

D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki Református
Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi Református Egyházkerület
elnök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ FEGYELMI SZABÁLYZATA

2006. évi 2. jogszabály

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

BEVEZETŐ

Az egyház fegyelmezési hatalma Jézus Krisztusnak, az Anyaszentegyház Urának és fejének Mt 16,17–19; 18,15–18 verseiben foglalt kijelentésén alapul. Hitvallási alapja a Heidelbergi Káté 83–85. kérdéseire adott válaszok és a II. Helvét Hitvallás XVIII. fejezete.

Az egyház fegyelmezési hatalma oldás és kötés, lelki fegyelmezés, vagyis a kulcsok hatalmának gyakorlása.

A fegyelmezés célja:

– az egyházi élet és szolgálat ékes és jó rendjének biztosítása (1Kor 14,40);

– az egyház tisztaságának megőrzése, hogy a jók meg ne romoljanak és a fegyelmezetlenek jó útra térjenek (Inst. IV. 12. 6.).

Az egyházi fegyelmezés mind tartalmában, mind módszereiben pásztori szolgálat is.

ELSŐ RÉSZ

AZ EGYHÁZ FEGYELMEZÉSI HATALMA

1. §. Az egyház fegyelmezési hatalma kiterjed a Romániai Református Egyház minden tagjára, tisztségviselőjére és tisztviselőjére, valamint alkalmazottjára abban a minőségében, amelyben a vétséget elkövette – az illetékesség figyelembevételével.

2. §. Az egyház fegyelmezési hatalma kiterjed az összes hivatali, anyagi és erkölcsi felelősség elmulasztásából eredő fegyelmi ügyre, a tisztségviselők, tisztviselők választásakor elkövetett olyan cselekedetekre, melyek ellentétesek az egyház törvényeivel, és minden olyan esetre, amikor a rend és a fegyelem helyreállítása csak fegyelmezés útján biztosítható.

3. §. Az igazgatási ügyek (az egyházi tisztségviselők megbízatása, javadalmazása, nyugdíjazása, áthelyezése, anyagi felelősségének érvényesítése körül felmerülő jogviták, valamint az egyházközségek, egyházi szervezetek és intézményeik között felmerülő viták intézése) nem tartoznak a fegyelmi bizottságok hatáskörébe.

Ezekben az ügyekben a presbitériumok és egyházközségi közgyűlések, az egyházmegyei tanácsok és egyházmegyei közgyűlések, az igazgatótanácsok és egyházkerületi közgyűlések, valamint a Zsinati Állandó Tanács és a Zsinat döntenek.

4. §. Az egyház fegyelmezési hatalmát a fegyelmezéssel megbízott testületein keresztül gyakorolja.

Minden elsőfokú határozat megfellebbezhető, kivéve a Zsinati Fegyelmi Bizottság határozata.

Az egyházi bíráskodás nyelve a magyar.

MÁSODIK RÉSZ

AZ EGYHÁZ FEGYELMI TESTÜLETEI

I. fejezet

Fegyelmezési testületek

5. §. Az egyházi fegyelmezéssel megbízott testületek:

- Egyházközségi Fegyelmi Bizottság
- Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság
- Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság
- Zsinati Fegyelmi Bizottság

6. §. A fegyelmi bizottságok tagjait és póttagjait az illetékes közgyűlés, illetve a Zsinat választja a lelkipásztorok és a presbiterek közül. Az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság 4 tagból és 2 póttagból, az Egyházmegyei Fe-

gyelmi Bizottság 5 tagból és 5 póttagból, az Egyházkerületi és Zsinati Fegyelmi Bizottság 7 tagból és 7 póttagból áll.

A lelkipásztor tagja az Egyházközségi Fegyelmi Bizottságnak.

A fegyelmi bizottságoknak legalább egy tagja lehetőleg jogi végzettségű legyen (az egyházközségi fegyelmi bizottságok kivételt képezhetnek). Ha a fegyelmi bizottságnak nincs jogi végzettségű tagja, akkor jogi képesítésű szaktanácsadót hív be, aki nem rendelkezik szavazati joggal.

7. §. A fegyelmi bizottságok tagjai esküt tesznek az őket megválasztó testületek vagy azok elnöksége előtt.

8. §. A fegyelmi bizottságokat alakuló ülésre az illetékes elnökség hívja össze, ahol titkos szavazással megválasztják az elnököt és jegyzőt a lelkészjellegű tagok közül, az alelnököt pedig a presbiterek közül.

Ha a Fegyelmi Bizottság létszáma munkája közben bármilyen okból hiányossá válik, kiegészítése a bizottsági elnök intézkedése alapján akár a lelkészjellegű, akár a presbiteri póttagok közül történik. A póttagok bármikor behívhatók. Kötelesek a behívást elfogadni még akkor is, ha az csak egy ülésre szól.

A bizottságok ülései zártak, a tárgyalások nyilvánosak.

Az elnöki teendőket az elnök akadályoztatása esetén az alelnök végzi.

II. fejezet

Az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság

9. §. Az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság tagjait három évre az Egyházközségi Közgyűlés választja a presbitérium tagjai vagy az egyházközség választásra jogosult tagjai közül.

Elnöke az egyházközség parókus lelkipásztora. Jegyzőjét a bizottság a saját tagjai közül választja.

10. §. Az egyháztagok, egyházközségi tisztségviselők körében előforduló minden ügy első fokon az Egyházközségi Fegyelmi Bizottság illetékességi körébe tartozik, kivéve a lelkipásztort, a főgondnokot és a gondnokot. Ők első fokon az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság illetékességi köréhez tartoznak.

11. §. A presbitérium mint fegyelmezési testület a kivizsgálást írásban beérkezett panasz alapján kezdheti el. Névtelen feljelentést nem vesz figyelembe. A panasz fegyelmi esetként való tárgyalása előtt a lelkipásztor Mt 18,15–17/a. alapján jár el.

12. §. Az egyházközségi fegyelmi bizottságok végzéseikkel, ítéleteikkel az egyháztagek közötti megértést, a rendet, a megromlott béke helyreállítását szolgálják Kálvin tanításának figyelembevételével: „Minden mérséklődjék olyannyira, hogy senkit se sújtsjon túlzott szigorúság és a fenytések orvosságul legyenek, hogy a bűnösöket Urunkhoz alázatban visszavezessék” (*Genfi Egyházi Rendtartás*. 164. cikkely).

III. fejezet

Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság

13. §. Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság tagjait 6 évre az egyházközségek javaslata alapján az Egyházmegyei Közgyűlés választja, az egyházmegye területén szolgáló lelkipásztorok és presbiterok vagy volt presbiterok közül: 5 tagot és 5 póttagot; a tagok közül 3 lelkipásztor és 2 presbiter, a póttagok közül 2 lelkipásztor és 3 presbiter. Az Egyházmegyei Tanács tagjai nem választhatók a Fegyelmi Bizottságba.

Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság 5 tagú teljes testületben dolgozik. Ha a testület valamilyen oknál fogva hiányossá válik, jelen jogszabály 8. cikkelyét kell alkalmazni.

Több egyházmegye közös fegyelmi bizottságot választhat.

14. §. Az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottság

Első fokon illetékes dönteni a lelkipásztorok, vallásoktató és intézeti lelkipásztorok, missziós lelkipásztorok, helyettes lelkipásztorok, beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek, nyugdíjas lelkipásztorok, az egyházi közoktatási intézetekben tanító tanárok, és az állami közoktatási intézetekben tanító lelkésztanárok és vallásoktatók, az egyházmegye tisztviselői, valamint az egyházközségi főgondnokok és gondnokok – úgy is mint egyháztagek – fegyelmi ügyében. Az esperes, az egyházmegyei főjegyző és az egyházmegyei főgondnok az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartozik.

Az Egyházkerület Elnökségének felkérésére, indokolt esetben eljár más egyházmegye ügyében (II. rész, VI. fejezet, 22. cikkely).

Másodfokon dönt az egyházközségi fegyelmi bizottságok által hozott határozatok megfellebbezése esetén. Ezen a fokon hozott határozatok jogerősök, fellebbezésnek helye nincs.

15. §. A pereljárás a jelen jogszabály V. részében foglaltak szerint történik.

IV. fejezet

Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság

16. §. Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság tagjait 6 évre az egyházmegyék javaslata alapján az Egyházkerületi Közgyűlés választja nemcsak alkotó tagjai közül, 7 tagot és 7 póttagot; a tagok közül 4 lelkipásztor és 3 presbiter, a póttagok közül 3 lelkipásztor és 4 presbiter. Az Igazgatótanács tagjai nem választhatók a fegyelmi bizottságba. Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság 7 tagú teljes testületben dolgozik. Ha a testület létszáma valamilyen oknál fogva hiányossá válik, jelen jogszabály 8. cikkelyét kell alkalmazni.

17. §. Az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság

Első fokon illetékes dönteni az összes egyházkerületi tisztségviselő és tisztviselő hatáskörükben elkövetett vétsége ügyében, az esperesek, az egyházmegyei főgondnokok és gondnokok, az egyház által fenntartott országos és egyházkerületi intézetek, alapítványok alkalmazottai, az egyházi felsőoktatási intézetekben tanító tanárok, az állami felsőoktatási intézetekben tanító lelkésztanárok és vallásoktatók – úgy is mint lelkipásztorok vagy egyháztagok – fegyelmi ügyében. A püspök, a lelkészi főjegyző és az egyházkerületi főgondnok fegyelmi ügyei a Zsinati Fegyelmi Bizottság hatáskörébe tartoznak.

Indokolt esetben a Zsinat Elnökségének felkérése eljár más egyházkerület ügyében.

Másodfokon dönt az Egyházmegyei Fegyelmi Bizottságok által hozott határozatok megfellebbezése esetén. Ezen a fokon hozott határozatok jogerősök, fellebbezésnek helye nincs.

18. §. A pereljárást a jelen jogszabály V. részében foglaltak szerint történik.

V. fejezet

A Zsinati Fegyelmi Bizottság

19. §. A Zsinati Fegyelmi Bizottság tagjait 6 évre az egyházkerületek javaslatára a Zsinat választja nemcsak saját tagjai közül, 7 tagot és 7 póttagot; a tagok közül 4 lelkipásztor és 3 presbiter, a póttagok közül 3 lelkipásztor és 4 presbiter. A Zsinati Állandó Tanács tagjai nem választhatók a fegyelmi bizottságba. A Zsinati Fegyelmi Bizottság 7 tagú teljes testületben dolgozik.

Ha a testület létszáma valamilyen oknál fogva hiányossá válik, jelen jogszabály 8. cikkelyét kell alkalmazni.

20. §. A Zsinati Fegyelmi Bizottság

Első fokon és végérvényesen határoz a püspökök, egyházkerületi lelkeszi főjegyzők és egyházkerületi főgondnokok fegyelmi ügyeiben.

Másodfokon határoz az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottságtól hozzá felbbezett ügyekben.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság határozatai jogerősek, végre kell hajtani.

21. §. A fegyelmi eljárás a jelen jogszabály V. részében foglaltak szerint történik.

VI. fejezet

Fegyelmezési jogsegély

22. §. Fegyelmi ügy az illetékes fegyelmi bizottság kérésére az Egyházkerület Elnökségének jóváhagyásával utalható más Fegyelmi Bizottság hatáskörébe.

A megkeresést vissza kell utasítani, ha az törvénybe ütközik.

Más bizottság vagy elnökség megkeresésének a fegyelmi bizottságok kötelesek 15 nap alatt eleget tenni.

VII. fejezet

A fegyelmi bizottságok illetékességi köre

23. §. A fegyelmi bizottságok illetékességi köre az egyházközség, egyházmegye, egyházkerület és országos egyház, amelyben létrehozták.

24. §. Minden fegyelmi ügyet első fokon az arra illetékes fegyelmi bizottság bírál el. Minden tisztségviselő, tisztviselő, alkalmazott és egyházttag a vétség elkövetésekor viselt hivatala szerinti fegyelmi bizottsághoz tartozik.

Ha ugyanazon fegyelmi ügyben több bepanaszolt van, akiknek ügyét, hivataluknál fogva különböző szintű fegyelmi bizottságok hivatottak tárgyalni, ilyen esetben a tárgyi összefüggés figyelembevételével a magasabb fokú fegyelmi bizottság jár el.

25. §. Az illetékes fegyelmi bizottság joghatósága alól, a törvényben előírt kivételektől eltekintve, senki nem vonható ki.

26. §. A felsőbb fegyelmi bizottság által első fokra visszautalt ügyet ugyanaz a bizottság újra nem tárgyalhatja. Az Egyházmegyei, Egyházkerületi

vagy Zsinati Elnökség más fegyelmi bizottságot bíz meg az ügy újratárgyalásával.

VIII. fejezet

A képviselő

27. §. (1) A felek a fegyelmi bizottság előtt személyesen jelennek meg, vagy helyettük a meghatalmazottjuk.

(2) Nem lehet meghatalmazott:

a) aki a 18. életévét nem töltötte be;

b) akit jogerős fegyelmi határozattal az egyházi közügyektől eltiltottak;

(3) A meghatalmazást hiteles okiratba kell foglalni, az ügyvédnek adott meghatalmazás az érvényben lévő állami törvények szerint történjék.

(4) Minden bepanaszolt személynek joga van a panasz és a teljes peranyag áttanulmányozására az V. rész, VI. fejezet, 52. cikkely szerint.

IX. fejezet

Az érdekelttség

28. §. A fegyelmi eljárásban szereplő felek az eljárás ideje alatt a tárgyalásig kérhetik a fegyelmi bizottság bármely tagjának kizárását, ha ez:

a) személy szerint érdekelt az ügyben;

b) valamelyik félnek vagy védőjének negyedízigleni rokona (első unokatestvére) vagy sógora, veje, apósa, és ezek törvényes házastársa;

c) az ítélet előtt nyilvánosan véleményt mondott az ügyről;

d) ellenséges viszony van közte és valamelyik fél között;

e) ellenszolgáltatást vagy ellenszolgáltatási ígéretet kapott valamelyik féltől;

f) az ügyben tanúként szerepelt.

A kizárási indítványt a fegyelmi bizottság elnökéhez kell benyújtani az ügy tárgyalásának időpontjáig. Az eljárás későbbi szakaszaiban a felek kizárási indítványt nem nyújthatnak be.

A fegyelmi bizottság elnökéhez írásban benyújtott kizárási indítványt a bizottság megtárgyalja, és egyszerű többséggel dönt. A kizárási ok elfogadása esetén az illető bizottsági tag nem vehet részt a fegyelmi eljárás további szakaszaiban. Az eljárás folytatása a póttag behívásáig szünetel.

HARMADIK RÉSZ

EGYHÁZI BÉKÉLTETÉS

29. §. Az Egyházközségi, Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség a békéltetés érdekében arra alkalmas személyekből és szakképzett mediátorokból bizottságot hoz létre a fegyelmi eljárások beindításának elkerülése céljából. Amennyiben a mediálóbizottság munkája záros határidőn belül (három hónap) eredménytelennek bizonyul, az illetékes elnökség a következő ügyekben jár el:

- a) istentiszteleten való részvételnek, a sákramentumokkal való élésnek, a gyermekek keresztyén nevelésének, az öreg szülők gondozásának elhanyagolása;
- b) iszákosság, paráznaság, botránkozáskeltés, trágárság, hazudozás;
- c) a közteherviselés megtagadása;
- d) házastársak békétlenkedése;
- e) vadházasság;
- f) a református erkölcsiség megsértése;

A mediálóbizottság segítségével csak az itt felsorolt ügyekben vehető igénybe.

Az ilyen ügyekben az elnökség által kiróható büntetések:

- a) négy szemközti szóbeli megintés;
- b) legalább két presbiter, illetve lelkipásztor előtti figyelmeztetés.

A visszaesők és megátalkodottak ellen a fegyelmi eljárást az elnökség beindítja.

NEGYEDIK RÉSZ

FEGYELMI ÜGYEK

I. fejezet

Fegyelmi vétségek

30. §. Fegyelmi vétségek

A) Általános fegyelmi vétségek:

- a) fegyelmi vétségnek tekintendő az egyházi törvényekben, szabályrendeletekben vagy fogadalmakban előírt köteleességek szándékos vagy gondatlanságból eredő megszegése, tilalmak áthágása;
- b) egyházunk szentírási és hitvallásos tanításának, az azon alapuló erkölcsiségnek tudatos megsértése és az arra való buzdítás;
- c) az egyházi testületek, hatóságok határozatainak nyilvános (írásban, nyomtatásban, rádióban, televízióban, világhálón történő) félremagyarázása és elferdítése;
- d) minden olyan cselekedet, ami egyházzsakadást idéz elő, vagy azt támogatja;
- e) minden olyan cselekedet vagy mulasztás, ami mások hitét rontja, a jó erkölcsöt sérti, az egyház tekintélyét rombolja, a tiszttséghez szükséges bizalmat megingatja, vagy a viselt egyházi tiszttség méltóságát sérti;
- f) rágalmozás, vádaskodás;
- g) hamis tanúskodás;
- h) egyházi javak szabálytalan kezelése vagy eltulajdonítása és minden olyan cselekedet és mulasztás, amely az egyházat anyagilag károsítja;
- i) egyházi tisztségek jogtalan gyakorlása;
- j) világi bírósághoz való folyamodás az egyházi eljárás helyett vagy előtt a bűncselekménynek minősülő vétségek kivételével;
- k) házassági kötelék felbontása;
- l) iszákosság, kábítószer-fogyasztás;
- m) paráznaság, vadházasság.

B) Szolgálati fegyelmi vétségek:

- a) tanfegyelmi vétség;

- b) hivatali eskü megszegése;
- c) szolgálati hanyagság vagy visszaélés;
- d) szolgálati hely önkényes elhagyása vagy el nem foglalása;
- e) a lelkipásztori hivatással össze nem egyeztethető mellékfoglalkozás gyakorlása;
- f) parókusi jog megsértése;
- g) testületi határozat, fegyelmi bizottsági döntés végre nem hajtása, illetve erre való buzdítás;
- h) tisztségviselők, tisztviseleők választásakor elkövetett olyan szándékos cselekedetek, melyek ellentétesek az egyház törvényeivel.

II. fejezet

Fegyelmi büntetések

31. §. (1) Fegyelmi büntetések az egyháztaggokkal szemben:

- a) az úrvacsorától való eltiltás, amíg megbánást nem mutat;
- b) a gyülekezetből való ideiglenes kizárás, míg megbánást nem mutat, visszafogadás eklézsiakövetés által.

(2) Fegyelmi büntetések az egyházi tisztségviselőkkel, tisztviseleőkkel, alkalmazottakkal szemben:

- a) szóbeli megintés;
- b) írásbeli megrovás;
- c) más egyházközségben való szolgálat megtiltása 1–5 évre;
- d) meghívhatóság és pályázat lehetőségének megvonása 1–5 évre;
- e) választói és bármely egyházi tisztségre való választhatósági jog felfüggesztése 1–6 évre;
- f) A közegyházi tisztségtől való megfosztás;
- g) lelkipásztorok áthelyezése;
- h) a szolgálat és tisztség ideiglenes felfüggesztése a helybenmaradás lehetősége nélkül, a helyi munkaszerződés megszűnésével 1–6 éves időtartamra, a lelkipásztori jelleg sértetlenül maradásával. A felfüggesztés letelte után a szolgálat és tisztség folytatásáról az illetékes Egyházközségi, Egyházmegyei vagy Egyházkerületi Közgyűlés, illetve a Zsinat tesz javaslatot a felfüggesztést kimondó bizottságnak;
- i) a lelkipásztornak a lelkipásztori karból való ideiglenes kizárása és az iszentiszteletek végzésétől való ideiglenes eltiltása, a munkaszerződés felbontása, a lelkészjelleg ideiglenes felfüggesztése 3–6 éves időtartamra.

A felfüggesztés letelte után szolgálat és tisztség folytatásáról az illetékes Egyházkerületi Közgyűlés, illetve a Zsinat tesz javaslatot a felfüggesztést kimondó bizottságnak;

j) a lekipásztornak a lekipásztori karból való végleges kizárása és az istentiszteletek végzésétől való eltiltása jelen jogszabály VI. rész, III. fejezet, 87. cikkelye figyelembevételével;

k) halmazati büntetésként anyagi kártérítés is kiróható;

l) vallástanárok esetében az egyházi megbízatás visszavonása.

32. §. A 31. cikkely c–e) pontjaiban foglalt fegyelmi büntetések végrehajtása 2 évig terjedő próbaidőre felfüggeszthető, ha az elkövető személyi körülményeinek ismeretében alaposan feltételezhető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető. Ha a felfüggesztés ideje alatt elkövetett fegyelmi vétség miatt jogerősen újabb fegyelmi büntetést szabnak ki, a felfüggesztett büntetést is végre kell hajtani, és ezt határozatban ki kell mondani.

33. §. (1). A büntetések közül az 31. cikkely a–b) pontban levők végrehajtását kihirdetés után a fegyelmi bizottság foganatosítja. A többi pontban foglaltak végrehajtása az illetékes első fegyelmi bizottság mellett működő elnökség hatáskörébe tartozik.

(2) Ha szükséges (például lakás kiürítése), a polgári bírósághoz lehet fordulni.

ÖTÖDIK RÉSZ

FEGYELMI ELJÁRÁS

I. fejezet

Előkészítő eljárás

34. §. Fegyelmi eljárás csak az illetékes elnökséghez írásban benyújtott fegyelemsértésre utaló panasz alapján indítható.

35. §. A Romániai Református Egyház minden tagja, tisztségviselője, tisztviselője, alkalmazottja, testülete – a fegyelmi bizottságok is –, intézménye és egyesülete fegyelemsértési panasszal élhet az egyház tagjai, tisztségviselői, tisztviselői és alkalmazottai ellen.

36. §. A fegyelmi eljárást kezdeményező panaszt az illetékes elnökség (egyházmegyei, egyházkerületi és zsinati) 30 napon belül köteles kivizsgálni az általa kiküldött 2 tagú (egy lelkipásztor és egy presbiter) vizsgálóbizottság által.

37. §. A vizsgálóbizottság a helyszínrre kiszállva meghallgatja a panaszos(oka)t és a bepanaszolta(ka)t és – ha szükséges – a tanúkat. Vizsgálata eredményéről írásban jelentést tesz az illetékes elnökségnek.

38. §. Az illetékes elnökség

- a) a további vizsgálódást megszünteti, ha a panasz megalapozatlan;
- b) fegyelmi eljárást indít, ha a panasz megalapozott.

39. §. Minden Egyházközségi, Egyházmegyei, Egyházkerületi vagy Zsinati Elnökség a beérkezett panasz kivizsgálása után, ha azt fegyelmi ügyvé minősíti, mint vádhatóság vesz részt az eljárásban.

Az illetékes elnökség titkárt is nevez ki a gyakorlati munka végzésére. A titkár a döntéshozatalban nem vesz részt.

40. §. Az illetékes elnökség 5 napon belül átküldi az illetékes fegyelmi bizottság elnökének a panasziratot, az előzetes kivizsgálás teljes anyagát, valamint a 42. cikkely esetében a felfüggesztésről szóló határozatot.

41. §. A fegyelmi bizottság elnöke 10 napon belül összehívja a fegyelmi bizottságot, és titkos szavazással dönt, hogy az ügy fegyelmi eljárást igényel-e, vagy sem.

Ha az ügy nem igényel fegyelmi eljárást, akkor a fegyelmi bizottság végzésben értesíti erről a fegyelmi eljárást kezdeményező elnökséget, és javaslatot tesz a lehetséges módok megjelölésével az ügy adminisztratív úton történő megoldására.

II. fejezet

Ideiglenes felfüggesztés

42. §. Indokolt esetekben az elnökség (vádhatóság) a bepanaszolt személyt tisztségének gyakorlásából, illetve állásából ideiglenesen (az eljárás végéig) felfüggesztheti.

43. §. A jelen perrendtartás 42. cikkelye értelmében kimondott ideiglenes felfüggesztés idejére az egyházi tisztségviselő, tisztviselő és alkalmazott munkaszerződése hatályban marad. A helyi alapból származó javadalmát az eljárás végéig vissza kell tartani. Az állami alapból származó javadalmat a felfüggesztett alkalmazottnak ki kell utalni. Az ideiglenesen felfüggesztett

személy helyettesítéséről az illetékes elnökség (egyházmegye, egyházkerület, Zsinat) gondoskodik.

III. fejezet

A vád képviselőinek kijelölése

44. §. Minden egyházmegyei, egyházkerületi vagy zsinati elnökség a beérkezett panasz kivizsgálása után, ha azt fegyelmi ügyvé minősíti, mint vádhatóság, vádhatósági képviselője által vesz részt az eljárásban.

A vádhatóság képviselőjeként megbízott egyháztag jogi végzettségű kell hogy legyen, a megbízást köteles elfogadni és a jelen jogszabály szerint eljárni.

IV. fejezet

A fegyelmi eljárás beindítása

45. §. Ha a fegyelmi bizottság úgy dönt, hogy az ügy fegyelmi eljárást igényel, akkor az illetékes fegyelmi bizottság szótöbbséggel két vizsgálóbírót jelöl ki a fegyelmi bizottság tagjai közül, akik a megbízást kötelesek elfogadni, és az ügyet részletesen kivizsgálni.

46. §. A kivizsgálás legfeljebb 30 napot vehet igénybe, melyet indokolt esetben a fegyelmi bizottság végzésben még 30 nappal meghosszabbíthat.

47. §. A vizsgálóbírók kötelesek a helyszínre kiszállni, összegyűjteni minden adatot és bizonyítékot, amelyek az ügy érdemi tárgyalásához szükségesek. E célból kihallgatják a feleket és a tanúkat. A kihallgatásról jegyzőkönyvet készítenek, amit a tanúk aláírnak. A tanúk a kivizsgáláskor eskütelre nem kötelezhetőek.

A vizsgálóbírók szükség szerint meghallgatják a szakértőket, azoktól írásos nyilatkozatot kérnek.

A vizsgálóbírók a jegyzőkönyv mellé jelentést csatolnak a kivizsgálás eredményéről, és azt átadják a fegyelmi bizottság elnökének.

48. §. A fegyelmi bizottság elnöke a teljes iratcsomót átküldi a vádhatóság képviselőjének, aki 8 napon belül írásban vádiratot készít, és azt a fegyelmi bizottságnak megküldi.

V. fejezet

A védelem kijelölése

49. §. A bepanaszolt személy(ek)nek a kivizsgálás ideje alatt csak a panasz áttanulmányozására van joga/joguk. A panasszal szembeni védekezéseiket írásban átadhatják a vizsgálóbíróknak.

50. §. Az eljárás idejére, valamint a tárgyalásra a bepanaszolt szabályos meghatalmazás alapján védőt alkalmazhat a jelen jogszabály II. rész, VIII. fejezet, 27. cikkelye figyelembevételével.

VI. fejezet

Az idézési eljárás

51. §. A kivizsgálás befejezése után a fegyelmi bizottság elnöke kitűzi a tárgyalás időpontját, és kiküldi az idézéseket.

52. §. Az idézés kibocsátása után 21 napon belül a tárgyalást meg kell tartani. Az idézéseket oly módon kell kiküldeni, hogy a kibocsátás időpontjától számítva, a helybelieknek legalább 8, a más helységekben levőknek legalább 15 nap álljon rendelkezésére a tárgyalás időpontjáig.

Egy héttel a tárgyalás előtt a felek az elnök felügyeletével tanulmányozhatják a teljes peranyagot. Az ügyiratokról másolatot nem készíthetnek.

53. §. A bepanaszolt számára az idézéssel együtt el kell küldeni a vádirat másolatát is.

54. §. Az idézésnek a következőket kell tartalmaznia:

- a) a megidézett nevét és lakcímét;
- b) eljárásbeli minőségét;
- c) az ügy megnevezését;
- d) a tárgyalás helyét, idejét (év, hó, nap, óra).

55. §. A vád képviselőjének és a feleknek a tárgyalásról való távollaradása nem akadályozza az eljárás lefolytatásának és befejezésének.

VII. fejezet

A tárgyalás

56. §. A tárgyalás nyilvános, de az elnök zárt ülést rendelhet el (a felek és a vád képviselőjének részvételével), vagy felfüggesztheti a tárgyalást, és a következő tárgyalás időpontját – a fegyelmi bizottság tagjaival folytatott rö-

vid zárt körű tárgyalás után hozott végzés alapján – kihirdeti. A következő tárgyalásra újabb idézést a már megidézett felek és tanúk számára nem bocsát ki. E végzés ellen fellebbezésnek nincs helye.

57. §. A fegyelmi tárgyalást a bizottság elnöke a következőképpen folytatja le:

- a) igeolvasással és imádsággal megnyitja;
- b) bemutatja a fegyelmi bizottság tagjait;
- c) megnevezi a tárgyalásra kerülő ügyet, az abban szereplő feleket és a vád képviselőjét;
- d) megállapítja, hogy a felek megidézése szabályszerűen történt;
- e) utasítja a jegyzőt a felek számbavételére;
- f) felolvassa a fegyelmi bizottság tagjainak érdekeltség alapján történő kizárásáról szóló végzést;
- g) tájékoztatja a feleket jogaikról és kötelességeikről, a nyilatkozattétel jogáról és a jóhiszemű közreműködés kötelességéről;
- h) eskütételre szólítja fel a feleket, a panaszost és a bepanaszoltat.

A tanúk eskütételére a kihallgatásuk kezdetén kerül sor.

58. §. Az elnök a tárgyalás ideje alatt felügyel a rend fenntartására és arra, hogy a felek jogukat törvény szerint gyakorolhassák. Azt, aki a rendet zavarja, rendreutasítja. Ismételt vagy súlyos rendzavarás esetén az illetőt a teremből kiutasítja, a tárgyalást távollétében folytatják. Az elnök súlyos rendzavarás esetén az illetékes elnökségnél az illető személy ellen jelzéssel él fegyelmi eljárás megindítása céljából.

59. §. Az elnök ismerteti a panaszt és felkérésére a vizsgálóbírók előterjesztik jelentésüket.

60. §. A vád képviselője előterjeszti a vádiratot.

61. §. Az elnök előterjeszti a bizonyításra vonatkozó újabb indítványait.

62. §. Az elnök nyilatkozattételre kéri fel a panaszost, illetve a vád képviselőjét, majd a bepanaszoltat vagy annak képviselőjét.

63. §. A bizonyítási eljárásban az elnök vezeti a beidézett tanúk, szakértők kihallgatását. A tanúk, a szakértők kihallgatásuk elején Bibliára tett kézzel kötelesek esküt tenni. A panaszos, bepanaszolt, a vád képviselője, valamint a fegyelmi bizottság tagjai az elnökön keresztül kérdéseket tehetnek fel a tanúknak és szakértőknek.

64. §. A bizonyítási eljárás végén a vádhatósági képviselő a bizottság elé terjeszti a vád végső formáját.

65. §. A bepanaszolt vagy védője újabb nyilatkozatot tesz.

66. §. Ha az elnök a bizonyítási eljárást befejezettnek nyilvánítja, a tárgyalást felfüggeszti, bejelenti a tárgyalás folytatásának időpontját, és határozathozatalra visszavonul.

67. §. Amennyiben a fegyelmi bizottság a bizonyítási eljárást nem tekinti kielégítőnek, az elnök elhalasztja a tárgyalást, és bejelenti az újabb határidőt.

68. §. Ha a fegyelmi bizottság határozata nem egyhangú, külön tanácskozási jegyzőkönyvet kell készíteni, amely tartalmazza a kisebbségben maradt fegyelmi bizottsági tagok különvéleményét, ha ezt az illetők kéri. Ezeket zárt borítékban kell az iratokhoz csatolni, és csak jogorvoslat tárgyában eljáró fegyelmi bizottság bonthatja fel és tekintheti meg.

VIII. fejezet

A fegyelmi határozatok

69. §. A határozathozatal kihirdetése az újra megnyitott tárgyalás keretében nyilvánosan történik. A felek és a vád képviselőjének hiánya a határozat kihirdetését nem akadályozza. Az első fokon hozott határozatok (ítéletek) a kézbesítéstől számított 15 napon belül megfellebbezhetőek. A másodfokon hozott határozatok jogerősek, fellebbezésnek nincs helye. A felek a határozatot, ítéletet a kihirdetéstől számított 5 napon belül írásban is megkapják.

70. §. A fegyelmi bizottság teljes testületben, zárt ülésen, titkos szavazással a következő határozatokat hozhatja:

- a) végzésben megállapított időre elnapolja a határozathozatalt és annak kihirdetését. Újabb idézést ezen időpontra a felek nem kapnak;
- b) végzésben elrendeli az ügy tisztázása érdekében a bizonyítékok kiegészítését, esetleg új tanúk kihallgatását. Meghatározza a következő tárgyalás időpontját. Az ügyben eddig eljáró vizsgálóbírók hatáskörébe tartozik a bizonyítékok kiegészítése 30 napon belül;
- c) az ügyet tisztázottnak és a kivizsgálást lezártnak tartja, ítéletet hirdet.

71. §. A fegyelmi bizottsági határozat három részből áll:

1. Bevezető részből, melynek tartalmaznia kell az ügyszámot, a fegyelmi bizottság megnevezését, székhelyét, a bizottság minden tagjának és a titkárnak nevét, a felek nevét lakcímét, egyházi tisztségét, eljárásbeli minőségét, a vád és a védelem képviselőjének nevét, a határozathozatal és a kihirdetés helyét és idejét.

2. Indoklási részből, jogi besorolásból, melynek tartalmaznia kell a fegyelmi bizottság által megállapított tényállást az arra vonatkozó bizonyítékok megjelölésével. Hivatkozni kell azokra a jogszabályokra, melyeken a bíróság határozata alapszik. Meg kell említeni azokat a körülményeket, melyeket a fegyelmi bizottság a mérlegelésnél figyelembe vett, utalni kell azokra az okokra, melyek miatt a bizottság valamilyen tényállást nem talált bizonyítottnak, és megállapítja a kiszabható fegyelmi büntetést.

3. Rendelkező részből, a tulajdonképpeni határozatból (ítéletből), melynek tartalmaznia kell:

- a) a fegyelmi bizottság döntését (büntetéseket és mellékbüntetéseket);
- b) a jogorvoslatra vonatkozó tájékoztatót, utalni kell a fellebbezés lehetőségére vagy kizárására, annak határidejére és címzettjére, benyújtásának helyére;
- c) a perköltségek visszatérítésére vonatkozó rendelkezéseket;
- d) a végrehajtó szerv nevét és a végrehajtás határidejét;
- e) azt is, hogy az ítélethirdetés a felek jelenlétében vagy távollétében történt.

72. §. A fegyelmi bizottsági határozatokat a bizottság tagjai, valamint a vádhatóság által kinevezett titkár írják alá.

A tárgyalásról a fegyelmi bizottság jegyzője részletes jegyzőkönyvet készít. A bizottsági üléseken és a tárgyaláson felvett jegyzőkönyvek nem nyilvánosak. A felekkel csak a határozatot kell közölni.

IX. fejezet

Fellebbezési eljárás

73. §. Az első fokon hozott fegyelmi bizottsági határozatokat az ítélet kézhezvételétől számított 15 napon belül a felek, a vádhatóság, a vád képviselője megfellebbezhetik az illetékes elnökségnél, amelyhez az első fokú fegyelmi bizottság tartozik.

A másodfokon hozott fegyelmi határozatok jogerősek, és végre kell hajtani, kivéve a lelkipásztornak a lelkeszi karból való végleges kizárására vonatkozó határozatot.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság határozatai jogerősek.

74. §. A fellebbezéseket a teljes ügycsomóval együtt 5 napon belül az illetékes elnökség köteles felterjeszteni a másodfokú vádhatósághoz. Ez köte-

les az iratokat 8 napon belül átküldeni a vád kijelölt képviselőjének indítványával együtt az illetékes fegyelmi bizottsághoz.

75. §. A másodfokú fegyelmi bizottság zárt ülésen, az iratcsomó áttanulmányozása után, az első fokú fegyelmi bizottság bizonyítékai és ténymegállapításai alapján a következő határozatot hozza:

1. elutasítja a fellebbezést,
 - a) ha az jogszerűtlen vagy határidőn kívül érkezett be;
 - b) ha a megtámadott határozatot jogszerűnek és megalapozottnak tartja.
2. helyt ad a fellebbezésnek, és megsemmisíti az első fokon hozott határozatot;
 - a) formai, eljárási, idézési és kivizsgálási hiányosságok miatt az ügyet visszautalja az első fokú fegyelmi bizottság hatáskörébe újratárgyalás végett;
 - b) a vádlottat felmenti, az ügyet adminisztratív útra tereli;
 - c) folytatja az eljárást jelen törvényben megfogalmazott eljárási jogszabályoknak megfelelően, az ügyet újratárgyalja az V. rész figyelembevételével.

76. §. Másodfokon csak akkor hozható súlyosabb ítélet a bepanaszolt terhére, ha a vád képviselője vagy a panaszos súlyosbításért fellebbez.

X. fejezet

Perújítási eljárás

77. §. A fegyelmi bizottságok jogerős határozataival szemben perújítási eljárást lehet kezdeményezni:

- a) ha olyan iratokkal igazolható tények kerülnek elő, melyek az ügy elbírálásakor ismeretlenek voltak, és a határozat módosítását indokolják;
- b) ha a tanú vagy a szakértő az ügyben hamistanúzás bűncselekményét követte el, és ezt jogerős ítélettel megállapították;
- c) ha a fegyelmi bizottság tagjait megvesztegették, és ezt jogerős ítélettel megállapították.

78. §. Perújítási eljárást kérhetnek a perújítási okok tudomásulvételétől számított 30 napon belül és a határozat végérvényességétől számított legfeljebb 3 éven belül:

- a) a vád képviselője;
- b) a panaszos;
- c) az elmarasztalt vagy annak hozzátartozói;

d) a fegyelmi ügyek vádhatóságai.

79. §. A perújítási kérelmet a határozatot hozó elsőfokú fegyelmi bizottság vádhatóságához kell benyújtani, amely azt 8 napon belül áthelyezi az illetékes fegyelmi bizottsághoz.

80. §. Az illetékes elsőfokú fegyelmi bizottság 8 napon belül végzésben dönt:

a) elutasítja a perújítási kérelmet;

b) helyt ad a perújítási kérelemnek, és az érvényben lévő pereljárási jogszabályok értelmében új fegyelmi eljárást indít.

81. §. Az első fokon elutasított perújítási kérelem megfellebbezhető.

A másodfokon hozott döntés jogerős.

82. §. A jogerős fegyelmi határozat meghozatalától számított 3 éven belül perújítási eljárás többször is kezdeményezhető.

XI. fejezet

Végrehajtás

83. §. A végrehajtás az elsőfokú fegyelmi bizottság vádhatóságának (elnöksége) hatáskörébe tartozik.

A jogerős fegyelmi ítélet végrehajtásának határideje a kihirdetéstől számított 30 nap.

Az illetékes elnökség a végrehajtásért fegyelmi felelősséggel tartozik.

Végső esetben az illetékes elnökség a jogerős fegyelmi ítélet végrehajtása érdekében világi végrehajtóhoz folyamodhat.

HATODIK RÉSZ

KÜLÖNLEGES SZABÁLYOK

A FEGYELMI ELJÁRÁSBAN

I. fejezet

Elévülés

84. §. A vétség az elkövetésétől számított 3 év, munkaügyi esetekben 6 hónap elteltével elévül. Folyamatosan elkövetett vétségek esetén az elévülést az utolsó vétség elkövetésének idejétől kell számítani.

A beindított fegyelmi ügyeknek nincs elévülési idejük.

A büntetőjogi kategóriába tartozó ügyek elévülési határidejét Románia Büntető Törvénykönyve szabályozza (pl. hűtlen kezelés, rombolás, sikkasztás, hamis tanúskodás, okirat-hamisítás, könyvelési tételek meghamisítása stb.)

II. fejezet

A fegyelmi eljárás megszűnése

85. §. A fegyelmi eljárás megszűnik, ha a határozathozatal előtt a panaszos visszavonja panaszát.

86. §. A büntetőjogi és polgári jogi felelősség alól a fegyelmi eljárás megszűnése senkit nem mentesít.

III. fejezet

A lelkipásztori karból való kizárás

87. §. Bármely határozat, amely kimondja egy lelkipásztor végleges el-távolítását a lelkipásztori karból, a Zsinati Fegyelmi Bizottságig fellebbez-hető.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság rövidített eljárással és az elmarasztalt fél meghallgatásával az iratcsomóban foglaltak alapján véglegesen határoz.

IV. fejezet

A fegyelmi ügyek iratainak tárolása

88. §. A fegyelmi ügygel kapcsolatos levelezést a fegyelmi bizottság elnöke külön iktatókönyvben iktatja, és bizalmasan kezeli.

89. §. A jogerősen lezárt fegyelmi ügy iratait bizalmas megőrzés céljából a fegyelmi bizottsági elnök átadja az illetékes egyházi irattárnak. Lezárt fegyelmi ügyek iratai, indokolt kérésre, másolatban csak a fegyelmi bizottságok elnökeinek adhatók ki más fegyelmi eljárásban használható bizonyítékként, az irattár felügyeletével megbízott testület elnökének jóváhagyásával.

90. §. A fegyelmi bizottságok eljárási költségeit az illetékes egyházi hatóság pénztára előlegezi. Fellebbezés esetén a fellebbező egy kezdő lelkipásztori fizetésnek megfelelő összeget előlegez. A fegyelmi bizottság az elmarasztalt felet a költségek megtérítésére kötelezi.

A fellebbezés csak akkor tekinthető jogszerűnek, ha a fellebbezési határidőn belül a fellebbező mellékeli az összeg kifizetését igazoló nyugtát. Az összeget a vádhatóság mellett működő pénztárba kell befizetnie.

Kivételt képez az Egyházmegyei és Egyházkerületi Elnökség, mely mint vádhatóság hivatalból fellebbezhet a megfelelő összeg befizetése nélkül.

A Zsinati Fegyelmi Bizottság költségeit az ügyben érdekelt egyházkerület pénztára előlegezi.

A fegyelmi bizottság tagjainak, valamint a titkár útiköltségét és napidíját az érvényben levő jogszabályok szerint számítják ki.

HETEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

91. §. (1) E jogszabály 2006. június 1-jén lép hatályba.

(2) A folyamatban lévő fegyelmi ügyeket a fegyelmi eljárás beindításakor érvényben lévő fegyelmi szabályzat szerint kell lezárni.

(3) A fegyelmi bizottsági tagok választására és a fegyelmi bizottságok létszámára vonatkozó rendelkezéseket a következő általános egyházi választásoknál kell első ízben alkalmazni.

(4) E jogszabály hatálybalépésével egyidejűleg az 1980-as fegyelmi szabályzat és a 2000-ben a Kánon III. főrészeként megjelent fegyelmi szabályzat hatályát veszti.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2001. október 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 6. ülészakának 4. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2006. április 3-án.

**Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**D. Tőkés László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

**Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

2. sz. melléklet

Függelék a 2006. évi 2. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ FEGYELMI SZABÁLYZATA

IRATMINTÁK

1. A fegyelmi bizottsági tagok esküje Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, II. rész, I. f. 7. §-ban foglaltak alapján:

„Én fegyelmi bizottsági tag, esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten, hogy azokban az ügyekben, melyekben mint fegyelmi bizottsági tag működöm közre az egyházi törvények értelmében, a Szentírás szellemében igazságosan és lelkiismeretesen, részrehajlás nélkül, legjobb tudásom szerint fogok eljárni. A hivatali titkot megőrzöm. Isten engem úgy segítjen.”

2. A felek (panaszosok, bepanaszoltak), tanúk esküje a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 63. §-ban foglaltak figyelembevételével:

„Én esküszöm az élő Istenre, aki Atya, Fiú, Szentlélek, teljes Szentháromság, egy, örök, igaz Isten, hogy a tiszta és teljes igazságot vallom, és semmit abból el nem hallgatok. Isten engem úgy segítjen.”

3. Fegyelmi eljárást kérő panasz illetékes elnökséghez a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 34–35. §.

..... (egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

Elnökségéhez

**Alulírott..... panaszos, panaszosok
..... (panaszlott megnevezése) ellen
panaszt nyújtok be Elnökségéhez, kivizsgálás és a szükséges intézkedések megtétele végett, a következők szerint:**

(A panasz pontos megfogalmazása pontok szerint)

**1.
..... kimerítve
ezzel a fegy. szab. par. foglaltakat**

**2.
..... kimerítve
ezzel a fegy. szab.par. foglaltakat**

**3.....
..... kimerítve
ezzel a fegy. szab. par. foglaltakat.**

Mindezek figyelembevételével kérem a panasz haladéktalan kivizsgálását és a szükséges intézkedések megtételét:

Kelt.....

.....

panaszos, panaszosok

4. Elnökségi megbízólevél a vizsgálóbizottság tagjai részére, fegyelemsértési panasz kivizsgálására, Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 36. §. értelmében.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
Elnöksége
..... (helység, cím)
Tel/fax.....
Iktatószám...../2006

MEGBÍZÓLEVÉL

.....
(lelkipásztor, presbiter), egyházmegyei tanácsos részére,

hogy részt vegyen (panaszlott neve, tisztsége) ellen (panaszos neve, tisztsége) által benyújtott számú fegyelemsértési panasz, Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 36. §. értelmében, Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész I. f. 36. §. szerinti kivizsgálásában.

A kivizsgálás eredményéről írásbeli jelentést kérünk.

Kelt....., 20.....

esperes

gondnok

5. Ideiglenes felfüggesztés Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata V. rész, II. f. 42–43. §.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

Elnöksége

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

IDEIGLENES FELFÜGGESZTÉS

A(z) (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat) Elnöksége
..... t (név, tisztség), a(z) ügyben bepanaszoltat tekintettel az ügy súlyosságára, a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, II. f. 42–43. §. figyelembevételével (tisztségéből, szolgálatából), a munkatörvénykönyvben foglalt jogok sérelme nélkül, a fegyelmi eljárás befejezéséig felfüggesztjük.

Kelt.....

elnök

elnök

6. Fegyelmi bizottsági végzés a fegyelmi vizsgálat elrendeléséről Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, I. f. 41. §.

A.....

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

VÉGZÉS

..... Fegyelmi Bizottsága a(z)
..... ügyben számú határozatában,
a vád képviselőjének meghallgatása után, elrendeli (nem rendeli
el) a vizsgálat lefolytatását.

Indokok:

(Az indoklásban le kell írni a tényállást, a fegyelmi eljárás és kivizsgálás elrendelésének vagy nem elrendelésének okait)

.....
.....
.....

(A vizsgálat elrendelése esetén)

Kiküldi a vizsgálat lefolytatására

.....
vizsgálóbíró, fegyelmi bizottsági tagot. Kivizsgálási határidő.....

A bizottsági elnök az ügyiratokat a vizsgálóbíróknak átadja.

Ezen határozatot a felek és a vád képviselője írásban megkapják.

Kelt.....

.....
fegyelmi bizottsági elnök

.....
fegyelmi bizottsági jegyző

7. Megbízólevél a vizsgálóbírók részére a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 45. §. figyelembevételével

A(z)

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

MEGBÍZÓLEVÉL

.....(név)

fegyelmi bizottsági tag, megbízott vizsgálóbíró részére

..... **Fegyelmi Bizottsága**
..... **(időpont)** tartott ülésén, a Romániai Református Egyház **Fegyelmi Szabályzata** V. rész, IV. f. 45. §. alapján hozott határozata értelmében, tisztelettel felhatalmazom, hogy mint vizsgálóbíró vegyen részt a „..... ügy” részletes kivizsgálásán.

A helyszíni kivizsgálásra 20..... kerül sor
..... (helyszín)

A kivizsgálás a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. §. értelmében történjen.

A kivizsgálásról szóló írásbeli jelentés felküldésének határideje, 20.....

Kelt....., 2..... -én

fegyelmi bizottsági elnök

8. Szakértői felkérés Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. és VII. f. 63. §. figyelembevételével.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

SZAKÉRTŐI FELKÉRÉS

.....

részére

A(z)..... (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat) Fegyelmi Bizottsága 2..... hó..... nap..... hozottszámú határozata értelmében felkérem szíveskedjék (gazdasági, pénzügyi, büntetőjogi, családjogi, tanfegyelmi stb.) szempontból megvizsgálni a(z) ügyet.

Észrevételeit, szakvéleményét, kérem határidőn belül a(z) Fegyelmi Bizottsághoz elküldeni.

Az ügy iratcsomója megtekinthető Fegyelmi Bizottság székhelyén mindennap hétfőtől péntekig de óra között.

Kelt.....

.....

bizottsági elnök

9. Kivizsgálási jegyzőkönyv a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész IV. f. 47. §. értelmében.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

(a kivizsgálásról felvett jegyzőkönyv)

KIVIZGÁLÁSI JEGYZŐKÖNYV,

melyet felvettünk n év
hó.....-ik napján panaszosnak
..... panasztlott elleni ügyében, a(z)
..... Fegyelmi Bizottság számú, fegyelmi eljárást és
kivizsgálást elrendelő végzése alapján.

Jelen vannak :

.....**vizsgálóbíró**

A felek részéről megjelent (nem jelent meg)

.....**panaszos**
és.....**panaszlott.**

A vizsgálóbizottság ezen kívül meghallhatja

.....
.....

(A felek és más személyek, tanúk, szakértők meghallgatásáról a bizottság külön, egyéni kihallgatási jegyzőkönyvet készít, melyet jelen jegyzőkönyvhöz kapcsol. A tanúk és kihallgatott személyek esküt nem tesznek, de a tanúkihallgatási jegyzőkönyvben szereplő általános kérdéseket számukra is fel kell tenni. Amennyiben a vizsgálat több napra terjed, a jegyzőkönyvet minden megszakításkor le kell zárni és a bizottság által aláírni. Az eljárás folytatásakor a jegyzőkönyv az idő pontos meghatározásával folytatódik.)

A kivizsgálás befejezése után a vizsgálóbírók a következőket állapítják:

.....
.....
.....
.....
.....

A jegyzőkönyvhöz mellékeljük a vizsgálóbírói jelentést, a felek, tanúk és szakértők nyilatkozatairól szóló jegyzőkönyveket.

Kelt.....

.....

vizsgálóbíró

.....

vizsgálóbíró

10. Vizsgálóbírói jelentés a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. §. figyelembevételével.

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

lktatószám...../20.....

VIZSGÁLÓBÍRÓI JELENTÉS

Alulírott **és**
..... **vizsgálóbíró a(z)** **ügy-**
ben 2.... hó **nap** **helységben tartott fegyel-**
mi kivizsgáláson a következőket tapasztaltuk:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Ezen tapasztalatok alapján a következőket ajánljuk a fegyelmi bizottság figyelmébe:

.....

.....

.....

.....

Kelt.....

.....
vizsgálóbíró

.....
vizsgálóbíró

11. Az idézést a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VI. f. 51–55. §. figyelembevételével kell alkalmazni a következő minta szerint:

A(z).....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
FEGYELMI BIZOTTSÁGA
..... (helység, cím)
Tel./fax.....
Iktatószám...../20.....

IDÉZÉS

.....

mint (panaszos, bepanaszolt vagy tanú – beírni a minőséget) részére, aki, utca szám alatt lakik, a(z) (az ügy megnevezése) tárgyalására, melyet év hónap nap óra tartunk a (fegyelmi bizottsági székhely megnevezése).

A vád képviselője és a felek távolmaradása a tárgyalásról nem akadályozza a tárgyalás folytatását és befejezését. Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VI. f. 55. §.

Vádindítvány a bepanaszolt számára mellékelve.

Kelt.....

.....
bizottsági elnök

12. Meghívó tárgyalásra fegyelmi bizottsági tagoknak

A(z).....

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

MEGHÍVÓ

.....
fegyelmi bizottsági tag részére,

..... Fegyelmi Bizottsága 20
..... tartandó tárgyalására, melyet
..... (helység, nap óra) tartunk.
..... Fegyelmi Bizottsága tárgyalja (el-
ső fokon, másodfokon)
..... ügyét.

A fegyelmi bizottság a tárgyalás keretében meghallgatja a panaszosokat, a panaszlottat és védőjét, valamint a tanúkat.

A tárgyalás végén, ha a kivizsgálás lezárható, a fegyelmi bizottság (elsőfokú, másodfokú) döntést hoz.

Panaszlott vagy tanú esetleges távolmaradása nem akadályozza az eljárás folytatását és befejezését.

Ha valaki a fegyelmi bizottsági tagok közül nem jelenthet meg a tárgyaláson, távolmaradását kérem 8 nappal a kitűzött tárgyalás időpontja előtt bejelenteni.

Kelt.....

Tisztelettel:
bizottsági elnök

13. Tárgyalási jegyzőkönyv. Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 56–68. §. és VIII. f. 69–72. §.

A(z)

(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)

Tel./fax.....

Iktatószám...../20.....

TÁRGYALÁSI JEGYZŐKÖNYV,

melyet felvettünk a(z) (egyházmegye, egyházkerület, zsinat) Fegyelmi Bizottságának 20..... hó-én órakor a (-ban, -ben) tartott tárgyalásán.

Elnök: (a fegyelmi bizottság elnöke)

Jegyző:(a fegyelmi bizottság jegyzője)

Jelen vannak: fegyelmi bizottsági tag behívott póttag, vádhatósági titkár.

(A fegyelmi bizottságok teljes tanácsban dolgoznak!)

.../2.....

Elnök bibliaolvasással és imádsággal kezdi a tárgyalást.

Megállapítja, hogy az ún. „.....” ügyben a felek megidézése a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VI. f. 51–55. §. értelmében szabályszerűen és időben történt. A panaszosok és a panaszlott időben megkapták az idézést, és aláírásukkal igazolták annak átvételét (lásd. mellékletben).

Elnök felkéri a jegyzőt a felek számbavételére, mely meg is történik a következők szerint:

A(z) Fegyelmi Bizottságának tagjai előtt megjelentek:

A vád megbízott képviselője:.....

a panaszosok:

a panaszlott :

Jelen fegyelmi tárgyalás a(z) ügyben hozandó (első fokú, másodfokú) (megfellebbezhető, végleges) határozathozatal érdekében hívatott össze, mivel a fegyelmi bizottság a .../2..... számú határozatában (jelen ügyet fegyelmi ügyvé nyilvánította vagy helyt adott fellebbezésének) a fegy. szab. vonatkozó pontjainak figyelemvételével.

.../2.....

Elnök felszólítja a feleket: jelentsék be, ha a(z) Fegyelmi Bizottsága valamelyik tagjával kapcsolatban az érdekeltség elve fennforog a fegyelmi szabályzat, II. rész, IX. f. 28. §. értelmében. Elnök figyelmezteti a feleket, hogy az eljárás későbbi szakaszaiban kizárási indítványt nem tehetnek.

Felek jelen tárgyaláson senki ellen sem nyújtanak kizárási indítványt.

(Ha a felek kizárási indítványt nyújtanak be, Elnök felfüggeszti a tárgyalást, és a bizottság döntéshozatalra visszavonul. A döntéshozatal után elnök a gyűlést újra megnyitja, és bejelenti annak folytatását vagy elnapolását a pontos időpont meghatározásával.)

---/2.....

Elnök felkéri jegyzőt olvassa fel a panaszosok feljelentését, melynek alapján fegyelmi bizottság tárgyalja az ügyet (vagy első fokon tárgyalta a(z) Fegyelmi Bizottsága).

(Ha fellebbezett ügy tárgyalásról van szó, akkor fegyelmi bizottsági tag felolvassa a

..... Fegyelmi Bizottsága által elsőfo-
kon hozott nem jogerős ítéletet, valamint
..... fellebbezését.)

Elnök felkéri fegyelmi bizottsági tagot,
vizsgálóbíró, olvassa fel a kivizsgálásról szóló jegyzőkönyvhöz
csatolt jelentést.

Elnök felkéri vádhatósági
képviselőjét, olvassa fel az ügygel kapcsolatos vádiratot (vádirat
mellékelve).

Tudomásul szolgál.

.../2.....

Elnök eskütételre szólítja fel a feleket. Az eskü Bibliára tett
kézzel történik (a tanúk eskütétele személyenként és kihallgatá-
suk idején zajlik). A tárgyalás nyilvános. A tanúk csak kihallgatá-
suk ideje alatt tartózkodhatnak a teremben.

Elnök felkéri
panaszosokat terjesszék a bizottság elé mondanivalójukat.

.....
.....
.....
.....

Elnök felkéri panaszlottat terjessze a bi-
zottság elé mondanivalóját:

.....
.....
.....

A tanúk kihallgatása következik (tanúvallomási jegyzőkönyvek
mellékelve).

A bizottság előtt megjelenik
..... tanú.

A bizottság tagjai az elnökön keresztül a tanúknak és a feleknek a következő kérdéseket teszik fel

Elnök felkéri a panaszosokat újabb nyilatkozattételre:

Elnök felkéri a panaszlottat újabb nyilatkozattételre:

Elnök felkéri vádhatósági képviselőt a végső vádindítvány megtételére

Felek és tanúk meghallgatása után megállapítást nyert, hogy a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 66. §. értelmében a kivizsgálás folytatására nincs szükség.

Elnök a kivizsgálási eljárást befejezettnek jelenti ki, és a gyűlést felfüggeszti időpontig. A fegyelmi bizottság határozathozatalra visszavonul.

(Ha a kivizsgálás folytatására van szükség, elnök a tárgyalást felfüggeszti.)

Folytatása

.../2002

A bizottság VÁD ÉS JOGI BESOROLÁSKÉNT a következőket állapítja meg:

(itt a bebizonyított vádak pontos leírására és jogi besorolására kerül sor)

Fegyelmi bizottság titkos szavazással hozza meg határozatát.

(Az esetleges különvéleményt jegyzőkönyvbe kell foglalni, ha ezt egyik vagy másik fegyelmi bizottsági tag óhajtja.)

Elnök du. órakor újra megnyitja a gyűlést és felolvassa a fegyelmi bizottság titkos szavazással hozott döntését.

HATÁROZAT

A(z) Fegyelmi Bizottságának tagjai: elnök, alelnök jegyző, fegyelmi bizottsági tagok, fegyelmi bizottsági póttag, ma (hely)..... tartott tárgyalásán, (első fokon, másodfokon) tárgyalta az ún. „.....”. Meghallgatta a vizsgálóbírók jelentését, a vád képviselőjének , vádhatósági kiküldöttnek az előterjesztését panaszosokat, a megidézett tanúkat, panaszlottat, áttanulmányozta a vizsgálati anyagot. Mindennek figyelembevételével Fegyelmi Bizottsága ma 2..... órakor a következő (elsőfokú, másodfokú) nem jogerős, jogerős) határozatot hozza:

- Büntetés kirovása a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész VIII. f. 71. §. szerint

- bepanaszoltat perköltség megtérítésére kötelezi, mely összeget a(z) pénztárába befizetni köteles-ig

- Jelen határozat nem jogerős (megfellebbezhető, ha az első fokon hozott határozat a kézhezvételtől számított 15 napon belül a felettes fegyelmi bizottságnál). Ha jogerős, fellebbezésnek helye nincs.

- Végrehajtása az Elnöksége hatáskörébe tartozik.

- A végrehajtás határideje:

- A(z) Fegyelmi Bizottságának jelen határozatát kihirdettük ma, órakor a panaszt tevő felek és a panaszlott (jelenlétében, hiányában).

- A hiányzó felek jelen határozatot postán kapják meg.

K. m. f.

Hitelesítve Romániai Református Egyház bíraskodásáról szóló jogsz. V. rész, VIII. f. 72. §.

fegy. biz. elnök

fegy. biz. jegyző

fegy. biz. alelnök

fegy. biz. tag

fegy. biz. tag

fegy. biz. tag

fegy. biz. tag

fegy. biz. titkár

(A felekkel közölni kell írásban a határozatot a vád és jogi besorolással együtt.)

14. Tanúvallomási jegyzőkönyv a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, IV. f. 47. és a VII. f. 63. §. értelmében.

A.....
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)

FEGYELMI BIZOTTSÁGA

..... (helység, cím)
Tel./fax.....
Iktatószám...../20.....

TANÚVALLOMÁSI JEGYZŐKÖNYV,

melyet felvettünk a 20... hó napóra hely,
a(z) ügyben tartott tárgyaláson (vagy vizsgálóbírói kihallgatáson)

.....
tanú kihallgatásakor

A tanú leteszi az esküt (a tárgyaláson kötelező).

Neve:, vallása: foglalkozása:
lakcíme:
életkora:

Rokonságban van-e a panaszossal vagy a panaszlottal:
.....

Nincs-e ellenségeskedésben, perben a panaszossal vagy panaszlottal :

Kapott-e valamit, vagy valamilyen ígéretet tanúvallomásaért:
.....

Rábeszélte-e valaki, vagy utasította valaki a tanúvallomásra:

.....

A tanúnak feltett kérdések és az azokra adott válaszok

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kelt.....

.....

tanú aláírása

15. Jegyzőkönyv a kisebbségben maradt fegyelmi bizottsági tag(ok) különvéleményéről. Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzata, V. rész, VII. f. 68. §.

A(z)
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
FEGYELMI BIZOTTSÁGA
..... (helység, cím)
Tel./fax.....
Iktatószám...../20.....

JEGYZŐKÖNYV

.....
fegyelmi bizottsági tag különvéleményéről

a(z)..... ügyben elfoglalt különvéleményéről,
melyet kinyilvánított saját elhatározásából, a 20.....évhó.....
nap..... órakor megtartott titkos szavazás után

A hozott határozattól eltérő és kisebbségben maradt különvélemény a következő:

.....
.....
.....

Jelen jegyzőkönyv a tárgyalási jegyzőkönyv melléklete, és nyilvánosságra csak a törvényes rendelkezések figyelembevételével hozható.

Kelt.....

különvéleményt nyilvánító fegy. biz. tag

fegy. biz elnök

fegy. biz. jegyző

fegy. biz. titkár

16. Fellebezés Romániai Református Egyház bíraskodásáról szóló jogsz., V. rész, IX. f. 73. §. értelmében.

A(z)
(egyházközség, egyházmegye, egyházkerület, zsinat)
Elnökségéhez
.....

A Romániai Református Egyház bíraskodásáról szóló jogsz. V. rész, IX. f. 73. §-a értelmében (név, foglalkozás, lakcím), mint.....(a 73. §. meghatározott személy vagy testület)

megfellebbezem

a(z) (egyházközség, egyházmegye, egyházkerület)
Fegyelmi Bizottsága által a(z)
..... ügyben hozott nem jogerős számú első fokú határozatát.

Indokaim a következők:

1.
.....
.....

2.
.....
.....

3.
.....
.....

Kelt.....

.....
a fellebbező aláírása

A LELKIPÁSZTOROK KÉPESÍTÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL

2007. évi 1. jogszabály

És Ő adott némelyeket apostolokul, némelyeket prófétákul, némelyeket evangélistákul, némelyeket pedig pásztorokul és tanítókul: a szentek tökéletesbítése céljából szolgálat munkájára, a Krisztus testének építésére. (Ef 4,11–12)

(MÓDOSÍTOTT ÉS KIEGÉSZÍTETT JOGSZABÁLY)

ELSŐ RÉSZ A LELKIPÁSZTOROK KÉPESÍTÉSÉRŐL ÉS ALKALMAZÁSÁRÓL

I. fejezet

A lelkipásztorok képzéséről

- 1. §.** Lelkészi szolgálatra képesítést nyer az, aki:
- a Magyar Református Egyház valamelyik teológiai intézetében végleges lelkészi képesítést nyert, és azt a Romániai Református Egyház Zsinata végrehajtási utasítása szerint érvényesíti;
 - bármely más református teológiai intézetben végleges lelkészi képesítést szerzett, és azt a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet és az illetékes egyházkerület Igazgatótanácsa elfogadja, az előírt különbözeti vizsgák sikeres letétele után pedig a Zsinat az a) pont szerint érvénye-

síti. A különbözeti vizsgákat a II. lelkészképesítő vizsgabizottság előtt kell letenni;

- c) más keresztyén egyházban szerzett lelkészi képesítést, és egyházunkban kíván lelkészi szolgálatra jelentkezni. Ebben az esetben igazolnia kell, hogy áttért református egyházunkba, konfirmált, és valamelyik református egyházközség önálló tagjai közé felvette. Az igazolások beérkezése után a kérvényező köteles két évi kiegészítő tanulmányt végezni a Protestáns Teológiai Intézetben mint rendes hallgató. A kiegészítő tanulmányok diszciplínáit a teológia állapítja meg. A kérvényezőnek a kijelölt diszciplínák anyagából vizsgáznia kell. A különbözeti vizsgák letétele, képesítésének Zsinat előtti érvényesítése és valamelyik egyházkerületbe való befogadása után 1 évi segédlelkészi szolgálatot teljesít, utána II. lelkészképesítő vizsgát tesz, és a 4. cikkely értelmében kérheti felszentelését.
- d) végleges lelkészi képesítést csak az nyerhet, aki a teológiai képzés utolsó évében, a Romániai Református Egyház valamelyik egyházközségébe való kirendelés által, a szabályzatban előírt tanmenet szerint lelkipásztori gyakorlaton vesz részt.

2. §. Aki a Protestáns Teológiai Intézetben szerez végbizonyítványt, ennek keltétől számított 12 hónap alatt I. lelkészképesítő vizsgát kell tennie az érvényben levő vizsgaszabályzat szerint. Ha ez alkalommal sem sikerül vizsgáját letennie, végbizonyítványa érvényben marad, de lelkészként semmilyen minőségben nem alkalmazható.

Az I. lelkészképesítő vizsga a Protestáns Teológiai Intézet által összeállított szabályzat szerint történik.

Az I. lelkészképesítő vizsga letétele után a segédlelkészi szolgálatra jelentkező ünnepélyesen fogadalmat tesz, és az illetékes egyházkerület joghatósága alá kerül.

Abban az esetben, ha az illetékes egyházkerületnek nem áll módjában az I. lelkészképesítő diplomával rendelkezőket azonnal kinevezni gyülekezeti szolgálatra, akkor ezek a segédlelkész-jelöltek legfeljebb egy évig rendelkezési állományba kerülnek. A II. lelkészképesítő vizsgát ennek függvényében fogják letenni.

3. §. Aki az I. lelkészképesítő vizsgáját sikeresen letette, 1 év kötelező segédlelkészi szolgálat után köteles II. lelkészképesítő vizsgára jelentkezni. Amennyiben a II. lelkészképesítő vizsgája sikertelen vagy azt elmulasztja, további egy év segédlelkészi szolgálat után a legközelebbi egyházkerületi

közgyűléstől engedélyt kell kérnie a vizsga letételére. A második vizsga időpontja egyszeri és utolsó. Ha ezen a vizsgán is alkalmatlannak bizonyul többé nem ismételheti meg, és lelkészi szolgálatra nem alkalmazható.

A II. lelkészképesítő vizsga az egyházkerületek által összeállított szabályzat szerint történik.

A II. lelkészképesítő vizsgára jelentkezők kötelesek parókus lelkészüktől, a helyettesként szolgáló segédlelkészek vagy esperesi segédlelkészek az esperesüktől minősítő és szolgálati bizonyítványt mellékelni.

Annak, aki az I. lelkészképesítő vizsga letétele után igazgatótanácsi engedéllyel tanulmányokat folytatott valamelyik külföldi, hivatalosan elismert teológiai főiskolán, ez az idő nem számít segédlelkészi szolgálatnak. A gyermeknevelési szabadság nem számít segédlelkészi szolgálati időnek.

A segédlelkészi szolgálati időt nem lehet más egyházi szolgálattal helyettesíteni.

4. §. Akik teljes lelkészi képesítést nyertek, és az Anyaszentegyház szolgálatában állnak, a legközelebbi Egyházkerületi Közgyűlés alkalmával tartott ünnepélyes istentiszteleten lelkészi esküt tesznek, lelkésszé szentelik. A lelkésszé szentelést (ordinációt), az Egyházkerületi Igazgatótanács útján az Egyházkerületi Közgyűléstől kell kérni a teljes képesítés igazolása, valamint az esperesi és presbitériumi ajánlás alapján.

Aki lelkésszé szentelését kérte, de arról elmaradt, a legközelebbi közgyűléstől, távolmaradásának igazolása mellett, azt újból kérheti. Aki a II. lelkészképesítő vizsga letételét követő két közgyűléstől lelkésszé szentelését nem kérte vagy nem kapta meg, az lelkészként való alkalmazásának jogát elveszti.

Önálló lelképásztori és lelkészjellegű teológiai tanári állást csak felszentelt lelkészek tölthetnek be. Akit lelkésszé szenteltek, a jogszabály rendelkezései szerint választásra jogosult, illetve választható azokra a tisztségekre, amelyeket lelkészekkel kell betölteni.

5. §. A tudományos képzés és szakosodás a jelen jogszabály által biztosított joga minden lelképásztornak. A szakmai továbbképzésen való részvétel kötelező és minden egyes alkalommal minősítéssel jár. Ezek rendszerét az egyházkerületek Igazgatótanácsának és a Protestáns Teológiai Intézet tanári karának javaslatai alapján kidolgozott és a Zsinat által elfogadott rendelet szabályozza.

II. fejezet

A lekipásztorok alkalmazásáról

6. §. 1. Önálló (teljes jogú) lekipásztori állást tölt be:

- a) az egyházközség önálló lekipásztora/lekipásztorai;
- b) az egyház joghatósága alá tartozó oktatási és karitatív intézmények teljes lelkészképesítéssel rendelkező lekipásztorai, akik az illetékes egyházmegyébe bekebelezést nyertek;
- c) a missziói lekipásztor, aki teljes lelkészképesítéssel rendelkezik, és valamelyik missziói egyházközségben vagy más missziói szolgálatban működik;
- d) állami (kórház, börtön, hadsereg) vagy magánintézményekben alkalmazott lekipásztor, aki teljes lelkészképesítéssel rendelkezik, és aki az illetékes egyházmegyébe bekebelezést nyert.

6. §. 2. Lelkeszi állást tölt be

- a) a helyettes lelkész, aki a lelkész akadályoztatása, közegyházi tisztségbe való megválasztása, tartós munkaképtelensége, hivatalból való felfüggesztése vagy a lelkészi állás megüresedése esetén a lelkészi feladatok önálló végzésére ideiglenes kinevezést kap;
- b) a segédlelkész és a beosztott lekipásztor, aki a lekipásztor mellett, ennek felügyelete alatt teljesíti a lelkészi munkának rábízott részét.

A beosztott lekipásztor szolgálati ideje egyszeri alkalommal 4 év. Ez idő alatt bármikor áthelyezhető.

A felszentelést követően a helyettes és beosztott lekipásztori szolgálatban eltöltött idő önálló lekipásztori szolgálati időnek számít.

Rendkívüli esetben a felszentelés elmaradását az illetékes Egyházkerület Elnöksége igazolja.

7. §. a) Egyházközségekben új lekipásztori állás létrehozását – a 1/2006-os jogszabály 3. cikkelyében rögzített eseteken kívül – a presbitérium kezdeményezésére az Egyházközségi Közgyűlés hagyja jóvá. Az állás szervezésének törvényességét a felsőbb egyházi testületek (az egyházmegyei tanács és az Igazgatótanács) ellenőrzik, és nyilvántartásba veszik.

b) Más lelkészi állások létrehozását az érintett intézmény vagy intézet kezdeményezi, és a közvetlen felső egyházi hatóságok hagyják jóvá.

III. fejezet

A lelkészi jelleg hatályban tartása, illetve megvonása

8. §. Annak, aki sem lelkipásztori, sem lelkész jellegű tanári állást, diakóniai vagy vallásanári állást nem tölt be, vagy attól jogerősen megfosztották, lelkészi jellege megszűnik. A lelkipásztori jelleget legfeljebb kétszer 5 évig lehet érvényben tartani.

Aki lelkészi jellegét hatályban kívánja tartani, lelkipásztori munkaviszonya megszűnését követő 6 hónapon belül a lakóhelyén illetékes egyházmegye közgyűléséhez kell folyamodnia. Ha a folyamodó foglalkozása a lelkészi hivatással összeegyeztethető és erkölcsi élete megfelelő, lelkész jellegének fenntartásáról, az igazolt és tényleges lakhelye vagy volt szolgálati helye szerint illetékes Egyházmegyei Közgyűlés javaslatára az Egyházkerületi Közgyűlés véglegesen határoz. A folyamodó köteles az illetékes presbitérium által kiállított, a lelkészi képzés megszerzésének idejétől a folyamodás idejéig teljesített mindennemű szolgálatáról és erkölcsi életéről szóló bizonyítványt, valamint aktuális egyháztagsági bizonyítványt benyújtani. A lelkészi jelleg hatályban tartásának feltétele a kötelező lelkésztovábbképző tanfolyamokon való részvétel igazolása.

Az így megszerzett lelkészi jelleg 5 évig érvényes. Ha ez alatt az 5 év alatt a lelkipásztor nem áll vissza a szolgálatba, lelkészi jellegének hatályban tartását második alkalommal újból kérvényeznie kell.

Akinek lelkészi jellegét az Egyházkerületi Közgyűlés hatályban tartotta, megőrzi választhatósági jogát és püspöki rendelkezési állományba kerül. Amennyiben újból lelkészi, illetőleg lelkészjellegű állást kíván elfoglalni, a lakhelye szerinti presbitérium által kiállított erkölcsi bizonyítványt és egyháztagsági bizonyítványt kell benyújtania az egyházmegye elnökségéhez. A megválasztás és az állás elfoglalása után az illetékes egyházmegyében bekebelezést nyer.

Az egyházi intézmények adminisztrációjában dolgozó és a nyugalomba vonult lelkipásztorok lelkészi jellege hatályban marad.

Az egyházkerületi befogadást követően a külföldi lelkipásztori szolgálatból hazatérő lelkipásztor, ha nem az illetékes Egyházkerület megbízásából vállalt szolgálatot, és a RRE-ban nem kíván lelkipásztori szolgálatot betölteni, lelkipásztori jellege hatályban tartását a romániai polgári lakcím szerinti egyházmegyénél kérvényeznie kell. Az illetékes egyházmegye a vonatkozó jogszabályi paragrafusai szerint jár el.

9. §. Ha lelkészi jellegű személy a lelkészi hivatással össze nem egyeztethető foglalkozást folytat, erről az illetékes egyházmegyei tanács, előzetes felszólítás után, köteles jelentést tenni az Egyházkerületi Közgyűlésnek, mely az illető lelkészi jellegét felfüggeszti.

Ha valakit az egyházi fegyelmi bizottság a lelkészi hivatás viselésének jogától véglegesen megfoszt, annak lelkészi jellege is megszűnik. Az erre vonatkozó ítéletet az egyházkerület elnökségével közölni kell. Az egyházkerület elnöksége ezt a tényt tudomásulvételre közli a testvér-egyházkerületek elnökségeivel.

MÁSODIK RÉSZ

A LELKÉSZI ÁLLÁSOK BETÖLTÉSÉRŐL

I. fejezet

Általános rendelkezések

10. §. Önálló lelkipásztorrá választható az, aki teljes lelkészi képesítéssel rendelkezik, lelkészi szolgálatban áll, lelkészi jellegű tanári állást tölt be, vagy lelkészi jellegét hatályban tartotta és református egyházunk valamelyik egyházmegyéjének bekebelezett tagja.

Az önálló lelkipásztorok első alkalmazását követi az illetékes egyházmegyébe történő bekebelezése, mely annyiszor megismétlődik, ahányszor a lelkipásztor más egyházmegyében nyer alkalmazást.

Önálló lelkipásztorok, missziói lelkipásztorok, intézmények lelkipásztorai, lelkészjellegű tanárok, beosztott lelkipásztorok, segédlelkészek és helyettes lelkipásztorok, egyházi adminisztrációban dolgozó lelkészjellegű tisztviselők alkalmazásuk előtt minden alkalommal a hatályos munkatörvénykönyv által előírt egészségi alkalmassági vizsgálaton vesznek részt.

11. §. Önálló lelkipásztor csak fegyelmi úton, jogerős ítélettel mozdítható el állásából.

A Romániai Református Egyház keretén belül az önálló lelkipásztori állást, illetve a lelkészjellegű állást betöltő lelkipásztorok standard (előírt) nyugdíjazási korhatára 65 év (életév). A nyugdíjjogosultság feltételeinek teljesülését követően, kérésre szolgálati helyükön folytathatják tevékenységüket 70. életévük betöltéséig a Zsinat által jóváhagyott vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően.

A nyugalomba vonult lelkipásztor alkalomszerűen, püspöki vagy esperesi megbízatással meghatározott ideig lelkészi szolgálatot végezhet a törvényes keretek között.

12. §. Az Egyházkerületi Közgyűlés az érintett egyházközségi közgyűlés, illetve az illetékes egyházmegyei tanács javaslata alapján minősített egyházközségeket jelöl ki, amelyekbe önálló lelkipásztorrá csak az választható, aki előzőleg legalább 5 éven át önálló lelkipásztori szolgálatot teljesített. A gyer-

meknevelési szabadságon lévők és a lelkeszjellegű tanári állásban, valamint az egyházi joghatóság alatti intézményekben dolgozó, lelkeszjellegű, de nem lelkipásztori szolgálatot végző alkalmazottak így letöltött ideje nem számítható be ebbe az 5 évbe.

Az egyházközségek minősítését az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyék meghallgatása mellett 6 évenként végzi, alkalmilag meg nem változtathatja. A minősített egyházközség megosztása esetén az új egyházközség is minősített.

II. fejezet

A lelkeszi állás betöltésének előkészítése

13. §. A lelkeszi állás betöltendő:

- a) új állás szervezése,
- b) az állás megüresedése,
- c) csere esetén.

14. §. A lelkeszi állás megüresedik:

- a) a lelkipásztor más lelkeszi állásba való megválasztása esetén, a megválasztás jogerőre emelkedésével;
- b) a lelkipásztor az illetékes egyházmegye elnökségéhez benyújtott lemondása esetén, miután a lemondást tudomásul vette az elnökség;
- c) a lelkipásztor nyugdíjazása esetén, a nyugdíjvégzésben meghatározott időponttól;
- d) fegyelmi ítélet következtében történt áthelyezés vagy elmozdítás esetén, az ítélet jogerőre emelkedésével;
- e) halál esetén, a temetést követő naptól.

15. §. Csere útján akkor történik lelkipásztorváltás, ha az érintett egyházközségek lelkipásztorai és presbitériumai közmegegyezéssel kérik, és az egyházközségek közgyűlései jóváhagyják. A csere érvényességéhez az illetékes egyházmegyei elnökség engedélye szükséges. Cserét az egyházmegyei, illetve egyházkerületi elnökség is javasolhat az egyházközségek érdekében. A cseréhez a lelkeszek, presbitériumok és a közgyűlések beleegyezése szükséges. Ha a cserét kívánó egyházközségek más-más egyházkerületben vannak, az illetékes esperesek tartoznak mindkét Egyházkerületi Igazgatótanács beleegyezését kérni.

A cserét engedélyező egyházhatósági határozatot annak keltétől számított 15 napon belül a templomi szószékről az érintett gyülekezetek előtt ki kell hirdetni.

16. §. A lelkipásztori állás megüresedése után az esperes 8 napon belül kiszáll az egyházközségbe, vagy megbízottat küld ki:

- a) intézkedik a szükséges leltározásról: az egyházközség ingó és ingatlan javainak leltár szerinti számbavételéről;
- b) elrendeli a lelkészi fizetés és az egyházközség tartozásainak kiegyenlítését; mert addig a lelkészi állás nem tölthető be, amíg az egyházközség tartozásait nem rendezte;
- c) intézkedik a lelkészi teendők ideiglenes ellátásáról az érvényben lévő szabályok értelmében;
- d) gondoskodik a lelkipásztori díjlevél csonkítatlan fenntartásáról; ha a presbitérium az érvényben lévő díjlevelet csonkítani akarja, akkor a díjlevelet a pályázat meghirdetéséhez az esperes állítja ki az egyházmegye levéltárában őrzött, egyházhatóságilag megerősített érvényes díjlevélről;
- e) elhalálozás esetén a kegyeleti idő tekintetében az egyházközséget a jogszabályok betartására utasítja;
- f) elrendeli a lelkipásztor-választási eljárás beindítását a jelen cikkelyben megszabott intézkedések megtételétől számított 8 napon belül.

17. §. A lelkipásztort az anyaegyházközségben választják az anya- és leányegyházközség érvényes választói névjegyzékében szereplő egyháztagok.

18. §. Lelkipásztort választani lehet:

- a) meghívás,
- b) pályázat útján.

A lelkipásztort választó egyházközség presbitériuma az esperesi felhívás után 15 napon belül köteles határozni arról, hogy a fenti eljárások közül melyikkel akarja betölteni a megüresedett lelkipásztori állást.

19. §. A meghívási, illetve pályázati eljárásból hivatalból ki kell zárni azt a lelkipásztort:

- a) aki az előírt okmányokat nem mellékelte;
- b) aki szolgálati bizonyítványának tanúsága szerint fegyelmi eljárás alatt vagy állásváltogatást kizáró fegyelmi ítélet hatálya alatt áll;
- c) akinek a törzskönyvi lapjából megállapítható, hogy a segédlelkészi egy évet nem töltötte le és legutóbbi szolgálati helyét 2 éven belül foglalta el;

- d) akinek nincs meg a kellő szolgálati ideje (1 + 5 év) – ha minősített egyházközségbe pályázik;
- e) aki a megüresedett egyházközségben a megüresedést követően az esperes által kijelölt kísérő lelkész nélkül tartózkodott, vagy bármilyen lelkipásztori szolgálatot végzett.

Aki választható és pályázni kíván, a megüresedett egyházközségben segédlelkészi, beosztott lelkipásztori, helyettes vagy beszolgáló lelkészi megbízatást nem vállalhat. Ha pedig ilyen segéd-, beosztott- vagy helyettes lelkipásztor szolgál az egyházközségben, az pályázási szándékát a megüresedés után azonnal köteles az esperesnek bejelenteni. Az egyházközség területén állandó hivatali szolgálatra alkalmazott lelkipásztor, teológiai tanár, beosztott lelkipásztor, segéd- és helyettes lelkész, aki pályázni óhajt, a megüresedés ideje alatt is működési helyén maradhat, de az egyházközségben semmiféle szolgálatot nem végezhet. E tilalom megszegése hivatalból való kizárási ok.

A meghívási, illetve pályázati eljárásból való kizárási ügyében a meghívandó okmányait felülvizsgáló bizottság (21. §.) vagy a minősítő bizottság (27–28. §.) szótöbbséggel dönt. A kizárt lelkész a kizárási határozat kézhez vételétől számított 8 napon belül az egyházmegyei fegyelmi bizottsághoz fellebbezést nyújthat be. Bizonyító nyilatkozatához köteles mellékelni a tanúk névsorát és a felmerülő költségek befizetését igazoló elismervényt. Az egyházmegyei fegyelmi bizottság az ügyet 21 napon belül köteles ítélettel eldönteni. Ha a fellebbező lelkészt vétkesnek találják, büntetése: egy évre szóló eltiltás bármilyen állásváltoztatástól. Az ítélet megfellebbezhető az egyházkerületi fegyelmi bizottságnál a költségek előzetes befizetésével. Az egyházkerületi fegyelmi bizottság 15 napon belül köteles jogerős határozatot hozni. A fegyelmi eljárás ideje alatt az állás betöltésének folyamata szünetel. Ha a fellebbező jogerős ítélettel felmentést nyer, az állás betöltésének folyamatát azonnal újra kell indítani, és a további eljárásban teljes joggal részt vesz a felmentett is.

III. fejezet

Választás meghívás útján

20. §. A lelkipásztori állás meghívás útján a következőképpen tölthető be:

A presbitérium összes, teljes jogú tagjainak kétharmada határozatilag, titkos szavazással a meghívást kimondja, és a meghívandó személyt általános többséggel, titkos szavazással megnevezi.

Az egyházközség presbitériuma a megnevezett jelöltet az esperes által bemutatkozó szolgálatra felkérheti, amely kizárólag közönséges vasárnapi istentisztelet végzésére szorítkozhat.

Az esperes a presbitérium kérésének kézhezvétele után, figyelembe véve a 21. cikkelyt, köteles a bemutatkozó szolgálatra felkért jelöltet azonnal értesíteni, és a bemutatkozó szolgálat pontos idejét közölni. Intézkedik, hogy a bemutatkozó jelölt a választó egyházközségben egy lelkipásztor kíséretében jelenjék meg, aki a bemutatkozó jelölt magatartását köteles ellenőrizni, és az esetleges visszaélésekért felelősséggel tartozik.

A beszolgáló lelkipásztor a bemutatkozó szolgálatra presbitéri gyűlést hív össze, amelyen a bemutatkozó a kísérő lelkipásztorral együtt jelenik meg. A presbitérium tagjai a bemutatkozó lelkipásztorhoz kérdéseket intézhetnek, amelyekre ő a kísérő lelkipásztor jelenlétében felel. Ezek a kérdések és feleletek a lelkészi szolgálattal kapcsolatosak, de a díjlevél tartalmára nem vonatkozhatnak.

A bemutatkozó jelölt és kísérője utazási költségeit a választó gyülekezet pénztára köteles megtéríteni.

21. §. Az esperes a presbitérium jelentésének beérkezése után a meghívottat felszólítja, hogy 8 napon belül terjessze be iratait.

Beterjesztendő:

- a) önéletrajz;
- b) mindkét lelkészi oklevél másolata;
- c) felszentelési bizonyítvány másolata;
- d) egészségi alkalmassági vizsgálatról szóló igazolás;
- e) az esperes által kiállított szolgálati bizonyítvány, melyben igazolni kell azt is, hogy a meghívott nem áll fegyelmi vizsgálat vagy választhatóságát korlátozó ítélet hatálya alatt;
- f) az esperes által záradékolt törzskönyvi lap másolata;
- g) a meghívott nyilatkozata arról, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja és elfoglalja;
- h) a szakmai továbbképzéseken való részvételt igazoló okirat.

Az iratok beérkezésétől számított 8 napon belül az esperes egy lelkészi és egy presbitéri fegyelmi bizottsági taggal együtt megvizsgálja az iratcsomót, és minősíti a meghívott választhatóságát.

22. §. Az egyházközség által megnevezett lelkipásztor meghívásra való jogosultságának megállapítása után az esperes egy lelkészi és egy nem lelké-

szi tagból, lehetőleg egyházmegyei tanácsosból vagy fegyelmi bizottsági tagból álló bizottságot küld ki az egyházközségbe. A bizottság lelkészi tagja nem lehet a beszolgáló lelkipásztor. Az előzőleg két vasárnap a szószékről kihirdetett választás napján a bizottság a presbitériummal együtt megjelenik a választók gyülekezetében. A lelkipásztort választó közgyűlés a megjelentek számától függetlenül határozatképes. A bizottság lelkipásztor tagja istentiszteletet tart, melyen imádkozik a gyülekezet békéjéért és egyetértéséért. Ezután a bizottság ismerteti és megmagyarázza a jelen jogszabály meghívási eljárásra vonatkozó rendelkezéseit. Ezt követően titkos szavazást rendel el. A szavazáson csak a választók névjegyzékében szereplők vehetnek részt. Szavazati jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja.

A választáson a jelölt meghívását óhajtók igennel, az azt ellenzők nemmel szavaznak. Amennyiben a jelenlevők többsége (fele + egy) igennel szavazott, a meghívást sikeresnek, ellenkező esetben megghiúsultnak kell kijelenteni. A szavazólapokat előzőleg le kell pecsételni. A szavazólapra az igent vagy a nemet a szavazó írja rá. Az a szavazólap, melyen sem az igen, sem a nem nem szerepel, vagy mindkettő egyszerre jelenik meg, vagy amelyen egyéb feljegyzés is található, érvénytelen.

A választók személyazonosságának ellenőrzésével a presbitérium, a gondnok mellett, két presbitert is megbíz, akik megbízólevelüket a választást vezető bizottságnak bemutatják.

A szavazás módjára és a jegyzőkönyv vezetésére a jelen jogszabály idevonatkozó utasításai irányadóak (35–38. §). A szavazást az elrendeléstől számított 3 óra elteltével le kell zárni. Az elnökség a szavazás idejére a gyűlést felfüggeszti.

23. §. A megválasztott lelkipásztor csak akkor hagyhatja el előző szolgálati helyét, ha azt az egyházmegyei bizottság jelenlétében hivatalosan átadta, és az elbocsátó levelet az esperestől megkapta. A concessa (esperesi engedély) csak ezután adható ki.

24. §. Ha a választás meghívás útján megghiúsult, az esperes köteles haladéktalanul intézkedni a lelkészi állás pályázat útján való betöltéséről.

Abban az esetben, ha a meghívott vagy már megválasztott lelkipásztor valamilyen rendkívüli okból visszamondta a meghívást, a meghívási eljárás megismételhető. Ilyenkor a meghívást elfogadó, de azt a választás előtt visszamondó lelkipásztor 1 évre, a megválasztását visszamondó lelkipásztor 3 évre elveszti helyváltoztatási jogát, és a választással kapcsolatos költségeket köteles megtéríteni.

IV. fejezet

Választás pályázat útján

25. §. Ha a lelkipásztort választó egyházközség presbitériuma a pályázat mellett dönt, vagy ha a meghívás megíúsult, az esperes 8 napon belül köteles pályázatot kiírni. Az esperes jelentésére a püspök 8 napon belül a pályázatot nyilvánosságra hozza.

Ennek tartalmaznia kell:

- az egyházközség, valamint a hozzátartozó leányegyházak és szórványok nevét és lélekszámát;
- a munkaszerződés tervezetét, melynek tartalmaznia kell a presbitérium sajátos elvárásait is a lelkipásztori munkával kapcsolatosan (ha ilyenek vannak);
- a gyülekezet által havi rendszerességgel folyósított lelkési javadalmat, valamint a díjlevél tartalmát;
- a pályázati határidőt, amely a közzététel dátumától számított 30 nap;
- az illetékes esperesi hivatal címét.

A pályázók iratgyűjtője a következőket kell tartalmazza:

- a) önéletrajzot;
- b) mindkét lelkési oklevél másolatát;
- c) felszentelési bizonyítvány másolatát;
- d) a pályázó nyilatkozatát a presbitérium elvárásainak elfogadásáról;
- e) egészségi alkalmassági vizsgálatról szóló igazolást;
- f) az esperes által a pályázat közzététele után kiállított szolgálati bizonyítványt, melyben igazolni kell azt is, hogy a pályázó nem áll fegyelmi vizsgálat vagy választhatóságát korlátozó ítélet hatálya alatt;
- g) az esperes által a pályázati hirdetés megjelenése után záradékolt törzskönyvi lap másolatát;
- h) a szakmai továbbképzéseken, valamint a lelkészértekezleteken való részvételt igazoló okiratot;
- i) a pályázó tudományos, közéleti vagy más nem lelkési tevékenységéről szóló beszámolót;
- j) nyilatkozatot arról, hogy megválasztása esetén az állást elfogadja és elfoglalja.

26. §. Az esperes a pályázati határidő letelte után 3 napon belül felkéri a választó egyházközség presbitériumát, hogy a minősítő bizottságban a 27.

cikkely alapján részt vevő képviselőit és pótképviselőit 8 napon belül válaszsa meg.

27. §. A minősítést bizottság végzi, melynek elnöke az egyházmegye esperese vagy annak helyettese.

A minősítő bizottság az elnökön kívül az esperes által behívott egy lelkészi és egy presbiteri fegyelmi bizottsági tagból, valamint a választó egyházközség presbitériuma által kiküldött két képviselőből áll. Ez utóbbiak megbízólevele a küldő presbiteri gyűlés jegyzőkönyvének hiteles kivonata.

A bizottságot az esperes hívja össze, érvényes határozathozatalához a tagok általános többségének jelenléte szükséges.

A bizottságban nem vehet részt az, aki valamelyik pályázóval a jogszabály szerint érdekeltsgben áll. A bizottság munkájáról pontos jegyzőkönyvet készít, amelyet egy tag hitelesít és a bizottság elnöke aláír.

28. §. A minősítő bizottság ülésén az összes pályázó teljes iratcsomóját ismertetni kell. Meg kell állapítani, hogy a 19. cikkely alapján kiket kell hivatalból kizárni. A kizárás tényét és okait jegyzőkönyvbe kell foglalni, és a kizárt pályázókkal haladéktalanul közölni kell. A minősítő bizottság döntése ellen a kézhezvételtől számított 8 napon belül az egyházmegyei fegyelmi bizottságnál lehet fellebbezni.

A bizottság határozatát és a minősített pályázók névsorát a jogerőre való emelés után haladéknélkül közölni kell az egyházközség presbitériumával és az egyházkerület püspökével.

29. §. A minősítés jogerőre emelkedése (8 nap) után a pályázók egymást követő hétköznapokon a presbitérium által meghatározott időpontban bemutakozó szolgálatot végeznek a délutáni liturgia szerint. A sorrendet sorshúzással az egyházmegye elnöksége dönti el a presbitérium küldötteinek jelenlétében. Amennyiben 6-nál több pályázó van, a bemutakozó szolgálatok a következő héten folytatódnak.

A pályázók a bemutakozó szolgálat után elbeszélgetnek a presbitériummal a kísérő lelkipásztor jelenlétében. A kérdések és feleletek a lelkészi szolgálattal kapcsolatosak, és nem vonatkozhatnak a díjlevél tartalmára.

30. §. A választás napját az esperes tűzi ki a minősítő bizottság határozatának jogerőre emelésétől számított legtöbb 45 napra. A választói közgyűlés helyét és idejét két megelőző vasárnapon a szószékről a pályázók nevével és bemutakozási sorrendjével együtt ki kell hirdetni.

31. §. A választás vezetésével az esperes megbíz egy lelkészi és egy presbiteri küldöttet. Ha a választói névjegyzékben szereplők száma 1000-en

felül van, minden 1000 jogosult választó után még egy lelkészi és presbiteri küldöttet mint szavazatszedő bizottsági tagot bíz meg. Egyik lelkészi küldött sem lehet azonos a beszolgáló lelkipásztorral. A választók személyazonosságának ellenőrzésére a presbitérium minden szavazatszedő bizottság mellé 2-2 tagot küld ki.

A választási eljárás ellenőrzésére minden küldöttséghez a jelöltek egy-egy bizalmi embere is küldhető.

32. §. A választás vezetésével megbízott lelkipásztor a választásra kitűzött helyen és időben istentiszteletet tart, melyen imádkozik a gyülekezet békéjéért és egységéért. Ezután a bizottság elnöke ismerteti és megmagyarázza a választási eljárásra vonatkozó rendelkezéseket. Felolvassa az összes minősített pályázó lelkipásztor nevét, és felhívja a választókat a választásra. Az elnök elrendeli a választás elkezdését, a választás idejére a gyűlést felfüggeszti.

33. §. A választás titkosan történik. A presbitérium által összeállított szavazólapon minden választásra jogosult pályázó lelkipásztor nevének szerepelnie kell a bemutatkozó szolgálat sorrendjében. Választói jogát mindenki csak személyesen gyakorolhatja.

34. §. A társegyházközségek esetében a választói közgyűlés egyidejűleg zajlik mindkét egyházközségben. A leányegyházközségeknél a szavazati jog kérdését a 17. cikkely szabályozza, amit az egyházmegye elnöksége a választás előkészítése során köteles figyelembe venni.

35. §. A szavazók személyazonosságát a presbitérium küldöttei és a bizalmi emberek ellenőrzik. Szavazásra a választók névjegyzékében szereplők jogosultak. A választást vezető bizottság ellenőrzi és a választói névjegyzékben megjegyzi azokat a választásra jogosultakat, akik szavazatukat leadták. Ezt a névjegyzéket csatolják a választási jegyzőkönyvhöz. A szavazást az elrendeléstől számított 3 óra elteltével le kell zárni. Ezt a választókkal előre közölni kell.

Amennyiben a szavazásra jelentkezők ellen a presbitérium küldöttei vagy a bizalmi emberek részéről kifogás merül fel, a szavazás elfogadása vagy elutasítása fölött az egyházmegyei bizottság dönt. A kifogás ellenére elfogadott, valamint a visszautasított szavazatokat az okok megjelölésével jegyzőkönyvbe kell foglalni.

36. §. A leadott szavazatokat és a fel nem használt szavazólapokat a bizottság összeszámolja.

Érvénytelen az olyan szavazat, amely egynél több névre szól, vagy amelyen nem minősített pályázó neve szerepel. Az érvénytelen szavazatokat az érvénytelenség okának megjelölésével jegyzékbe kell foglalni és megőrizni. Szavazólapot a kijelölt helyiségből kivinni nem lehet.

37. §. Azt a pályázót, aki a beadott érvényes szavazatok általános többségét (fele + egy) megnyerte, a választási elnökség az egyházközség megválasztott lelkipásztorának jelenti ki.

Ha a szavazatok csak két pályázó közt oszlottak meg, s azok egyenlő számú szavazatot nyertek, az azonnali sorshúzás dönti el, hogy ki legyen az egyházközség lelkipásztora.

Ha azonban a szavazatok többfelé oszlottak, s általános többséget egyik pályázó sem nyert, a legtöbb szavazatot nyert két pályázóra új szavazást kell elrendelni. Ha a második helyen egynél több pályázó ugyanannyi szavazattal bír, sorshúzás dönti el, hogy közülük melyiket vegyék fel a szűkebb szavazásra.

A szűkebb szavazást megszakítás nélkül azonnal le kell folytatni.

Amennyiben a szavazók egyszerű többsége a leadott szavazólapon minden pályázót kihúzott, a pályázat meghiúsult.

38. §. A választás eredményét a választási elnökség a helyszínen kihirdeti.

A választás lefolyásáról három példányban részletes és pontos jegyzőkönyvet kell felvenni, melyet a bizottság tagjai és a presbitérium küldöttei aláírnak. Az utóbbiak aláírás-megtagadása a választás érvényét nem érinti.

A jegyzőkönyv mindhárom példányát 3 nap alatt fel kell terjeszteni az összes iratokkal együtt az esperesi hivatalhoz. Az esperes a választás jogerőre emelkedése után a választás eredményét azonnal megerősíti, és a jegyzőkönyv egy példányát az egyházközségnek visszaküldi. Az egyházközségbe küldött példányt meg kell őrizni.

Az esperes a jegyzőkönyv egy példányát 3 napon belül az Igazgatótanácshoz felterjeszti.

V. fejezet

Az esperesi engedély (concessa)

39. §. A választási eljárás akkor ér véget, ha az esperes annak lefolyását a választási jegyzőkönyv átvizsgálása után a jelen jogszabállyal megegyezőnek találja, és ha a választás ellen 15 napon belül nem fellebbeztek. Ekkor

az esperes a megválasztott lelkésznek állása elfoglalására az engedélyt (concessa) kiadja. Ezt az engedélyt az esperes a díjlevél hivatalos másolatával és a választási jegyzőkönyv egy példányával a megválasztott lelkésznek – kézbesítési ív mellett – haladéktalanul megküldi. Ennek megtörténtéről az engedély másolatának csatolásával a választó gyülekezet presbitériumát is értesíti, és felszólítja, hogy az egyházközség lelkipásztori hivatalát és a lelkészi lakást a lelkésznek adja át, beköltözéséről gondoskodik.

Az esperes a concessát addig nem adhatja ki, míg a megválasztott lelkipásztor volt egyházközségének átadásáról hivatalos esperesi igazolást nem hoz. Az átadást mindkét egyházközségben akkor lehet megejteni, ha az ingó és ingatlan javak átvétele mellett a bizottság igazolja azt is, hogy a levéltár és az egyházi nyilvántartások rendben vannak.

Az esperes az engedély megadásáért vagy megtagadásáért, valamint a jogszabályban kijelölt határidők betartásáért az illetékes fegyelmi bizottság előtt felelős.

VI. fejezet

A választás jogának átruházása

40. §. Ha valamelyik egyházközségben a lelkipásztori állást sem meghívás, sem pályázat útján nem sikerült betölteni, akkor a lelkipásztori állás betöltésének joga ezen alkalomra a püspököt illeti, aki az egyházközségbe helyettes vagy önálló lelkipásztort nevez ki.

A kinevezett önálló lelkipásztor mindenben a megválasztott lelkipásztorral azonos jogokkal és kötelezettségekkel rendelkezik.

A kinevezett helyettes lelkipásztor 3 évig a lelkipásztori állásban marad. az állást 2 év után csak a 2007. évi 1. jogszabály 46. §. alapján hagyhatja el.

Az illetékes püspök a kinevezésről az egyházközséget és a lelkész esperesét hivatalosan értesíti, és a szükséges további lépéseket megteszi.

41. §. Ha valamely egyházközségben a megüresedett lelkipásztori állást az egyházközség sem meghívással, sem pályázat útján nem akarja betölteni, akkor az egyházmegyei tanács javaslata alapján a legközelebbi Egyházmegyei Közgyűlés titkos szavazással választ lelkipásztort.

Az ily módon véghezvitt választás eredményét a gyülekezet előtt a legközelebbi vasárnapon a templomi szószékről ki kell hirdetni.

VII. fejezet

A választás költségei

42. §. A lelkipásztori állás betöltésével járó minden költséget a választó egyházközség köteles viselni.

VIII. fejezet

Az állás elfoglalása

43. §. Ha a megválasztott lelkipásztor előzetes nyilatkozata ellenére az állást nem foglalja el, köteles a választással kapcsolatos kiadásokat a választó egyházközségnek megtéríteni, és állásváltoztatási jogát 3 évre elveszti.

44. §. Ha a megválasztott lelkipásztor a választást elfogadta, köteles új szolgálati helyét a kitűzött határidőre elfoglalni.

Az egyházközség ingó és ingatlan javait, levéltárát és kimutatásait az addigi beszolgáló lelkipásztor presbiteri gyűlésen, hivatalos esperesi küldött jelenlétében adja át az új lelkipásztornak. Az átadás után az új lelkipásztort az esperes, illetve megbízottja ünnepélyes keretek között, istentiszteleten iktatja be hivatalába.

45. §. Az egyházközség köteles új lelkipásztorát családjával és minden ingóságával együtt beköltöztetni, esetleg annak megegyezés szerint útiköltségét előre megküldeni. Az egyházközség beosztott lelkipásztorának és segédlelkészének költöztetési költségeit is fedezi, és számára szolgálati lakást biztosít.

46. §. A lelkipásztor az új egyházközségben legalább 3 évig köteles szolgálni. Ez idő alatt más állásra sem meghívás, sem pályázat útján nem választható. E tilalom alól az egyházkerületi elnökség 2 év után indokolt esetben felmentést adhat. Ha azonban az illető szolgálati helyet változtat, köteles az előbbi egyházközségnek megtéríteni a megválasztásával és költöztetésével kapcsolatban annak idején felmerült összes költséget.

47. §. Az újonnan megválasztott lelkipásztor köteles alávetni magát a kegyeleti időre vonatkozó rendelkezéseknek.

IX. fejezet

A lelkipásztorok és lelkészek fegyelmi úton való áthelyezése

48. §. A lelkipásztorok és lelkészek fegyelmi úton való áthelyezését a fegyelmi szabályzat vonatkozó cikkelyei szabályozzák.

X. fejezet

Szabálytalan választások

49. §. Ha a meghívás, illetőleg a pályázási eljárásról felvett jegyzőkönyvből és egyéb iratokból kétségtől megállapítható, hogy az eljárás során lényeges alaki hibákat követtek el, nevezetesen:

- a) ha a meghívást kimondó presbiteri határozat nem volt szabályszerű;
- b) ha a meghívott a 19. cikkelyben megszabott követelményeknek nem tett eleget;
- c) ha a minősítő bizottság minden tagját nem hívták meg;
- d) ha a minősítő bizottságban az alkotmány (statútum) 8. cikkelyének 9. bekezdésében megjelölt személy is részt vett;
- e) ha a választást a szószékről nem hirdették ki szabályszerűen;
- f) ha a titkos szavazás érvénytelen választói névjegyzék vagy szavazólap alapján történt;
- g) ha a 22. és 31–38. cikkelyekben a titkos szavazásra előírt szabályokat nem tartották be.

Mindezekben az esetekben, és bármely más törvénybe ütköző eljárásban az egyházmegye elnöksége megállapítja a szabálytalanságot, és az eljárást az első szabálytalanság elkövetése előtt hozott határozatok érvényben hagyásával megismételteti.

Az egyházmegyei elnökség határozata ellen az 53. cikkely figyelembevételével, 15 napon belül az illetékes fegyelmi bizottsághoz lehet fellebbezni. Az espereshez benyújtott fellebbezés tárgyában a fegyelmi bizottságnak 15 napon belül döntenie kell.

XI. fejezet

Választás elleni panasz

50. §. A lelkipásztori állás betöltése tárgyában a meghívás vagy a választás eredményének kihirdetésétől számított 15 napon belül panaszt emelhetnek:

- a) a választó egyházközség szavazásra jogosult összes választóinak legalább 10%-a;
- b) a választó egyházközség presbitériuma, egyszerű szótöbbségi határozattal;
- c) az egyházmegye és az egyházkerület jogtanácsosa;
- d) a választás vezetésére kiküldött egyházmegyei megbízottak;
- e) akit jogsérelem ért.

A panaszt az illetékes egyházmegye espereséhez kell benyújtani, aki köteles azt 8 napon belül, ha fegyelmi jellegű, az egyházmegyei fegyelmi bizottság elé, ha közigazgatási jellegű, akkor az egyházmegyei tanács elé terjeszteni.

51. §. Ha a lelkészi állás betöltése ellen a törvényes határidőn belül panaszt adnak be, az engedély (concessa) kiadását az esperes az ügy lezárásáig felfüggeszti.

52. §. A vizsgálat elrendelésére és lefolytatására a jelen jogszabály és a fegyelmi szabályzat irányadó.

53. §. A választást semmissé kell nyilvánítani:

- a) ha a 49. cikkelyben felsorolt szabálytalanságokat elkövették, és az egyházmegyei elnökség nem rendelte el az eljárás megismétlését;
- b) ha a pályázatból egyeseket szabálytalanul kizártak;
- c) ha a megválasztott lelkipásztornak nem volt szabályos minősítése;
- d) ha a megválasztott lelkész a meghívás vagy pályázathirdetés napjáig előbbi szolgálati helyén 3 évet nem töltött el, s ez alól előzetes felmentést nem nyert;
- e) ha a bizottság nem a törvényesen megválasztottat hirdette ki a választói közgyűlésnek;
- f) ha a megválasztott lelkipásztor a lelkészi állás megüresedése után az egyházközségben lelkészi szolgálatot végzett;
- g) ha a megválasztott lelkipásztor lelkésztársainak tisztességét, jó hírnevét csorbította;

- h) ha a megválasztott lelkipásztor szavazatokat vásárolt vagy a választókat megvesztegette;
- i) ha megállapítható, hogy az eljárás során azért követte el a választás befejezését késleltető hibát, vagy azért választottak olyan lelkészt, aki a választást később visszautasította, hogy az így nyert idővel választható legyen valaki, aki a szabályszerűen megtartott választáson választható nem lett volna, s azt utóbb meg is választották.

XII. fejezet

Büntető intézkedések

54. §. Azt a lelkipásztort, tekintet nélkül arra, hogy megválasztották, vagy sem, aki az 53. cikkely c), d), f), g), h), i) pontjában találtak vétkesnek, a választási eljárás további részéből ki kell zárni, és ellene fegyelmi eljárást kell indítani.

55. §. Ha a lelkészválasztási visszaélések megállapítása rendjén a fegyelmi bizottság valamely lelkipásztor vagy lelkészjellegű személy választhatósági jogát felfüggesztette, az illetékes esperes tartozik ezt a rendelkezést jogerőre emelkedés után az illető lelkipásztor törzskönyvi lapjába bejegyezni, és arról a püspöki hivatalt értesíteni.

56. §. Ha a választás elleni panaszt késés miatt elutasították, de az fegyelmi vétséget tartalmaz, a fegyelmi eljárást határidőn belül meg kell indítani.

XIII. fejezet

A segédlelkészek, beosztott lelkipásztorok és a helyettes lelkipásztorok alkalmazása

57. §. A segédlelkészt a püspök nevezi ki. A segédlelkész megbízatása 1 évre szól, a segédlelkész ez idő alatt bármikor áthelyezhető.

58. §. A beosztott lelkipásztort a püspök nevezi ki. A beosztott lelkész megbízatása összesen 4 évre szól, a beosztott lelkipásztor ez idő alatt bármikor áthelyezhető.

Helyettes lelkészt a püspök nevez ki, az esperes ajánlására. Ilyen minőségben csak az alkalmazható, aki mindkét lelkészképesítő vizsgáját sikeresen letette. Kivételes esetekben, amikor ilyenek nem állnak rendelkezésre, a

püspök segédlelkészt nevez ki a lelkészi állás betöltéséig. A felügyelő lelkészét az esperes jelöli ki.

A helyettes lelkészek tisztüket a rendes lelkészek önállóságával és felelősségével viselik, szolgálati bizonyítványukat az esperestől kapják.

59. §. A helyettes lelképásztoroknak szolgálati helyükre való költözésük költségeit az érdekelt egyházközségek fedezik.

60. §. A segédlelkésznek, beosztott lelképásztornak, és helyettes lelképásztoroknak fegyelmi eljárás tekintetében az önálló lelképásztorokkal azonos illetékesség és fegyelmi jogszabályok alá tartoznak.

XIV. fejezet

A missziói lelkészi állás betöltése

61. §. A missziói lelképásztori állásra az egyházmegyei tanács hirdet, és bírálja el a pályázatot. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

62. §. A missziói lelképásztorok pályázatának elbírálásakor figyelembe kell venni:

- a) a missziói munkakörben már eltöltött időt;
- b) a huzamosabb önálló lelkészi szolgálatot;
- c) a szükséges nyelvismeretet.

XV. fejezet

Intézeti, egyesületi lelképásztori állások betöltése

63. §. Az egyházi intézmények, intézetek és egyesületek által fenntartott lelképásztori állásokra az illető intézmény hirdet pályázatot, és azt a létrehozó egyházi testülettel közösen bírálja el. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

A püspök a kinevezett lelképásztor személyi adatait törzskönyvezés végett közli az illetékes egyházmegye esperesével, és ennek alapján őt az egyházmegyébe bekebelezik.

64. §. Az állam által fenntartott intézményekben létező lelképásztori állásra az egyházmegye hirdet pályázatot, melyet az egyházmegyei tanács bírál el. A pályázat nyertesét a püspök nevezi ki.

A püspök a kinevezett lelkész személyi adatait törzskönyvezés végett közli az illetékes egyházmegye esperesével, és ennek alapján őt az egyházmegyébe bekebelezik.

XVI. fejezet

A kegyeleti idő

65. §. A lelkipásztor özvegyét és kiskorú árváit a halál napjától következő hónap elsejétől számított fél éven át (kegyeleti idő) megilleti a parókián az addig biztosított szolgálati lakás egy részének, illetve a kert használatának joga. A kegyeleti idő alatt a jövedelem nélküli özvegyet segély címén megilleti az egyházközség részéről az országos minimálbérnek megfelelő összeg.

66. §. Ha a lelkipásztor állásváltogatás közben hal meg; ha már elfoglalta új szolgálati helyét, a kegyeleti időben járó kötelezettség az új egyházközséget, ha még nem foglalta el, a régi egyházközséget terheli.

67. §. A kegyeleti idő lejártával a lelkipásztor hátramaradt hozzátartozói kötelesek a szolgálati lakást elhagyni és személyi ingóságaitól kiüríteni. Ellenkező esetben a szolgálati lakásokra vonatkozó jogszabályok értelmében az egyházközség köteles beindítani a kilakoltatási eljárást.

Elhunyt lelkipásztor lakással nem rendelkező özvegye és eltartott gyermekei előjogot élveznek az egyházi tulajdonban levő lakások igénylésénél.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

68. §. Jelen jogszabály 2008. március 31-én lép hatályba. Az 1948-as Statútum és a 2000. évi Kánon ezzel ellentétes cikkelyei érvényüket veszítik. A 2000. évi Kánon 2. főrészének 3. része (74–87. §.) érvényben marad.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2007. február 12-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 2. ülésén.

Módosította a Romániai Református Egyház Zsinata 2014. december 17-én a 10/2014-es számú határozatával.

Kelt, Kolozsváron 2007. december 5-én.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Tókécs László püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

3. sz. melléklet
Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz
(A 2000. évi Kánon 2. főrészének, 3. része, amely
érvényben maradt)

HARMADIK RÉSZ

I. fejezet

Vallástanárok (katekéták) képzése és alkalmazása

74. §. A vallástanárok (katekéták) képzése a Protestáns Teológiai Intézet és a Kolozsvári Tudományegyetem közös Református Didaktikai Fakultásán és a Sulyok István Református Főiskolán, illetve más, egyházunk által elismert egyetemen vagy főiskolán történik. Kolozsváron az egyházi jellegű tárgyakat a Protestáns Teológiai Intézet Didaktikai Fakultásán hallgatják, a második szak tárgyait a Kolozsvári Tudományegyetemen, Nagyváradon a Sulyok István Főiskolán folyik mindkét szak képzése. A képzés 4 éves időtartamú. Ezt követi a szakvizsga (licenciátus). A diplomát az illető egyházkerület püspöke és a tudományegyetem rektora írja alá. Ünnepélyes átadását fogadalomtétel keretében az illető egyházkerület elnöksége végzi.

75. §. A végzett vallástanárokat egyházi és állami iskolákba egyaránt alkalmazják. Az alkalmazás az állami iskolákban pályázat, az egyházi tanintézetekben pedig pályázat vagy az Egyházkerületi Iskolaszék meghívása útján történik. A kinevezettek az egyházkerületek joghatósága alá tartoznak mind az irányítás, mind az ellenőrzés szempontjából.

76. §. Az egyházkerületi iskolákba történő kinevezést az egyházkerületek iskolaszékei adják. Az egyházmegyei és egyházközségi tanintézetekbe szóló kinevezést az egyházmegyei iskolaszék javaslatára az egyházkerületek tanügyi osztályai eszközlik.

77. §. Az állami iskolákban szolgáló vallástanárok (katekéták) kinevezését – mind helyettes, mind végleges tanári minőségben – az egyházkerületek tanügyi osztályai adják az illetékes megyei tanfelügyelőségekkel és az egyházmegyei iskolaszékekkel való konzultálás alapján. Ez a kinevezési mód biztosítja a konfesszionális nevelést az állami oktatásban.

78. §. Amennyiben a vallástanárról kiderül, hogy a szolgálatra alkalmatlan, az illetékes egyházmegyei iskolaszék visszavonhatja megbízatását.

79. §. Az egyházmegyei tanács javaslatára, az Igazgatótanács jóváhagyásával, a vallástanárok a református szórványokban lévitai szolgálatra kaphatnak kinevezést az egyházkerület püspökétől. (Kánon, második főrész 6. §. g) pontja.)

II. fejezet

Az iskolaszékek

80. §. Az iskolaszékek a minden szinten működő református oktatásban a hitvallásos nevelést szolgálják az érvényben lévő szabályok szerint. Ezek a következők:

- a) tanintézeti iskolaszék
- b) egyházközségi iskolaszék
- c) egyházmegyei iskolaszék
- d) egyházkerületi iskolaszék

Az egyházkerületek Igazgatótanácsa szabályrendeleteket alkothat az egyházi tanintézetek működésére vonatkozóan.

III. fejezet

A vallástanárok bekebelezése és konferenciája

81. §. A vallástanárokat az egyházmegyei közgyűlés kebelezi be a szokásos rend szerint.

82. §. A vallástanárok egyházmegyei és egyházkerületi szinten értekezletet hoznak létre.

83. §. Az egyházmegyében a vallástanárok által titkos szavazással választandó: elnök, alelnök, titkár, pénztáros.

84. §. Egyházmegyei konferencia tartandó negyedévenként.

A vallástanárok konferenciája, az egyházmegyei iskolaszékekkel egyetértésben, negyedévenként tartandó. Felelős szervezője a megválasztott elnök. A tagok részvétele kötelező, és a konferencia tárgya a lelki és szakmai építés ügyét kell hogy szolgálja.

85. §. Egyházkerületi vallástanári konferencia szervezendő évenként. A konferencia alkalmával elnök, alelnök, titkár, pénztáros választandó. Ennek felelős szervezője a megválasztott elnök.

86. §. A választások az egyházkerületi ciklushoz alkalmazkodnak.

87. §. A vallástanárok konferenciája megalkotja saját szabályzatát, melyet az egyházkerületi iskolaszék, illetve az Igazgatótanács hagy jóvá.

4. sz. melléklet

Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATA

Zsinati jogszabály-végrehajtási határozat – 12/2021

A Romániai Református Egyház 2007. évi 1-es jogszabály, 11. cikkelyében foglalt, nyugdíjazási korhatárra vonatkozó rendelkezések alkalmazásáról.

A Romániai Református Egyház keretén belül az önálló lelkipásztori állást, illetve a lelkészjellegű állást betöltő lelkipásztorok standard (előírt) nyugdíjazási korhatára 65 év (életév). A nyugdíjjogosultság feltételeinek teljesülését követően, kérésre szolgálati helyükön folytathatják tevékenységüket 70. életévük betöltéséig a Zsinat által jóváhagyott vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően.

A 65 életévüket betöltött lelkipásztorok saját belátásuk szerint szolgálatban maradhatnak a szolgálati helyükön a 70. életévük betöltéséig, ha a következő feltételeknek eleget tesznek:

a. Munkaadói beleegyezés a szolgálat folytatásához: gyülekezeti lelkipásztorok esetében presbiteri határozat (jegyzőkönyvi minta).

b. Munkaügyi orvos által kiállított egészségügyi alkalmassági igazolás.

Az a), b) pontokban felsorolt iratokat a gyülekezeti lelkipásztorok kötelesek továbbítani az illetékes egyházmegyéhez, a nem gyülekezeti szolgálatot végző lelkipásztorok az illetékes egyházi testülethez, a 65 éves korhatár betöltését megelőző 30 napon belül.

A szolgálat folytatását igénylő lelkipásztorok a 70 éves korhatár betöltése előtt is nyugdíjba vonulhatnak. Ez esetben kötelesek benyújtani a munkaadóhoz a munkavégzés megszüntetése iránti kérelmüket, legkevesebb 60 nappal a nyugdíjba vonulás tervezett időpontját megelőzően.

Az egyházmegyei és egyházkerületi lelkészi jellegű választott tisztségviselőkre is a fenti b) pontokba foglaltak vonatkoznak. Ezekben az esetekben a munkaadó vagy megbízó testület beleegyezése a mandátum lejártáig nem szükséges.

A felek között kötött egyéni munkaszerződés a 65 éves korhatár betöltését követően is érvényben marad a szolgálat teljes idejére, amennyiben a vonatkozó állami törvények másként nem rendelkeznek.

Jelen jogszabály-végrehajtási határozat 2022. január 1-jén lép hatályba.

Elfogadta a Romániai Református Egyház 2019. március 8-án Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 1. ülésén a 12/2021-es jegyzőkönyvi szám alatt.

Kelt: Kolozsváron, 2021. július 8-án.

**Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Tőkés Zsolt főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök**

**Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

**Bara Lajos főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök**

AZ ISTENTISZTELET JOGÁLLÁSÁRÓL

2026. évi 1. jogszabály

Alapvetés

1. §. Isten anyaszentegyházának legszentebb ügye és legfontosabb élettevékenysége Isten tisztelete. Kálvin János tanítása szerint: *Az igazság első alapja kétségtelenül Isten tisztelete. [...] A vallás viszont nemcsak az igazság legfőbb része, hanem egyben a lelke is, amely által az egész lélegzik és él, hiszen istenfélelem nélkül az emberek nem törődnek sem az egyenlőséggel, sem a szeretettel.* (Kálvin János: *Institutio. A keresztyén vallás rendszere.* Ford. Buzogány Dezső. Kálvin Kiadó, Budapest 2014. 2.8.11. p. 283.). Isten anyaszentegyházának kötelessége és létalapja Isten nyilvános imádása és folyamatos tisztelete.

A református istentisztelet az ige istentisztelete. Jézus Krisztus az egyház egyetlen feje, prófétája, főpapja és királya, akinek a golgotai keresztfán bemutatott engesztelő áldozata Isten egyetlen igaz és helyes, tiszta és szent tisztelete. A református keresztyén istentisztelet Jézus Krisztus istentiszteletére tekint, azon alapszik, abban nyeri el célját, és azért kedves a teremtő, gondviselő és megváltó Isten előtt.

A református istentisztelet központja az örök Fiú, a testté lett Ige, akiről az írott és a hirdetett ige tanúskodik. A hirdetett ige (a prédikáció) a református keresztyén istentisztelet legfőbb része, mivel Isten igéjének prédikálása, maga az Isten igéje. *Isten szolgálói által külsőképpen tanít minket igéjével, belsőképpen pedig a Szentlélek által indítja fel választottai szívét a hitre, és mindezekért a jótéteményekért Istennek kell dicsőséget adni.* (Második Helvét Hitvallás XVIII. 2.). Erről tanít a Heidelbergi Káté, amikor a IV. parancsolat magyarázatában az igehirdetés fenntartásának fontosságát hangsúlyozza (HK 103).

Isten igéjének szolgálói, a lelkipásztorok kötelesek nemcsak az igehirdetésre, hanem a teljes istentiszteletre felkészülni. Fontos szem előtt tartani, hogy a prédikáció nem népszerűen elmondott exegézis, nem leegyszerűsített kor-

történet, nem az alapige parafrázisa és nem is performansz, hanem Isten mában hangzó üzenete a gyülekezet számára. Az igehirdető prédikációját a Szentlélek-Isten belső ihletésére, a hit meggyőződésével és a szeretet építő erejével, szabadon, átéléssel mondja el. A prédikáció legyen tartalmában evangéliumi, nyelvében ékes magyar beszéd, amely helyesen alkalmazza mind a szemléltetés, mind a retorika elemeit és amely hirdeti *az Úr jókedvének esztendejét* (Ézs 61,2). Célja, hogy az istentisztelet minden résztvevője magáénak vallja Jeremiás próféta vallomását: *Ha szavaidat hallattad, én élveztem azokat, a te szavaid örömemre váltak nekem és szívemnek vigaságára, mert a te nevedről neveztetem, Uram, Seregeknek Istene!* (Jer 15,16).

Első fejezet

Alapelvek

2. §. A Romániai Református Egyház istentiszteleti formái:

- a. homíliás (idetartoznak az alkalmi istentiszteletek is)
- b. sákramentumos
- c. könyörgéses és
- d. szimbolikus istentisztelet.

3. §. Az istentiszteletet az illetékes egyházkerületek felszentelt lelkipásztorai vagy fakultált református személy vezeti. A nem felszentelt lelkipásztornak fakultációt (a szolgálatra való felhatalmazást) homíliás istentisztelet végzésére a parókus lelkipásztor adhat, kizárólag szükség esetén. A fakultált személy lehet teológiai hallgató, kántor, vallástanár, presbiter, diakónus vagy egyháztag. A lelkipásztor által kiválasztott prédikációt, imádságokat és az istentisztelet kötött elemeit köteles szöveghűen felolvasni. A segédlelkipásztoroknak fakultációt homíliás, szimbolikus és sákramentumos istentiszteletek végzésére egy évre az illetékes püspök ad, az első lelkészsképesítő vizsga sikeres letétele után. Ebben az esetben a Romániai Református Egyház vonatkozó jogszabályai irányadóak.

4. §. Az istentiszteletek liturgiai elemeiről a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása rendelkezik.

5. §. A gyülekezeti istentiszteletek helye a templom, időpontját az illetékes presbitérium határozza meg. Ahol nincs templom, vagy ahol szükséges a templomon kívül tartani istentiszteletet, ott az istentisztelet helyét a presbitérium határozza meg.

6. §. A Romániai Református Egyház istentiszteleti nyelve a magyar. Csak indokolt esetben lehet a magyar nyelv mellett és nem helyett, más nyelven is istentiszteletet tartani. Az ilyen istentiszteletek a keresztelés és a szimbolikus istentiszteletek. Más nyelvű istentisztelet rendszeresített bevezetésére csak a Romániai Református Egyház Zsinata adhat felhatalmazást.

7. §. Az istentisztelet megtartásáért az illetékes lelkipásztor a felelős. Minden istentiszteletet a Zsinat által elfogadott, hatályos Istentiszteleti Rendtartás szerint kell megtartani. Sem az Egyházmegyei Tanács, sem a presbitérium, sem más testület nem jogosult azt megváltoztatni. A változtatás fegyelmi vétségnek minősül.

Amennyiben az egyházközségnek nincs önálló kántora, az istentiszteleti éneklés a lehetőségek szerint történik.

8. §. Az istentisztelet kötött szövegeit (vótumait) a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint kell mondani. Az Istentiszteleti Rendtartás előírt szövegei kötelezőek, az ajánlások (beszédek és imádságok) csupán mintául szolgálnak.

9. §. Az anyaegyházközségekben vasárnap és ünnepnapon délelőtt és délután, bűnbánati alkalmakon és az év utolsó napján délután kötelezően istentiszteletet kell tartani. Az ún. „mozgó ünnepek” pontos idejét az illetékes egyházkerületek közgyűlései határozzák meg.

10. §. A vasárnap délutáni és a sátoros ünnepek harmadnapi istentiszteleteinek megtartása alól felmentést – alapos mérlegelés után, a helyi viszonyok figyelembevételével – az Egyházmegyei Tanács adhat.

11. §. A missziói, leány- és szórvány egyházközségekben a presbitérium határozza meg az istentiszteletek időpontját. Társult egyházközségben a társulási szerződés határozza meg a rendszeres istentiszteleti alkalmakat és azok rendjét.

12. §. Nyugdíjas lelkipásztor az illetékes parókus lelkipásztor felkérésére végezhet istentiszteleti szolgálatot. A parókus lelkipásztor engedélye nélkül végzett szolgálat fegyelmi vétségnek minősül, és a palástviselési jog elvesztését vonja maga után. Állandó szolgálati megbízást nyugdíjas lelkipásztornak parókus lelkipásztor nem adhat!

Szükség esetén a püspök az illetékes esperes kérésére, meghatározott időre kinevezhet nyugdíjas lelkipásztort gyülekezeti szolgálatra.

13. §. A teológiai hallgatók a tanév ideje alatt kizárólag a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet református dékánjának engedélyével végezhetnek istentiszteleti szolgálatot.

Sátoros ünnepek alkalmával, legációhoz szolgálati engedélyt (fakultációt) csak az illetékes püspök adhat. Fakultáció nélkül szolgálni a sátoros ünnepeken fegyelmi vétségnek minősül és a teológiai hallgató teológiáról történő kizárását vonja maga után.

Nyári szünidőben a teológiai hallgató a lakhelye szerinti egyházmegye esperesénél jelentkezik, és az esperes osztja be igény szerint az egyházmegyében nyári szolgálatra. Ilyenkor az esperes figyelembe veszi a hallgató képességeit és munkabírását. A parókus lelkipásztor csak az illetékes esperes jóváhagyásával oszthatja be szolgálatra a teológiai hallgatót.

14. §. Az istentiszteleti szolgálatok megtartását az egyházközség lelkipásztori munkanaplójába be kell vezetni.

Második fejezet

Az istentiszteleti szolgálatot végző személyekről és az istentisztelet helyéről

15. §. Az istentiszteleten szolgálatot végző személyek:

- a. lelkipásztor;
- b. kántor;
- c. beosztott egyháztagok.

1. A lelkipásztor

16. §. A Romániai Református Egyház egyházkerületei összeállítják a felszentelt, és fegyelmi eltiltás alatt nem álló lelkipásztorok nyilvántartási listáját, azt folyamatosan frissítik. Istentiszteleti szolgálatot csak a nyilvántartási listán szereplő lelkipásztorok végezhetnek. A jogszabály megsértése esetén a szolgálatot engedélyező lelkipásztor fegyelmi vétséget követ el.

A segédlelkipásztor csak principálisa és az illetékes parókus lelkipásztor engedélyével végezhet istentiszteleti szolgálatot bármely egyházközségben.

17. §. A lelkipásztor, a lelkész jellegű tanár, az intézményi, a beosztott és a segédlelkipásztor, aki a palást viselésére jogosult, minden istentiszteleten köteles palástban szolgálni. A palást viselésének megtagadása fegyelmi vétségnek minősül. A teológiai hallgató, a vallástanár, a hitoktató, a kántor és az egyháztag palástot nem viselhet, viszont köteles az istentisztelet méltóságához illő ruhát viselni.

18. §. Egyházi ünnepi alkalmakon – lelkipásztor, esperes vagy püspök beiktatása, templomszentelés, ünnepi istentisztelet vagy ökumenikus alkalom – és lelkipásztor-temetésen – a lelkipásztorok palástot viselnek. Palástot felszentelt lelkipásztorok és segédlelkipásztorok viselhetnek, a segédlelkipásztorok a parókus lelkipásztorok engedélyével. A lelkipásztorok istentiszteleti alkalmakon, illetve olyan ünnepeken viselhetnek palástot, ahol egyházközségüket vagy a református egyházat képviselik.

19. §. A lelkipásztorok a palásthöz fekete öltönyt vagy fekete zsinóros kabátot, hosszú ujjú fehér inget, fekete nyakkendőt, fekete szövetnadrágot, fekete cipőt és hosszú szárú fekete zoknit viselnek. Hajukat, szakállukat, körmüket gondozzák. A lelkésznök hasonlóképpen fekete kosztümöt vagy ruhát, legalább térdig érő szoknyát, fekete csukott cipőt viselnek. Rövid ujjú ruhát vagy blúzt nem viselhetnek. Hajviseletük legyen rendezett, kerüljék a kirívó arc- és körömfestést, valamint a túlzott ékszerviselést.

Nyári melegben a lelkipásztorok fekete szövetnadrághoz, a lelkésznök fekete szoknyához vagy nadrághoz hosszú ujjú fehér inget és fekete nyakkendőt viselhetnek, amely alkalmilag mentesíti őket a zakó, illetve a kosztümkabát viselése alól.

20. §. A lelkipásztorok magaviselete legyen az istentiszteleti alkalomhoz illő. A presbiterek istentisztelet előtt együtt imádkoznak a lelkipásztorral.

21. §. A lelkipásztor Isten igéjét istentiszteleti keretek között csak nyomtatott Bibliából olvashatja.

2. A kántor

22. §. Az istentiszteleti éneklést az egyházközség megválasztott vagy helyettes kántora vezeti. A kántor részt vesz a temetéseken, bibliaórákon és minden olyan alkalmon, amit a parókus lelkipásztor kijelöl számára. A kántor istentiszteletek előtt tanítja a gyülekezetnek az új énekeket, illetve vezeti a gyülekezet kórusát. Öltözete, hajviselete ápolts, viselkedése méltóságteljes, az istentisztelethez illő legyen.

3. Az istentiszteleten szolgáló egyháztagek

23. §. Az istentiszteleten kisegítő szolgálatot végezhet a főgondnok, a gondnok, az egyházi, a szolgálatos presbiter, a választott diakónus, a vallás-tanár vagy más megbízott egyháztagek. A szolgálatot végzők öltözete legyen istentisztelethez illő. Az úrvacsoraosztásnál segédkező szolgálattelvők kötele-

zően sötét zakót vagy kosztümkabátot viselnek, hajviseletük legyen ápolts. Viselkedésük legyen méltóságteljes, az alkalomhoz illő.

4. Az istentisztelet helye és annak berendezése

24. §. Az istentisztelet helye a templom. Ha az egyházközségnek nincs temploma, akkor az 5. §. rendelkezései szerint kell eljárni.

A templom vagy istentiszteleti hely kötelező berendezése: szószék, úrasztala, nyomtatott Biblia és Istentiszteleti Rendtartás, orgona vagy billentyűs hangszer és ülőalkalmatosság az istentiszteleten részt vevők számára.

Meg kell őrizni és lehetőség szerint láthatóvá kell tenni a templom történeti értékű részeit és berendezési tárgyait (építészeti elemek, festett karzat- és padtáblák, szószék, szószékkorona, úrasztala, éneklő pulpitus, orgona, ajtók, sírkövek, emléktáblák stb.).

A templom díszítésekor kerülni kell a díszítő textíliák (varrottasok, szőttek) túlzott használatát.

Az istentisztelet helye csak református értékrendünkkel nem ellenkező kulturális, tudományos rendezvényekre használható a presbitérium esetenkénti jóváhagyásával.

5. Ökumenikus istentisztelet nem református templomban

25. §. A református lelkipásztor ökumenikus istentiszteletek (ökumenikus imahét, esküvő, kereszteleő vagy temetés) alkalmával szolgálhat más keresztényen felekezetek templomában is. Ilyenkor törekedni kell a református tanítás békés (nem hitvitázó) hirdetésére. A református lelkipásztor fő feladata ilyenkor az igehirdetés és az imádság elmondása, egyeztetve azt más felekezetek liturgiájával.

Harmadik fejezet

Az istentisztelet

26. §. Az istentisztelet öröm és hálaadás Jézus Krisztus feltámadásáért. Az ünnep nem csupán emlékezés a megtörtént eseményre vagy Isten iránti tiszteletünk nyilvános kifejezése, hanem lehetőség a találkozásra a feltámadott Úrral és a velünk együtt örvendezőkkel. A mindennapok küzdelméből hív bennünket, hogy hitünkben megerősítve ismét kiküldjön az élet különböző feladataira.

27. §. Jézus Krisztus igéje és a sákramentumok (a keresztség és az úrvacsora) által jelen van az istentiszteleten, a Szentlélek erejével közli halál felett aratott győzelmének örömhírét, a bűnbocsánat evangéliumát. Az istentiszteleti igehirdetés (prédikáció) Isten beszéde, melyben megszólítja népét. A teljes Szentírás magyarázata a Szentlélek munkája által válik Isten élő beszédévé. A sákramentumok pedig a prédikáció által felgerjesztett hitet erősítik és pecsételik meg. A hívő jegyként hordozza lelkében és záloga az örök életnek.

Istentiszteleti formák

28. §. A Romániai Református Egyházban van homíliás, sákramentumos, szimbolikus, alkalmi homíliás és könyörgéses istentisztelet, valamint bibliaóra.

1. Homíliás istentisztelet

29. §. A homíliás istentiszteletnek három rendszeresített formája van:

- a. vasárnap és ünnepnap délelőtti istentisztelet;
- b. vasárnap és ünnepnap délutáni istentisztelet;
- c. hétköznapi istentisztelet.

A presbitérium nem dönthet az istentiszteleti alkalmak eltörléséről, és nem változtathatja meg az istentiszteleti rendtartást.

1.1. Vasárnap és ünnepnap délelőtti istentisztelet

30. §. Istentiszteletet kell tartani az egyházi év minden vasárnapján délelőtt. Hétközi ünnepnapokon a vasárnapi rendtartás szerint kell megtartani az istentiszteleteket. Az üdvtörténeti ünnepnapok a következők: advent első vasárnapja, karácsony, böjtfő, virágvasárnap, nagypéntek, húsvét, mennybe-menetel és pünkösd. A hálaadó ünnepnapok a következők: újév napja, anyák napja, apák napja, újkenyér és a reformáció emlékünnepe (október 31.).

31. §. A Romániai Református Egyházban a vasárnap és ünnepnap délelőtti istentisztelet liturgiájáról az Istentiszteleti Rendtartás rendelkezik. Ezt változtatás nélkül be kell tartani.

1.2. Vasárnap és ünnepnap délutáni istentisztelet

32. §. A Romániai Református Egyházban a vasárnap és ünnepnap délutáni istentisztelet liturgiájáról az Istentiszteleti Rendtartás rendelkezik.

Ezt változtatás nélkül be kell tartani. A délutáni istentisztelet megrendezése alól – alapos mérlegelés után, a helyi viszonyok figyelembevételével – az Egyházmegyei Tanács adhat felmentést.

33. §. Ha a vasárnap délutáni istentisztelet keretében kátémagyarázat hangzik el, akkor az alapige felolvasása után a megfelelő kátékérdés és -válasz szövegét is fel kell olvasni. A hitvallást mindig ige alapján kell magyarázni.

1.3. Hétköznapi és könyörgéses istentisztelet

34. §. A Romániai Református Egyházban a hétköznapi és könyörgéses istentisztelet liturgiájáról az Istentiszteleti Rendtartás rendelkezik.

2. Sákramentumos istentisztelet

Bibliai alapvetés

35. §. *Isten már kezdettől fogva hozzákötötte igéje hirdetéséhez a sákramentumokat vagy sákrámentumi jeleket. [...] A sákramentumok titokzatos jelképek, vagy szent szertartások, illetve szent cselekmények, melyeket maga Isten szerzett, és amelyek az ő igéjéből, látható jelekből és jelzett dolgokból állanak. Az egyházban Isten ezekkel tartja emlékezetben és újítja meg újra és újra az embereknek adott legnagyobb jótéteményeit; ezekkel jeleníti meg külsőleg és teszi mintegy szemmel láthatóvá mindazt, amiket belsőleg bennünk cselekszik; ezekkel erősíti meg és növeli azt a hitünket, amelyet Lelkével szívünkben munkál. (Második Helvét Hitvallás XIX. 1.)*

A sákramentumok látható szent jegyek és pecsétek. Isten ezeket azért rendelte, hogy általuk az evangélium ígését még jobban megértesse és megpecsételje. Ő ugyanis megígérte, Krisztus egyszeri keresztdozatáért kegyelemből bűnbocsánatot és örök életet ajándékoz nekünk. (HK 66).

36. §. A Romániai Református Egyháznak két sákramentuma van, amelyeket Jézus Krisztus szerzett az Újszövetségben: a keresztség és az úrvacsora. (Lásd HK 68.)

2.1. A keresztelés

2.1.1. Alapelvek

37. §. A keresztség sákramentuma a református egyházhoz tartozás alapfeltétele. Egyházunk a gyermekkeresztséget gyakorolja. A szülők, a keresztszülők és a gyülekezet fogadalmat tesznek, hogy a megkeresztelt gyermeket

református keresztyén hitben nevelik. A felnőtt keresztség 14 éves kortól szolgáltatható ki.

38. §. A keresztség sákramentumát a lelkipásztor, indokolt esetben püspöki fakultáció alapján teológiai hallgató szolgáltatja ki.

39. §. A keresztelés abban az egyházközségben történik, amelynek a gyermek szülei tagjai. Más egyházközségben akkor történhet a keresztelés, ha a szülők egyháztagsága szerinti illetékes egyházközség parókus lelkipásztora ahhoz hozzájárul.

40. §. A jó rend megkívánja, hogy a keresztelés templomban, meghatározott rendtartás szerint, homíliás istentisztelet keretében történjék. A keresztelést követően a megkeresztelt személy adatait be kell vezetni a keresztelési anyakönyvbe.

41. §. A keresztség szereztetési igéje a Mt 28,18–20. A keresztelési beszéd alapigéje kizárólag a szereztetési ige lehet. A keresztelés sákramentumának kiszolgáltatása a fej tiszta vízzel való leöntésével történik. A keresztelés eszköze az egyházközség használatában levő keresztelőedény. Szükség esetén más, arra alkalmas edény is használható.

2.1.2. Feltételek

42. §. A gyermekek megkeresztelésének feltételei:

- a. a szülők keresztyén házasságban élnek, minden más esetben a keresztelésről a presbitérium dönt;
- b. a keresztelés mindig a szülők, vagy a gyermek törvényes képviselője kérésére történik;
- c. a keresztelés időpontját a lelkipásztorral egyeztetni kell;
- d. a szülők, és lehetőség szerint a keresztszülők is felkészítőn vesznek részt;
- e. a keresztszülők közül legalább egynek református keresztyénnek kell lennie, nem keresztyén személy nem lehet keresztszülő;
- f. akit a Szentháromság egy Isten nevébe már megkereszteltek, azt nem keresztelhetjük újra.

2.1.3. A keresztelés helye és alkalmai

43. §. A keresztelés a templomban történik. Rendkívüli esetekben (a megkeresztelendő betegsége esetén) a keresztség sákramentumát templomon kívül is ki lehet szolgáltatni.

2.1.3.1. Templomban (homíliás, vagy rendkívüli istentiszteleten)

44. §. A keresztelés helye és ideje a gyülekezeti istentisztelet alkalmá. Rendszerint a templomi istentisztelet részeként, a gyülekezet, a szülők és a keresztszülők jelenlétében történik, akik az istentisztelet kezdetétől fogva jelen vannak a templomban.

2.1.3.2. Keresztelés templomon kívül: háznál, gyermekotthonban, kórházban

45. §. Rendkívüli esetben (a megkeresztelendő betegsége esetén) a lelképásztor a fohász és a szereztetési ige után kiszolgáltathatja a keresztség sákramentumát.

2.1.3.3. Felnőtt- és áttérő keresztség

46. §. A felnőtt megkeresztelése 14 éves kor fölött, a gyülekezet jelenlétében történik. Ez ugyanakkor hitvallással egybekötött konfirmáció is.

47 §. A nem keresztyén vallásból református hitre áttérő felnőttek megkeresztelése a gyülekezet jelenlétében történik. Ez ugyanakkor hitvallással egybekötött konfirmáció is.

48. §. A Romániai Református Egyház érvényesnek tartja a Szentháromság egy Isten nevébe kiszolgáltatót keresztséget, függetlenül attól, hogy azt melyik felekezet szolgáltatta ki. Ebben az esetben a református egyházba térő egyháztagot tilos újra megkeresztelni. Ha az áttérő személy keresztelése nem a Szentháromság egy Isten nevébe történt, akkor kötelező megkeresztelni. Ide tartoznak azok, akik az unitárius, univerzalista, nem trinitárius adventista, mormon stb. egyház tagjai, vagy Jehova tanúi voltak. A keresztség kiszolgáltatóját felkészítő előzi meg. Ebben az esetben a keresztelés ugyanakkor konfirmáció is.

49. §. A Szentháromság egy Isten nevébe kiszolgáltatót keresztséget tilos megismételni. Az a református egyháztag, aki megkeresztelését követően ismételten részesült a keresztségben, elveszíti református egyháztagságát.

2.2. Az úrvacsora

2.2.1. Alapelvek

50. §. Az úrvacsora sákramentum, Jézus Krisztus áldozatára emlékeztet. *Krisztus [...] megígérte, hogy az ő testének feláldozása és megtörése, vérenek kiontása a kereszten értem is éppúgy megtörtént, mint ahogy két szememmel látom, amikor az Úr kenyerét nekem megtörik és a kelyhet nekem odanyújtják. És azt is megígérte, hogy az ő megfeszített teste és ki-*

ontott vére olyan bizonyosan táplálja lelkemet az örök életre, mint amilyen valóságosan eszem a kenyérből és iszom a kehelyből, amelyet Krisztus testének és vérének jegyeként az Úr szolgálja nekem átad. (HK 75.) Református hitünk szerint az úrvacsora jegyei nem változnak át Jézus Krisztus testévé és vérévé. Ugyanakkor valljuk, hogy az élő, megdicsőült Krisztus jelen van az úrvacsorában, és velünk lélekben közösségre lép.

51. §. A gyülekezeti úrvacsoraosztást mindig bűnbánati istentiszteletek készítik elő, melyeket megelőző vasárnap, a délelőtti istentiszteleten, a szószékről ki kell hirdetni és a híveket a bűnbánati istentiszteleteken való részvételre kell buzdítani.

52. §. Az úrvacsorát betegeknek, foglyoknak vagy – ünnepi alkalmakon – a gyülekezetnek templomon kívül is ki lehet szolgáltatni.

53. §. A homíliás rész és a sákramentum kiszolgáltatása liturgiai egységet képez. Az úrvacsora szereztetési igéje az 1Kor 11,23–27. Az úrvacsorai beszéd alapigéje kizárólag a szereztetési ige lehet. Az úrvacsoraosztás eszközei az egyházközség tulajdonában lévő, erre a célra elkülönített klenódiумok. Szükség esetén más, arra alkalmas eszközök is használhatók.

2.2.2. Feltételek

54. §. A Romániai Református Egyházban úrvacsorát vehetnek a konfirmált református vagy evangélikus egyháztagok, illetve más keresztyén felekezet felnőtt tagjai, akik méltóképpen, tisztelettel és alázattal élnek vele; mindazok, akik bűneik miatt bánkódnak, bűnbánatot gyakorolnak és hallható szóval válaszolnak a liturgiában elhangzó kérdésekre.

2.2.3. Úrvacsorai alkalmak

55. §. Az úrvacsorát templomi homíliás istentiszteleten kell kiszolgáltatni, de kivételes esetekben templomon kívül is: betegség mellett, büntetés-végrehajtási intézetekben, ünnepi alkalmakon szabadtéri istentiszteleten.

2.2.3.1. Templomi úrvacsora

56. §. Az úrvacsorát a templomban vagy állandó istentiszteleti helyszínen a gyülekezet közösségében, homíliás istentiszteleten kell kiszolgáltatni évenként legalább hét alkalommal: advent első vasárnapján, karácsonykor, böjtfő vasárnapján, húsvétkor, pünkösdkor, újkenyér ünnepén és a reformáció emlékűnnepén. Ezek az alkalmak még presbiteri határozat alapján

sem maradhatnak el. Ezeken az ünnepeken az igénynek megfelelően, helyi szokás szerint, az úrvacsorát délután is ki lehet szolgáltatni. Az úrvacsorát konfirmációkor is ki lehet szolgáltatni.

A presbitérium jóváhagyásával nagycsütörtökön, nagypénteken, az imahét végén, valamint más ünnepi alkalmakon is kiszolgáltatható az úrvacsora.

2.2.3.2. Betegágy mellett

57. §. A beteg kérésére otthonában bármikor ki lehet szolgáltatni az úrvacsorát. Óvakodni kell attól, hogy a betegek úrvacsorázásának „utolsó kenet” jellege legyen. A betegek számára lehetőség szerint külön úrvacsorai klenódiумokról és textíliákról kell gondoskodni. Az eszméletét veszített betegek tilos kiszolgáltatni az úrvacsorát, ilyenkor a lelkipásztor a családtagokkal együtt imádkozik a betegért!

2.2.3.3. Foglyok úrvacsorázása

58. §. A foglyok számára az úrvacsorát a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint kell kiszolgáltatni.

2.2.3.4. Úrvacsora szabadtéri istentiszteleten

59. §. A szabadtéri istentiszteleten az úrvacsorát a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint kell kiszolgáltatni.

2.2.3.5. Rendkívüli ünnepi istentiszteleten (templomszentelés stb.)

60. §. Rendkívüli ünnepi istentiszteleten az úrvacsorát a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint kell kiszolgáltatni.

2.2.3.6. Szükségállapot esetén

61. §. Szükségállapot esetén az illetékes Egyházkerület Elnöksége rendelkezik az úrvacsora kiszolgáltatásáról.

2.2.4. Gyakorlati tudnivalók

62. §. Az úrvacsora jegyeinek megfelelő időben és mennyiségben való beszerzése, az úrasztala megterítése és felügyelete a főgondnok vagy a gondnok feladata. Az úrvacsora jegyeit a gyülekezet egyéni vagy közösségi adakozásból szerzi be.

63. §. Az úrvacsora kiszolgáltatásához bármilyen kenyér és bor használható. A bort mindig a gyülekezet használatában levő kehelyből kell kiosztani. A presbitérium döntése alapján, higiéniai megfontolásból – különösen járvány idején – kis poharakból is lehet a kehely mellett bort osztani, de a poharak nem helyettesíthetik teljes mértékben a kehelyt! Az alkoholfüggőséggel küzdő betegek számára lehet gyümölcslevet is előkészíteni, de ez sem helyettesítheti teljes mértékben az úrvacsorai bort!

3. Szimbolikus istentiszteletek

64. §. A Romániai Református Egyház szimbolikus istentiszteletei: a konfirmáció, a házasságkötés megáldása, a temetés, a lelkipásztorszentelés, az esperes és a püspök beiktatása.

3.1. A konfirmáció

65. §. Az egyházközségi vallásórák és a konfirmációi előkészítő alkalomak célja, hogy felkészítsék az ifjakat a Jézus Krisztus és a református egyház melletti személyes döntésre. A konfirmáció – akár fiatal-, akár felnőttkorban történik – hitvallás és fogadalomtétel a gyülekezet előtt, valamint betagozódás Jézus Krisztus testébe, az anyaszentegyházba.

66. §. A megkeresztelt fiatalok a konfirmációban vállalják mindazt, amit szüleik és keresztszüleik a keresztelekor vállaltak. Vallást tesznek arról, hogy Jézus Krisztus evangéliuma Isten hatalma minden hívő üdvösségére, hogy Jézus Krisztus az egyetlen közbenjáró Isten és az emberek között, hogy Isten ingyen kegyelméből a Jézus Krisztusba vetett hit által igazulunk meg. Ezt követően fogadalmat tesznek, hogy életük folyamán Jézus Krisztus igaz követői és református anyaszentegyházunk engedelmes és áldozatra kész hívei, holtig hűséges tagjai lesznek.

3.1.1. Alapelvek

67. §. A konfirmáció az egyháztagság szerint illetékes egyházközségben történik. Amennyiben a család indokolt esetben más egyházközségben kívánja gyermekét konfirmáltatni, ahhoz mindkét egyházközség engedélye szükséges. Ebben az esetben a konfirmációval kapcsolatosan minden olyan jogot és kötelességet – amelyet a jelen jogszabály az egyházközség presbitériumának megad – azon egyházközség presbitériuma gyakorol, amelynek területén a konfirmáció történik.

68. §. A konfirmáció három részből áll: felkészítés, kikérdezés és ünnepi fogadalomtétel istentiszteleti keretben.

A konfirmálók felkészítése két évig tart, és heti rendszerességgel megtartott kátéórát jelent. Különösen hangsúlyt kell fektetni a Heidelbergi Káté magyarázatára.

A konfirmandusok ünnepélyes kikérdezésük alkalmával a Heidelbergi Kátéból, biblia- és egyházismeretből, valamint egyháztörténelemből szerzett tudásukról adnak számot és tesznek bizonyosságot. Az egyházközség presbité-

riuma elutasíthatja a konfirmációra való bocsátást, ha úgy ítéli meg, hogy a konfirmandus nem rendelkezik kellő ismeretekkel vagy elkötelezettséggel ahhoz, hogy konfirmációi fogadalmát teljesíthesse.

Az ünnepélyes fogadalomtétel vasárnap délelőtti istentiszteleten történik. A kikérdezés időpontja eltérhet a fogadalomtétel időpontjától.

69. §. A konfirmáció időpontját a presbitérium határozza meg. Ezt vasárnap délelőtti istentiszteleten legalább egy héttel korábban ki kell hirdetni.

70. §. A konfirmációi istentisztelet liturgiáját a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása határozza meg. Konfirmációjuk alkalmával az önálló egyháztagnak nyilvánított ifjak úrvacsorát vesznek. A konfirmált ifjak nevét és adatait be kell vezetni a konfirmáltak anyakönyvébe.

3.1.2. Konfirmálás feltételei

71. §. A Romániai Református Egyházban a konfirmálásnak négy feltétele van:

a) csak megkeresztelt fiatal konfirmálhat, akinek szülei részt vesznek az egyházi közteherviselésben;

b) a konfirmandus szerepel az egyházközség nyilvántartásában vagy az illetékes egyházközség lelkipásztora erre vonatkozó engedélyt adott ki;

c) az konfirmálhat, aki a konfirmáció évében betölti a 14. életévét;

d) az konfirmálhat, aki legalább két év konfirmációi felkészítőn rendszeresen részt vett.

3.1.3. A konfirmáció formái

72. §. A Romániai Református Egyházban a konfirmáció formái:

a. 14. életévét betöltött fiatal;

b. felnőtt;

c. áttérő keresztyén konfirmációja.

3.1.3.1. 14 évet betöltött fiatal konfirmációja

73. §. A fiatalok 14–18. életévük között konfirmálhatnak, jelen jogszabály vonatkozó paragrafusai szerint.

3.1.3.2. Felnőtt konfirmáció

74. §. Felnőtt konfirmációban az vehet részt, aki betöltötte a 18. életévét. Ebben az esetben a konfirmációi felkészítő tényleges időtartamát (legalább három alkalom) az egyházközség parókus lelkipásztora állapítja meg úgy, hogy a konfirmandus a szükséges ismereteket megszerezhesse.

75. §. A felnőtt keresztség esetén nem szükséges a konfirmáció, mivel a felnőtt keresztség hitvallással egybekötött konfirmáció is.

3.1.3.3. Áttérő konfirmációja

76. §. A Romániai Református Egyház által elfogadott keresztségben részesült, más felekezettől áttérőknek is konfirmálniuk kell, ami alapos felkészítés után a gyülekezet vagy a presbitérium jelenlétében történik. A felkészítés időtartama ebben az esetben is legalább három alkalom.

3.2. A házasságkötés megáldása

77. §. Romániában a házasságkötés a polgári hatóságok előtt történik. A Romániai Református Egyházban a lelkipásztor az Egyház képviseletében megáldja a házasságkötést.

3.2.1. Alapelvek

78. §. A Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint csak egy férfi és egy nő házasságára kérünk áldást, amennyiben legalább egyikük református egyháztag.

79. §. A házasságkötés megáldását annak az egyházközségnek a lelkipásztora végzi, amelyiknek a református fél tagja. Ha mindkét fél református, de különböző egyházközségekhez tartoznak, az érintett egyházközségek lelkipásztorai közül a felek által felkért lelkipásztor jogosult a szertartás elvégzésére.

80. §. A jegyesek házasságkötési szándékát vasárnap délelőtti istentiszteleten ki kell hirdetni.

81. §. Nem keresztyénnel kötött házasság esetén az eskü szövege elmarad.

82. §. A házasságkötés megáldását követően a házastársak nevét és adatait be kell vezetni a házassági anyakönyvbe.

3.2.2. Feltételek

83. §. A Romániai Református Egyházban a házasságkötés megáldásának három feltétele van:

- a. a református fél vagy felek konfirmációja;
- b. a polgári házasságkötés;
- c. a házasulandók részt kell vegyenek jegyesbeszélgetésen.

3.2.3. Helyszín

84. §. A házasságkötés megáldása templomban vagy a gyülekezet által istentiszteleti célra használt helyen történik. A rendelkezés megszegése fegyelmi vétségnek minősül.

A bűnbánati hétre vagy úrvacsoraosztás napjára tervezett házasságkötés megáldásáról a helyi presbitérium dönt. A házasulandó felek kötelesek legalább három hónappal korábban jelezni házasságkötési szándékukat a gyülekezet parókus lelkipásztorának.

3.3. A temetés

85. §. Egyedüli vigasztalásunk a halál órájában is az Úr nevében van, aki örökkévaló közösségbe hív magával. Ezért hirdetjük a református temetési szertartáson is a feltámadás evangéliumát: *A Szentírás azt parancsolja, hogy a hívő testét – amely a Szentlélek temploma, és, amint helyesen valljuk, fel fog támadni az utolsó napon – tisztességesen és babonaszó nélkül kell eltemetni; de azt is parancsolja, hogy tisztesen emlékezzünk meg mindazokról, akik az Úrban boldogul aludtak el; a hátramaradottaik, vagyis özvegyeik és árváik iránt pedig minden kegyeleti kötelességet teljesíteniük kell. Másféle gondoskodást a halottakról nem tanítunk.* (Második Helvét Hitvallás XXVI.1.)

3.3.1. Feltételek

86. §. A Romániai Református Egyházban a temetés feltételei:

a. az elhunyt személynek reformátusnak kell lennie, és élete végéig fizette az egyházfenntartói járulékot; ebben az esetben az egyháztagság szerint illetékes lelkipásztor köteles elvégezni a temetési szertartást;

b. rendkívüli esetben, a hozzátartozók kizárólagos írásos kérésére a református lelkipásztor eltemethet nem református halottat is; ilyen esetben szükséges a halott felekezete képviselőjének írásos beleegyezése is;

c. halotti bizonyítvány vagy hantolási engedély megléte;

d. a hozzátartozókkal előzetesen egyeztetni kell.

3.3.2. Alapelvek

87. §. A lelkipásztor a temetési szolgálatot a hátramaradt hozzátartozók felkérésére végzi. A temetési szertartást rend szerint az illetékes lelkipásztor végzi. A hozzátartozók, illetve a temetést intéző személyek – a parókusi jog betartásával – más lelkipásztort is felkérhetnek a szertartás elvégzésére.

Amennyiben a felkért lelkipásztor illetékessége nem terjed ki a temetési szertartás helyszínéül szolgáló egyházközségre, a felkért lelkipásztor és az illetékes lelkipásztor kötelesek a temetési szertartás előtt megállapodni a szertartás elvégzéséről és a temetés anyakönyvezéséről.

Az illetékes parókus lelkipásztor engedélye nélkül más aktív vagy nyugdíjas lelkipásztor nem végezhet temetési szertartást, ennek megszegése fegyelmi vétség.

A temetést követően a halott nevét és adatait be kell vezetni a halotti anyakönyvbe.

3.3.3. A temetés helye és formája

88. §. A temetési istentisztelet helye a gyülekezeti rend szerint lehet a templom, a ravatalozó, a családi ház vagy a temető. Az egyházi temetési szertartást kizárólag lelkipásztor végezheti.

89. §. A Romániai Református Egyházban engedélyezett a koporsós vagy az urnás temetés.

90. §. A Romániai Református Egyházban a halott nevében mondott búcsúztatás ellentétes a református hitünkkel, ezért tilos.

91. §. A virrasztó tartása nem kötelező. A temetést megelőző este a család kérésére virrasztót lehet tartani. A virrasztó liturgiáját az Istentiszteleti Rendtartás írja elő.

92. §. A református temetési szertartáson csak az illetékes lelkipásztor engedélyével vehet részt más felekezetű lelkipásztor, akinek szolgálata kizárólag igehirdetésre és imádságra terjedhet ki. Tilos más felekezetek olyan szertartási elemeit gyakorolni, amelyek ellentétesek hitvallásainkkal.

3.4. A lelkipásztorok szentelése

93. §. A Romániai Református Egyházban a lelkipásztori szolgálat a szenteléssel kezdődik. A szentelés ünnepi istentisztelet, amely megerősíti a lelkipásztor külső, egyházi elhívását. Az Isten által történő belső elhívás – a teológiai tanulmányok után – ebben a szertartásban válik az egyház számára is látható valósággá. A jelölt elkötelezi magát Isten és a református egyház szolgálatára.

94. §. A lelkipásztorok felszentelése az egyházkerületi közgyűlés részeként ünnepi istentiszteleten történik. A lelkipásztorok szentelését az egyházkerület püspöke és esperesei végzik. Színhelye mindig annak az egyházközségnek a temploma, ahová az egyházkerületi közgyűlést összehívták.

A lelkipásztorok felszentelése a helyi gyülekezet és a meghívott vendégek jelenlétében történik.

95. §. Az a jelölt szentelhető fel lelkipásztornak, aki sikeresen befejezte teológiai tanulmányait, sikeresen letette az első és második lelkészképesítő vizsgát, illetve szolgálati bizonyítványt kapott a szolgálati helye szerint illetékes egyházközségtől és egyházmegyétől. A felszentelést a jelölt segédlelkipásztor kéri. A felszentelés költségeit az az egyházközség fedezi, ahol a jelölt szolgál.

96. §. Az ünnepi istentisztelet liturgiáját az Istentiszteleti Rendtartás szabályozza.

97. §. A lelkipásztorok képesítésének és felszentelésének egyházi jogi kérdéseit a Romániai Református Egyház törvényei szabályozzák.

98. §. A szentelést követően az új lelkipásztorokat az illetékes egyházkerület felveszi a lelkipásztorok nyilvántartási listájára.

3.5. Az esperes beiktatása

99. §. A Romániai Református Egyház egyházmegyéiben az esperes beiktatása egyházmegyei ünnepi közgyűlés keretében, istentiszteleten történik.

3.6. A püspök beiktatása

100. §. A beiktatási szertartásban a püspök nem nyer semmi olyan lelki felhatalmazást, amelyet a lelkipásztori felszentelésben el nem nyert volna. Ez alkalommal szolgálatát felajánlja az egyházkerület kormányzására. Erre régi, tisztos szokás szerint gyülekezeti közösségben áldást kell kérni.

101. §. A Romániai Református Egyház két egyházkerületében a püspökbeiktatás ünnepi egyházkerületi közgyűlés keretében, istentiszteleten történik. A beiktatást áldás formájában az anyaszentegyház nevében az egyházkerület esperesei és a Magyar Református Egyház püspökei végzik.

102. §. A püspököt jogilag az egyházkerületi közgyűlés iktatja be hivatalába, amikor jóváhagyja megválasztását és felhatalmazza a püspöki jogkör gyakorlására. A püspökbeiktatás liturgiájáról az Istentiszteleti Rendtartás rendelkezik.

4. Alkalmi istentiszteletek

4.1. Egyházi, nemzeti évfordulók és más ünnepi istentiszteletek

103. §. Az alkalmi istentiszteletek homíliás istentiszteletek, amelyeket református egyházunk és magyar nemzetünk történetének nevezetes évfor-

dulóin és más ünnepi alkalmakon tartunk. Az alkalmi istentisztelet a vasárnap délelőtti vagy a vasárnap délutáni homíliás istentisztelet rendjét követi. Idetartoznak az egyházi tisztségviselők és előjárók, az egyházmegyei és az egyházkerületi előjárók, a gyülekezeti lelkipásztorok, a presbiterek, a gondnokok, a vallástanárok, a diakónusok, a diakonisszák beiktatása, illetve a templomért, az orgonáért, a harangért, az egyházi épületekért stb. való hálaadás és egyéb közegyházi alkalmak.

104. §. Az egyházmegyei és egyházkerületi előjárók eskütétele az egyházmegyei, illetve az egyházkerületi közgyűlés keretében, istentiszteleten történik az Istentiszteleti Rendtartás előírásai szerint. Azok, akik a közgyűlésen nem jelenhettek meg, a legközelebbi presbiteri, egyházmegyei tanácsi, igazgatótanácsi ülésen tesznek esküt.

105. §. A megválasztott lelkipásztort az egyházközség átvételétől számított három hónapon belül az illetékes esperesnek a gyülekezet és a meghívottak jelenlétében be kell iktatnia. A beiktatási istentisztelet az Istentiszteleti Rendtartás előírásai szerint történik.

106. §. Az egyházközség előjáróinak (főgondnok, gondnok, presbiterek) eskütétele mindig a templomban, vasárnap délelőtti istentiszteleten történik. A lelkipásztor az Istentiszteleti Rendtartás előírásai szerint beveszi tőlük az esküt, rövid könyörgés után megáldja, majd kézfogással felveszi őket a presbitérium teljes jogú tagjai közé.

4.2. Más alkalmi istentiszteletek

107. §. Az egyházkelő asszonyokért az istentiszteleten imádkozunk a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint.

108. §. Az eklézsiakövetés az úrasztalától ideiglenesen eltiltott, de bűneit megbánó és jóvá tevő egyháztag ünnepélyes visszafogadása. Ez rendszerint a presbitérium jelenlétében vagy az istentisztelet után a templomban történik. Ilyenkor fohász, a megtérő bűnvallása és fogadalma után a lelkész imádkozik érte, feloldozza és megáldja őt.

109. §. A római katolikus egyház által esetlegesen írásban bevett reverzális feloldása a templomban történik a Romániai Református Egyház Istentiszteleti Rendtartása szerint. A lelkipásztor a szertartás keretében szóbeli formulával – Isten és a jelenlevő presbiterek, illetve a családtagok jelenlétében – feloldozza a református egyháztagot a reverzálisban foglaltak lelkiismereti kényszere alól.

4.3. Más istentiszteleti formák

110. §. A homíliás alkalmi istentiszteleteknek lehetnek más formái is, mint áhítat, zenés, ifjúsági istentisztelet vagy bibliaóra. Ezeket az alkalmakat a presbitériumnak jóvá kell hagynia. Ezekért az alkalmakért a szervező lelkipásztor, illetve a parókus lelkipásztor felel.

111. §. Minden alkalmi istentiszteletnek istentiszteleti elemként tartalmaznia kell legalább az előfohászt, imádságokat, bibliaolvasást, igemagyarázatot és áldást, illetve lehetőség szerint énekeket is.

4.3.1. Áhítat

112. §. Az áhítat rövid igemagyarázatos istentiszteleti forma, amelyet az úrasztalától, pulpitustól palást nélkül is végezhet a lelkipásztor.

4.3.2. Zenés istentisztelet

113. §. A zenés istentiszteleteknek a kiemelkedő eleme, amikor a homíliás alkalmi istentisztelet keretében az egyházközség orgonistája, zenekara, ifjúsági zenekara, más meghívott előadóművész vagy együttes klasszikus, egyházi, ifjúsági, valamint a Magyar Református Egyházban jóváhagyott énekeket játszik.

4.3.3. Ifjúsági istentisztelet

114. §. Az ifjúsági istentisztelet homíliás alkalmi istentisztelet, amelyet templomban vagy templomon kívül tarthatunk. Az ifjúsági istentiszteleten egyházi zenekarok is szolgálhatnak.

4.4. Egyházközségi bibliaóra

115. §. A bibliaóra olyan alkalom, ahol az egyháztagek összegyűlnek a Biblia tanulmányozására és cselekedetüket az Isten tisztelete vezérli. A bibliaóra lehet gyülekezeti, presbiteri, nőszövetségi, ifjúsági, más belmissziós, családi stb. A bibliaórán meg kell jelenniük az alkalmi istentiszteletek alap-elemeinek: az előfohász, az imádság, a bibliaolvasás, az igemagyarázat, az áldás és lehetőség szerint az énekek is.

A bibliaórák szervezéséről és időpontjáról a presbitérium dönt. Az illetékes presbitérium tudta és jóváhagyása nélkül senki sem szervezhet református egyházközségben bibliaórát. Ennek megsértése fegyelmi vétségnek számít.

Negyedik fejezet

Záró rendelkezések

116. §. Elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2025. április 9-én Kolozsváron megnyílt Zsinata 1. ülészakának 3. ülésén 2026. március 18-án az 5/2026-os jegyzőkönyvi határozattal.

117. §. Jelen jogszabály 2026. június 1-jén lép hatályba.

Kelt: Zeteváralján, 2026. március 18-án.

Dr. Kolumbán Vilmos József püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Ambrus Attila főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Bogdán Szabolcs János püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Bara Lajos főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ NYUGDÍJINTÉZETÉNEK

ALAPSZABÁLYA

PREAMBULUM

Az egyház Ura úgy rendelte Igéjében, hogy „akik az evangéliumot hirdetik, az evangéliumból éljenek” (1Kor 9,14). E bibliai parancs az egyház kötelességévé teszi az egyházban szolgáló személyek tisztas megélhetésének biztosítását.

Ez a kötelesség magában foglalja az időskorú, a munkából visszavonult egyházi alkalmazottakról való gondoskodást is.

Ugyanennek a gondoskodásnak kell körülvennie hátramaradó hozzátartozóikat: özvegyeiket, árváikat is, hogy ebben is gyakoroltassék a tiszta és szeplő nélkül való istentisztelet (Jak 1,27).

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. §. A nyugdíjhoz és egyéb szociális ellátáshoz való jog a Romániai Református Egyház lelkesi és nem lelkesi jellegű alkalmazottjai számára az érvényben levő törvények és jelen Alapszabály előírásai szerint történik az egységes, saját és önálló nyugdíj- és egyéb szociális ellátást biztosító rendszer által.

A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete

2. §. – (1) Mint az egyház Jézus Krisztustól nyert szolgálatának egyik intézménye, a Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete az egyházi kötelezettségek teljesítése céljából jött létre, és a Romániai Református Egyház Zsinatának igazgatása, kormányzása és felügyelete alatt áll.

(2) A Romániai Református Egyház saját nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszerrel rendelkezik. Az intézmény elnevezése: A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete (a továbbiakban: *Nyugdíjintézet*), amely a román állami nyugdíjrendszerbe be nem épített (nem integrált), azzal párhuzamosan működő, saját költségvetéssel és saját vagyonnal rendelkező, önálló intézmény (jogi személy).

(3) A Nyugdíjintézet igazgatja és kezeli a Romániai Református Egyház saját, önálló nyugdíj- és egyéb szociális ellátást biztosító rendszerét az egyház keretén belül tevékenykedő lelkészi és nem lelkész-jellegű alkalmazottak számára.

(4) A Nyugdíjintézet a jogosultakkal szemben fennálló kötelezettségeit az általa kezelt vagyonból teljesíti.

(5) A kötelezettségek teljesítését a Romániai Református Egyház Zsinata a kezelt vagyoni javak értékének erejéig garantálja. Ha a kötelezettségek ennek mértékét meghaladnák, a tagokkal szembeni kötelezettségek teljesítése a Romániai Református Egyházra hárul.

(6) Amennyiben a Nyugdíjintézet felszámolódik, és tevékenysége véglegesen megszűnik, a hátramaradt vagyonát képező pénzbeli, illetve ingó és ingatlan javak a Romániai Református Egyházat alkotó egyházkerületek tulajdonába kerülnek.

(7) A Romániai Református Egyház *Nyugdíjintézete a romániai felekezetek keretén belüli nyugdíj- és segélyintézetek létrehozásáról szóló 718/1956. 12. 31 számú Dekrétum* (megjelent a Hivatalos Közlönyben a 2/1957. 01. 16. sz. alatt), valamint a *435/1957. sz. Minisztertanács Határozatának 2. pontja* alapján alakult meg.

(8) A Nyugdíjintézet működésének törvényi kerete:

a) A vallásszabadság és a felekezetek általános jogállásáról szóló 489/2006. számú Törvény 24. §.-nak (2) bekezdése.

b) A Romániai Református Egyház Statútuma 9. §.-nak (e) alpontja, melyet jóváhagyott Románia Kormánya a 186/2008. 02. 20. szám alatt. (Hivatalos Közlöny, 171/2008. 03. 05.)

- c) A Nyugdíjintézet Működési Szabályzata, melyet jóváhagyott a Vallási Ügyek Osztályának főtitkára az 1995/1958.12.30. számú Határozatában, valamint a Vallási Ügyek Osztálya Elnökének 8988/1978.07.20. számú Rendelete.
- d) A Nyugdíjintézet vezetőbizottságának határozatban kimondott rendeletei és szabályzatai a különböző tevékenységi területekre vonatkozóan.
- e) A 360/2023. számú állami nyugdíjtörvény egyházi nyugdíjrendszerekre vonatkozó kötelező érvényű rendeletei.

3. §. – (1) A Nyugdíjintézet központi székhelye: Kolozsvár, Avram Iancu tér, 15. szám, Kolozs megye, Románia. Jogi személyiség nélküli munkapontok: Marosvásárhely, Mihai Eminescu utca, 22. szám, Maros megye és Sepsiszentgyörgy, Olt utca, 8. szám, Kovászna megye.

(2) A Nyugdíjintézet megszervezése és működése a vonatkozó törvények és jelen Alapszabály alapján történik, amelynek részleteit a Működési Szabályzat foglalja magába.

(3) A Nyugdíjintézet hivatalos tevékenységi területe a romániai gazdasági tevékenységek osztályozása szerint: Vallásfelekezetek tevékenységei – CAEN kód: 9491.

A Romániai Református Egyház nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszere

4.§. – (1) A Romániai Református Egyház nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszere saját vagyonnal és saját költségvetéssel rendelkezik. A költségvetést a vezetőbizottság az érvényben levő jogszabályok szerint hagyja jóvá. A rendszer jövedelmeinek és költségeinek felépítéséről, ezeknek kialakításáról, ill. felhasználásáról jelen Alapszabály rendelkezik.

Általános szervezeti és működési elvek

5. §. A Romániai Református Egyház nyugdíjrendszere az alábbi általános elvek alapján szerveződik és működik:

- a) **függetlenség elve** – a nyugdíjrendszert saját maga működteti autonóm módon;
- b) **kötelezőség elve** – a Romániai Református Egyházhoz tartozó intézmények alkalmazásában levő fizikai személyek és a munkáltató jogi

- személyek kötelező módon részt vesznek a rendszerben, kölcsönösen gyakorolva a vonatkozó jogokat és kötelezettségeket;
- c) **hozzájárulás elve** – a nyugdíjrendszer és a nyugdíjjogosultságok alapját a rendszerben részt vevő fizikai és jogi személyek által fizetett társadalombiztosítási járulékok képezik, a tagokat a befizetett járulékok alapján járó társadalombiztosítási jogok illetik meg;
 - d) **szolidaritás elve** – a rendszer résztvevői kölcsönösen és nemzedékek távlatában gyakorolják a vonatkozó kötelezettségeket, és részesülnek a biztosított társadalmi kockázatok megelőzésére, korlátozására és megszüntetésére vonatkozó jogokból;
 - e) **egyenlőség elve** – az egyházi nyugdíjrendszer minden résztvevője – fenntartók és kedvezményezettek – számára biztosítva van az egyenlő (nem diszkriminatív) bánásmód, ami a vonatkozó törvények és jelen Alapszabály által előírt jogokat és kötelezéseket illeti;
 - f) **szétosztás (repartíció) elve** – amely alapján a megvalósított pénzalapok visszaosztódnak a rendszert megillető anyagi kötelezettségek teljesítésére, a vonatkozó törvények és jelen Alapszabály előírásai szerint;
 - g) **elévülhetetlenség elve** – a nyugdíjjogosultság elévülhetetlen;
 - h) **átruházhatatlanság elve** – a nyugdíjjogosultság átruházhatatlan, teljesen vagy részlegesen;
 - i) **hűség elve** – amely szerint, akik a korhatár betöltését megelőzően rendelkeznek a minimális járulékfizetési idővel a saját rendszeren belül, és a nyugdíjkorhatár betöltését követően továbbra is hozzájárulnak a nyugdíjrendszerhez, a korhatár betöltése és a nyugdíjba vonulás közötti időszakra kiegészítő nyugdíjpontokban részesülnek.

Alapfogalmak

6. §. – Jelen Alapszabály értelmében az alábbi fogalmaknak és kifejezéseknek a következő jelentésük van:

- a) **biztosítottak** – a Romániai Református Egyház intézményeinek lelkészi és nem lelkészi (világi) jellegű alkalmazottjai, akiknek hivatásuk gyakorlásához joguk van, valamint a saját nyugdíjrendszer nyugdíjas tagjai és ezeknek saját nyugdíjra jogosult utódjai;
- b) **hozzájárulók** – a Romániai Református Egyház intézményeinek lelkészi és nem lelkészi (világi) jellegű alkalmazottjai, akiknek hivatásuk gyakor-

- lásához joguk van és munkaszerződés alapján folytatnak tevékenységet;
- c) **társadalombiztosítási nyilatkozat** – társadalombiztosítási járulék befizetéséről szóló nyilatkozat, amely tartalmazza a biztosítottak névsorát és a saját nyugdíjrendszer felé történő hozzájárulási (befizetési) kötelezettségeket;
 - d) **tartalékalap** – a forgóeszközök és a befektetett pénzügyi eszközök azon mennyisége, amely a jelenben szükséges a következő 2 év anyagi kötelezettségeinek a fedezésére;
 - e) **saját informatikai rendszer** – a Nyugdíjintézet által az egyházi munkaadók rendelkezésére bocsátott számítógépes programcsomag (szoftver), amely biztosítja a munkavállalók személyes nyilvántartását, a bérszámfejtést és a vonatkozó adó- és munkaügyi törvények által előírt összes nyilatkozatnak és egyéb szükséges dokumentumnak a létrehozását;
 - f) **asszimilált időszak** – jelen Alapszabályban meghatározott járulékfizetési idővel egyenértékűnek tekintett időszakok, amelyekre nem volt szükséges társadalombiztosítási járulékot fizetni, és amelyek értékesítésre kerülnek a társadalombiztosítási ellátások megállapításakor, ha a személy biztosított volt a saját nyugdíjrendszerben;
 - g) **társadalombiztosítási ellátás** – a társadalmi kockázatok bekövetkezése folytán teljesen vagy részlegesen elveszített, biztosított jövedelem pótlására kifizetendő összeg nyugdíj, illetve segély formájában, vagy a vonatkozó törvények és jelen Alapszabály által előírt egyéb jellegű szociális ellátás;
 - h) **havi pontszám** – a nyugdíjjárulék számítási alapjául szolgáló havi bruttó jövedelem és az állami társadalombiztosítási költségvetés alapjául szolgáló országos bruttó átlagbér hányadosa;
 - i) **éves pontszám** – a biztosított által egy naptári év során szerzett pontok száma, amely a havi pontok összegének 12-vel való osztási eredménye, függetlenül az adott év járulékfizetési hónapjainak számától;
 - j) **megvalósított összpontszám** – a járulékfizetési időszakra, az asszimilált időszakokra és a potenciális időszakokra vonatkozó éves pontszámok és a jelen szabályzatban előírt kiegészítő pontszámok összege;
 - k) **biztosítástechnikai tartalék** – az eszközállomány (aktívák) azon mennyisége, amely a jelenben szükséges a nyugdíjalap anyagi kötelezettségeinek a fedezésére;

- l) **biztosított kockázatok** – azok az események, amelyek hatásuk kifejtésekor arra kötelezik a nyugdíjrendszert, hogy jelen szabályzatban foglaltaknak megfelelően nyugdíjat és egyéb társadalombiztosítási ellátást nyújtson a biztosítottaknak;
- m) **hozzájárulási időszak** – a járulékfizetési időszak, amelyre a saját nyugdíjrendszer tagjaként a meghatározott társadalombiztosítási járulékot befizették, valamint az asszimilált időszakok, a potenciális időszakok, illetve azon egyéb időszakok, amelyek az állami nyugdíjtörvény szerint járulékfizetési időszakként elismert nem járulékalapú periódusok, amennyiben a saját nyugdíjrendszer alapelveinek és sajátosságainak megfelelően értékesíthetők;
- n) **járulékfizetési időszak** – az az időtartam, amelyre megtörtént a társadalombiztosítási járulék befizetése a saját nyugdíjrendszer számára a tagok bevallott jövedelme vagy adott esetben a társadalombiztosítási szerződésben meghatározott feltételek alapján;
- o) **teljes járulékfizetési időszak** – jelen Alapszabály által meghatározott azon időszak, amelyben a biztosítottak megvalósították azt a járulékfizetési periódust, amely alapján öregségi nyugdíj vagy adott esetben előzetes nyugdíj állapítható meg;
- p) **minimális járulékfizetési időszak** – jelen Alapszabály által meghatározott azon időszak, amelyben a biztosítottak megvalósították az öregségi nyugdíj megszerzéséhez szükséges járulékfizetési periódust;
- q) **potenciális idő** – jelen Alapszabály által meghatározott azon időszak, amely a rokkantsági nyugdíj esetén hozzájárulási időnek számít, mint a rokkantság miatt meg nem valósított időszak megelőlegezése;
- r) **kiegészítő-járulékfizetési időszak** – azon időszak, amelyben egy biztosított személy, aki a korhatár betöltését megelőzően rendelkezik a minimális járulékfizetési idővel, a kötelező nyugdíjazási korhatár betöltését követően hozzájárul a nyugdíjalaphoz;
- s) **kötelező (standard) nyugdíjazási korhatár** – jelen Alapszabály által a férfiak és nők számára megállapított életkor, a születési évhez és hónap-hoz viszonyítva, amelytől kezdve a tagok öregségi nyugdíjban, adott esetben pedig a biztosított karkedvezményekben részesülhetnek az Alapszabály feltételei szerint;

- t) **a befizetett járuléknak megfelelő nettó jövedelem** – a ténylegesen befizetett járulék összege megszorozva: 100 és a kötelező, százalékban megállapított járulék arányának összegével;
- u) **referenciajövedelem** – a Romániai Református Egyház keretén belül lévő nettó átlagbér, amelyet a vezetőbizottság állapít meg évente a munkaadók által a Nyugdíjintézethez benyújtott társadalombiztosítási nyilatkozatok adatai alapján. A referenciajövedelem számolási alapként használható a társadalombiztosítási szolgáltatások megállapításánál, a Működési Szabályzat vonatkozó előírásai szerint;
- v) **lelkészi jellegű személy** – a Nyugdíjintézet azon biztosított, lelkészi képesítésű tagja, aki a Romániai Református Egyház Alkotmánya és Jogsabályai szerint egyházi szolgálati viszonyban lelkészi jellegű szolgálatot lát el;
- z) **nem lelkészi (világi) jellegű személy** – a Nyugdíjintézet azon biztosított, nem lelkészi képesítésű tagja, aki a Romániai Református Egyház Alkotmánya és Jogsabályai szerint egyházi szolgálati viszonyban nem lelkészi jellegű szolgálatot lát el (kántor, diakónus, gondozó, tisztviseelő, irodavezető stb.);
- zs) **késedelmi díjak** – a megszabott határidőn belül történő társadalombiztosítási járuléktartozás teljesítésének elmaradása következtében keletkezett, a pénzügyi követelés jogosultjának okozott kár ellenértékéül felszámított kötelezettség;
- aa) **társadalombiztosítási szerződés** – a tagok és a nyugdíjintézet között önkéntes alapon létrejött szerződés a saját nyugdíjrendszerben történő biztosítás céljából az öregségi nyugdíj megszerzése érdekében, amely a járulékfizetési idő kiegészítésére, vagy az öregségi nyugdíj kiszámolásául szolgáló biztosított jövedelem kiegészítésére szolgál.

A Nyugdíjintézet tagjai

7. §. – (1) A saját nyugdíjrendszerben kötelezően biztosítottak és a Nyugdíjintézet tagjainak minősülnek a következő személyek:

- a) azok a lelkészi jellegű és nem lelkészi jellegű személyek, akik munkaszerződés alapján munkavállalói jogviszonyban állnak a Romániai Református Egyház intézményeinek keretén belül;
- b) a nyugdíjasok és ezek saját nyugdíjra jogosult utódjai;

(2) A külföldön is biztosítási múlttal rendelkező munkavállaló tagok nyugdíjának megállapításánál a hatályos nemzetközi rendelkezések alkalmazandók.

A hozzájárulási idő

8. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének saját nyugdíjrendszerén belül hozzájárulási időnek számítanak azon időszakok, amelyekre mind a munkaadó, mind a munkavállaló befizette a nyugdíjalapba a meghatározott feltételek szerint az előírt nyugdíjjárulék összegét (2. számú melléklet).

(2) Abban az esetben, ha a Nyugdíjintézet lelkészi jellegű tagjának a Romániai Református Egyház Alkotmánya szerint bármely oknál fogva felfüggesztésre kerül vagy megszűnik lelkészi szolgálata, az az időszak, amelyre befizették a nyugdíjjárulékot, jelen Alapszabály által meghatározott hozzájárulási időnek számít a rendszeren belül, a járulékok összege pedig nem téríthető vissza.

(3) A hozzájárulási idő meghatározása naptári *években, hónapokban és napokban* történik.

(4) A Nyugdíjintézet a biztosított személy kérésére igazolást állít ki a hozzájárulási időről, nyomtatott vagy elektronikus formában.

(5) A saját nyugdíjrendszerben asszimilált időnek minősül az a periódus, amelyben a biztosított személy:

- a) felsőoktatási intézményben a törvény szerint szervezett egyetemi alapképzésen, mesterképzésen vagy doktori fokozatú képzésen vett részt nappali rendszerű oktatás keretében, amelyről hiteles oklevelet szerzett;
- b) teljes vagy rövid távú sorkatonai szolgálatot teljesített;
- c) 2001. április 1. és 2006. január 1. között a törvény szerint folyósított társadalombiztosítási járadékban részesült;
- d) 2005. január 1-jétől munkabaleset és foglalkozási megbetegedés okán átmeneti keresőképtelenség miatti szabadságban részesült;
- e) gyermeknevelési szabadságban részesült a gyermek 2 éves koráig, fogvatékkal élő gyermek esetén 3, illetve 7 éves koráig;
- f) a 8. §. (5) bekezdésben meghatározott asszimilált időszakok értékesítésre kerülnek valamely nyugdíjkategória megszerzése esetén, jelen Alapszabályban meghatározott feltételek szerint;

- g) az a biztosított személy, aki a 8. §. (5) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint több felsőoktatási intézményben szerzett oklevelet, csak egyik egyetemi időszakot értékesítheti asszimilált időként, saját választása szerint;
- h) a 8. §. (5) bekezdésben meghatározott asszimilált időszakok csak abban az esetben kerülnek értékesítésre, ha ezek nem esnek egybe a jelen Alapszabály értelmében szerzett járulékfizetési időszakokkal.

A hozzájárulási idő kölcsönös elismerése más nyugdíjrendszereken belül

9. §. – (1) A saját nyugdíjrendszer elismeri az állami, ill. más kötelező nyugdíjrendszerben szerzett hozzájárulási időt, illetve a szolgálati időt az öregségi, rokkantsági és utódlási nyugdíjhoz való jogosultság megállapításához.

(2) Az (1) bekezdésben leírtak esetében a Nyugdíjintézet kizárólag csak a saját nyugdíjrendszeren belül szerzett hozzájárulási időre állapít meg nyugdíjat.

(3) Az a biztosított személy, aki több nyugdíjrendszerben jogosult nyugdíj megszerzésére, a 8. §. (5) bekezdésben meghatározott asszimilált időszakokat csak egy rendszeren belül értékesítheti, saját választása szerint.

(4) Azokra az asszimilált időszakokra, amelyekre más nyugdíjrendszerekben már megállapítottak nyugdíjat, a Nyugdíjintézet saját rendszerén belül nem állapítható meg nyugdíj azonos időszakokra.

(5) A nyugdíjjogosultság megállapítása esetén figyelembe kell venni azon biztosított időszakokat is, amelyeket más országokban valósítottak meg, ill. társadalombiztosítási időként más országokban is elismernek, a vonatkozó nemzetközi jogszabályok és rendeletek által szabályozott eljárás szerint, amelyek Romániára is vonatkoznak.

A jogok és köteleességek nyilvántartása

10. §. – (1) A jogok és köteleességek nyilvántartását a saját nyugdíjrendszeren belül a Nyugdíjintézet biztosítja.

(2) A biztosított személyek és járulékfizetési kötelezettségeik nyilvántartása a személyi szám alapján, vagy adott esetben a Nyugdíjintézet által kiadott egyéni azonosítószám alapján történik, amely tartalmazza a teljes hozzájárú-

lási időre befizetett összegeket, valamint azon társadalombiztosítási jogokat és köteleességeket, amelyekben ezen személyek részesültek.

(3) Jelen Alapszabály érvénybe lépése előtti időszakra vonatkozóan a biztosított személy hozzájárulási idejének, ill. a nyugdíjpontszámának személyes kérés alapján történő igazolását a Nyugdíjintézet fokozatosan végzi, a személyi nyilvántartó adatbázisába történő adatbevitel és adatfeldolgozás mértékében.

11. §. – (1) A munkaadó egységek vagy azon jogi személyek, akik a munkaadók nevében végzik a bérszámfejtést és az ezzel járó egyéb kötelezettségeket, havi rendszerességgel kötelesek nyomtatott és elektronikus formában társadalombiztosítási nyilatkozatot benyújtani a Nyugdíjintézethez a biztosítottak személyi nyilvántartására és a nyugdíjalapba történő fizetési kötelezettségekre vonatkozóan.

(2) A társadalombiztosítási nyilatkozat pénzügyi követelésnek minősül és végrehajtásra kötelez a követelésekre vonatkozó, jogszabályi előírások által meghatározott késedelmi idő napjától kezdve.

(3) Amennyiben a társadalombiztosítási nyilatkozat olyan tartalmi hibákat és/vagy olyan adatok módosítását tartalmazza, amelyek a biztosítottak éves átlagpontszámának a megállapítására szolgálnak, kötelezi a munkaadót ezen adatok javítására, ill. helyesbítésére egy helyesbítő nyilatkozat benyújtása által.

Jogok

12. §. – (1) A Nyugdíjintézet saját nyugdíj- és társadalombiztosítási rendszerén belül a nyugdíj, ill. társadalombiztosítási ellátások jövedelempótlásnak minősülnek a szakmai tevékenységből származó jövedelem teljes vagy részleges megszűnése következtében, az alábbi esetekben:

- a jelen Alapszabály által meghatározott, nyugdíjjogosultsághoz szükséges életkor betöltése esetén, a törvényes feltételek mellett;
- balesetek és/vagy betegségek okán előálló munkaképesség teljes vagy részleges elvesztése (rokkantság) esetén;
- elhalálozás esetén.

(2) A társadalombiztosítási ellátások a következő formában történnek: nyugdíjak, pótlékok, segélyek és egyéb ellátások, a rendszer pénzügyi alapjához való tényleges hozzájárulásnak megfelelő mértékben.

(3) A nyugdíjak megállapításának számítási alapja kizárólag a biztosított személy által megszerzett hozzájárulási idő és a befizetett társadalombiztosítási hozzájárulás értéke.

(4) A szociális segélyek megállapításának számítási alapja a biztosított személy által befizetett társadalombiztosítási hozzájárulás értéke, valamint a saját nyugdíjrendszer anyagi lehetőségei.

(5) A Nyugdíjintézet saját nyugdíjrendszerén belül a kötelezettségek befizetése, illetve a társadalombiztosítási ellátás kifizetése kizárólag a nemzeti pénznemben történik. Kivételt képeznek azok az esetek, amelyekben a Nyugdíjintézet számára kötelező érvényű nemzeti, illetve nemzetközi jogszabályok másképp rendelkeznek.

II. RÉSZ

A NYUGDÍJINTÉZET KÖLTSÉGVETÉSE

13. §. A Nyugdíjintézet saját költségvetéssel rendelkezik, amelyet a 4. §. értelmében a Nyugdíjintézet vezetősége állít össze, és a vezetőbizottság hagy jóvá az érvényben levő jogszabályok előírásai szerint.

14. §. A bevételek felépítése:

(1) *Alapvető bevételi források*

- a) a munkaadók által befizetendő kötelező havi társadalombiztosítási járulékok, beleértve az állami költségvetésből kiutalt fizetések, ill. fizetésjellegű támogatások összegének megfelelő társadalombiztosítási járulékot is;
- b) az egyházi munkavállalók által befizetendő kötelező havi társadalombiztosítási járulékok, beleértve az állami költségvetésből kiutalt fizetések, ill. fizetés jellegű támogatások összegének megfelelő társadalombiztosítási járulékot is;
- c) a szerzői- és ehhez kapcsolódó jogdíjakból származó jövedelemnek megfelelő társadalombiztosítási járulékok, az Adótörvénykönyv előírásai szerint;
- d) az egyházon belül kötött polgári szerződések és/vagy egyezmények /konvenciók/ alapján szerzett jövedelemnek megfelelő társadalombiztosítási járulékok a Polgári Törvénykönyv előírásai szerint;

e) a biztosított személyek által befizetendő havi társadalombiztosítási járuléka, fakultatív /egyéni/ társadalombiztosítási szerződés alapján, a Nyugdíjintézet által meghatározott feltételek és arányok szerint.

(2) **Rendkívüli bevételi források**

a) egyházi intézmények jótékonyági céllal történő anyagi hozzájárulásai a Nyugdíjintézet által kezelt alaphoz.

(3) **Más bevételek**

a) a rendszer vagyonának gazdasági tevékenységre való felhasználásából származó jövedelem, a törvényes feltételek mellett;

b) a Nyugdíjintézet tulajdonában lévő kereskedelmi társaságok által megvalósított jövedelem, beleértve az osztalékokból származó jövedelmeket is;

c) banki betétekből származó kamatok;

d) pénzügyi befektetésekből származó jövedelem;

e) ingatlanberuházásokból származó jövedelem;

f) késedelmi díjak;

g) adományok, szponzortámogatások, egyéb támogatások belföldi és/vagy külföldi magán-, illetve jogi személyek részéről;

h) egyéb, a törvény által elismert jövedelmek.

15. §. A kiadások felépítése

a) nyugdíjak és egyéb társadalombiztosítási ellátások ellenértéke;

b) a nyugdíjrendszer szervezési és működési költségei;

c) saját beruházások finanszírozása;

d) egyéb törvényes költségek.

A tartalékalap

16. §. – (1) A 14. §.-ban szereplő nettó jövedelemnek legkevesebb 10%-a elkülönítendő a Nyugdíjintézet tartalékalapjának a létrehozására. A tartalékalap célja, hogy az esetleg előfordulandó rendkívüli kiadások és veszteségek a nyugdíjrendszer stabilitásának sérelme nélkül fedezhetőek legyenek.

(2) A vezetőbizottság módosíthatja a tartalékalapba elkülöníthető jövedelemarányt, szakértői elemzés elvégzése alapján, tiszteletben tartva az (1) bekezdésben rögzített minimális 10%-ot.

(3) A tartalékalap értéke nem haladhatja meg az előző évi költségvetési kiadásokhoz viszonyított, következő 24 hónap költségeinek szintjét. A tartalékalap kiegészítése azokban az években lehetséges, amelyekben a rendszer költségvetési többlettel rendelkezik, de csak az előző évek esetleges költségvetési hiányának fedezését követően.

(4) A tartalékalap felhasználása csak alaposan indokolt esetben, a vezetőbizottság jóváhagyásával lehetséges a társadalombiztosítási ellátás, valamint pénzügyi és ingatlanberuházások fedezésére. A felhasználási arány csak abban az esetben haladhatja meg a tartalékalap 50%-át, ha a fennmaradt érték fedezi a következő 1 évre a társadalombiztosítási költségeket.

(5) A tartalékalap minden költségvetési évben halmozódik, az átvitt egyenleg növelése jelen Alapszabályban leírtak szerint történik.

(6) A tartalékalapot a Nyugdíjintézet külön erre a célra létrehozott számlán kezeli.

A költségvetési többlet felhasználása

17. §. A költségvetési többlet felhasználásáról a vezetőbizottság dönt az Elnökség javaslata alapján, a törvényes keretek között és jelen Alapszabály előírásainak megfelelően.

18. §. Az aktuális költségvetési hiány fedezése az előző évek többletéből rendelkezésre álló pénzvagyonból történik, továbbá pedig a tartalékalapból.

A fizetőképesség felügyelete

19. §. – (1) A tagok érdekeinek védelme céljából a Nyugdíjintézet megfigyelés alatt tarthatja a nyugdíjrendszer pénzalapját.

(2) A fizetőképesség monitorizálása a nyugdíjalap aktuáriusi értékelése által történik.

(3) Az aktuáriusi értékelésnek minimálisan tartalmaznia kell a következő elemek meghatározását:

- a) a jövőbeli kifizetési kötelezettségek jelenértéke;
- b) a jövőbeli társadalombiztosítási járulékok jelenértéke;
- c) a szükséges biztosítástechnikai tartalék értéke;
- d) a tartalékalap értéke;
- e) a befektetési alap értéke;
- f) a finanszírozási arányok értéke.

III. RÉSZ

A NYUGDÍJALAPHOZ VALÓ HOZZÁJÁRULÁSOK

20. §. – A Nyugdíjintézet nyugdíjrendszerének hozzájárulói:

- a) azok a biztosítottak, akik egyéni társadalombiztosítási járulékkal tartoznak, úgy a főállások, mint mellékállások esetében, függetlenül az állások számától;
- b) a munkaadók, illetve azon szervezeti egységek, amelyek keretén belül tevékenykednek a rendszer biztosítottjai;
- c) azok a biztosítottak, akik jelen Alapszabály előírásai szerint társadalombiztosítási szerződést kötöttek a Nyugdíjintézettel.

A hozzájárulások szintje

21. §. – (1) A munkaadók és munkavállalók által a nyugdíjalapba befizetendő kötelező társadalombiztosítási járulékok arányát a Nyugdíjintézet vezetőbizottsága állapítja meg a saját nyugdíjrendszer igényeinek megfelelően, amely azonban nem lehet alacsonyabb az állami nyugdíjrendszerben alkalmazott értéknél.

(2) A 21. §. (1) bekezdésében szereplő társadalombiztosítási járulék kiszámítását és kifizetését a munkaadók, illetve a bérkiosztó egységek végzik havi rendszerességgel.

22. §. Nem kötelező fizetni társadalombiztosítási járulékot azon összegek után, amelyeket a vonatkozó törvények mentesítenek ez alól.

A társadalombiztosítási szerződés

23. §. – (1) Azok a tagok, akik aktív munkaviszonnyal vagy hozzájárulási idővel rendelkeznek a Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerében, és még nem töltötték be a nyugdíjkorhatárt, társadalombiztosítási szerződést köthetnek biztosítás céljából az öregségi nyugdíj kiszámolásának alapjául szolgáló biztosított jövedelem kiegészítésére, illetve az öregségi nyugdíj megszerzésére.

(2) Az (1) bekezdés előírásaitól eltérően, azok a nyugdíjas jogállással nem rendelkező személyek, akik hozzájárulási időt szereztek a Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerében, legalább egy hónapos, de legfeljebb a szerződéskötés hónapját megelőző 6 éves időszakra társadalombiztosítási szerződést köthetnek az öregségi nyugdíj megszerzése érdekében, amennyiben ebben az időszakban nem rendelkeznek sem járulékfizetési, sem asszimilált idővel egyetlen nyugdíjrendszerben sem.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott társadalombiztosítási szerződés esetén szerződéskötés és a járulékok befizetése a 18. életév és a nyugdíjkorhatár betöltése közötti időszakra vonatkozóan lehetséges.

(4) Az az időszak, amelyre a (2) bekezdésben meghatározott társadalombiztosítási szerződést kötötték, járulékfizetési időnek minősül, és az öregségi nyugdíj megszerzésére szolgál.

(5) A (2) bekezdés előírásai alapján több társadalombiztosítási szerződés is köthető azzal a feltétellel, hogy az azokban foglalt biztosítási idő együttesen ne haladja meg a 6 évet.

(6) A 23. §. – (1) és (2) bekezdése által meghatározott társadalombiztosítási szerződés megkötése írásos formában történik a kérelmező és a Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete között, és a nyilvántartásba vételt követő hónap első napjától lép hatályba.

(7) A szerződés megkötése csak abban az esetben lehetséges, ha a kérelmező írásban nyilatkozza és indokolt esetben a nyugdíjintézet kérésére hitelesen igazolja, hogy a szerződésben rögzített biztosítási időszakra vonatkozóan együttesen teljesíti az alábbi feltételeket:

- a) egyetlen nyugdíjrendszerben sem volt biztosított;
- b) a saját nyugdíjrendszerben nem volt biztosítási kötelezettsége;
- c) a szerződéskötés idején nem rendelkezik nyugdíjas jogállással egyetlen nyugdíjrendszerben sem;
- d) a szerződésben rögzített biztosítási időszakon kívül rendelkezik a megfelelő járulékfizetési időszakokkal, amellyel együttesen teljesíti az öregségi nyugdíj megszerzéséhez szükséges minimális járulékfizetési idő feltételeit.

(8) A társadalombiztosítási szerződésben rögzített havi biztosított jövedelem módosítható a biztosított személy kezdeményezésére egy szerződéskegészítés megkötésével, amely a nyilvántartásba vételt követő hónap első napjától lép hatályba és a biztosítási szerződéssel azonos jogállású.

(9) A 23. §. – (1) szerinti szerződésben rögzített biztosított havi jövedelem, amely a társadalombiztosítási járulék kiszámolásának alapjául szolgál, a nyugdíjintézet kezdeményezésére módosul a biztosított személy írásbeli értesítésével, valahányszor a biztosított havi jövedelem alacsonyabb a 23. §. – (16) bekezdésben előírt összegnél.

(10) A társadalombiztosítási szerződésnek megfelelő társadalombiztosítási járulék a szerződéskötést követő hónap első napjától esedékes, a nyugdíjintézet által megállapított arányban.

(11) A 23. §. – (1) szerint biztosított személyek társadalombiztosítási járulékának befizetése havonta történik a nyugdíjintézet számlájára. A befizetés elvégezhető személyesen vagy a biztosított nevében, bármely más megbízott által.

(12) A 23. §. – (2) alapján kötött szerződés esetében a társadalombiztosítási járulék megállapítása a számítási alapra alkalmazott, a szerződéskötéskor érvényes százalékarány szerint történik.

(13) A 23. §. – (2) alapján kötött társadalombiztosítási szerződés megszűnik a megkötésétől számított 1 éven belül vagy a szerződött időszakra vonatkozó teljes járulék befizetése napján, attól függően, hogy melyik határidő teljesül korábban.

(14) A 23. §. – (2) alapján kötött társadalombiztosítási szerződés esetében a társadalombiztosítási járulék befizetése egy részletben vagy havi részletekben történik a szerződéskötéstől számított 1 éven belül.

(15) Abban az esetben, ha a (14) bekezdés alapján esedékes társadalombiztosítási járulékot nem fizetik be teljes egészében, a járulékfizetési időszak a befizetés összegének függvényében, ezzel arányosan kerül megállapításra.

(16) A 23. §. – (1) szerint biztosított személyek társadalombiztosítási járulékának számítási alapja a szerződésben rögzített, biztosított havi jövedelem, amely nem lehet alacsonyabb a garantált országos bruttó minimálbér 25%-nál.

(17) A 23. §. – (2) szerint biztosított személyek társadalombiztosítási járulékának számítási alapja a szerződésben rögzített, biztosított havi jövedelem, amely nem lehet alacsonyabb a szerződéskötéskor érvényes garantált országos bruttó minimálbérnél.

(18) A társadalombiztosítási szerződés alapján biztosított személyek esetében a járulékfizetési időszak azon időszakokból tevődik össze, amelyekre a meghatározott társadalombiztosítási járulékot befizették.

(19) A 23. §. – (1) alapján kötött társadalombiztosítási szerződés megszüntethető a nyugdíjintézet kezdeményezésére, és egyoldalúan felbontható a biztosított személy kezdeményezésére, a szerződésben foglalt feltételek szerint.

(20) A 23. §. – (1) alapján kötött társadalombiztosítási szerződés megszűnik a nyugdíjintézet kezdeményezésére, amennyiben 3 egymást követő hónapon keresztül elmulasztják befizetni a járulékot. Ebben az esetben a szerződés megszűnése a hozzájárulással fedezett időszakot követő naptól kezdve lép érvénybe.

(21) A 23. §. – (1) és (2) bekezdése által meghatározott társadalombiztosítási szerződés bármikor felbontható egyoldalúan a biztosított személy kezdeményezésére, és a nyilvántartásba vétel napján lép hatályba.

(22) A társadalombiztosítási szerződés megszűnése esetén a befizetett járulékot a nyugdíjintézet nem téríti vissza, az így megszerzett járulékfizetési időszak megállapítása pedig a szerződés alapján befizetett hozzájárulás mértékének megfelelően történik.

(23) A társadalombiztosítási szerződés hivatalból megszűnik a biztosított elhalálozása esetén. Az elhalálozás időpontjáig esetlegesen be nem fizetett járulék összegét a nyugdíjintézet nem követi. Ebben az esetben az a periódus minősül járulékfizetési időszakknak, amelyre a társadalombiztosítási járulékot befizették.

(24) A 23. §. – (2) alapján társadalombiztosítási szerződést kötött személyek esetében a havi pontszám kiszámolása úgy történik, hogy a biztosított havi jövedelmet a szerződéskötés évében érvényes állami társadalombiztosítási költségvetés alapjául szolgáló bruttó átlagkeresethez viszonyítják.

(25) Az öregségi nyugdíj számolása alkalmával, a hozzájárulási idő és a megvalósított nyugdíjpontszám megállapításakor a társadalombiztosítási szerződés alapján szerzett járulékfizetési időszak is értékesítésre kerül.

(26) A 23. §. – (1) és (2) szerinti társadalombiztosítási szerződések, a 23. §. – (8) szerinti szerződéskiegészítés, illetve a 23. §. – (7) szerinti egyéni nyilatkozat mintáját a nyugdíjintézet állapítja meg az igazgató jóváhagyásával.

Befizetési határidők

24. §. A havi nyugdíjjárulék befizetése a munkaadó kötelessége, amelyik havonta kiszámolja és átutalja a nyugdíjrendszer alapjába való társadalom-

biztosítási tartozását, az alkalmazottak egyéni társadalombiztosítási járulékaival együtt, a tárgyhónapot követő hónap 25. napjáig.

Számolási alap

25. §. A Nyugdíjintézet nyugdíjalapjába befizetendő társadalombiztosítási járulék számolási alapja a társadalombiztosítási nyilatkozaton, ill. a társadalombiztosítási szerződésben feltüntetett havi bruttó jövedelem összege.

Referenciajövedelem

26. §. A referenciajövedelem a Romániai Református Egyház keretén belül lévő bruttó átlagbér, amelyet a vezetőbizottság állapít meg évente a munkaadók által a Nyugdíjintézethez benyújtott társadalombiztosítási nyilatkozatok adatai alapján. A referenciajövedelem számolási alapként használható a társadalombiztosítási szolgáltatások megállapításánál a Működési Szabályzat vonatkozó előírásai szerint.

Késedelmi díjak

27. §. – (1) Amennyiben a munkaadó a nyugdíjalapba való járulékokat a meghatározott fizetési határidőig nem egyenlítette ki, a Nyugdíjintézet késedelmi díjat számolhat fel, amelynek befizetése kötelező. A késedelmi díjat a tartozás összegére kell kiszámolni, minden késedelmi napra, egészen a törlesztés napjáig.

(2) A késedelmi díjakból származó összegek a nyugdíjalap jövedelmét képezik, és tizedesek nélkül számolandók, felfele kerekítéssel.

(3) A késedelmi díjak befizetése nem biztosít kiegészítő társadalombiztosítási jogokat.

(4) A késedelmi díjak összegének kiszámítása, ezeknek a könyvelési nyilvántartása, valamint a törlesztések követése a munkaadó kötelessége, de ezzel párhuzamosan elvégezhető a Nyugdíjintézet által is.

(5) A késedelmi díjak szintjét a Nyugdíjintézet vezetőbizottsága határozza meg.

Fegyelmező intézkedések a nyilatkozatok benyújtásának elmulasztása, a hamis nyilatkozattétel, ill. a járulékok befizetésének elmulasztása esetén

28. §. – (1) A Nyugdíjintézet által megállapított, kötelező havi társadalombiztosítási járulék befizetésének határidőn belül való teljes vagy részleges elmulasztása, amely a késedelmi idő napjától számítva eléri a 3 hónapot, maga után vonja az érintett intézményvezető fegyelmezésének lehetőségét a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzatának *30. §-a A) pontjának a) bekezdése* szerint. A Nyugdíjintézet előzetesen értesíteni fogja a munkaadót, ha a járulékok befizetésének elmaradása meghaladja a 3 hónapot.

(2) A befizetési kötelezettségek ismételt áthágása vagy a 11. §-ban megjelölt nyilatkozat benyújtásának ismételt elmaradása, illetve a járulékköteles jövedelmekről szóló hamis nyilatkozattétel fegyelmi vétségnek számít és a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzatának 30. §-a A) pontjának h) bekezdése, illetve B) pontjának c) bekezdése alapján fegyelmezendő. Ezen esetekben a Nyugdíjintézet panaszt tesz az illetékes egyházmegyei vagy egyházkerületi elnökségnél. A jelentéshez csatolni kell az előzetes értesítés megküldéséről szóló bizonyítékot.

(3) A 28. §. – (1)- és (2)-ben felsorolt mulasztások esetén a Nyugdíjintézet késedelmi díjat állapíthat meg jelen Alapszabály és a Működési Szabályzat előírásai szerint.

A munkaadók fizetőképességének pénzügyi vizsgálata

29. §. – (1) A Nyugdíjintézetnek jogában áll pénzügyi ellenőrzést elrendelni a saját nyugdíjrendszer keretein belül tevékenykedő munkaadóknál, 30 napos előzetes értesítés alapján, a következő esetekben:

– a törvényes kötelezettségek, ill. jelen Alapszabály által előírt munkaadói kötelezettségek elmulasztása esetén;

– valósnak bizonyuló feljelentések esetén.

(2) A munkaadóknak kötelességük a pénzügyi ellenőrző testületnek a rendelkezésére bocsátani minden olyan adatot és iratot, amely a társadalombiztosítási hozzájárulás kiszámításához szükséges információkat tartalmazza. Az ellenőrző testületnek tagja az illetékes egyházkerületi pénzügyi ellenőr és a nyugdíjintézet képviselője.

(3) A pénzügyi ellenőrzés alkalmával az ellenőrző testület által igényelt adatok és iratok rendelkezésre bocsátásának indokolatlan megtagadása súlyos fegyelmi vétségnek számít az ellenőrzött intézmény vezetője részéről, és a Romániai Református Egyház Fegyelmi Szabályzatának 30. §-a B) pontjának c), illetve g) bekezdése alapján az illetékes Fegyelmi Bizottság a jogszabályoknak megfelelően intézkedik az ügyben.

A társadalombiztosítási járulékok befizetésének kötelező jellege

30. §. – (1) A Romániai Református Egyház keretén belül működő és tevékenykedő jogi- és magánszemélyeknek, azaz munkaadóknak és munkavállalóknak a megalakulás, illetve a munkaviszony kezdetétől fogva kötelességük havi rendszerességgel hozzájárulni a Nyugdíjintézet nyugdíjalapjához.

(2) A megállapított járulékoknak fedezniük kell a saját nyugdíjrendszer jelenlegi és távlati igényeit.

(31). §. Azoknak a munkavállalóknak is kötelességük hozzájárulni a nyugdíjalaphoz, akik a saját rendszeren belüli nyugdíjazási feltételek betöltését követően, illetve a nyugdíjazást követően is tovább folytatják tevékenységüket.

A társadalombiztosítási járulékok adómentessége

32. §. A Nyugdíjintézet alapjába befizetett társadalombiztosítási és egyéb járulékok adómentesek.

Az adósság megszűnése a Nyugdíjintézet rendszerében

33. §. A Nyugdíjintézet nyugdíjalapjánál nyilvántartott adósságok és annak tartozékai a régiség sorrendjében szűnnek meg, a kifizetés elévüléséről szóló törvényes rendelkezések betartásával.

A járulékok visszatérítése

34. §. – (1) A törvényesen befizetett kötelező társadalombiztosítási és egyéb járulékok nincsenek alávétve a visszatérítési kötelezettségeknek.

(2) A törvényes kötelezettségeken felül befizetett többletet külön kérésre a Nyugdíjintézet visszatéríti a munkaadónak, adott esetben a munkavállalónak.

IV. RÉSZ

NYUGDÍJAK ÉS EGYÉB

TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JOGOK

I. FEJEZET

Nyugdíjak

Nyugdíjkategóriák

35. §. – (1) Azok a személyek, akik teljesítik a jelen Alapszabályban meghatározott nyugdíjazási feltételeket, az alábbi nyugdíjkategóriák egyikében részesülhetnek:

- a) Öregségi nyugdíj
- b) Korhatár előtti nyugdíj
- c) Rokkantsági nyugdíj
- e) Utódlási nyugdíj

(2) A Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerében egy személy csak az (1) bekezdésben felsorolt nyugdíjkategóriák egyikében részesülhet.

II. FEJEZET

Öregségi nyugdíj

Az öregségi nyugdíj megszerzésének feltételei

36. §. Öregségi nyugdíjra jogosult az a tag, aki a nyugdíjazás napján, együttesen teljesíti a jelen Alapszabály által a 37. §.-ban előírt nyugdíjazási korhatár, illetve a minimális járulékfizetési idő feltételeit.

Standard nyugdíjazási korhatár

37. §. – (1) A standard nyugdíjazási korhatár 65 év mind a férfiak, mind pedig a nők esetében.

(2) A standard nyugdíjazási korhatár elérése ennek fokozatos emelésével történik, az 1. számú mellékletben szereplő ütemezés szerint.

(3) A 37–39. §-ban előírt nyugdíjazási feltételek meghatározása a Romániai Református Egyház Zsinatának hatáskörébe tartozik, a törvényes előírásoknak megfelelően.

A minimális járulékfizetési időszak

38. §. A minimális járulékfizetési időszak 15 év mind a férfiak, mind a nők esetében.

A teljes járulékfizetési időszak

39. §. – (1) A teljes járulékfizetési időszak 35 év mind a férfiak, mind a nők esetében.

(2) A teljes járulékfizetési időszak elérése ennek fokozatos emelésével történik, az 1. számú mellékletben szereplő ütemezés szerint.

(3) A minimális járulékfizetési időszak, illetve a teljes járulékfizetési időszak megállapításánál a 8. §. – (5) bekezdés e) pontjában előírt gyermeknevelési szabadság időszakát is figyelembe kell venni.

A tevékenység folytatása a nyugdíjazási feltételek teljesítését követően

40. §. – (1) A standard nyugdíjkorhatár betöltése esetén, a 36. §-tól 39. §-ig terjedő előírásoknak megfelelően, a Nyugdíjintézet minden tagja számára lehetőség van az egyházi munkaviszony folytatására az egyházi törvényes keretek között.

(2) Azok a biztosítottak is kötelesek hozzájárulni a nyugdíjalaphoz a jelen Alapszabály által meghatározott feltételek szerint, akik a nyugdíjazási feltételek teljesítését követően, illetve a nyugdíjazást követően is tevékenységet folytatnak.

(3) A saját nyugdíjrendszerben biztosított személyek, akik teljesítik a 36. §-ban előírt nyugdíjazási feltételeket, választhatnak az öregségi nyugdíj megszerzése és a tevékenység folytatása között, a munkaadó belegegyezésével, 70. életévük betöltéséig.

(4) A (3) bekezdés szerinti tevékenység folytatása kizárólag ugyanazon a szolgálati helyen történhet, ugyanazon munkaszerződés alapján, ugyanabban a beosztásban.

(5) A 40. §. – (3) előírásai nem alkalmazhatóak azon biztosítottak esetében, akik korhatárcsökkentésben részesülve vonulnak öregségi nyugdíjba, illetve akik az öregségi nyugdíjazást követően más szolgálati helyen, más munkaszerződés alapján folytatják tevékenységüket.

(6) A saját nyugdíjrendszerben halmozható a nyugdíjból és a fizetésből származó jövedelem, kivéve azokat az eseteket, amelyekre a 40. §. – (3) és (4) bekezdésének előírásai, valamint a 47. §. és az 50. §. előírásai vonatkoznak, figyelembe véve a 62. §. rendelkezéseit.

(7) Azon személyek esetében, akik a saját nyugdíjrendszeren belül halmozzák a nyugdíjból és fizetésből származó jövedelmet, a nyugdíjazást követően megszerzett szolgálati idő értékesítése és a nyugdíj újraszámolása kizárólag a munkaviszony végleges megszűnését követően lehetséges.

III. FEJEZET

Asszimilált időszakok

41. §. – (1) A Romániai Református Egyház saját nyugdíjrendszerében asszimilált időszaknak minősülnek azok a 8. §. – (5) bekezdésben meghatározott a járulékfizetési idővel egyenértékűnek tekintett időszakok, amelyekre nem volt szükséges társadalombiztosítási járulékot fizetni, és amelyek értékesítésre kerülnek a társadalombiztosítási ellátások megállapításakor, ha a személy biztosított volt a saját nyugdíjrendszerben és rendelkezik járulékfizetési idővel.

(2) Az asszimilált időszak a 35. §. – (1)-ben meghatározott minden nyugdíjkategória esetében értékesítésre kerül.

(3) A 8. §. – (5) bek. a), b) és e) pontjában meghatározott asszimilált időszak havi pontszáma 0,25 pont.

(4) A 8. §. - (5) bek. c) és d) pontjában meghatározott asszimilált időszak havi pontszámának számolási alapja azon társadalombiztosítási járadék összege, amelyben a biztosított az adott időszakban részesült.

A standard nyugdíjazási korhatár csökkentése

42. §. – (1) Azok a személyek, akik fogyatékos állapotban járulékfizetési időszakot szereztek, a fogyatékosági szint függvényében a következő korhatárcsökkentési kedvezményben részesülnek, amennyiben ezt igazolni tudják a 448/2006. számú törvény előírásainak megfelelően:

- a) 15 év koredvezmény a *súlyos* fogyatékkal élő biztosítottak esetében, akik fogyatékos állapotban megvalósították a teljes hozzájárulási idő legalább egyharmadának megfelelő járulékfizetési időszakot;
- b) 10 év koredvezmény az *előrehaladott* fogyatékkal élő biztosítottak esetében, akik fogyatékos állapotban megvalósították a teljes hozzájárulási idő legalább kétharmadának megfelelő járulékfizetési időszakot;
- c) 10 év koredvezmény a *mérsékelt* fogyatékkal élő biztosítottak esetében, akik fogyatékos állapotban megvalósították a teljes járulékfizetési időszakot.

(2) A *súlyos látási fogyatékkal* élő személyek életkortól függetlenül részesülnek öregségi nyugdíjban, amennyiben ebben az állapotban megvalósították a teljes hozzájárulási idő legalább egyharmadának megfelelő járulékfizetési időszakot.

43. §. Azok a nők, akik rendelkeznek a teljes járulékfizetési időszakkal, és akik legalább 16 éves korukig nevelték megszült gyermeküket, illetve legalább 13 éven keresztül nevelték örökbe fogadott gyermeküket, koredvezményben részesülnek a következők szerint:

Felnevelt gyermek száma	Korkedvezmény (nyugdíjazási korhatár csökkentése)	
	év	hónap
1	-	6
2	1	-
3	1	6
4	2	-
5	2	6
6	3	-
7 vagy több	3	6

44. §. A 43. §.-ban előírt teljes járulékfizetési időszak megállapításánál a 8. §. – (5) bekezdés e) pontjában előírt gyermeknevelési szabadság időszakát is figyelembe kell venni.

45. §. A 43. §.-ban előírt korkedvezmény összevonható egyéb törvényes korkedvezménnyel, azzal a feltétellel, hogy ezek összértéke ne haladja meg az 5 évet.

46. §. A 43. §.-ban meghatározott korkedvezményre az igénylő csak abban az esetben jogosult, ha az 1. számú mellékletben előírt teljes járulékfizetési időszakot a Romániai Református Egyház saját nyugdíjrendszerében valósította meg.

IV. FEJEZET

Korhatár előtti nyugdíj

47. §. Jelen Alapszabály értelmében a korhatár előtti nyugdíj a standard nyugdíjazási korhatár betöltése előtt legtöbb 5 évvel igényelhető, és jogosult rá az a biztosított, aki a saját nyugdíjrendszeren belül rendelkezik a teljes járulékfizetési időszakokkal, illetve aki a (6) §. – m) pontja szerint meghatározott legtöbb 5 év hozzájárulási idővel meghaladta azt.

48. §. – (1) A korhatár előtti nyugdíj jóváhagyásához szükséges teljes járulékfizetési időszak megállapításakor a 8. §. – (5) bekezdés e) pontjában előírt gyermeknevelési szabadság időszakát is figyelembe kell venni. Nem vehetők viszont figyelembe a más nyugdíjrendszerben teljesített hozzájárulási időszakok.

(2) A korhatár előtti nyugdíj összegének kiszámolásakor értékesítésre kerülnek a saját nyugdíjrendszerben szerzett asszimilált időszakok is a (8) §. – (5). a (9) §. – (3) és (4)., valamint a (41) §. előírásainak megfelelően.

(3) A korhatár előtti nyugdíj összege az öregségi nyugdíj összegének csökkentésével kerül megállapításra a teljes járulékfizetési időn felül megvalósított hozzájárulási időszakhoz és azon előzetes hónapok számához viszonyítva, amennyivel csökken a standard nyugdíjkorhatár, a következők szerint:

A teljes járulékfizetési időn felül megvalósított hozzájárulási időszak	Az előzetes hónapokra alkalmazott csökkentési százalék (%)
1 évig	0,40
1 és 2 év között	0,35
2 és 3 év között	0,30
3 és 4 év között	0,25
4 és 5 év között	0,20

(4) A korhatár előtti nyugdíj megállapításakor a 47. §.-ban meghatározott korhatárcsökkentés semmi más olyan kedvezménnyel együtt nem vehető igénybe, amelyet jelen Alapszabály vagy más törvényi rendelkezés előír.

(5) A 47. §. – (3)-ban meghatározott előzetes hónapok alatt a korhatár előtti nyugdíj jóváhagyása és a standard nyugdíjkorhatár betöltése közötti időszakot kell érteni.

(6) A csökkentés aránya úgy kerül megállapításra, hogy az előzetes hónapok száma megszorozódik az ezeknek megfelelő csökkentési százalékkal. A megállapított csökkentési arány a standard nyugdíjkorhatárra vonatkozó feltételek teljesüléséig fennmarad.

49. §. – (1) Az öregségi nyugdíjhoz való jogosultság feltételeinek teljesülésekor a korhatár előtti nyugdíj hivatalból öregségi nyugdíjjá alakul át a 47. §. – (3)-ban előírt csökkentés megszüntetésével, és adott esetben a korhatár előtti nyugdíj felfüggesztésének idején szerzett esetleges hozzájárulási idő hozzáadásával kerül újraszámolásra.

(2) Az öregségi nyugdíjhoz való jogosultság feltételeinek teljesüléséig a korhatár előtti nyugdíjban részesülő személy munkaképességének csökkenése esetén rokkantsági nyugdíjat igényelhet a törvényes előírásoknak megfelelően.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott rokkantsági nyugdíj az igénylést követő hónaptól kerül jóváhagyásra, a korhatár előtti nyugdíj folyósítása pedig ugyanezen a napon megszűnik.

V. FEJEZET

Rokkantsági nyugdíj

50. §. Rokkantsági nyugdíjra jogosult az a tag, aki nem töltötte be a standard nyugdíjkorhatárt, rendelkezik járulékfizetési időszakkal a saját nyugdíjrendszerben, és akinek a következő okoknál fogva megváltozott a munkaképessége:

- a) a törvény szerint megállapított munkabaleset és szakmai megbetegedés miatt;
- b) olyan egyéb betegségek és balesetek miatt, amelyek nem állnak összefüggésben a munkával.

51. §. A munkaképesség csökkenésének mértékéhez viszonyítva a rokkantsági minősítés lehet:

- a) elsőfokú, amelyet súlyos funkcionális károsodás és az önellátó képesség elvesztése jellemez;
- b) másodfokú, amelyet előrehaladott funkcionális károsodás és részben megőrzött önellátó képesség jellemez;
- c) harmadfokú, amelyet átlagos funkcionális károsodás és megőrzött önellátó képesség jellemez.

52. §. A rokkantsági minősítés megszerzésével és az orvosszakértői felülvizsgálattal kapcsolatos eljárás az állami hatóságok hatáskörébe tartozik, és az állami nyugdíjtörvény vonatkozó előírásainak megfelelően történik.

A potenciális idő

53. §. – (1) A rokkantsági nyugdíj megállapításánál potenciális szolgálati idő kerül jóváhagyásra, amely a teljes járulékfizetési idő és a rokkantsági nyugdíj folyósításáig teljesített hozzájárulási idő különbözete.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott potenciális idő nem lehet nagyobb, mint az a hozzájárulási idő, amelyet a kedvezményezett megvalósíthatott volna a rokkantsági nyugdíj folyósításától kezdve a standard nyugdíjkorhatár betöltéséig, amikor teljesülnek az öregségi nyugdíj igényléséhez szükséges feltételek.

(3) A potenciális időt években, hónapokban és napokban határozzák meg.

A gondozói pótlék

54. §. – (1) Az elsőfokú rokkantsági fokozatba sorolt rokkantnyugdíjast a nyugdíjon kívül gondozói pótlék illeti meg.

(2) A gondozói pótlék összege a kifizetés hónapjában érvényes országos bruttó minimálbér 50%-a.

55. §. A 360/2023. számú nyugdíjtörvény 67. §. – (3) szerint a gondozói pótléket az állami költségvetésből fedezik.

56. §. A 360/2023. számú nyugdíjtörvény 67. §. – (4) szerint a több társadalombiztosítási rendszerből rokkantnyugdíjban részesülő, elsőfokú rokkantsági fokozatba sorolt nyugdíjasok esetében a gondozói pótléket az a nyugdíjrendszer fizeti, amelyben a nyugdíjas utoljára biztosítva volt. Az állami nyugdíjrendszerbe nem integrált nyugdíjrendszerek esetében a megítélt pótléket havonta visszatérítik az állami költségvetésből.

Orvosi felülvizsgálat

57. §. – (1) A rokkantsági nyugdíjasok egészségi állapotuk függvényében, a vonatkozó állami törvények rendelkezéseinek megfelelően, a társadalombiztosítási szakorvos által meghatározott határidőn belül orvosi felülvizsgálaton esnek át mindaddig, amíg betöltik a standard nyugdíjazási korhatárt. Kivételt képeznek az 59. §-ban meghatározott esetek.

(2) Amennyiben a rokkantnyugdíjas, számára felróható okból, nem jelentkezik az előírt orvosi felülvizsgálatra, vagy ha nem nyújtja be a felülvizsgálati határozatot a nyugdíjintézethez a megfelelő határidőn belül, a nyugdíj folyósítása felfüggesztésre kerül a következő hónaptól kezdve, illetve adott esetben megszűnik.

58. §. A Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerében az 59. § d) pontja által meghatározott esetben érvényben marad az utolsó orvosszakértői határozat által megállapított rokkantsági fokozat a standard nyugdíjkorhatár betöltéséig.

Az orvosi felülvizsgálat alól mentesülő kedvezményezettek

59. §. Nincsenek alávetve időszakos orvosi felülvizsgálatnak azok a rokkantnyugdíjasok, akik(nek):

- a) a munkaképességét a rokkantság visszafordíthatatlanul befolyásolta;
- b) betöltötték a jelen Alapszabály által előírt, öregségi nyugdíj megszerzéséhez szükséges nyugdíjazási korhatárt;
- c) rendelkeznek a teljes járulékfizetési idővel és életkoruk legtöbb 5 évvel kevesebb, mint a standard nyugdíjazási korhatár;
- d) akik az állami nyugdíjrendszerben nyugdíjkorhatár csökkentésben részesültek és karkedvezményes öregségi nyugdíjba vonultak a standard nyugdíjkorhatár betöltését megelőzően.

Az öregségi nyugdíjra való áttérés

60. §. – (1) Az öregségi nyugdíjhoz való jogosultság feltételeinek teljesülésekor a rokkantsági nyugdíj hivatalból öregségi nyugdíjjá alakul át a rokkantsági nyugdíj idején megvalósított esetleges hozzájárulási idő értékesítésével.

(2) Az (1) bekezdésben előírt esetben a nyugdíjas számára előnyösebb összeg kerül folyósításra.

(3) Az 54. §.-ban előírt gondozói pótlék az öregségi nyugdíj folyósítása során is megmarad.

(4) Abban az esetben, ha a rokkantnyugdíjas megfelel a korhatár előtti nyugdíj feltételeinek, választhat a rokkantsági nyugdíj és a korhatár előtti nyugdíj között.

(5) Azon személyek esetében, akik nem teljesítik a minimális járulékfizetési időszak feltételeit, az öregségi nyugdíj kategóriába való áttérés hivatalból történik, a standard nyugdíjkorhatár betöltésekor, megőrizve a rokkantnyugdíjnak megfelelő összeget és megvalósított összpontszámot.

(6) A (4) bekezdésben meghatározott, korhatár előtti nyugdíj az igénylést követő hónaptól kerül jóváhagyásra, a rokkantsági nyugdíj folyósítása pedig ugyanezen a napon megszűnik.

A rokkantsági fokozat módosulása

61. §. – (1) Az orvosszakértői felülvizsgálatot követően a munkaképesség megállapításáról szóló határozat kiadását követő hónaptól kezdve a rokkantnyugdíjra való jogosultság fennmarad, megváltozik vagy megszűnik, a határozatban szereplő rokkantsági minősítés függvényében.

(2) Amennyiben a rokkantsági fokozat utólag módosul, az új fokozatnak megfelelő nyugdíj a jelen Alapszabályban foglaltak szerint kerül megállapításra, azaz a nyugdíj újraszámolása új ügyként kezelendő. Értékesítésre kerül egyúttal a rokkantsági nyugdíj idején megvalósított esetleges hozzájárulási időszak is.

A rokkantsági nyugdíjasok foglalkoztatása

62. §. A Romániai Református Egyház keretén belül a rokkantsági nyugdíjjal rendelkező személyek foglalkoztatása kizárólag a következő esetekben lehetséges:

a) harmadfokú rokkantsági minősítés esetén teljes vagy részmunkaidővel foglalkoztatható az a rokkantsági nyugdíjban részesülő, nem lelkeszi jellegű állást betöltő személy, akinek a munkaképessége az egyházi munkakörének megfelelő szakmai tevékenységhez megőrzöttnek tekinthető az orvosszakértői bizottság minősítése alapján, a vonatkozó állami nyugdíjtörvény előírásainak megfelelően;

b) az a) pontban előírt esetekben érvényesek a 40. §. – (6) rendelkezései.

63. §. Amennyiben a rokkantsági minősítés és a rokkantsági nyugdíj megszerzésére vonatkozó állami jogszabályok módosításra vagy kiegészítésre kerülnek, a Nyugdíjintézet a számára kötelező érvényű rendelkezéseknek megfelelően jár el.

VI. FEJEZET

Utódlási nyugdíj

64. §. Utódlási nyugdíjra jogosultak az elhunyt személy gyermekei és a túlélő házastárs, ha az elhunyt nyugdíjas volt, vagy teljesítette a valamely nyugdíj megszerzéséhez szükséges feltételeket.

65. §. A gyermekek a következő esetekben jogosultak utódlási nyugdíjra:

a) 16. életévük betöltéséig;

b) 16. életévük betöltését követően is, ha törvényes keretek között szervezett oktatási intézményben folytatják tanulmányaikat, a tanulmányok elvégzéséig, de legfeljebb a 26. életév betöltéséig, amit évente, a tanévkezdést követően, legkésőbb október 31-ig igazolnak;

c) bármely fokozatú rokkantság időszakára, amennyiben a rokkantság az a) és b) pontokban előírt helyzetek egyikében következett be.

66. §. – (1) A túlélő házastárs a nyugdíjkorhatár betöltésétől kezdve egész életében jogosult az utódlási nyugdíjra, ha a házasság időtartama legalább 15 év volt.

(2) Ha a házasság időtartama 15 évnél rövidebb, de legalább 10 év, az utódlási nyugdíj összege havi 0.5%-kal, illetve évi 6.0%-kal csökken a hiányzó házassági évek függvényében.

67. §. Az a túlélő házastárs, aki nem töltötte be a standard nyugdíjazási korhatárt, a házasság időtartamától függetlenül jogosult utódlási nyugdíjra, ha a fenntartó házastárs halála munkabaleset vagy szakmai megbetegedés következtében következett be, és ha ebben az időszakban a 360/2023. számú nyugdíjtörvény által a 6. §. – (1) bek. a), b) vagy d) pontokban meghatározott helyzetek valamelyikében nem rendelkezik állandó havi jövedelemmel, vagy ha ezek a jövedelmek alacsonyabbak az országos bruttó minimálbérnél.

68. §. Az a túlélő házastárs, aki nem töltötte be a standard nyugdíjazási korhatárt, jogosult utódlási nyugdíjra az *első- vagy másodfokú rokkantság* időtartama alatt, ha a házasság időtartama legalább 1 év volt, és ha ebben az időszakban a 360/2023. számú nyugdíjtörvény által a 6. §. – (1) bek. a), b) vagy d) pontokban meghatározott helyzetek valamelyikében nem rendelkezik állandó havi jövedelemmel, vagy ha ezek a jövedelmek alacsonyabbak az országos bruttó minimálbérnél.

69. §. – (1) A 65. §. – c) és a 68.§-ban meghatározott személyek rokkantsági minősítése a rokkantsági nyugdíjra vonatkozó rendelkezéseknek megfelelően történik.

(2) A 68. §-ban előírt esetben a túlélő házastárs rokkantsága kialakulásának időpontja nem feltétele az utódlási nyugdíj jóváhagyásának.

70. §. Az a túlélő házastárs, aki nem teljesíti a 66. §. és 68. §. feltételeit, a hozzátartozó elhalálozásától kezdve 6 hónapig jogosult utódlási nyugdíjra, ha ebben az időszakban a 360/2023. számú nyugdíjtörvény által a 6. §. – (1) bek. a), b) vagy d) pontokban meghatározott helyzetek valamelyikében

nem rendelkezik állandó havi jövedelemmel, vagy ha ezek a jövedelmek alacsonyabbak az országos bruttó minimálbérnél.

71. §. Az a túlélő házastárs, aki a fenntartó halálának napján egy vagy több 7 évesnél fiatalabb gyermeket nevel, utódlási nyugdíjban részesül az utolsó gyermek 7. életévének betöltéséig, ha ebben az időszakban a 360/2023. számú nyugdíjtörvény által a 6. §. – (1) bek. a), b) vagy d) pontokban meghatározott helyzetek valamelyikében nem rendelkezik állandó havi jövedelemmel, vagy ha ezek a jövedelmek alacsonyabbak az országos bruttó minimálbérnél.

72. §. Az utódlási nyugdíj megállapítása az elhunyt személynek folyósított öregségi nyugdíj alapján történik, vagy amelyre a törvényes feltételek szerint jogosult lett volna; illetve az elsőfokú rokkantsági nyugdíj alapján, amelyre az elhunyt jogosult lett volna, ha a halála az öregségi nyugdíj megszerzéséhez szükséges feltételek teljesülése előtt következett be, abban az esetben is, ha a halála idején másodfokú vagy harmadfokú rokkantnyugdíjban, vagy korhatár előtti nyugdíjban részesült.

73. §. Az utódlási nyugdíj összegét a jogosult utódok számának függvényében, a 72. §-ban meghatározott nyugdíjnak megfelelő, az elhunyt által megvalósított összpontszám alapján, százalékban határozzák meg, a következők szerint:

- a) 50% – egy utód esetén;
- b) 75% – két utód esetén;
- c) 100% – három vagy több utód esetén.

74. §. Mindkét szülő halála esetén az árvának joga van a mindkét szülő után járó utódlási nyugdíjra.

75. §. A jogosult utódok számának változása esetén az utódlási nyugdíj újraszámolásra kerül a 73. §. előírásainak megfelelően.

76. §. Abban az esetben, ha a 71. §. özvegyi jövedelemre vonatkozó előírásai szerint nem teljesülnek az utódlási nyugdíjhoz való jogosultság feltételei, de a Nyugdíjintézet megítélése szerint ezek a jövedelmek elégtelennek bizonyulnak a gyermekek felnevelése és oktatása szükségleteinek a fedezésére, a vezetőbizottság egyéni elbírálás alapján alkalmi vagy rendszeres támogatást hagyhat jóvá az özvegy számára az utolsó gyermek 7. életévének betöltéséig. Az így megítélt támogatás rendkívüli segély formájában fizethető ki.

77. §. – (1) Azok a gyermekek és a túlélő házastárs, akik saját nyugdíjra jogosultak és megfelelnek az utódlási nyugdíj megszerzéséhez jelen Alapsza-

bályban meghatározott feltételeknek, választhatják a számukra előnyösebb nyugdíjat.

(2) Az az utód, aki saját nyugdíjjal rendelkezik más romániai nyugdíjrendszerben és a 77. §. – (1) alapján az utódlási nyugdíjat választja a Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerén belül, utódlási nyugdíjának folyósítása azt követően kezdődhet, miután saját nyugdíja bizonyíthatóan felfüggesztésre került a törvényes előírásoknak megfelelően.

(3) Az az utód, aki saját nyugdíjjal rendelkezik a Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerén belül, és a 77. §. – (1) alapján az utódlási nyugdíjat választja ugyanezen nyugdíjrendszerben, a saját nyugdíját a Nyugdíjintézet hivatalból felfüggeszti az utódlási nyugdíj jóváhagyásának időpontjától kezdve.

78. §. A 70. §. és 71. §-ban meghatározott nyugdíj a standard nyugdíjkorhatár betöltését követően is megállapítható, az utódlási nyugdíjra vonatkozó feltételek teljesülése esetén.

V. RÉSZ

I. FEJEZET

A NYUGDÍJAK KISZÁMOLÁSA

79. §. – (1) A nyugdíj összege a biztosított által a saját nyugdíjrendszerben megvalósított összpontszám és a referenciapont értékének szorzataként kerül megállapításra, egy lejre való kerekítéssel a nyugdíjas javára.

(2) A referenciapont értékének meghatározása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

80. §. – (1) A megvalósított összpontszám az éves pontszámok összegéből tevődik össze, amelyhez adott esetben hozzáadódnak a következő kiegészítő pontszámok:

- a) missziós gyülekezeti szolgálatért járó kiegészítő pontszámok;
- b) korhatár fölötti hozzájárulás kiegészítő pontszámai.

(2) Az éves pontszám az egy naptári évben megvalósított havi pontszámok összegének és 12-nek (hónapnak) a hányadosa.

(3) Jelen Alapszabály hatálybalépése után megszerzett hozzájárulási időszakra a havi pontszám a megvalósított, adott esetben a biztosított havi brut-

tó jövedelemnek és az adott évben érvényes állami társadalombiztosítási költségvetés alapjául szolgáló bruttó átlagkeresetnek a hányadosa.

(4) Jelen Alapszabály hatálybalépése előtt megszerzett hozzájárulási időszakokra a havi pontszám a megvalósított, adott esetben a biztosított havi bruttó jövedelemnek és a Nemzeti Statisztikai Hivatal által közölt országos havi nettó/bruttó megvalósított átlagkeresetnek a hányadosa, az előző jogszabály rendelkezéseinek megfelelően.

(5) A pontszámok megállapítása 5 tizedesjeggyel történik.

(6) A befizetett társadalombiztosítási járuléknak megfelelő bruttó jövedelem értéke a befizetett járulék összegének és a kötelező hozzájárulás százalékos arányának szorzata.

81. §. A vezetőbizottságnak jogában áll módosítani a nyugdíjak kiszámolásának módszertanát a saját nyugdíjrendszer igényeinek megfelelően.

Kiegészítő pontszámok

Missziós szolgálat pontszámai

82. §. – (1) Azon lelképászorok esetében, akik az 1980.01.01.–2019.12.31. közötti időszakban a Romániai Református Egyház Alkotmányának előírásai szerint missziós egyházközségben javadalmazás ellenében végeztek gyülekezeti szolgálatot, az öregségi nyugdíj megállapításakor kiszámolt éves pontszám kiegészül évenként **0,20 ponttal** a missziós szolgálat időszakára.

Korhatár fölötti hozzájárulás pontszámai

(2) Azon biztosított személy esetében, aki a saját nyugdíjrendszerben rendelkezik a minimális járulékfizetési idővel, és a standard nyugdíjazási korhatár betöltését követően hozzájárul a nyugdíjalaphoz a **40. §. – (3)** előírásainak megfelelően, az elsődleges öregségi nyugdíj megállapításakor kiszámolt éves pontszám kiegészül a teljes kiegészítőjárulék-fizetési időszakra, a következők szerint: 1 pont/év, 0,08333 pont/hónap; 0,00278 pont/nap.

(3) A kiegészítő pontszámok jóváhagyásának feltételeiről a Működési Szabályzat rendelkezik.

Az asszimilált időszak pontszámai

83. §. Az asszimilált időszaknak megfelelő havi pontszámokról a 41. §. rendelkezik.

A potenciális időszak pontszámai

84. §. A rokkantsági nyugdíjra jogosultak az 53. §. rendelkezései szerint kiszámolt potenciális időre a következő havi pontszámokban részesülnek:

- a) 0,25 pont elsőfokú rokkantság esetén;
- b) 0,20 pont másodfokú rokkantság esetén;
- c) 0,10 pont harmadfokú rokkantság esetén.

85. §. – (1) Amennyiben a biztosított személy más országban is rendelkezik hozzájárulási idővel, a nyugdíj megállapítása és kiszámolása a szociális biztonsági rendszerek összehangolására vonatkozó uniós jogszabályok és rendeletek, illetve a harmadik országokkal kötött európai uniós megállapodások előírásai szerint történik.

(2) A 85. §. – (1) alól kivételt képeznek azok az esetek, amikor a Nyugdíjintézet tőle független okok miatt nem valósíthatja meg a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus adatcseréjét (EESSI – Electronic Exchange of Social Security Information), illetve nem jut a megfelelő nemzetközi adatok és információk birtokába az elbírálási határidőn belül. Ezekben az esetekben a nemzeti jogszabályok szerint állapítja meg a nyugdíjat, amennyiben a saját nyugdíjrendszeren belül a jogosultsághoz szükséges feltételek teljesülnek az Alapszabály előírásainak megfelelően.

A nyugdíjak értékének aktualizálása

86. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete aktualizálhatja a kifizetésben levő nyugdíjakat az ismert előző évi infláció növekedésének és a saját nyugdíjrendszer pénzügyi helyzetének függvényében, figyelembe véve az országos és az egyházi, előző két évben megvalósult bruttó átlagbér reális növekedését, megőrizve a nyugdíjrendszer legalább 100%-os finanszírozási arányát.

(2) A nyugdíjak aktualizálása a referenciapont értékének növelése által történik, a vezetőbizottság határozata alapján, a 79. §. előírásainak megfelelően.

II. FEJEZET

A NYUGDÍJAK MEGÁLLAPÍTÁSA ÉS FOLYÓSÍTÁSA

A nyugdíjigénylés

87. §. – (1) A nyugdíj megállapítása az erre jogosult személy igénylése alapján történik. Az igénylést benyújthatja a jogosult nevében a törvényesen meghatalmazott képviselője is.

(2) A nyugdíjigénylési kérelem benyújtása történhet:

- a) személyesen, a nyugdíjintézet székhelyén;
- b) az illetékes egyházi munkaadó székhelyén (egyházkerület, egyházmegegye, egyéb egyházi intézmény);
- c) postai küldeményben.

(3) Az igénylési iratsomónak tartalmaznia kell a nyugdíjazáshoz szükséges iratokat a Működési Szabályzat vonatkozó előírásainak megfelelően.

(4) Amennyiben az igénylés az egyházi munkaadónál kerül benyújtásra, a munkaadónak kötelessége összeállítani a nyugdíjazási iratsomót, és hivatalos úton megküldeni a nyugdíjintézetnek a kérés iktatásától számított legtöbb 5 munkanapon belül.

(5) Az igénylés benyújtható a nyugdíjazási feltételek teljesülését megelőző 15 napon belül vagy az azt követő 30 napon belül.

(6) Az igénylőnek jogában áll visszavonni a nyugdíjigénylési kérelmet a nyugdíjazási határozat kiállításának időpontja előtt.

(7) A nyugdíjazási kérelem iktatásának időpontja a nyugdíjintézetnél:

- a) a 87. §. – (2) bek. a) esetén a benyújtás napja;
- b) a 87. §. – (2) bek. b) esetén a munkaadónál való iktatás napja, amennyiben a munkaadó a (4) bekezdés előírásainak megfelelően 5 munkanapon belül megküldi a nyugdíjintézetnek. Ellenkező esetben a nyugdíjintézethez való beérkezés napja;

c) a 87. §. – (2) bek. c) esetén a postai kézbesítés napja.

A nyugdíjhoz való jogosultság időpontja

88. §. A Romániai Református Egyház nyugdíjrendszerében a nyugdíj az igényelt nyugdíjkategóriától függően jelen Alapszabályban meghatározott feltételek teljesítésének időpontjától jár.

89. §. Az egyes nyugdíjkategóriákra jellemző elemektől függően a nyugdíjjogosultság kezdetének jóváhagyása az alábbiak szerint történik:

(1) Az *öregségi nyugdíjhoz* és a *korhatár előtti nyugdíjhoz* való jogosultság kezdete a 87. §. – (7) szerinti kérelemiktatás hónapjának első napja, adott esetben az iktatást követő hónapnak első napja, az igénylő egyházi munkaviszonyának megszűnése függvényében, amennyiben teljesülnek a nyugdíjazáshoz szükséges feltételek.

(2) A *rokkantsági nyugdíjhoz* való jogosultság kezdeti időpontja lehet:

- a) az átmeneti munkaképtelenség miatt fizetett egészségügyi járandóság megszűnésének, vagy adott esetben a biztosított minőség megszűnésének napja, amennyiben a nyugdíjigénylési kérelem iktatva volt a nyugdíjintézetnél az orvosszakértői határozat kiállításának időpontjától számított 30 napon belül, amennyiben az igénylő biztosított minőséggel rendelkezett az orvosszakértői határozat kiállításának időpontjában;
- b) orvosszakértői határozat kiállításának időpontja, amennyiben a kérelem iktatva volt a nyugdíjintézetnél ezen határozat kiállításának időpontjától számított 30 napon belül, azon igénylő esetében, aki nem rendelkezett biztosított minőséggel a határozat kiállításának időpontjában;
- c) Abban az esetben, ha a kérelmet a 89. §. (2) bek. a) és b) pontjában előírt határidő lejártá után nyújtják be, a jogok a kérelem nyilvántartásba vételét követő hónap első napjától kezdődnek.

(3) Az *utódlási nyugdíjhoz* való jogosultság kezdeti időpontja lehet:

- a) a fenntartó elhalálózását követő hónap első napja, ha az elhunyt nyugdíjas volt a saját nyugdíjrendszerben, amennyiben az igénylés benyújtásra került a nyugdíjintézethez az elhalálózás időpontjától számított 30 napon belül;
- b) a fenntartó elhalálózásának napja, ha az elhunyt nem volt nyugdíjas, de biztosított volt a saját nyugdíjrendszerben, amennyiben az igénylés

benyújtásra került a nyugdíjintézethez az elhalálozás időpontjától számított 30 napon belül;

- c) a nyugdíjazási feltételek teljesítésének időpontja, azon utód esetében, aki a fenntartó elhalálozását követően teljesíti jelen Alapszabálynak a standard nyugdíjkorhatár betöltésére vonatkozó feltételeit, amennyiben az igénylés benyújtásra került a nyugdíjintézethez a feltételek teljesítésének időpontjától számított 30 napon belül;
- d) Abban az esetben, ha a kérelmet a 89. §. (3) bek. a), b) és c) pontjában előírt határidő lejárta után nyújtják be, a jogok a kérelem nyilvántartásba vételét követő hónap első napjától kezdődnek;

90.§. Abban az esetben, ha az utód saját nyugdíjjal rendelkezik, az utódlási nyugdíj jóváhagyása és folyósítása a 77. §. és 78. §. előírásai szerint történik.

A nyugdíjazási határozat

91. §. – (1) A nyugdíjak jóváhagyásáról vagy elutasításáról a nyugdíjintézet határozatot állít ki jelen Alapszabály előírásainak megfelelően.

(2) A nyugdíjigénylések elbírálásának határideje a 87. §. – (7) szerinti kérelemiktatás napjától számított 45 nap.

(3) A (2) bekezdésben meghatározott határidő 30 nappal meghosszabbítható azokban az esetekben, ha a kérelem elbírálásához további hiánypótló dokumentumokra és/vagy műveletekre van szükség.

(4) A nyugdíjazási határozatnak tartalmaznia kell azon ténybeli és jogi indoklásokat, amelyekre hivatkozva a nyugdíjkérelem jóváhagyásra vagy elutasításra kerül.

(5) A nyugdíjas kérheti a nyugdíjazási határozat visszavonását a kiközléstől számított 30 napon belül.

92. §. A nyugdíjazási határozat 2 eredeti példányban készül, amelyből egyik példány megőrzésre kerül a nyugdíjintézet irattárában, a másik példányt közölni kell a jogosulttal.

A nyugdíjazási határozat megfellebbezése

93. §. – (1) A nyugdíjazási határozat a közléstől számított 30 napon belül megfellebbezhető a nyugdíjintézet fellebbezési bizottságánál.

(2) A fellebbezés tárgya lehet:

- a) a hozzájárulási idő megállapítása;
- b) a nyugdíj kiszámolása;
- c) az ügyviteli határidők be nem tartása.
- d) Minden olyan fellebbezési beadvány, amely indoklásában nem tartalmazza a fellebbezés valamely tárgyát vagy nem tartalmaz semmilyen konkrét bizonyítékot, jelen Alapszabály értelmében nem minősül fellebbezésnek.

(3) A 30 napos határidőn belül meg nem fellebbezett nyugdíjazási határozat véglegesnek minősül.

(4) A fellebbezési bizottság 3 tagból áll:

- a) A nyugdíjintézet elnöke, aki hivatalból elnöke a bizottságnak.
- b) A nyugdíjintézet alelnöke.
- c) A fellebbezési bizottság harmadik tagját a vezetőbizottság nevezi ki.
- d) A nyugdíjintézet igazgatója tanácskozási joggal részt vesz a bizottság ülésein.

(5) A megfellebbezett nyugdíjazási határozatokat a bizottság kivizsgálja, és a fellebbezés elbírálásáról határozatot állít ki, amelyet írásban közöl az érintett felekkel.

(6) A fellebbezés kivizsgálásának és elbírálásának határideje annak iktatásától számított 45 nap.

(7) A fellebbezés kivizsgálásáról szóló határozat megóvható az illetékes bíróságon, a kézhezvételtől számított 30 napon belül.

(8) A (7) bekezdésben előírt határidőn belül meg nem fellebbezett határozat véglegesnek minősül.

A nyugdíjak felülvizsgálata és újraszámolása

94. §. – (1) Amennyiben a nyugdíjak kiszámolása vagy folyósítása terén hibák vagy tévedések kerülnek megállapításra, a nyugdíjintézet, a nyugdíjas személy kérésére vagy hivatalból, felülvizsgálja az ügyet, és elvégzi a megfelelő hibajavításokat és/vagy módosításokat, és ezekről felülvizsgálati határozatot állít ki.

(2) Az (1) bekezdés előírásainak alkalmazása folytán keletkezett esetleges pénzbeli különbözetek kifizetésre, vagy adott esetben behajtásra kerülnek, az általános elévülési határidőn belül, a különbségek megállapításának időpontjától kezdve.

(3) A nyugdíjas írásbeli kérésére a nyugdíj újraszámolható azon jövedelmek és/vagy jelen Alapszabály által előírt hozzájárulási idők hozzáadásával, valamint olyan bizonyító iratok értékesítésével, amelyek alapján módosulhat a nyugdíjazási jogosultság, amennyiben ezeket nem értékesítették a nyugdíj megállapításakor.

(4) A (3) bekezdés előírásai alapján újraszámolt jogok a kérés iktatását követő hónaptól kezdve lépnek érvénybe. Az újraszámolásról a nyugdíjintézet határozatot állít ki.

95. §. A nyugdíjintézet elutasító határozatot állít ki azokban az esetekben, ha a nemzetközi jogszabályok és rendeletek alkalmazása során tőle független okok miatt nem valósíthatja meg a szociális biztonságra vonatkozó információk elektronikus adatcseréjét és nem rendelkezik az igénylő jogosultságának megállapításához szükséges összes dokumentummal a nemzetközi nyugdíjazási kérelem nyilvántartásba vételétől számított 6 hónapon belül.

A nyugdíjak folyósítása

96. §. – (1) Az egyházi nyugdíjrendszerben a nyugdíjak folyósítása havonta történik, az aktuális hónapra vonatkozóan.

(2) Az ellátás személyesen a jogosultat illeti vagy adott esetben a törvényes képviselőjét.

(3) A nyugdíjak kifizetése nyugdíjszelvény kíséretében történik, postai kézbesítéssel a megjelölt lakcímre vagy banki átutalással, a nyugdíjas választása szerint.

(4) A nyugdíjintézet a nyugdíjak postai kézbesítése esetén a nyugdíjszelvényt havonta, banki átutalás esetén pedig negyedévente küldi meg az ország területén élő nyugdíjasoknak.

(5) Indokolt esetben a nyugdíjintézet a nyugdíjszelvénnyel egyenértékű igazolást állít ki a nyugdíjas kérésére.

(6) A szociális ellátás folyósításának költségei a nyugdíjalapot terhelik, amennyiben az állami jogszabályok másképp nem rendelkeznek.

(7) A nyugdíjszelvényeket a nyugdíjintézet készíti el a Román Nemzeti Postahivatallal kötött egyezmény szerint.

97. §. Azon egyházi nyugdíjasok számára, akiknek állandó lakhelyük Románia területén kívül esik, járandóságuk folyósítása kizárólag banki átutalással történik, egy Romániában megnyitott lej alapú vagy a külföldi lakhe-

lyük szerinti országban megnyitott euró alapú folyószámlára, a nyugdíjas választása szerint.

98.§. Bármely jellegű szociális ellátás kifizetése a nyugdíjintézet igazgatójának előzetes jóváhagyásával történhet.

A nyugdíjfolyósítás megszűnése

99. §. A nyugdíj folyósítása megszűnik a következő hónaptól kezdve az alábbi esetekben:

- a) ha a kedvezményezett elhunyt;
- b) ha a kedvezményezett már nem teljesíti azokat a feltételeket, amelyek alapján a nyugdíja jóváhagyásra került;
- c) ha az utódot véglegesen elítélték a fenntartó személy ellen elkövetett gyilkosság vagy gyilkossági kísérlet miatt;
- d) ha a 65. §. c) pontja és a 68. §. által meghatározott utódlási nyugdíjban részesülő személy visszanyerte munkaképességét, a törvény előírásai szerint;
- e) ha az utódlási nyugdíjban részesülő gyermek betöltötte a 26. életévét, a 65. §. c) pontjának kivételével;
- f) ha a 65. §. c) pontja és a 68. §. által meghatározott utódlási nyugdíjban részesülő személy az előírt időponttól számított 12 hónapon belül, számára felróható okokból nem jelentkezett a kötelező orvosszakértői felülvizsgálatra vagy ha ez időn belül elmulasztotta benyújtani a felülvizsgálati határozatot a nyugdíjintézethez.
- g) ha lejárt a 70. §-ban meghatározott 6 hónapos időszak
- h) ha az utolsó gyermek betöltötte a 7. életévét, a túlélő házastársnak folyósított utódlási nyugdíj esetén, a 70. §. feltételei szerint

A nyugdíjfolyósítás felfüggesztése

100. §. – (1) A nyugdíj folyósítása felfüggesztésre kerül a következő hónaptól kezdve az alábbi esetekben:

- a) ha a rokkantsági nyugdíjban részesülő személy, beleértve a 65. §. c) pontja és a 68. §. által előírt eseteket is, számára felróható okokból nem jelentkezett a periodikus orvosszakértői felülvizsgálatra, vagy ha az előírt határidőn belül elmulasztotta benyújtani a felülvizsgálati határozatot a nyugdíjintézethez;

- b) ha a 65. §-ban megjelölt, utódlási nyugdíjban részesülő, 16. életévét betöltött gyermek nem teljesíti a 65. §. b) pontjában meghatározott feltételeket;
- c) ha az elsőfokú vagy másodfokú rokkantsági nyugdíjas szakmai jövedelemmel rendelkezik;
- d) ha az utódlási nyugdíjban részesülő túlélő házastárs a 360/2023. számú nyugdíjtörvény által a 6. §. – (1) bek. a), b) vagy d) pontokban meghatározott helyzetek valamelyikében állandó havi jövedelemmel rendelkezik, vagy ha ezek a jövedelmek meghaladják az országos bruttó minimálbér összegét;
- e) ha az utódlási nyugdíjban részesülő túlélő házastárs újraházasodott;
- f) ha az egyházi nyugdíjjal rendelkező utód a 77. §. – (1) alapján bármely nyugdíjrendszerben más kategóriájú nyugdíjat választ;
- g) ha a nyugdíjas már nem teljesíti a jelen Alapszabály által előírt, a nyugdíjból és fizetésből származó jövedelem halmozása esetén megszabott feltételeket;
- h) ha a nyugdíjas más ország területén létesített állandó lakhelyet, amely országgal Románia kölcsönös társadalombiztosítási egyezményt kötött, és ha ezen egyezmény alapján a nyugellátást a másik ország az egyházi hozzájárulási évekre is biztosítja;
- i) ha a korhatár előtti nyugdíjban részesülő személy a 7. §. – (1) bek. a) pontja szerint havi jövedelmet megvalósító munkavállalói jogviszonyban áll.

(2) A 65. §. b) pontjában megjelölt, utódlási nyugdíjban részesülő gyermek esetében, aki a tanévkezdést követően nem bizonyítja évente tanulmányainak folytatását, a nyugdíj kifizetése folyó év november 1. hatállyal kerül felfüggesztésre.

(3) A nyugdíj folyósításának felfüggesztése a nyugdíjas kérelmére is megtörténhet, ebben az esetben a folyósítás felfüggesztése a kérelem benyújtását követő hónaptól kezdődően történik.

(4) Ha a postai kézbesítéssel folyósított nyugdíjat kifizetetlenként visszatérítik, és azt az érintett jogosult nem kéri, a nyugdíjintézet a következő hónaptól kezdődően leállítja a kifizetést. Ugyanez a szabály alkalmazandó a bankszámlára utalt nyugdíjak esetében is, ha a nyugdíjszelvényt a posta visszaküldi. Amennyiben az érintett jogosult a kifizetés leállítását követő hónapban sem kéri a nyugdíját, a nyugdíjintézet felfüggeszti annak folyósítását.

A nyugdíjfolyósítás újakezdése

101. §. – (1) A felfüggesztett nyugdíjak folyósításának újakezdése ké-
résre történik, a következő időpontoktól:

- a) a felfüggesztés okának megszűnését követő hónaptól kezdve, ha az er-
re vonatkozó kérvényt benyújtották az ok megszűnésétől számított 30
napon belül;
- b) a kérvény benyújtását követő hónaptól kezdve, ha annak benyújtása
meghaladta az a) pontban megszabott határidőt;
- c) a felfüggesztés időpontjától, amennyiben a nyugdíj felfüggesztése a
100. §. (2) bekezdés alapján történt és az erre vonatkozó kérvény, va-
lamint az aktuális tanévre szóló, a tanulói jogviszonyt igazoló irattal
együtt benyújtásra kerül legkésőbb folyó év végéig. Jelen határidő
meghaladása esetén a nyugdíj folyósításának újakezdése az iratok be-
nyújtását követő hónaptól kezdve történik.

(2) Jelen Alapszabály előírásai, amelyek a jogok megállapítására és mó-
dosítására, illetve az ellátás folyósításának megszűnésére, felfüggesztésére és
újakezdésére vonatkoznak, érvényesek a nyugdíjintézet által nyújtott min-
den szociális juttatás esetében.

102. §. A nyugdíjfolyósítás megszüntetése, felfüggesztése vagy újakez-
dése, valamint a nyugdíjjogosultság módosítása minden esetben a nyugdíjin-
tézet által kiállított határozat alapján történik.

Változások bejelentése

103. §. A nyugdíjintézet nyugdíjas tagjai kötelesek minden olyan szemé-
lyes változást vagy körülményt írásban bejelenteni annak megjelenését köve-
tő 15 napon belül, amely saját nyugdíja jóváhagyási, illetve kifizetési fel-
tételének változásához vezethet, vagy ha ezekre kihatással van.

Az elhalálozás hónapjában fel nem vett járandóságok

104. §. – (1) Az elhunyt nyugdíjast az elhalálozás hónapjában megillető,
kifizetetlen nyugdíj vagy adott esetben az elhalálozás időpontjáig esedékes,
kifizetetlen egyéb összegek egyetlen személynek folyósíthatók, aki lehet a
túlélő házastárs, a gyermek, a szülő, vagy ezek hiányában más törvényes
örökös, a közös tulajdon feltételei szerint.

(2) Amennyiben a kifizetetlen összegeket az (1) bekezdésben előírt más törvényes örökösök igénylik, a kifizetés végrehajtása kizárólag a jogerős öröklési bizonyítvány alapján lehetséges, az ebben jegyzett hagyatéki részesedés szerint.

105. §. Az elhunyt nyugdíjast megillető kifizetetlen összegek az elhalálozás napjától, adott esetben az elhalálozást kimondó bírósági határozat jogerőre emelkedésének napjától számított általános elévülési időn belül igényelhetők.

VI. RÉSZ

EGYÉB TÁRSADALOMBIZTOSÍTÁSI JOGOK ÉS SEGÉLYEK

106. §. Az egyházi nyugdíjrendszerben a nyugdíjon kívül a következő társadalombiztosítási ellátások állapíthatók meg:

- a) temetkezési segély;
- b) üdülési támogatás;
- c) ünnepi segély;
- d) lelkészözvegyek támogatása;
- e) szociális pótlék;
- f) egyéb alkalmi segélyek.

A temetkezési segély

107. §. – (1) Az egyházi nyugdíjrendszer nyugdíjas vagy biztosított tagjának elhalálozása esetén egy személy részesül temetkezési segélyben, aki igazolja, hogy a haláleset okozta költségeket ő viselte, és aki lehet a túlélő házastárs, a gyermek, a szülő, vagy bármely más személy, aki a temetkezési költségek viselését igazolni tudja.

(2) A temetkezési segély annak a személynek a halála esetén is jár, aki a halálát megelőző hat hónapban az egyházi nyugdíjrendszerben biztosított volt, az ezen időszak alatt megvalósított hozzájárulási időtől függetlenül.

(3) A temetkezési költségek viselésének igazolása a törvény által megengedett bármely bizonyítási eszközzel megtehető, az állami nyugdíjtörvény vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően.

108. §. – (1) Az egyházi nyugdíjrendszer nyugdíjas vagy biztosított tagja temetkezési segélyre jogosult valamely családtagjának elhalálása esetén, aki az elhalálzás időpontjában nem volt biztosított vagy nyugdíjas.

(2) Jelen Alapszabály értelmében családtagnak minősül:

a) a házastárs;

b) a saját vagy örökbe fogadott gyermekek a 18. életévük betöltéséig, illetve a tanulmányok folytatása esetén a 26. életévük betöltéséig, vagy életkortól függetlenül, amennyiben a megjelölt életkort megelőzően elveszítették munkaképességüket;

c) a házastársak bármelyikének a szülei és nagyszülei.

(3) A családtag elhalálása esetén kifizetendő temetkezési segély értéke a 110. §-ban megállapított segély összegének a fele.

109. §. – (1) A temetkezési segéllyel járó költségeket a nyugdíjintézet saját nyugdíjalapjából fedezi, és kifizethető a halotti bizonyítvány és a megfelelő bizonyító iratok alapján, amennyiben az igénylő nem jogosult erre a segélyre vagy nem részesült ebben más nyugdíjrendszerből.

(2) A temetkezési segély jóváhagyása nem köthető egy bizonyos hozzájárulási idő megszerzésének feltételéhez.

110. §. A temetkezési segély értékét a vezetőbizottság állapítja meg, figyelembe véve az egyházi és az országos bruttó átlagbér értékét.

111. §. – (1) A temetkezési segély kifizetésének lehetőségei:

a) banki átutalással, az igénylés iktatását követő 3 munkanapon belül, amennyiben az igénylési iratcsomó nem szorul kiegészítésre;

b) postai kézbesítéssel, a nyugdíjak folyósításának időpontjában, amennyiben az igénylési iratcsomó nem szorul kiegészítésre;

c) rendkívüli helyzetben az illetékes esperesi hivatal pénztárában, mely esetben a nyugdíjintézet megtéríti az összeget a hivatalnak banki átutalással.

(2) A temetkezési segély a halotti bizonyítvány kiállításának időpontjától számított általános elévülési időn belül igényelhető a megfelelő bizonyító iratok alapján.

(3) A temetkezési segély kifizetése az elhalálzás időpontjában érvényes érték szerint történik.

(4) A temetkezési segély jogi személynek is kifizethető a jogosult hozzátartozó beleegyezésével, amennyiben bizonyítja a temetkezési költségek viselését.

Üdülési támogatás

112. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete évente üdülési támogatást biztosíthat a saját nyilvántartásában levő nyugdíjas tagjai számára a vezetőbizottság döntése alapján.

(2) A támogatás kizárólag csak egyénileg vehető igénybe, egyházi tulajdonban levő üdülők esetében, amelyekkel a nyugdíjintézet együttműködési megállapodást kötött.

(3) A támogatás évente legtöbb öt napra vehető igénybe a nyugdíjintézet előzetes jóváhagyásával és az alapellátásra használható fel az üdülők által közölt árak szerint.

(4) A támogatás értéke az alapellátás költségeinek legtöbb 50%-a, de az egy főre eső támogatás napi összege nem haladhatja meg a vezetőbizottság által meghatározott felső határt.

(5) A támogatás kifizetése utólagos költségelszámolás alapján történik közvetlenül a nyugdíjas személy számlájára.

113. §. – (1) A vezetőbizottság által a költségvetésben üdülési támogatásra elkülönített keretösszeget a tárgyévben meghaladni nem lehet. A vezetőbizottságnak indokolt esetben jogában áll módosítani az üdülési támogatás feltételein, adott esetben felfüggeszteni a támogatást a nyugdíjrendszer pénzügyi igényeinek megfelelően.

(2) Az üdülési támogatás és a költségelszámolás részletes feltételeiről a Működési Szabályzat rendelkezik.

Ünnepi segélyek

114. §. – (1) A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézete ünnepi segélyben részesítheti a saját nyilvántartásában levő nyugdíjas tagjait a vezetőbizottság döntése alapján.

(2) Az ünnepi segély folyósítása a húsvéti és/vagy karácsonyi ünnep alkalmával történik, a nyugdíjak kifizetésével egyidőben.

(3) Az ünnepi segély értékének meghatározása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

(4) A vezetőbizottságnak indokolt esetben jogában áll felfüggeszteni az ünnepi segélyek folyósítását a nyugdíjrendszer pénzügyi igényeinek megfelelően.

115. §. – (1) A 114. §-ban előírt ünnepi segélyre jogosultak azon nyugdíjkorhatárt betöltött lelkészözvegyek is, akik nem rendelkeznek egyházi nyugdíjjal, de a házastársuk biztosított volt az egyházi nyugdíjrendszerben.

(2) A 115. §. – (1) bekezdésben előírt ünnepi segély jóváhagyása írásos kérvény és a megfelelő bizonyító iratok alapján történik.

Szociális pótlék

116. §. – (1) A nyugdíjintézet szociális pótléket biztosíthat azon állandó romániai lakhellyel rendelkező nyugdíjasai számára, akik rendelkeznek legkevesebb 15 év járulékfizetési idővel a saját nyugdíjrendszerben és kizárólag egyházi nyugdíjra jogosultak, valamint a nyugdíjuk összege kevesebb a minimális nyugdíj értékénél.

(2) Az utódlási és rokkantsági nyugdíjkategóriák esetében a szociális pótlék jóváhagyása nem köthető egy bizonyos hozzájárulási idő megszerzésének feltételéhez a nyugdíjigénylő részéről.

(3) A szociális pótlék értéke az egyházi nyugdíj és a minimális nyugdíj különbözete.

(4) Utódlási nyugdíj esetében szociális pótlékre minden utód külön jogosult.

(5) A saját nyugdíjrendszerben alkalmazott garantált minimális nyugdíj értékét a vezetőbizottság határozza meg, figyelembe véve az állami nyugdíjrendszerben alkalmazott szociális pótlék összegét.

117. §. Amennyiben a vonatkozó állami jogszabályok lehetőséget adnak a szociális pótlék állami költségvetésből való biztosítására a kizárólag egyházi nyugdíjjal rendelkezők számára is, a nyugdíjintézet megszünteti ennek folyósítását.

Alkalmi segélyek

118. §. – (1) A Nyugdíjintézet alkalmi segélyt biztosíthat az állandó romániai lakhellyel rendelkező nyugdíjas tagjai számára, a következő esetekben:

a) műtéti beavatkozásokra, illetve rendkívüli kórházi kezelésekre;

b) az egyházmegyei szinten szerveződött nyugdíjasok lelkesi közösségek számára.

(2) A 118. §. – (1) bekezdésében előírt segélyek igénylése írásos kérvény és a megfelelő bizonyító iratok alapján történik. A segélyek és támogatások keretösszegének és a jóváhagyás módszertanának meghatározása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

VII. RÉSZ

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ NYUGDÍJINTÉZETÉNEK SZERVEZETE ÉS MŰKÖDÉSE

A Romániai Református Egyház nyugdíjrendszere

119. §. – (1) A nyugdíjintézet a Romániai Református Egyház keretén belül, a Zsinat kormányzása és felügyelete alatt szerveződik és működik. A Zsinati Állandó Tanács ellenőrzési jogkörrel bír a nyugdíjintézet és a vezetőbizottság tevékenységét illetően.

(2) Jelen Alapszabály előírásai szerint a nyugdíjintézet, mint önálló, saját költségvetéssel és saját vagyonnal rendelkező jogi személy, ebből a minőségből fakadó jogokkal és köteleességekkel, a Romániai Református Egyház önálló nyugdíjrendszerét kezeli és igazgatja.

(3) A Nyugdíjintézet hivatalos központi székhelye: Kolozsvár, Kolozs megye, Románia. A Nyugdíjintézet székhelyének megváltoztatása a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

A Nyugdíjintézet feladatköre

120. §. A Nyugdíjintézet a következő feladatkörrel rendelkezik:

(1) Jelen Alapszabály előírásai alapján kidolgozza a Működési Szabályzatot és a vezetőbizottság elé terjeszti jóváhagyás végett. A Működési Szabályzat elfogadása, módosítása vagy kiegészítése a Nyugdíjintézet vezetőbizottsága tisztségben levő, szavazati joggal rendelkező tagjainak határozatával történik, a Zsinati Elnökség jóváhagyásával;

(2) Kidolgozza a részletes végrehajtási szabályokat a saját nyugdíjrendszer működésére vonatkozóan;

(3) Végrehajtja a vezetőbizottság törvényes határozatait;

(4) Ellenőrzi a nyugdíjazási iratcsomókat és megállapítja a nyugdíjakat;

(5) A törvényes rendelkezések és jelen Alapszabály előírásai szerint nyugdíjazási- és egyéb társadalombiztosítási ellátásokra vonatkozó határozatokat állít ki, valamint megoldja az ezekkel kapcsolatos kéréseket;

(6) Biztosítja a nyugdíjak és egyéb társadalombiztosítási jogok jelen Alapszabály és a vonatkozó törvényi rendelkezések szerinti kifizetését;

(7) Intézkedéseket hoz a rendszer társadalombiztosítási alapjának védelme érdekében;

(8) Intézkedik a rendszer saját vagyonának gyarapítása és hatékony kezelése érdekében, biztosítva annak integritását;

(9) Felügyeli, ellenőrzi és irányítja a tulajdonában és a fennhatósága alatt levő alapítványok, egyesületek, kereskedelmi társaságok és minden más intézmény tevékenységét, jóváhagyja ezeknek számadását, költségvetését, személyzeti keretét, és adott esetben dönt a nyereségük elosztásáról;

(10) Irányítja és ellenőrzi a törvényes rendelkezéseknek és jelen Alapszabály előírásainak a saját nyugdíjrendszeren belül jogokkal és köteleességekkel felruházott magán- és jogi személyek általi végrehajtását;

(11) Követi és ellenőrzi a saját nyugdíjalap jövedelmeinek bevételezését;

(12) Kiszámolja, visszatartja és továbbítja a nyugdíjak után járó adót és egyéb járulékok összegét;

(13) A vezetőbizottság jóváhagyásával megtervezi és kialakítja a nyugdíjrendszer stratégiáját;

(14) Tartalékalapot hoz létre és biztosítja annak jelen Alapszabály előírásai szerinti felhasználását;

(15) Megszervezi és biztosítja a tulajdonában levő ingatlanok adminisztrációját és hasznosítását;

(16) Követi és ellenőrzi a nyugdíjrendszer tagjainak munkaviszonyát;

(17) Követi és ellenőrzi a református egyház keretén belüli munkaadó egységek társadalombiztosítási rendszerrel kapcsolatos tevékenységét;

(18) Meghozza a szükséges törvényes intézkedéseket annak érdekében, hogy az intézmény optimális feltételek között folytathassa tevékenységét;

(19) Felügyeli az irodai infrastruktúra működését, és meghozza a megfelelő intézkedéseket ennek zavartalan működése érdekében;

(20) Meghatározza a társadalombiztosítási jogok és kötelességek megfelelő nyilvántartásához szükséges dokumentumok és nyilatkozatok kezelésének módozatát, valamint azon adatok és dokumentumok kezelési módszertanát, amelyek szükségesek a társadalombiztosítási személyi szám odaitéléséhez és a hozzájárulási idő igazolásához;

(21) Összeállítja a nyugdíjigényléshez, a szolgálati idő igazolásához, illetve minden más tevékenységi területnek megfelelő kérelmezési és egyéb nyomtatványokat az igazgató jóváhagyásával;

(22) Meghatározza az üdülési segély jóváhagyásának és felhasználásának kritériumait;

(23) Biztonsági intézkedéseket eszközöl az elektronikusan és nyomtatott formában feldolgozott adatok megfelelő tárolására és megőrzésére;

(24) Ellenőrzi a nyugdíjrendszer felé tartozásnak minősülő társadalombiztosítási járulékok kiszámolásának és átutalásának módszerét;

(25) A társadalombiztosítási személyi szám alapján az egyház keretén belül biztosítja az összes hozzájárulás, valamint a jogok és kötelességek nyilvántartását;

(26) Létrehozza és megőrzi a saját rendszeren belül biztosított személyek adatbázisát és biztosítja ezen adatok bizalmassági jellegét;

(27) Biztosítja a saját elektronikus nyilvántartási és számítástechnikai rendszer bevezetését, kiterjesztését, karbantartását és védelmét;

(28) Megszervezi a bíróságokon való hivatalos képviselést azokban a peres ügyekben, amelyeknek a Nyugdíjintézet is részese;

(29) Biztosítja a Nyugdíjintézet pénzügyeinek és vagyonának, valamint a könyvelésének és iktatásának a vonatkozó törvényes előírások szerinti nyilvántartását, illetve megszervezését;

(30) Indokolt esetben pénzügyi ellenőrzést kezdeményez a saját nyugdíjrendszerhez tartozó munkaadóknál.

A vezetőbizottság

121. §. – (1) A Nyugdíjintézet döntéshozó testülete a vezetőbizottság.

(2) A vezetőbizottság határozatainak végrehajtója az igazgató és a Nyugdíjintézet alkalmazottjai.

(3) A Nyugdíjintézet elnöke, aki a vezetőbizottság elnöki tisztségét is betölti, az Erdélyi Református Egyházkerület mindenkori püspökhelyettese.

(4) A Nyugdíjintézet alelnöke, aki a vezetõbizottság alelnöki tisztségét is betölti, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület mindenkori püspök-helyettese.

(5) A Nyugdíjintézet vezetõbizottsága összesen 11 szavazati joggal rendelkező tagból áll.

(6) A vezetõbizottság tagjainak megválasztása az egyházkerületi tisztújító közgyűlések alkalmával történik, az egyházi törvényes keretek között, a Működési Szabályzat előírásainak megfelelően.

(7) A vezetõbizottság tagjai:

a) elnök;

b) alelnök;

c) 6 választott tag (4 lelkészi és 2 presbiteri) az Erdélyi Református Egyházkerület Közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra;

d) 3 választott tag (2 lelkészi és 1 presbiteri) a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra.

(8) A két egyházkerületi közgyűlés póttagokat is választ a Nyugdíjintézet vezetõbizottságába, egy időben a tagok megválasztásával:

a) 3 választott póttag (2 lelkészi és 1 presbiteri) az Erdélyi Református Egyházkerület Közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra;

b) 2 választott póttag (1 lelkészi és 1 presbiteri) a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlése által megválasztott 6 éves ciklusra.

(9) A megválasztott bizottsági tagoknak és póttagoknak a megbízatása a következő egyházkerületi választói közgyűlés eredményeinek hatálybalépéséig tart.

(10) Amennyiben valamely vezetõbizottsági tag megbízatása megszűnik, a nyugdíjintézet gondoskodik a póttagok behívásáról. Ha a póttag behívása nem lehetséges, az illetékes egyházkerületi igazgatótanács a soron következő gyűlésén gondoskodik új tag kinevezéséről ideiglenes megbízatással, a nyugdíjintézet vezetõbizottságának javaslata alapján.

A vezetõbizottság gyűlései

122. §. – (1) A vezetõbizottság tagjait az elnök és az igazgató hívja össze. A gyűlés megtartható fizikai jelenléttel és/vagy elektronikus személyes jelenléttel az elnökség döntésének megfelelően.

(2) A bizottság törvényesen ülésezhet legalább 7 szavazati joggal rendelkező tag részvételével és a jelenlevők egyszerű többségével hozhat érvényes

határozatot. Kivételt képeznek azok az esetek, ahol az Alapszabály előírásai szerint a tisztségben levő szavazati joggal rendelkező tagok egyszerű vagy kétharmados többségére van szükség az érvényes határozat meghozatalához.

(3) A tisztségben levő szavazati joggal rendelkező tagok egyszerű többségére van szükség a következő határozatok esetében:

- a) A Nyugdíjintézet költségvetése és számadása;
- b) Alárendelt intézmények által megvalósított nyereség elosztása.

(4) A tisztségben levő szavazati joggal rendelkező tagok kétharmados többségére van szükség a következő esetekben:

- a) Vagyoni ügyekben;
- b) Állások létrehozása, megszüntetése és betöltése, ill. személyzet elbocsátása esetén;
- c) Jelen Alapszabály kiegészítésének és módosításának javaslata esetén;
- d) A Működési Szabályzat kiegészítése és módosítása esetén.

(5) A határozathozatal kézfelelemeléssel, titkos szavazással vagy név szerinti szavazással történik. A szavazásban a bizottság minden jelen lévő szavazati joggal rendelkező tagja köteles részt venni.

(6) A vezetőbizottság határozatát, annak meghozatalát, adott esetben a kézbesítésének napját követő 15 nap alatt a Zsinati Állandó Tanácsnál lehet megóvni.

(7) A vezetőbizottság meg nem fellebbezett határozatai a fellebbezési határidő lejártával érvénybe lépnek.

(8) Adminisztratív ügyekben és egyéb indokolt esetekben lehetőség van elektronikus úton történő szavazásra, gyűlés összehívása nélkül, a tagok megfelelő tájékoztatása mellett.

(9) A gyűlések részletes szabályairól a Működési Szabályzat rendelkezik.

A vezetőbizottság feladatköre

123. §. A vezetőbizottság a következő feladatkörrel rendelkezik:

- a) Koordinálja a Nyugdíjintézet tevékenységét;
- b) Jóváhagyja a Nyugdíjintézet költségvetését és számadását;
- c) Jóváhagyja az elnökség vagy igazgató által benyújtott határozattervezeteket;
- d) Jóváhagyja a Nyugdíjintézet igazgatójának tevékenységi beszámolóját;
- e) Megállapítja a társadalombiztosítási járulékok és a nyugdíjpont/referenciapont értékének összegét;

- f) Felhatalmazza az elnökség tagjait szerződések aláírására;
- g) Meghatározza a Nyugdíjintézet személyzeti keretét, létrehozza, illetve megszünteti állásait, valamint alkalmazza, adott esetben pedig elbocsátja a személyzetet jelen Alapszabálynak és a vonatkozó törvényes előírásoknak megfelelően;
- h) Meghatározza a Nyugdíjintézet alkalmazottjainak munkaköri leírását;
- i) Dönt a Nyugdíjintézet vagyonának kezelési módjáról;
- j) Meghatározza a Nyugdíjintézet pénzalapjainak védelmét célzó biztonsági intézkedéseket;
- k) Jóváhagyja a Nyugdíjintézet gazdasági stratégiáját és dönt az 50.000 euró értéket meghaladó költségekről és befektetésekről;
- l) Határoz ingatlanjavak megszerzése, illetve elidegenítése tárgyában jelen Alapszabály előírásainak megfelelően, a vonatkozó törvényi előírások betartásával;
- m) Határoz egyezmények és megállapodások megkötéséről a rendszer megfelelő működése érdekében;
- n) Hitelesíti az egyházkerületi közgyűlések által megválasztott vezetőbizottság, valamint az ellenőrző bizottság összetételét, megvizsgálva a jogi rendelkezések és az Alapszabály előírásainak betartását;
- o) Minden olyan egyéb feladatot ellát, amelyet jelen Alapszabály és a Működési Szabályzat számára előír, határoz a Nyugdíjintézet egyéb sajátos ügyeiben és minden olyan intézkedést megtesz, amely a nyugdíjrendszer és az alárendelt intézmények hatékony működését szolgálja.

A Nyugdíjintézet ügyvezető elnöksége

124. §. – (1) Az ügyvezető elnökség tagjai:

1. Elnök
2. Alelnök
3. Igazgató

(2) Az elnökség szükség esetén bármikor összeülhet a Nyugdíjintézet koordinálása és gazdálkodásának hatékonyra tétele érdekében.

(3) Az elnök a Nyugdíjintézet aláírási joggal felruházott hivatalos képviselője a magánszemélyekkel, jogi személyekkel és bíróságokkal való kapcsolat-tartásban. A Nyugdíjintézet képviselője történhet az alelnök vagy bármely más személy által az intézmény keretén belül, akit az elnök ezzel személye-

sen megbíz, vagy aki a törvényes előírásoknak megfelelően erre felhatalmazást kap.

(4) Amennyiben sürgős esetekben az elnöknek nincs lehetősége, hogy a jogkörének megfelelően aláírásával ellásson bármely, a nyugdíjintézet által kiállított iratot, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke teljes jogkörrel aláírhatja azt. Az így aláírt dokumentum az elnök aláírásának megfelelő hitelességgel bír.

(5) Az igazgató a Nyugdíjintézet aláírási joggal felruházott hivatalos képviselője a magánszemélyekkel, jogi személyekkel és bíróságokkal való kapcsolattartásban. A Nyugdíjintézet képviselote történhet bármely más személy által az intézmény keretén belül, akit az igazgató ezzel személyesen megbíz vagy aki a törvényes előírásoknak megfelelően erre felhatalmazást kap. Az igazgató a rendelkezésére álló személyi állomány támogatásával és közreműködésével a vezetőbizottság határozatainak a végrehajtója.

(6) Az elnökség, valamint az elnök és az igazgató feladatkörét a Működési Szabályzat határozza meg.

A Nyugdíjintézet Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága

125. §. – (1) A Nyugdíjintézet Pénzügyi Ellenőrző Bizottsága (továbbiakban: Ellenőrző Bizottság) 5 tagból áll.

(2) Az Ellenőrző Bizottság 3 évente egy alkalommal, az előző év mérlegének elkészítését követően pénzügyi ellenőrzést tart a Nyugdíjintézetnél.

(3) Az Ellenőrző Bizottság összetételéről és hatásköréről a Működési Szabályzat rendelkezik.

A Nyugdíjintézet szervezeti felépítése és személyzeti kerete

126. §. A Nyugdíjintézet szervezeti felépítését és személyzeti keretét, illetve a személyzeti munkaköröket a vezetőbizottság határozza meg.

127. §. – (1) Az állások betöltése meghívás vagy pályázat útján történik a munkaköri leírásoknak megfelelően, a vonatkozó állami jogszabályok és a Működési Szabályzat rendelkezései szerint.

(2) Az igazgatói állás elfoglalására jogosult a Romániai Református Egyház azon lelkeszi jellegű tagja, aki teljes lelkeszi képesítéssel rendelkezik, lelkeszi szolgálatban áll, lelkeszi jellegű állást tölt be, és református egyhá-

zunk valamelyik egyházmegyéjének bekebelezett tagja, valamint a Romániai Református Egyház keretén belül legalább 10 éven át önálló, gyülekezeti lelkipásztori szolgálatot teljesített.

(3) A hivatali keretben szereplő állásokra a személyzetet a vezetőbizottság alkalmazza a nyugdíjrendszer működési igényeinek megfelelően.

(4) Új állások létesítése, illetve meglévő állások megszüntetése a vezetőbizottság hatáskörébe tartozik.

(5) A 126. §. és a 127. §. rendelkezéseinek módszertanát a Működési Szabályzat előírásai tartalmazzák.

VIII. RÉSZ

A NYUGDÍJAK ÚJRASZÁMOLÁSA

128. §. Jelen Alapszabály hatálybalépésének időpontjától a korábbi jogszabályok alapján megállapított nyugdíjakat a nyugdíjintézet újraszámolja, igazodva a hatálybalépéstől érvényes új számolási módszertanhoz.

129. §. Az újraszámolás két fő lépésben valósul meg:

(1) A méltányosság elve alapján a nyugdíjintézet 17%-os egységes nyugdíjemelést hajt végre a 2024. december 31-én érvényes nyugdíjak esetében.

(2) Újrászámolja a 2024. december 31-én érvényes nyugdíjakat az új módszertan alapján, amely szerint az újraszámolt nyugdíj összege a nyugdíjas által megvalósított összpontszám és a referenciapont értékének szorzata.

130. §. Az újraszámoláshoz használt megvalósított összpontszám a következő elemeket tartalmazza:

- a) A befizetések után járó éves átlagpontszám összege, mely tartalmazza az asszimilált időért járó pontszámokat is (asszimilált idő: katonai szolgálat, felsőfokú tanulmányi időszak, gyermeknevelési szabadság, rokkantsági nyugdíj időszaka, tanulmányi időszak)
- b) A méltánytalanság kiküszöbölése érdekében értékesítésre kerülnek a saját rendszerben érvényes, korhatár fölötti kiegészítő pontszámok is
- c) Kiigazításra kerül és hozzáadódik a megvalósított összpontszámhoz a kiegészített pontszám a missziós gyülekezetben szolgáló lelkipásztorok esetében, az előző jogszabály szerinti értéknek megfelelően
- d) Azon rokkantnyugdíjak esetében, amelyek időközben hivatalból öregségi nyugdíjakká alakultak, az öregségi nyugdíjra való áttérés előtti

összpontszám alkalmazandó, amennyiben magasabb az öregségi nyugdíj összpontszámánál.

131. §. 2025. január 1-től a referenciapont értéke a saját nyugdíjrendszerben 81 lej.

132. §. Amennyiben a 129. §. – (2) szerinti újraszámolás a megemelt nyugdíjnál alacsonyabb összeget eredményez, a nyugdíjast a 17%-al megemelt összeg illeti meg. Az így keletkezett negatív különbség értékét a nyugdíjintézet kompenzációs pontszámokkal fedezi az új módszertanra való egyetemes áttérés érdekében.

133. §. Amennyiben a 129. §. – (2) szerinti újraszámolás a megemelt nyugdíjnál magasabb összeget eredményez, a nyugdíjast a magasabb összeg illeti meg.

134. §. A nyugdíjintézet a nyugdíjak újraszámolásáról határozatot állít ki, és megküldi az érintettnek legkésőbb 2025. január 31-ig.

135. §. Jelen Alapszabály hatálybalépésének időpontjától az ezt megelőzően jóváhagyott korhatár előtti nyugdíjak csökkentési százalék nélkül korhatár előtti nyugdíjak maradnak.

136. §. Jelen Alapszabály hatálybalépésének időpontjától az ezt megelőzően jóváhagyott korhatár előtti részleges nyugdíjak korhatár előtti nyugdíjakká válnak a csökkentési százalék megőrzésével.

IX. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

137. §. A Nyugdíjintézet a Romániai Református Egyház keretén belül működő egyházmegyék vezetőségén keresztül gondoskodik jelen Alapszabály előírásainak végrehajtásáról és alkalmazásáról.

138. §. Jelen Alapszabály módosítása vagy kiegészítése a Zsinat határozatával történik a Nyugdíjintézet vezetőbizottságának javaslata alapján.

139. §. Jelen Alapszabályt elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata a 2025. november 12-én, Temesváron megnyitott ülésén, a 24/2025. számú Határozata által.

140. §. Jelen Alapszabály hatályba lép 2025. november 13-án.

Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Bogdán Szabolcs-János püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Ambrus Attila főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Bara Lajos-István főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

AZ ÉLET ISTENÉ

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZ ZSINATÁNAK BIOETIKAI KÉRDÉSEKSEL KAPCSOLATOS TANÍTÁSA

I. fejezet

Az Életről szóló bibliai tanítás

(1) Egyedül Istennek van önmagában (Jn 5,26) élete. Ezért nevezi őt a Biblia „élő” (Józs 3,10; Zsolt 84,2; Ézs 37,17; Róm 9,26; 2Kor 3,3), „örökkön örökké élő” (Jel 4,9) és „halhatatlan” (1Tim 6,16) Istennek. És ezért nevezi Jézus önmagát „az életnek” (Jn 14,6). Az, akinek egyedül van önmagában élete, minden élet – így az emberi élet – forrása. 1Móz 2,7 szerint Isten életet lehelt az emberbe, s így lett az ember élő lélekké (élőlény-nyé). Istennek ez a cselekedete az emberi élet *transzcendens eredetére* utal. Emberi élet csak az isteni életben való részesedés által lehetséges.

A teremtő Isten nemcsak az emberi élet adományozója, hanem annak ura is. Ennélfogva korlátlanul rendelkezik felette: meghatározza annak kezdetét és végét (Zsolt 104,29–30; Lk 12,20). Továbbá a teremtő Isten az élet tulajdonosa (4Móz 16,22; 27,16; Préd 12,7). Isten az idegen tulajdonba (a sátán és a bűn hatalmába) jutott embert Jézus Krisztus drága vérének megváltotta, és a maga tulajdonává tette. Így ő mind a teremtés, mind a megváltás okán az élet tulajdonosa és ura. Ennek következtében az emberi élet Isten számára elkülönített, bibliai szóval „szent” élet (3Móz 19,2).

Isten a teremtés folytán az élet adományozója, a megváltás folytán az élet megváltója, így annak egyedüli tulajdonosa és korlátlan ura. Ezért az emberi élet művi úton történő létrehozása (pl. klónozás) vagy megszüntetése (pl. aktív eutanázia) Isten akarata és az élet szentsége ellen irányuló cselekedet.

(2) Az emberi élet befejezetlen. Ezt biológiai tények mutatják, hiszen az ember – ellentétben a legtöbb állattal – születésekor nincs „kész” környezete számára. Az ember kibontakozásra születik e világra. Életének elsődleges és természetes környezete a család.

A református keresztyén egyház felelősséget vállal a kibontakozásra rendelt életért. E felelősségből következően hangsúlyozza a család – mint a törekény gyermeki életet védő és tápláló közösség – fontosságát. Az egyház – tanításával és szeretetszolgálatával – maga is támogatja az élet szellemi, fizikai és lelki kibontakozását. Az élet befejezetlenségének felismerése alapján minden emberre vonatkozóan tanítja, hogy nincs reménytelen élet.

Bibliai értelemben élni annyi, mint munkálkodni (szemben a fizikai-szellemi tétlenséggel), haladni egy bizonyos cél felé. Az élet: életvitel, életfolytatás (biosz).

A Szentírás az életfolytatás minőségét az ember Istenhez, illetve embertársaihoz való helyes viszonyulásában látja, és alapvetően a kegyelem gondolata felől értelmezi (Hab 2,4).

A kényszerű mozdulatlanság is lehet imádságban, tanácsadásban tevékeny élet. Ezért a biológiai létezés, a túlélés vagy a továbbélés (Préd 9,4) még nem teljes élet. Az ember Istennek és az ő dicsőségére él (Róm 14,7–8). Életének végső célja pedig az örök élet.

Az ember életének minőségét az határozza meg, hogy miképpen viszonyul Istenhez. Mivel a földi élet végső célja az örök élet, ezért még a minőségi, értékes és értelmes földi élet is ideiglenes és átmeneti. Ezt a bibliai igazságot az egyháznak különösen a földi élethez való erős és egyoldalú kötődéssel szemben kell hangsúlyozottan hirdetnie.

(3) A Szentírás az embert a test-lélek-szellem egységében láttatja. Az ember hajlamos arra, hogy a testet egyoldalúan előtérbe állítsa. Ezt helyteleníti a Szentírás, amikor azt mondja, hogy „nemcsak kenyérrel él az ember, hanem mindazzal, ami az Úr szájából származik” (5Móz 8,3; Mt 4,4), vagy amikor Jézus önmagát „élő kenyérnek” (Jn 6,31–58) nevezi.

Helytelenítjük az emberi életnek a testre való szűkítését, ami rendszerint a felerősödött anyagiasságban és a nemiség/testiség túlhangsúlyozásában mutatkozik meg, mert a szellemi és lelki igények háttérbe

szorítása az emberi élet megszegényedéséhez és teljes értékének megcsonkításához vezet.

(4) Az ószövetségi héber *nefes* kifejezés egyik jelentése: „én, magam”, mely az egyéni életerőt, a személyt jelzi. Ez a fogalom kifejezi először az ember önmagához való viszonyulásának képességét, másodszer az ember egyediségét – minden élet egyedi, csak a halál teszi azt a többi étellel egyformává (Jób 3,19) –, harmadszor pedig azt a képességet, hogy valami, illetve valaki irányába éljen (feléje közeledjék, hozzá forduljon).

Korunkban különböző (gazdasági, politikai stb.) érdekkörök próbálják manipulálni az embert, hogy eszközzé alacsonyítsák őt. Bizonyos reklámok és a világnézeti indoktrinációk különféle fajtái ezt a célt szolgálják. A kifinomult befolyásolással és fondorlatokkal szemben csak az önreflexióra képes ember tud védekezni, ellenkező esetben védtelenné és kiszolgáltatottá válik. Az ilyen értelmű globalizáció szürke tömeglényé formál. Ezért bibliai alapon kötelességünk hangsúlyozni, hogy az ember egyedi teremtmény.

(5) Az ember viszonylány (relacionális lény). Az őstörténetek és Jézus parancsa alapján a következő viszonyulásokról beszélhetünk:

- Isten-ember (1Móz 2–3; Mt 22,37);
- a családi közösségen belüli kapcsolatok (1Móz 1,27; Mk 10,6; 1Móz 2,18.23; 1Móz 9,20–29; 1Móz 4);
- a többi embertárshoz való viszonyulás (1Móz 11; Mt 22,39).

A Szentírás szerint Isten az embert férfivá és nővé teremtette, megáldotta, és azt mondta: „szaporodjatok és sokasodjatok”. Isten tudtunkra adja, hogy a nő egyszerre feleség és édesanya (1Móz 3,16).

A gyermekáldás értékét az ósatyákról szóló történetekben a gyermekáldásért való küzdelem és fáradozás motívuma jelzi.

A család intézményének veszélyeztetettsége, a családelles és közösségellenes irányultságú individualizmus, valamint az ember társadalmi elszigetelődése láttán hangsúlyoznunk kell, hogy az ember viszonylány. Amikor az ember leszűkíti Isten által rendelt kapcsolathálózatát, ezzel megcsonkítja életét. Hangsúlyozzuk, hogy a gyermekáldás elfogadása a családi élet velejárója. Ennek önző érdekből történő elutasítása megszegényíti a család életét. Helytelenítjük az egynemű párok együtt-

élését, mert ez ellentmond a teremtés rendjében megszabott kétneműségnek és a szaporodás parancsának.

(6) Az emberi élet magasztosságát és méltóságát juttatja kifejezésre a 8. zsoltár azzal, hogy az embert Isten közelébe helyezi (5–9. v.). Ez arra a feladatra utal, amelyet az ember a teremtéskor kapott. Az ember felelősséggel tartozik Istentől kölcsönbe kapott életéért. Ez a felelősség a teremtéstörténet első leírásában jut kifejezésre azáltal, hogy Isten az embert a saját képére és hasonlatosságára teremtette (1Móz 1,26–27). E felelősség hármasságú:

- a teremtett világ iránti (1Móz 1,28);
- az embertárs iránti (Mt 22,39);
- és önmaga iránti felelősség (bibliai idézet).

Ezt a felelősséget az ember az Istentől kapott lélek (héber: ruach) mivel-tánál fogva vállalhatja és teljesítheti, hiszen az ember akarattal és értelem-mel felruházott lény. A felelősség emellett azt is jelenti, hogy az ember tette-ért „felel”, tetteivel elszámol: nem önmaga (a lelkiismerete), nem is a környezete (a társadalom), hanem Isten előtt. Az ember nem lehet önmagá-nak és tetteinek bírója.

Az emberi élet méltósága a ráruházott felelősség vállalásában nyilvánul meg. Mivel a felelősség Istentől származik, az embernek a rábízottak felől Isten előtt kell elszámolnia. A felelősség hármasságú miatt (is) el-ítéljük a családellenes és közösségellenes individualizmust, és helytelenít-jük, hogy az ember saját cselekedeteit nem Isten előtt, hanem önmaga és a társadalom nyilvánossága előtt igazolja. A különböző korok embe-re általában mindent meg akar valósítani, amire lehetősége van, miköz-ben a tudományos felfedezések és a műszaki fejlődés üteméhez képest az erkölcs (ethosz) gyakran lemarad, így nem mindig tudja betölteni a maga ellenőrző szerepét. Az egyháznak hirdetnie kell: az ember csele-keleteinek mérőszinórája Istennek Krisztusban kijelentett és megpecsételt akarata. Ilyen értelemben a tudomány és annak művelői – különö-sen olyan felfedezések és találmányok vonatkozásában, melyeket egyszerre lehet jó és rossz irányban felhasználni – erkölcsileg nem le-hetnek „semlegesek”, hiszen maga a felfedezés (a tudás birtoklása) el-háríthatatlan erkölcsi kötelezettséget jelent. Olyan helyzetekben, ame-lyekről a Szentírás kifejezetten nem rendelkezik, a keresztyén ember önnön lelkiismeretére hallgat. Lelkiismeretét, gondolatait Isten Szentlel-

ke irányítja azzal a meggyőződéssel, hogy döntéseiben segítségére van a Szentírás egészének életigenlő üzenete, az imádság, a gyülekezeti közösség, valamint az Írással megegyező egyházi hagyomány.

A bioetikai kérdések kapcsán általános elvként hangsúlyozzuk: az, ami törvényes, erkölcsileg még nem feltétlenül helyes is. Jelen tanítás nem térhet ki a lehetséges élethelyzetek mindegyikére – még fel sem sorolhatja azokat. Éppen ezért a református hívőket arra buzdítjuk, hogy döntéseik alkalmával engedjék érvényesülni azt a magasabb erkölcsi rendet, amely a Szentírásban és a Szentlélek által a lelkiismeretükben jelenik meg.

II. fejezet

A művi terhességmegszakítás (abortusz)

(1) Az életről szóló bibliai tanítás arra kötelez minket, hogy az életet – már indulása pillanatától kezdve – féltő tisztelettel óvjuk. Tiszteljük az édesanyákat és az anyaságot, neveljük a fiatalokat a szülői hivatásra. Különös kötelességünk védelmezni a magzat életét, felvilágosítani a szülőket minden, a megtermékenyített petesejt és a magzat elpusztításával járó eljárásról, de elsősorban a művi terhességmegszakításról. A magzat élete éppen úgy viszonylagosan önálló élet, és Isten törvényének (a Ne ölj! parancsolatnak) tilalma és oltalma alatt áll, mint minden ember élete.

A református keresztyén gyülekezetnek tisztában kell lennie saját segítő megbízásával, amikor a gyermekvállalásban érintett fiatalokat gondoskodásával körülveszi, konfliktusaik megoldásában pásztorilag részt vállal.

(2) A magzat sérthetetlenségének feladásáról csak nagyon kivételes helyzetben lehet beszélni, és csak akkor, ha az érintettek már minden más lehetőséget kimerítettek. A zsinat szeretné mindenkivel megértetni, hogy a magzat-elhajtás bűn, amely súlyos fájdalmat és szenvedést okoz minden érintettnek: az orvosnak, a családnak, az egész rokonságnak, a nemzetnek, a keresztyén gyülekezetnek, de elsősorban és legfőképpen az édesanyának. A szaporodásra és sokasodásra kapott parancsot megelőzi Isten áldása (1Móz 1,28). Ennek értelmében a felelőtlen terhességmegszakítás egyben áldásmegszakítás is.

A gyülekezet Isten színe előtti felelőssége, hogy osztozzék az érintettek fájdalmában és szenvedésében (különösen az édesanyjában), amikor ezt a nehéz erkölcsi döntést meghozzák.

(3) A református egyház tanítása szerint a természetjogból és nem a Szentírásból következik az a vélemény, hogy embernek tekintendő az is, aki még csak ezután lesz ember: a magzatot így a személyiség védelmének joga és más emberi jogok illetnék meg. A világi törvényekkel egybehangzóan elfogadjuk, hogy ilyen jog csak az élve született utódokra vonatkozik.

A terhességmegszakítást summásan gyilkosságnak nevezni nemcsak jogilag, de keresztyén etikai szempontból is túlzás. Hiszen ha bibliai alapon elfogadjuk azt, hogy Isten az élet érdekében az élet feláldozását is kérheti, akkor a terhesség művi megszakítását bizonyos, az alábbiakban felsorolt esetekben orvosi véleményezés alapján indokoltnak tartjuk:

a) ha a terhesség további fenntartásával az édesanya élete veszélyben van;

b) ha a terhesség fenntartásától vagy a szüléstől az anya szellemi-lelki összeomlása várható;

c) ha a születendő gyermek nagy valószínűséggel fogyatékos lesz;

d) ha a terhesség nemi erőszak következménye, kivéve, ha az édesanya vállalja gyermekét;

e) ha a leendő édesanya kiskorú.

Az egyház kötelessége, hogy a fenti határhelyzetekben lelkigondozóként álljon az édesanya mellé, egészséges és befogadó közösségként vegye körül az érintett nőket és házaspárokat. Az érintetteknek meg kell tudniuk, hogy az egyházban mindig számíthatnak közösségi támogatásra, lelki vigasztalásra és szakszerű tanácsadásra.

Viszont hangsúlyozzuk, hogy a fenti öt esetben csak a bűnbánat feltétele alatt fogadhatjuk el a terhességmegszakítást. Az az édesanya, aki kénytelen az abortusz mellett dönteni, nem nyerhet eleve felmentést a „ne ölj!” tilalma alól. Bármilyen áldozattal jár is mindegyik felsorolt esetben a születendő élet melletti döntés, az édesanyát mind a vállalásért, mind a nem vállalásért hozott személyes áldozata miatt tisztelet illeti meg.

A Romániai Református Egyház tanítja, hogy a születendő életet már indulása pillanatától kezdve féltő tisztelettel óvni kell. Isten mind a

születendő, mind a megszületett gyermekeket a család és a gyülekezet oltalmazó közösségébe helyezte, ezért egyházunk támogatja a keresztyén házasságot és a családot.

Arra hívja fel mind a hívőket, mind az egyházon kívüli társadalmat, hogy tiszteljék az édesanyákat és az anyaságot, a szülői hivatásra neveljék a fiatalokat. Tagjai számára különös kötelességnek tartja védelmezni a magzati életet, amelynek elfogadása Isten áldásával jár, elutasítása vagy elpusztítása pedig az áldás visszautasítását jelenti.

III. fejezet

A „kegyes” halál (eutanázia)

A két görög szó összetételéből (*eu* = jó, *thanatosz* = halál) alkotott eutanázia fogalma az utóbbi időben azáltal vált etikai kérdéssé, hogy néhány állam törvényhozása engedélyezte annak gyakorlatba ültetését.

Az eutanázia nemcsak bioetikai és orvosetikai, hanem jogi kérdés is. A különböző kultúrák hagyományait figyelembe véve antropológiai és néprajzi vonatkozásai is vannak.

Mivel Isten hívja életre az embert (1Móz 1,27; Zsolt 36,10), és ő szabja meg életének végét is, a keresztyén egyház erkölcsi kötelessége eligazítást nyújtani a „kegyes” halál tekintetében.

Általános értelemben eutanáziának nevezik az életet fenntartó orvosi eszközök igénybevételének megszüntetését, illetve azokat a beavatkozásokat, amelyek az életük végéhez közeledő emberek szenvedéseit hivatottak rövidíteni, és pedig az érintettek beleegyezésével.

Noha a „kegyes halált” sokféleképpen gyakorolják, ennek három fő módját mindenképpen meg kell különböztetnünk: 1. az aktív eutanázia; 2. a passzív eutanázia; 3. az életet fenntartó orvosi eszközök kikapcsolása.

(1) Aktív eutanáziának nevezünk minden olyan külső beavatkozást, mely a szenvedések megszüntetése érdekében a beteg halálát idézi elő (pl. altató injekció beadása).

(2) A passzív eutanázia lehetősége az orvostudomány fejlődése nyomán állt elő. Eszerint passzív eutanáziának tartjuk az életmentő orvosi beavatkó-

zások, illetve az életet fenntartó orvosi készülékek visszautasítását. Ebben az értelemben a 20. század előtt a legtöbb olyan halál, amelyet ma passzív eutanáziának tekinthetünk, természetes halál volt, hiszen nem léteztek azok a készülékek, amelyekkel a beteget ma akár évtizedekig is életben lehet tartani.

(3) Az életet fenntartó orvosi eszközök kikapcsolása nem az első, hanem a második emberi beavatkozás. Az első beavatkozás ugyanis az, amikor a beteg – aki e nélkül nem maradna életben – orvosi eszközök segítségével művi-
leg életben tartják. Amikor ez az életben tartás reménytelenül vagy értelmet-
lenné válik, akkor következik be a második beavatkozás: az életet fenntartó
készülékek kikapcsolása. Ilyen esetekben a felelősség vállalása elsősorban azo-
kat illeti, akik az első beavatkozást, az élet meghosszabbítását is végezték.

A Romániai Református Egyház tanítása szerint mivel az ember Isten teremtménye, Ő szabja meg életének kezdetét és végét. Ezért a szent, azaz Isten számára teremtett ember nem rendelkezhet életének sem a kezdetével, sem a végével. Az ember Isten képmása, ezért lehet ura a világnak. Mint Isten teremtménye, egységes életében és személyiségében, s mint Isten képmása felelős és akarattal rendelkező lény. Ebből eredően az élet nem valaminek (pl. az orvosi technikának) a fennhatósága alatt áll, hanem Isten gondviselő szeretetéből táplálkozik. Az élet elvétele Isten akarata elleni cselekedet (1Móz 5,17; Ez 18,31–32; Mt 1,28; 1Pt 1,6–9). Ebből következik, hogy az emberi élettel szemben semmi nem követhető el, ami ellentmond a „ne ölj!” parancsolatnak.

(1) Így az aktív eutanázia olyan formáit (pl. a halálos injekció beadását), mely közvetlen, cselekvő módon a beteg halálához vezet, nem fogadhatjuk el.

(2) Mindazonáltal, az ún. „passzív eutanáziát” (mint a kezelésnek vagy az újraélesztésnek a beteg részéről történő előzetes és tudatos megtagadását) nem utasítjuk el, hanem a természetes halál vállalásának emberi és keresztyén jogaként értelmezzük, mely szerint a keresztyén ember az Isten által számára rendelt időben az ő felséges színe elé kívánczik (l. Róm 14,8; Fil 1,23b). Azt a pillanatot, amikor a beteg akaratát érvényesíteni kell, orvosi konzíliumi döntés előzze meg.

(3) A szenvedő hozzátartozóinak azt tanácsoljuk, hogy bízzák hívő keresztyén szakemberekre azt a döntést, amely a vegetatív értelemben vett „élet-

ben tartó” kezelés megszüntetésére, illetve az orvosi készülékek kikapcsolására vonatkozik. E tekintetben az orvosok elsődleges kötelességét nem a beteg mindenáron történő életben tartásában, hanem szenvedéseinek enyhítésében látjuk. A kezelőorvosoknak református egyházunk azt tanácsolja, hogy mindaddig tartsák életben a beteget, amíg egyértelműen úgy látják: nem a szenvedéseit, hanem az életét hosszabbítják meg. Az életfunkciókat fenntartó készülékek kikapcsolásáról, illetve a kezelés megszüntetéséről Isten segítségéért imádkozva döntsenek. Az anyaszentegyház kötelessége, hogy az ily módon meghozott döntés után is segítsen az érintettek szenvedésének és fájdalmának terhét hordozni.

IV. fejezet

A szervátültetés (transzplantáció)

A szervátültetés működésképtelenné vált szervet, szervrészt vagy szövetet eltávolító és donortól származó szervvel, szervrészsel (szegmenssel) vagy szövettel helyettesítő műtét.

Az átültetés nyomán a beteg életben maradásának esélye rendkívüli mértékben megnő, aki ezáltal gyakran hosszú évekig viszonylag egészséges és munkaképes lehet. Református egyházunk igenli ezt az életmentő eljárást, és úgy tekinti, hogy ez a gyógyító tudomány kezében Isten ajándéka.

Az ún. xenotranszplantáció (azaz állatból származó szervek, szövetek emberbe való ültetése) az orvostudomány újabb lehetősége, melynek etikai vonatkozásait ezután kell megvizsgálni.

A református keresztyén egyház hitvallásának megfelelően öt életfeltétel fontosságát hangsúlyozza. Ezen öt szempont tiszteletben tartását köti a szervátültetést végző orvosok, a befogadó beteg és családja, valamint a donor és családja lelkére.

(1) Mivel az élet Istené, emberi beavatkozással kioltani nem szabad. Ezért a donor halálának megállapítása a törvényben szabályozott orvosi és jogi mérlegelés alapján történjék.

(2) Az élet befejezetlen, fejlődésben lévő folyamat, amelynek célja az örök élet. Ez két dolgot jelent: a) a beteg vagy fogyatékos életről sem szabad lemon-

dani; b) a féktelen vitalizmus nevében nem kell az élet mindenáron való fenn-tartásához foggal-körömmel ragaszkodni. Ennek érdekében a fogadó beteg erkölcsi és vallásos meggyőződésére kívánunk hatni: legyen tudatában annak, hogy gyógyulását élő (vagy nemrég még élő) donor testének csonkítása árán fogják elősegíteni.

(3) A nyomasztó szervhiány láttán hangsúlyozzuk: minden érintett ember erkölcsileg felelős azért, hogy korhatár, várható életminőség, társadalmi rang, fizetőképesség stb. ne befolyásolja az igazságos elosztást, vagy ne egyoldalúan befolyásolja.

(4) A szervhiány következtében várólistán maradó betegben ne csak a donor megtalálásának reményét, hanem az örök élet reménységét is erősíteni kell. Ez utóbbi nem vallásos megfogalmazásban azt jelenti: az emberi méltóság a betegségben is, a meghalásban is éppúgy része életünknek, mint az egészség idején.

(5) Mivel a holttest egy részének felhasználása egy másik élet megmentése érdekében nem bűn, hanem az önfeláldozó szeretet megnyilvánulása, református egyházunk támogatja a szervátültetést. Tanácsoljuk egyházunk tagjainak: lelkiismeretük szerint járuljanak hozzá, hogy haláluk esetén szerveiket átültetés céljából felhasználják. A gyászoló családokat hasonlóképpen arra buzdítjuk, hogy halott szeretteik szerveit jó lelkiismerettel ajánlják fel erre a célra, mivel ez az Istentől kapott életet szolgálja.

Az ember önreflexióra képes, tudatosan megélhető életet kapott Istentől. Ezt semmilyen körülmények között sem szabad manipulálni. Súlyosan téved, aki a szervfelajánlást és a szervbefogadást merőben jogi kérdésnek tekinti.

Az a törvényhozás, amely nem szabályozza a szervkereskedelmet, azaz elősegíti a manipulatív gyakorlatot, végső soron mind a beteget, mind a donort, a hozzátartozókat, sőt az egész társadalmat manipulálja.

Önmagunkat manipuláljuk, ha akár donorként, akár befogadóként – az önkéntes felajánlás helyett – azt az önző eszmét követjük: „a testem az enyém!” Manipuláció lehet (de nem feltétlenül az!), ha ugyanaz az orvos vesz részt az agyhalál megállapításában (ahol a donor életméltóságát, -jogát kell védeni), aki a szervátültető csoportnak is tagja (s akinek a befogadó személy jogát, méltóságát kell képviselnie).

Az ember viszonylény, akit Isten közösségi életre rendelt. Életünk velejárója minden érzelmi és társadalmi kötődés, valamint az ezekre épülő minden szolidaritási kapcsolat (Mt 22,39; Jn 15,13). Mivel a szervátültetés Isten ajándéka, az a felebaráti szeretet értelmében ne csak önkéntes, hanem ingyenes is legyen.

A Romániai Református Egyház hálás Istennek azért, hogy a szervátültetés – mint életmentő eszköz – a gyógyítás szolgálatában áll. Az életről szóló bibliai tanítás alapján, a szervátültetéssel kapcsolatban arra hívja fel a figyelmet, hogy az élet Istentől megállapított rendjének feltételei mind a gyógyításban, mind a gyógyítási prioritások megállapításában érvényesüljenek.

V. fejezet

A klónozás

A klónozás azt jelenti, hogy élő szervezetről ivartalan módon, emberi beavatkozás útján azonos másolatot készítenek. Ezt a növénytanban alkalmazott ivartalan szaporítás módszert az emberiség már évszázadok óta használja is a mezőgazdaságban. A görög *klón* szó növényi szaporításra képes oltóágat jelent.

Mesterséges klónozás több szerveződési szinten különböző céllal folytatható. E kísérletek egy része emberi sejtek vagy éppen a teljes embrió klónozására irányul kizárólag gyógyászati célból. Ezért nem lehet a klónozás jogi és etikai vetületeit egységesen tárgyalni, hanem a különböző célokat különálló esetekként kell kezelni.

Kísérletek bizonyítják, hogy klónozás útján élő emlős ivadékot lehet előállítani. Ezt követően az ember klónozására tett kísérletek híre is elterjedt. Az „embermásolás” során az új egyed a donornak genetikai mása lesz.

Így egy nő megszüülheti saját nagypapját, vagy klónnal helyettesítheti elhunyt párját, gyermekét. Az ötletet bizonyos szekták tagjai támogatják, valamint olyan azonos nemű vagy terméketlen párok, akik ezzel a módszer-

rel önmagukkal genetikailag rokon (illetve azonos) gyermeket szeretnének létrehozni.

Ennek az eljárásnak sem orvosi, sem jogi, sem keresztyén erkölcsi szempontból nincs létjogosultsága.

A Romániai Református Egyház helyesel minden olyan orvosi és tudományos kísérletet, amely az emberi sejtek és szövetek klónozásával reményt nyújt az eddig gyógyíthatatlan betegségek gyógyítására; viszont határozottan elítéli az egész ember klónozásának még a gondolatát is.

VI. fejezet

Házasság, család, nemiség

(1) A Romániai Református Egyház a Szentírás alapján (1Móz 1,27; 1Móz 2,24; Ef 5,32) a házasságot – mint férfi és nő életre szóló szövetségi kapcsolatát – Isten jó teremtési rendjének tartja.

Bár a házasság és a család intézménye koronként megrendülni látszik, egyházunk az Újszövetség keresztyén házirendjéhez ragaszkodik. Eszerint a családi élet alapja a házasság, amelyet Isten gyermekekkel áldhat meg, ezáltal a házasfeleket az élet továbbadásának teremtői áldásában is részesítve. Ezt a bibliai rendet erősíti meg az a tapasztalat, hogy férfi és nő szeretetkapcsolata a tartós, monogám házasságban teljesebben ki. Ez teremt lelki, érzelmi, jogi és anyagi biztonságot mind a szülők, mind gyermekeik számára.

Meggyőződésünk, hogy a gyermekek sokirányú fejlődése leginkább a harmonikus családi légkörben biztosított. Ezért a család a teljes és az egészséges társadalmi élet megalapozója, az egyház és a társadalom valódi alapsejtje, magva is. A gyermek a családban tanulja meg a társadalmi együttélésnek, az egymás elfogadásának, szeretetben való eltűrésének legfontosabb alapszabályait. Minden emberi közösség, amely háttérbe szorítja a családot, és így kizárólag az egyénre próbál építeni, akarva-akaratlanul az emberek egymástól való elidegenítését mozdítja elő. Ezzel fölöslegessé vagy éppen neveltségessé teszi az embertárs elfogadásának krisztusi parancsát.

(2) Valljuk, hogy a bűn megrontotta egész emberi természetünket. Ez alól a férfi és nő kapcsolata sem kivétel (1Móz 2,24–3,21). Ennek következtében a házasság válságba juthat, formálissá válhat, felbomolhat.

Noha a nemiség Isten ajándéka, könnyen válhat az önzés eszközévé. A felelőtlen kapcsolatok és önző vágyak gátlástalan kiélése számtalan egyéni és közösségi kárt okozhat. Isten törvénye ezért szorítja mederbe a nemiséget: „Ne paráználkodj!” (2Móz 20,14) E parancsolat pozitív tartalma az, hogy mind a házasságban, mind azon kívül tiszta életet kell élnünk (Heidelbergi Káté, 109).

Noha a bűn a mindenkori emberiség életének velejárója, időről időre a bűnök egyik vagy másik fajtája szembetűnőbben jelentkezik az adott társadalom életében. Semmi esetre sem gondoljuk, hogy a megelőző korszakok emberei jobbak lettek volna, a mi korunkéi pedig bűnösebbek lennének, hiszen az Ige szerint „mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tegyen, nincs egyetlenegy sem” (Róm 3,12). Ezzel együtt kötelességünk felhívni egyházunk és népünk figyelmét olyan bűnökre, mint: szabad nemi élet, pornográfia, prostitúció, pedofília, a nemi jellegű kizsákmányolás bármely formája, valamint következményeik felelőtlen kezelése. A felsoroltak népszerűsítése, terjesztése különösen gyermekeink személyiségének fejlődését károsítja, fertőzi a közkerkölcöt, és a bűnözés számos formájának lehet kiindulópontja.

Bűnbánattal valljuk meg, hogy a tisztaság és a hűség erényeit a világban egyházunk sem tudja Isten akarata szerint megjeleníteni (Mt 5,13–16.27–32; Mk 10,2–12 stb.). Hirdetjük, hogy Isten szentsége leleplezi és megítéli a bűnt, ugyanakkor szeretete bűnbánatra és megtérésre hív. A bűnbánóknak pedig hirdetjük Isten kegyelmét, az újrakezdés lehetőségét, és arra intjük őket, hogy a jelenvaló világban tisztán és feddhetetlenül éljenek (Jn 8,11b; Tit 2,11–14).

(3) Hasonlóképpen viszonyulunk korunk azon jelenségéhez is, amely az ellentétes neműek élettársi, illetve az egyneműek tartós kapcsolatát a házassággal egyenértékűnek kívánja feltüntetni.

Ismeretes előttünk, hogy vannak embertársaink, akik öröklött vagy szerzett hajlamként saját nemükhöz vonzódva képtelenek a teremtési rend szerinti házasságra. Magát a hajlamot erkölcsileg nem minősítjük. E testvéreinket lelkipogozói tapintattal fogadjuk, mély emberi drámájukat megértéssel

és bizalmasan kezeljük. Őket az emberi méltóságot sértő mindenfajta diszkriminatív magatartással szemben kötelességünk megvédelmezni.

Mivel azonban a homoszexuális gyakorlatot mind az Ó-, mind az Újszövetség elítéli, s azt a házasságtöréssel egyenlő súlyú bűnnek tekinti (3Móz 18; 20,10–22; Róm 1,26–27), ezért egyházunk az ilyen kapcsolatokat elfogadni nem tudja, ezek egyházi megáldását lehetetlennek tartja. Mindezekből az is következik, hogy az ilyen életvitel vagy annak propagálása összeegyeztethetetlen a református lelkipásztori és vallásanári hivatással, valamint az e hivatásokra felkészítő képzéssel és mindennemű egyházi szolgálattal.

A Romániai Református Egyház nem kíván beleavatkozni az egynemű párok együttélésének az állam részéről történő – jogi vonatkozású – törvényesítésébe. Mindazonáltal – a házasság és a család védelme érdekében – visszatartja, ha a törvényhozás az egynemű párok együttélését a házassággal teszi egyenlő értékűvé, és számukra lehetővé teszi a gyermekek örökbe fogadását.

A Romániai Református Egyház a Szentírás alapján vallja, hogy a teremtett és megváltott élet Istené, az ember neki tartozik azzal, hogy testét, lelkét tisztán őrizze meg. Tanítja, hogy az embernek mind a szent házasságban, mind azon kívül tisztán és fegyelmezetten kell élnie. Állást foglal a szexuális élet minden eltévelyedésével: a szabad nemi élettel, házasságtöréssel, prostitúcióval, pedofíliával, valamint a nemi kizsákmányolással szemben, és azokat bűnnek tekinti. Nem ítélkezik a homoszexualitás mint hajlam fölött, de az egyneműek aktív nemi életét nem tekinti házastársi kapcsolatnak, együttélésük minden formáját és annak következményét (pl. a gyermekek örökbe fogadását) bűnnek tartja, visszautasítja, és kapcsolatukat egyházi áldásban nem részesíti.

Zsinati tanításunkat – a „jobbra taníttatás” hitvallásos örökségével egyetemben – azzal az Igéhez kötött lelkiismereti szabadsággal hozzuk meg, hogy „Istennek kell inkább engedelmességnünk” (ApCsel 5,29).

A Romániai Református Egyház 2007. február 12-én megnyílt Zsinata második ülészakának 2009. március 5-én tartott első rendkívüli ülésén hozott 2/2009-es számú határozata értelmében, a Zsinat teológiai bizottságának javaslata figyelembevételével, a Zsinat második ülészakának 2009. november 18-án tartott második rendkívüli ülésén, 14/2009-es szám alatt,

Az élet Istené című, bioetikai kérdésekkel kapcsolatos egyházi tanítást elfogadta és megjelenésre alkalmasnak találta.

Jelen egyházi tanítás megjelenésekor lép életbe.

Kolozsvár, 2009. november 18-án.

Dr. Pap Géza püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Tonk István főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Kovács Zoltán főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

SZABÁLYRENDELET A LELKÉSZTOVÁBBKÉPZÉS EGYSÉGES RENDJÉRE NÉZVE A ROMÁNIAI REFORMÁTUS EGYHÁZBAN

1. §. Preambulum

(1) Az Erdélyi Református Lelkészerkezetlet javaslati alapján az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa határozott a lelkésztovábbképzés egységes rendjének bevezetése és kialakítása tárgyában. Ezért a két Igazgatótanács létrehozta az Országos Lelkésztovábbképző Testületet (OLTT) a továbbképzés rendjének kialakítása és a képzés koordinálása érdekében.

(2) Az Erdélyi Református Egyházkerület Igazgatótanácsa és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Igazgatótanácsa felkérte az Erdélyi Református Egyházkerület jogtanácsosát, hogy vizsgálja meg: miként lehet a lelkésztovábbképzés kötelezettségét szabályozni a jelenleg hatályos jogszabályok és rendelkezések keretében.

2. §. Elvi szempontok

(1) A lelkésztovábbképzés célja a lelkipásztorok szakmai alkalmasságának elmélyítése, a teológiai tudományok újabb eredményeinek megismerése, új szolgálati területekre való szakosodás, a gyakorlati szolgálat terén jelentkező kérdések és kihívások reflektálása, a hit- és hivatástudat elmélyítése.

(2) A szervezett lelkésztovábbképzésben való részvétel a szolgálati alkalmasság feltétele (lásd továbbá 8. §.(3)).

(3) A lelkipásztornak szolgálati/hivatali kötelessége részt venni a szervezett formában történő továbbképzésben, a lelkészképesítő oklevél megszerzésével kezdődően a 60. életéve betöltéséig.

(4) A lelkipásztort megilleti évente 8 nap fizetett tanulmányi szabadság. Ebből 4 nap szervezett továbbképzés keretében vehető igénybe. A tanulmányi szabadság szolgálati ügyben történő eltávozásnak számít.

(5) A lelkipásztor szervezett továbbképzés keretében 5 évenként legkevesebb 50 óra (= 50 továbbképzési pont; a továbbiakban: tvb. pont) megszerzésére kötelezett.

3. §. Az OLTT feladata és működése

(1) Az OLTT szakmailag független testület. Üléseire tanácskozási joggal meghívást kaphat a Zsinat Teológiai Bizottsága.

(2) Tagjai az egyházkerületek elnökségei által delegált, az egyházkerületekben a továbbképzés szervezésével és tanulmányi munkával megbízott munkatársak: egyházkerületenként 2 fő; a Protestáns Teológiai Intézet képviselőjében 3 fő, az Erdélyi Református Lelkészszerkezet (ERLÉSZ) és a Királyhágómelléki Református Lelkészszerkezet (KERLÉSZ) 1-1 fő.

(3) Az OLTT évente legkevesebb 2 alkalommal ülésezik, ügyrendjét maga alakítja ki.

(4) A testület minden év december 31-ig:

4.1. véleményezi az egyházkerületek továbbképzési tervét, és ennek alapján javasolja a tanfolyamok meghirdetését;

4.2. dönt a nem egyházi vagy külföldi tanfolyamok elismeréséről;

4.3. elbírálja a beszámítási és mentesülésre irányuló kérelmeket;

4.4. véleményezi a nem egyházi szervezetek által kezdeményezett, ill. javasolt képzéseket, és dönt azok befogadásáról;

4.5. a fentiek alapján javaslatot tesz az egyházkerületek elnökségeinek a továbbképzések meghirdetésére és az egyes továbbképzési formák elismerésére vagy azok pótlására az érintett lelkipásztorok esetén;

f) javaslatot tesz központi támogatású, országos jellegű képzésekre.

(5) Az OLTT minden év november 30-ig fogadja és december 31-ig véleményezi a képzési javaslatokat. A tárgyév január 31-ig közös programfüzetben hirdeti meg a képzéseket, tanfolyamokat és eljuttatja azt a lelkipásztorokhoz.

(6) Az OLTT figyelemmel kíséri, szükség szerint alakítja és közzéteszi a képzések tartalmi és minőségi kívánalmait.

(7) Az OLTT adminisztrációs ügyeit az egyházkerületek közigazgatási ügyosztályai végzik.

4. §. A továbbképzés formái

(1) A továbbképzés kötelezettségének a lelkipásztor eleget tehet a következő tanfolyamok vagy programok által:

- 1.1. a református egyház fenntartásában működő továbbképző intézet, illetve hittudományi kar / teológiai akadémia által szervezett tanfolyam. Értéke: a tanfolyam tényleges nettó óraszama. További 10 pont szerzhető azzal, ha a tanfolyam írásbeli dolgozattal zárul;
- 1.2. a Doktorok Kollégiuma teológiai jellegű szekcióinak munkájában való részvétel és előadás a szekcióülés teljes ideje alatt. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10, korreferátum további 5 pont). Az igazolást a szekcióelnök adja ki a szabályozás mellékletét képező beszámítási űrlap alapján;
- 1.3. az OLTT által előzetesen véleményezett vagy utólagosan elismert, tudományos (hazai vagy nemzetközi) konferencián vagy szimpóziumon való részvétel. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10 pont). Az igazolást a tanfolyamvezető adja ki a szabályozás mellékletét képező beszámítási űrlap alapján; – egyházi és világi intézmények által szervezett és bizonyítvánnyal/tanúsítvánnyal záruló szakirányú továbbképzések, posztgraduális képzések. Értéke: tényleges nettó óraszám (előadás tartása esetén további 10 pont);
- 1.4. az OLTT által véleményezett egyházmegyei lelkészértekezleti tudományos igényű programok a fenti beszámítási kritériumok szerint.

(2) Továbbképzési kötelezettségének a lelkipásztor részben eleget tehet tudományos és előzetesen lektorált szaktanulmány publikálásával. Értéke: publikációként 10 pont. Önálló tudományos kötet esetén 30 pont.

(3) Mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól az a gyülekezeti lelkipásztor, aki teológiai doktori fokozatot (phD) szerez, és aktívan vesz részt (előadások, publikációk által) a Doktorok Kollégiuma munkájában.

(4) Egy ciklusra (5 év) mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól:

- 4.1. aki a szervezett teológiai doktori képzésben vesz részt, és a képzés abszolutóriummal zárul;
- 4.2. aki további felsőfokú képzésben diplomát, képesítést szerez, és ezt a szakképesítést lelkipásztori munkájában közvetlenül hasznosítja, az OLTT véleményezése alapján.

(5) Ideiglenesen mentesül a továbbképzés kötelezettsége alól a lelkipásztor:

- 5.1. a gyermeknevelési szabadság ideje alatt. (Amennyiben ez idő alatt mégis teljesíti továbbképzési kötelezettségét, a szüneteltetés időtartama beszámít a továbbképzés időszakába a megszerzett pontokkal együtt);
- 5.2. a rendelkezési állomány ideje alatt. Szolgálatba lépés esetén a továbbképzést folytatni kell, illetőleg újra el kell kezdeni;
- 5.3. külföldi egyházi szolgálat ideje alatt;
- 5.4. külföldi ösztöndíjas tanulmányok ideje alatt (az OLTT véleményezése alapján a tanulmány beszámítható).
- 5.5. egy továbbképzési cikluson belül, azoknak az éveknek a száma szerint, amikor nem lehet továbbképző tanfolyamokat szervezni, a továbbképzési kötelezettség minden lelkipásztor számára egységesen 10 tvb. ponttal csökken.
- 5.6. az a lelkipásztor, aki önhibáján kívül a megelőző lezárt ciklusban nem teljesítette a továbbképzési kötelezettségét, de a következő ciklusban megszerzi a kötelező 50 tvb. pontot, továbbképzési igazolást az aktuális helyzetállás szerint kaphat.

(6) Nem ismerhető el lelkésztoábbképzésként a további munkavállalásra, alkalmazásra tekintő vagy egyházi tisztség betöltéséhez szükséges képzés, ill. szakképesítés (kivéve vallástanári diploma megszerzése gyülekezeti lelkipásztor esetén). Továbbá nem kerülhetnek a továbbképzés rendjében beszámításra a felsőoktatási tanulmányok ideje alatt előírt és megszerzett kreditpontok.

5. §. A képzés tartása

(1) Tanfolyamot szervezhet a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet, tudományos fokozattal és/vagy szakmai elismertséggel rendelkező református lelkipásztor, teológiai tanár vagy más szakember, akinek tanfolyamjavaslatát az OLTT az alábbi szempontrendszer szerint a 3. §. 4–5. ütemezése alapján elfogadta.

(2) Továbbképzési javaslat benyújtásához és akkreditáláshoz szükséges feltüntetni:

- 2.1. az előadó/vezető neve, beosztása, tudományos fokozata;
- 2.2. a tanfolyam címe;
- 2.3. a tanfolyam rövid, tematikus leírása és a javasolt szakirodalom feltüntetése (legtöbb fél oldal);
- 2.4. javasolt órakeret;

- 2.5. javasolt időpont;
- 2.6. részvételi létszám-meghatározás;
- 2.7. az előadó szakmai referenciáinak feltüntetése (a témában releváns publikációk és már megtartott képzések/tanfolyamok feltüntetése), illetve szakmai jártassága.
3. A képzés szervezője a tanfolyam megtartásán túl köteles:
 - 3.1. a résztvevők számára igazolást/tanúsítványt kiállítani (csak a 2/3 arányban látogatott órák esetén fogadható el a képzés elvégzése, a ténylegesen látogatott nettó óraszám alapján);
 - 3.2. írásban, utólag értékelni a képzést (1–2 oldal);
 - 3.3. gondoskodni a résztvevők képzést értékelő visszajelzéseinek (kiértékelő kérdőív) és esetleges témajavaslatainak begyűjtéséről;
 - 3.4. jelentést tenni egyéb észrevételeiről;
 - 3.5. a fenti dokumentumokat a képzést követő 10 napon belül eljuttatni az illetékes egyházkerület közigazgatási ügyosztályának.

6. §. A továbbképzés szervezése

(1) A továbbképző tanfolyamok éves programját a téma, előadók, a helyszín és program megjelölésével az OLTT állítja össze. A tanfolyamokat az illetékes egyházkerület közigazgatási ügyosztálya hirdeti meg. A tanfolyamok megszervezéséért, megtartásáért és a részvételi igazolások/tanúsítványok kiállításáért a képzést szervező személy, intézmény vagy szervezet felel.

(2) A közigazgatási ügyosztály végzi a más képzési formában vagy egyházkerületben szerzett továbbképzési pontok beszámítását előre rendszeresített és a képzés vezetőjének ellenjegyzésével ellátott beszámítási formanyomtatvány és az OLTT véleményezése alapján. A beszámított képzésekről a Szervező szintén igazolást/tanúsítványt állít ki. (Forma: lásd a mellékletben).

(3) Az egyes továbbképző tanfolyamok és képzési formák az egyházkerületek között átjárhatók, és kölcsönösen elismerésre kerülnek.

(4) Az így szerzett továbbképzési pontokat a saját egyházkerület továbbképzésért felelős intézeténél/testületénél (közigazgatási ügyosztály) számítják be a képzőhely által kiállított igazolás alapján.

7. §. A továbbképzés finanszírozása

(1) Az egyházkerület hozzájárul a kötelező továbbképzéshez a költségvetésében évente erre a célra meghatározott és elkülönített összeggel egységesen minden lelkipásztor számára. A továbbképző program fennmaradó költségeit fele-fele arányban a lelkipásztor és a gyülekezet (vagy a munkáltató intézmény) biztosítja.

8. §. Számonkérés

(1) Az egyházkerület elnöksége gondoskodik a lelkipásztorok továbbképzésben való részvételének és nyilvántartásának ellenőrzéséről. A közigazgatási ügyosztály évente áttekinti a lelkipásztorok továbbképzésben való részvételét, mulasztás esetén javaslatot tesz az illetékes egyházmegye esperesének a pótlás vagy a büntetés módjára.

(2) A továbbképző alkalmakon való részvétel számonkérését és nyilvántartását a közigazgatási ügyosztály végzi. A megszerzett tvb. pontokat a képzőhelyek/továbbképző intézetek által kiadott igazolások/tanúsítványok alapján a közigazgatási ügyosztály rávezeti a lelkipásztor törzskönyvi lapjára.

(3) A továbbképzés elmulasztása szolgálati hanyagságnak minősül, és az illetékes egyházi testületek a fegyelmi szabályzat vonatkozó paragrafusai szerint járnak el.

(4) A számonkérés az első továbbképzési ciklus lejárta után lép életbe.

9. §. Vegyes rendelkezések

(1) Egy ciklus ideje alatt a tanulmányi kötelezettség nem váltható ki teljes egészében publikációk vagy beszámítás által. Legalább egy tanfolyam elvégzése kötelező.

(2) A továbbképzés ideiglenes szüneteltetését és annak indokát a lelkipásztor előzetesen bejelenti a területileg illetékes egyházkerület közigazgatási ügyosztályának.

(3) Jelen szabályrendelet 2014. január 1-jétől lép életbe.

Jelen szabályrendeletet elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2013. november 28-ai ülésén az 5/2013-as határozatban.

Kelt, Kolozsváron 2013. november 28-án.

Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Markó Gábor főgondnok
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Dr. Varga Attila főgondnok
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

A ROMÁNIAI REFORMÁTUS LELKÉSZÉRTEKEZLETI SZÖVETSÉG SZABÁLYZATA

I. fejezet

Általános alapelvek

1. §. A Jézus Krisztus anyaszentegyházának szolgálatára elhívott és felhatalmazott magyar református lekipásztorok testvéri közösségben élnek, szolgálnak és vallják meg hitüket. Ennek érdekében a közösségnek Romániában élő tagjai megalkotják az egyházmegyei, az egyházkerületi és az országos lelkészértekezletet. Ez utóbbi neve: Romániai Országos Református Lelkészértekezleti Szövetség (RORLÉSZ). A szövetség mindhárom szinten a Romániai Református Egyház keretén belül működik.

2. §. A lelkészértekezletek munkája minden szinten főleg három feladatkörre terjed ki:

Lelki és hitbeli téren támogatják az egyházmegyék, egyházkerületek testületeinek és a zsinatnak a munkáját. Értekezleteket és tanácskozásokat szerveznek az egyházat és a lelkészi kart érintő kérdések megbeszélésére. Erősítik a lekipásztori közösség lelki egységét, a bizalom és a szeretet légkörét. Lelkigondozásban részesítik az arra rászoruló lekipásztorokat. Közvetítenek a különböző egyházi körök, lelkészi csoportok és kegyességi irányzatok között.

Szakmai-tudományos téren: ösztönzik a lekipásztorok továbbtanulását és a folyamatos önképzést. Számontartják a lekipásztorok tudományos munkásságát, és támogatják a tudományos vagy hitépítő munkák közlését.

Támogatás terén:

- a) számon tartják a lekipásztorok és a nyugdíjas lekipásztorok gondjait;
- b) segítik a nagycsaládos lekipásztorokat.

3. §. A lelkészértekezleteknek hivatalból tagja minden, az országban élő református lelkészjellegű személy. A lelkipásztorok tagdíjat fizetnek, amelynek összegét az Országos Lelkészértekezlet állapítja meg.

4. §. A lelkészértekezleti szövetség tisztségviselői minden szinten a lelkészértekezleti elnök és titkár. Emellett a tagság más tisztségviselőket is szolgálatba állíthat. A tisztségviselők munkakörüket szolgálatként töltik be, ezért fizetést nem vehetnek fel. Anyagi kiadásait (bel- és külföldi hivatalos kiutazások, irodaszerek, stb.) a szövetség megtéríti. Minden tisztségviselő megbízatása 4 évre szól.

II. fejezet

Egyházmegyei értekezletek

5. §. A lelki egység és a szeretetközösség, a szakmai-teológiai továbbképzés, valamint a támogatás elsődlegesen az egyházmegyei értekezleteken történik. Egyházmegyei értekezletek évente legalább 4 alkalommal kötelezően tartandók. A tagok jelenlétének ellenőrzési módját maga az értekezlet határozza meg. Az egyházmegyei értekezlet tárgysorozatát és döntéseit a jelenlevő tagság egyszerű szótöbbséggel fogadja el. Az ülések bibliamagyarázattal kezdődnek, amelyet az Ige jobb megértése érdekében hozzászólások követnek. Minden értekezleten sor kerül, a szolgálatra néző és a tudományos továbbképzést elősegítő témák feldolgozására, majd azok megbeszélésére.

6. §. Az értekezleti munka megszervezése, irányítása érdekében a lelkipásztorok az egyházmegye lelkipásztorai közül értekezleti elnököt és titkárt választanak.

Az elnök az esperessel együtt összehívja az értekezletet és felkéri az előadókat. Elnököl a lelkészértekezleten. Az egyházmegyében folyó lelkészértekezleti munkáról az egyházmegyei lelkészértekezlet, valamint az egyházmegyei közgyűlés előtt jelentést tesz. Az elnök részt vehet az egyházmegyei tanács nyílt ülésein.

Az elnök megbízatása idején nem tölthet be az egyházmegyében esperesi vagy főjegyzői tisztséget.

A lelkészértekezleti titkár segít az elnöknek az értekezletek megszervezésében, vezeti az értekezletek jegyzőkönyvét és gondoskodik a tagdíjak beszedéséről, kezeléséről, kezeli a pénztárat és végzi a könyvelést.

III. fejezet

Egyházkerületi értekezlet

7. §. Az egyházkerület lelkipásztorai egyházkerületi szinten lelkészértekezleti közösséget alkotnak a 2.§-ban leírt feladatok teljesítésére. Az egyházkerületi lelkészértekezlet évente legalább egyszer tart értekezletet.

8. §. Az egyházkerületi lelkészértekezlet elnökét, alelnök(eit) (egyet vagy kettőt) és titkárát a jelenlévők egyszerű szótöbbségével választja. Az elnök tanácskozási jogú tagja az egyházkerületi közgyűlésnek és az Igazgatótanácsnak. Elnököl az egyházkerületi lelkészértekezleteken, ahol jelentést tesz az előző év értekezleti munkájáról. A két egyházkerületi elnök segít az országos elnöknek összeállítani az értekezletek országos tervét. Állandó kapcsolatot tart fenn az egyházmegyei értekezleti elnökökkel, összegyűjti az egyházkerület területén felmerülő kérdéseket, javaslatokat és azokat előterjeszti az értekezleten. Feladatkörét szükség szerint megosztja az alelnökkel (alelnökökkel) és a titkárral.

Az egyházkerületi elnök nem viselhet esperesi, egyházmegyei főjegyzői, püspöki, egyházkerületi főjegyzői tisztséget, illetve nem lehet egyházkerületi előadó-tanácsos.

Az elnököt akadályoztatása esetén a lelkészértekezlet alelnök(ei) helyettesíti(k).

Az egyházkerületi lelkészértekezleti titkár segít az elnöknek az értekezletek megszervezésében, vezeti az értekezletek jegyzőkönyvét és gondoskodik a tagdíjak beszedéséről, kezeléséről, kezeli a pénztárat és végzi a könyvelést.

9. §. Az egyházkerületi lelkészértekezlet irányító és hivatali feladatait az elnökség és az értekezleti tanács végzi.

Az egyházkerületi lelkészértekezleti elnökség tagjai az elnök, az egy vagy két alelnök és a titkár. Az elnökség feladata, hogy az egyházmegyei értekezletek felől jövő kéréseket, javaslatokat megtárgyalja és azokat az egyházke-

rületi értekezlet elé terjessze. A püspökkel együtt összehívja az egyházkerületi lelkészértekezletet.

Az Egyházkerületi Értekezleti Tanácsot, az egyházkerületi értekezleti elnök, az alelnök(-ök) és az egyházmegyei értekezleti elnökök alkotják. Az Egyházkerületi Értekezleti Tanács intéző és javaslattevő testület, számba veszi és irányítja az egyházmegyei értekezleti munkát, a lelkipásztorok életére és szolgálatára néző közérdekű kérdésekről javaslatot tesz az egyházkerületi értekezletnek. Az értekezleti tanács évente legalább egyszer ülésezik.

IV. fejezet

Országos értekezlet

10. §. A RORLÉSZ legalább kétevente országos értekezletet tart.

11. §. A RORLÉSZ vezető testülete az intézőbizottság, amelynek tagjai az országos értekezleti elnök és titkár, az Erdélyi Református Egyházkerület értekezleti elnöke és titkára és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület értekezleti elnöke és titkára (6 tag). Az intézőbizottság a minden szinten folyó értekezleti munka irányítója. Üléseit az országos értekezleti elnök és titkár hívja össze évente legalább egyszer. Az országos elnökből és titkárból álló elnökség kapcsolatot tart az egyházkerületi és egyházmegyei lelkészértekezletekkel.

12. §. A RORLÉSZ a jelenlevők egyszerű szótöbbségével választja elnökét. Az elnök gondoskodik arról, hogy országos szinten megvalósuljanak a lelkészértekezleti szövetség célkitűzései, őrködik a fölött, hogy a munka minden területen zavartalanul folyjék, a munkaköréhez tartozó feladatokat szükség szerint megosztja az országos titkárral és a két alelnökkel.

Az elnök részt vehet és testületi indítvánnyal élhet mindkét egyházkerület közgyűlésén.

Az országos elnök nem viselhet esperesi, egyházmegyei főjegyzői, püspöki, egyházkerületi főjegyzői tisztséget, illetve nem lehet egyházkerületi előadó-tanácsos.

13. §. A RORLÉSZ alelnökei a két egyházkerület elnöke, akik az országos elnököt munkájában támogatják és hivatalában helyettesítik. Az országos

értekezleti titkárt a RORLÉSZ választja a jelenlevők egyszerű szótöbbségével. A titkár segít az elnöknek az országos értekezlet célkitűzéseinek megvalósításában, végzi a szervezési és a hivatali feladatokat, és ellátja a pénztári teendőket. Ez utóbbi munkakörre a RORLÉSZ külön pénztárost választhat.

14. §. A RORLÉSZ anyagi alapját a tagdíjak (3.§), valamint adományok képezik. A tagdíjak összegének egyik fele az egyházmegyei értekezletet illeti, a másik fele egyenlően oszlik meg a kerületi, illetve az országos értekezlet között.

15. §. Jelen szabályzatot elfogadta a Romániai Református Egyház Zsinata 2017. november 21. ülésén a 20/2017-es határozatban. Hatályba lép 2018. január 1-jével.

Kelt, Kolozsváron 2017. november 21-én.

Kató Béla püspök
Erdélyi
Református Egyházkerület
elnök

Csúry István püspök
Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
elnök

Fekete P. P. János főgondnok
Erdélyi Református Egyházkerület
elnök

Tartalom

Előszó.....	5
A Romániai Református Egyház Alkotmánya (Statútum).....	7
I. fejezet Általános rendelkezések.....	7
II. fejezet Szervezeti felépítés.....	8
III. fejezet Kormányzati és ellenőrző testületek.....	9
IV. fejezet Az egyház tisztségviselői.....	11
V. fejezet Az egyház intézményei.....	12
VI. fejezet Az anyagi alapok.....	13
VII. fejezet Az egyházfegyelem.....	13
VIII. fejezet Az alkotmányos védelem.....	14
IX. fejezet Záró rendelkezések.....	15
Statutul Bisericii Reformate din România.....	16
CAP. I Dispoziții generale.....	16
CAP. II Structura organizatorică.....	17
CAP. III Organele de guvernare și control.....	18
CAP. IV Personalul bisericii.....	20
CAP. V Instituțiile bisericești.....	21
CAP. VI Baza materială.....	22
CAP. VII Disciplina bisericească.....	22
CAP. VIII Protecția constituțională.....	23
CAP. IX Dispoziții finale.....	24
Romániai Református Egyház szervezetéről és kormányzásáról	
—2006. évi 1. jogszabály (módosított és kiegészített jogszabály).....	26
Első rész Az egyházközség.....	26
Második rész Az egyházmegye.....	51
Harmadik rész Az egyházkerület.....	65
Negyedik rész. Az országos egyház.....	78
Záró rendelkezés.....	83
Függelék a 2006. évi 1. jogszabályhoz.....	84
A Romániai Református Egyház Fegyelmi szabályzata	
2006. évi 2. jogszabály (módosított és kiegészített jogszabály).....	85
Bevezető.....	85
Első rész. Az egyház fegyelmezési hatalma.....	85
Második rész. Az egyház fegyelmi testületei.....	86

Harmadik rész. Egyházi békéltetés	92
Negyedik rész. Fegyelmi ügyek	93
Ötödik rész. Fegyelmi eljárás	95
Hatodik rész. Különleges szabályok a fegyelmi eljárásban	104
Hetedik rész. Záró rendelkezések	105
Függelék a 2006. évi 2. jogszabályhoz	107
A lelkipásztorok képzéséről és alkalmazásáról	
2007. évi 1. jogszabály (módosított és kiegészített jogszabály)	129
Első rész. A lelkipásztorok képzéséről és alkalmazásáról	129
Második rész. A lelkészi állások betöltéséről	135
Záró rendelkezés	152
Függelék a 2007. évi 1. jogszabályhoz	153
Harmadik rész	153
Az Istentisztelet jogállásáról	
2026. évi 1. jogszabály	157
Első fejezet. Alapelvek	158
Második fejezet. Az istentiszteleti szolgálatot végző személyekről és az istentisztelet helyéről	160
Harmadik fejezet. Az istentisztelet	162
Negyedik fejezet. Záró rendelkezések	177
A Romániai Református Egyház Nyugdíjintézetének alapszabálya	178
Preambulum	178
I. rész. Általános rendelkezések	178
II. rész. A nyugdíjintézet költségvetése	188
III. rész. A nyugdíjalaphoz való hozzájárulások	191
IV. rész. Nyugdíjak és egyéb társadalombiztosítási jogok	198
V. rész	210
VI. rész. egyéb társadalombiztosítási jogok és segélyek	221
VII. rész. A romániai református egyház nyugdíjintézetének szervezete és működése	225
VIII. rész. A nyugdíjak újraszámolása	232
IX. rész. Záró rendelkezések	234
Az élet Istené. A Romániai Református Egyház Zsinatának bioetikai kérdésekkel kapcsolatos tanítása	235
I. fejezet Az Életről szóló bibliai tanítás	235
II. fejezet A művi terhességmegszakítás (abortusz)	239
III. fejezet A „kegyes” halál (eutanázia)	241
IV. fejezet A szervátültetés (transzplantáció)	243

V. fejezet A klónozás	245
VI. fejezet Házasság, család, nemiség	246
Szabályrendelet a Lelkésztovábbképzés egységes rendjére nézve	
a Romániai Református Egyházban	250
1. §. Preambulum	250
2. §. Elvi szempontok.....	250
3. §. Az OLTT feladata és működése.....	251
4. §. A továbbképzés formái	252
5. §. A képzés tartása	253
6. §. A továbbképzés szervezése.....	254
7. §. A továbbképzés finanszírozása.....	255
8. §. Számonkérés	255
9. §. Vegyes rendelkezések.....	255
A Romániai Református Lelkészértekezleti Szövetség szabályzata	257
I. fejezet Általános alapelvek	257
II. fejezet Egyházmegyei értekezletek	258
III. fejezet Egyházkerületi értekezlet.....	259
IV. fejezet Országos értekezlet.....	260